

Innst. 3 S

(2009–2010)

**Innstilling til Stortinget
fra finanskomiteen**

Meld. St. 1 (2009–2010), Prop. 1 S (2009–2010) og
Prop. 1 S Tillegg 3 (2009–2010)

**Innstilling fra finanskomiteen om skatte-, avgifts- og tollvedtak,
rammetilskudd mv. til kommunesektoren, tilfeldige utgifter og
inntekter og statsbudsjettets kapitler om utbytte mv. for 2010**

Innst. 3 S

(2009–2010)

**Innstilling til Stortinget
fra finanskomiteen**

Meld. St. 1 (2009–2010), Prop. 1 S (2009–2010) og Prop. 1 S Tillegg 3 (2009–2010)

**Innstilling fra finanskomiteen om skatte-, avgifts- og tollvedtak,
rammetilskudd mv. til kommunesektoren, tilfeldige utgifter og
inntekter og statsbudsjettets kapitler om utbytte mv. for 2010**

Innhold

	Side
1. Innledning	11
2. Rammeområde 18 – Rammetilskudd mv. til kommunesektoren	12
2.1 Regjeringens budsjettforslag fordelt på kapitler og poster	12
2.2 Inntektssystemet for kommunesektoren	12
2.2.1 Sammendrag fra Prop. 1 S (2009–2010)	12
2.2.2 Komiteens merknader	13
2.3 Kap. 571 Rammetilskudd til kommuner	14
2.3.1 Kunnskapsutvikling og drift av inntektssystemet (post 21)	14
2.3.1.1 Sammendrag	14
2.3.1.2 Komiteens merknader	14
2.3.2 Innbyggertilskudd (post 60)	14
2.3.2.1 Sammendrag	14
2.3.2.2 Komiteens merknader	14
2.3.3 Distriktstilskudd Sør-Norge (post 61)	17
2.3.3.1 Sammendrag	17
2.3.3.2 Komiteens merknader	17
2.3.4 Nord-Norge- og Namdalstilskudd (post 62)	17
2.3.4.1 Sammendrag	17
2.3.4.2 Komiteens merknader	18
2.3.5 Småkommunetilskudd (post 63)	18
2.3.5.1 Sammendrag	18
2.3.5.2 Komiteens merknader	18
2.3.6 Skjønnstilskudd (post 64)	18
2.3.6.1 Sammendrag	18
2.3.6.2 Komiteens merknader	18
2.3.7 Veksttilskudd (post 66)	18
2.3.7.1 Sammendrag	18
2.3.7.2 Komiteens merknader	18
2.3.8 Styrking av eldreomsorgen (ny post 67)	18
2.3.9 Kommunal selskapsskatt (ny post 69)	19
2.4 Kap. 572 Rammetilskudd til fylkeskommuner	19
2.4.1 Innbyggertilskudd (post 60)	19
2.4.1.1 Sammendrag	19
2.4.1.2 Komiteens merknader	19
2.4.2 Nord-Norge-tilskudd (post 62)	19
2.4.2.1 Sammendrag	19
2.4.2.2 Komiteens merknader	20
2.4.3 Skjønnstilskudd (post 64)	20
2.4.3.1 Sammendrag	20
2.4.3.2 Komiteens merknader	20
2.4.4 Tilskudd til barnevern/hovedstadstilskudd (post 65)	20
2.4.4.1 Sammendrag	20
2.4.4.2 Komiteens merknader	20
2.4.5 Styrking av fagskolene, øremerket (ny post 67)	20
2.5 Kap. 575 Ressurskrevende tjenester - toppfinansieringsordning, overslagsbevilgning (post 60)	20
2.5.1 Sammendrag	20

	Side
2.5.2	Komiteens merknader 21
2.6	Oversikt over fraksjonenes forslag til bevilgninger 21
3.	Rammeområde 19 – Tilfeldige utgifter og inntekter 22
3.1	Regjeringens budsjettforslag fordelt på kapitler og poster 22
3.2	Kap. 2309 Tilfeldige utgifter – driftsutgifter (post 1) 23
3.2.1	Sammendrag fra Prop. 1 S Gul bok og Prop. 1 S Tillegg 3 23
3.2.2	Komiteens merknader 23
3.3	Kap. 5309 Tilfeldige inntekter – ymse (post 29) 24
3.3.1	Sammendrag fra Prop. 1 S Gul bok 24
3.3.2	Komiteens merknader 24
3.4	Oversikt fra fraksjonenes forslag til bevilgninger 24
4.	Rammeområde 22 – Skatter, avgifter og toll 25
4.1	Regjeringens budsjettforslag fordelt på kapitler og poster 25
4.2	Hovedtrekk i skatte- og avgiftsopplegget for 2010 27
4.2.1	Sammendrag fra Prop. 1 S (2009–2010) Skatte-, avgifts- og tollvedtak 27
4.2.2	Komiteens merknader 31
4.3	Direkte skatter og avgifter til folketrygden 43
4.3.1	Sammendrag 43
4.3.2	Komiteens merknader 44
4.4	Kap. 5501 Skatter på formue og inntekt 49
4.4.1	Skatt på lønnstakere og pensjonister 49
4.4.1.1	Toppskatt 49
4.4.1.1.1	Sammendrag 49
4.4.1.1.2	Komiteens merknader 49
4.4.1.2	Standardfradrag 50
4.4.1.2.1	Sammendrag 50
4.4.1.2.2	Komiteens merknader 50
4.4.1.3	Særskilte regler for trygdede 52
4.4.1.3.1	Sammendrag 52
4.4.1.3.2	Komiteens merknader 53
4.4.1.4	Avvikle bruttotrekkordningen for hjemme-PC 53
4.4.1.4.1	Sammendrag 53
4.4.1.4.2	Komiteens merknader 54
4.4.1.5	Beskatning av andelshavere i nye boligselskap 55
4.4.1.5.1	Sammendrag 55
4.4.1.5.2	Komiteens merknader 55
4.4.1.6	Samordne fristene for betaling av tilleggsforskudd 55
4.4.1.6.1	Sammendrag 55
4.4.1.6.2	Komiteens merknader 55
4.4.1.7	Andre grenser og fradrag 55
4.4.1.7.1	Sammendrag 55
4.4.1.7.2	Komiteens merknader 55
4.4.2	Skatt på formue 56
4.4.2.1	Sammendrag 56
4.4.2.2	Komiteens merknader 58
4.4.3	Næringsbeskatningen 60
4.4.3.1	Eiendomsskatt i sjøområdet 60
4.4.3.1.1	Sammendrag 60
4.4.3.1.2	Komiteens merknader 61
4.4.3.2	Skattefradrag for kostnader til forskning og utvikling 62

	Side	
4.4.3.2.1	Sammendrag	62
4.4.3.2.2	Komiteens merknader	62
4.4.3.3	Avskrivning av faste tekniske installasjoner i bygg	64
4.4.4	Kommunale og fylkeskommunale skattører og fellesskatt for 2010	65
4.4.4.1	Sammendrag	65
4.4.4.2	Komiteens merknader	65
4.5	Kap. 5506 Avgift på arv og gaver	65
4.5.1	Sammendrag	65
4.5.2	Komiteens merknader	65
4.6	Kap. 5507 Skatt og avgift på utvinning av petroleum (post 70, 71 og 74)	66
4.6.1	Sammendrag	66
4.6.2	Komiteens merknader	66
4.7	Kap. 5700 Trygdeavgift og andre avgifter til folketrygden (post 71 og 72)	66
4.7.1	Trygdeavgift m.m.	66
4.7.1.1	Sammendrag	66
4.7.1.2	Komiteens merknader	66
4.7.2	Ny teknisk utforming av Stortingets vedtak om fastsetting av avgifter mv. til folketrygden	68
4.7.2.1	Sammendrag	68
4.7.2.2	Komiteens merknader	69
4.7.3	Soneplassering for arbeidsgiveravgift i virksomhet som driver med utleie av arbeidskraft	69
4.7.3.1	Komiteens merknader	70
4.7.4	Arbeidsgiveravgift på kontinentalsokkelen	70
4.7.4.1	Sammendrag	70
4.7.4.2	Komiteens merknader	70
4.8	Indirekte skatter	70
4.8.1	Innledning	70
4.8.1.1	Sammendrag	70
4.8.1.2	Komiteens merknader	71
4.8.2	Tekniske endringer i avgiftsvedtakene	75
4.8.2.1	Sammendrag	75
4.8.2.2	Komiteens merknader	76
4.8.3	Kap. 5521 Merverdiavgift (post 70)	76
4.8.3.1	Merverdiavgift på finansielle tjenester	76
4.8.3.1.1	Sammendrag	76
4.8.3.1.2	Komiteens merknader	77
4.8.3.2	Oppfølging av Kulturmomsutvalgets utredning	78
4.8.3.2.1	Sammendrag	78
4.8.3.2.2	Komiteens merknader	78
4.8.3.3	Momsfritak for leasing av batteri i el-biler	79
4.8.4	Kap. 5526 Avgift på alkohol (post 70)	79
4.8.4.1	Sammendrag	79
4.8.4.2	Komiteens merknader	79
4.8.5	Kap. 5531 Avgift på tobakkvarer (post 70)	79
4.8.5.1	Sammendrag	79
4.8.5.2	Komiteens merknader	79
4.8.6	Kap. 5536 Motorvognavgiftene	80
4.8.6.1	Innledning	80
4.8.6.1.1	Sammendrag	80
4.8.6.1.2	Komiteens merknader	80
4.8.6.2	Engangsavgift på motorvogner mv. (post 71)	80
4.8.6.2.1	Sammendrag	80

	Side
4.8.6.2.2	Komiteens merknader 84
4.8.6.3	Årsavgift på motorvogner mv. (post 72) 85
4.8.6.3.1	Sammendrag 85
4.8.6.3.2	Komiteens merknader 85
4.8.6.4	Vektårsavgift (post 73) 85
4.8.6.4.1	Sammendrag 85
4.8.6.4.2	Komiteens merknader 86
4.8.6.5	Omregistreringsavgift (post 75) 86
4.8.6.5.1	Sammendrag 86
4.8.6.5.2	Komiteens merknader 86
4.8.6.6	Avgift på bensin (post 76) 86
4.8.6.6.1	Sammendrag 86
4.8.6.6.2	Komiteens merknader 87
4.8.6.7	Avgift på olje til framdrift av motorvogn – autodieselavgift (post 77) 87
4.8.6.7.1	Sammendrag 87
4.8.6.7.2	Komiteens merknader 88
4.8.7	Kap. 5537 Avgift på båtmotorer (post 71) 91
4.8.7.1	Sammendrag 91
4.8.7.2	Komiteens merknader 91
4.8.8	Kap. 5541 Avgift på elektrisk kraft (post 70) 91
4.8.8.1	Sammendrag 91
4.8.8.2	Komiteens merknader 92
4.8.9	Kap. 5542 Avgift på mineralolje mv. 93
4.8.9.1	Avgift på mineralolje (post 70) 93
4.8.9.1.1	Sammendrag 93
4.8.9.1.2	Komiteens merknader 93
4.8.9.2	Avgift på smøreolje mv. (post 71) 94
4.8.9.2.1	Sammendrag 94
4.8.9.2.2	Komiteens merknader 94
4.8.9.3	Avgift på gass (post 72) 94
4.8.9.3.1	Sammendrag 94
4.8.9.3.2	Komiteens merknader 95
4.8.10	Kap. 5543 og kap. 5508 CO ₂ -avgift (post 70) 95
4.8.10.1	Sammendrag 95
4.8.10.2	Komiteens merknader 97
4.8.11	Kap. 5543 Svovelavgift (post 71) 98
4.8.11.1	Sammendrag 98
4.8.11.2	Komiteens merknader 98
4.8.12	Kap. 5546 Avgift på sluttbehandling av avfall (post 70) 99
4.8.12.1	Sammendrag 99
4.8.12.2	Komiteens merknader 101
4.8.13	Kap. 5547 Avgift på helse- og miljøskadelige kjemikalier (post 70 og 71) 102
4.8.13.1	Sammendrag 102
4.8.13.2	Komiteens merknader 102
4.8.14	Kap. 5548 Miljøavgift på klimagasser (post 70) 102
4.8.14.1	Sammendrag 102
4.8.14.2	Komiteens merknader 103
4.8.15	Kap. 5549 Avgift på utslipp av NO _x (post 70) 103
4.8.15.1	Sammendrag 103
4.8.15.2	Komiteens merknader 104
4.8.16	Kap. 5555 Avgift på sjokolade- og sukkervarer (post 70) 104
4.8.16.1	Sammendrag 104
4.8.16.2	Komiteens merknader 105

	Side	
4.8.17	Kap. 5556 Produktavgift på alkoholfrie drikkevarer (post 70)	105
4.8.17.1	Sammendrag	105
4.8.17.2	Komiteens merknader	105
4.8.18	Kap. 5557 Avgift på sukker mv. (post 70)	106
4.8.18.1	Sammendrag	106
4.8.18.2	Komiteens merknader	106
4.8.19	Kap. 5559 Avgift på drikkevareemballasje	106
4.8.19.1	Grunnavgift på engangsemballasje (post 70)	106
4.8.19.1.1	Sammendrag	106
4.8.19.1.2	Komiteens merknader	106
4.8.19.2	Miljøavgift (post 71-74)	106
4.8.19.2.1	Sammendrag	106
4.8.19.2.2	Komiteens merknader	106
4.8.20	Kap. 5560 (NY) Avgift på plastposer (post 70)	106
4.8.21	Kap. 5565 Dokumentavgift (post 70)	107
4.8.21.1	Sammendrag	107
4.8.21.2	Komiteens merknader	107
4.8.22	Kap. 5568 Sektoravgifter under Kultur- og kirke departementet	107
4.8.22.1	Årsavgift – stiftelser (post 71)	107
4.8.22.1.1	Sammendrag fra Prop. 1 S (2009–2010) Kultur- og kirke departementet	107
4.8.22.1.2	Komiteens merknader	107
4.8.22.2	Inntektsuavhengig vederlag fra TV2 (post 72)	107
4.8.22.2.1	Sammendrag	107
4.8.22.2.2	Komiteens merknader	107
4.8.23	Kap. 5572 Sektoravgifter under Helse- og omsorgsdepartementet	108
4.8.23.1	Legemiddelomssetningsavgift (post 70)	108
4.8.23.1.1	Sammendrag fra Prop. S 1 (2009–2010) Helse- og omsorgsdepartementet	108
4.8.23.1.2	Komiteens merknader	108
4.8.23.2	Vinmonopolavgiften (post 71)	108
4.8.23.2.1	Sammendrag fra Prop. S 1 (2009–2010) Helse- og omsorgsdepartementet	108
4.8.23.2.2	Komiteens merknader	108
4.8.23.3	Avgift utsalgssteder utenom apotek (post 72)	108
4.8.23.3.1	Sammendrag fra Prop. S 1 (2009–2010) Helse- og omsorgsdepartementet	108
4.8.23.3.2	Komiteens merknader	108
4.8.23.4	Legemiddelkontrollavgift (post 73)	108
4.8.23.4.1	Sammendrag fra Prop. S 1 (2009–2010) Helse- og omsorgsdepartementet	108
4.8.23.4.2	Komiteens merknader	108
4.8.24	Kap. 5578 Sektoravgifter under Miljøvern departementet – Svalbards miljøvernfond (post 70)	108
4.8.24.1	Sammendrag fra Prop. 1 S (2009–2010) Miljøvern departementet	108
4.8.24.2	Komiteens merknader	108
4.8.25	Kap. 5580 Sektoravgifter under Finansdepartementet – Kredittilsynet (post 70)	108
4.8.25.1	Sammendrag fra Prop. 1 S (2009–2010) Finansdepartementet	108
4.8.25.2	Komiteens merknader	109
4.8.26	Kap. 5582 Sektoravgifter under Olje- og energidepartementet – kulturminnevern (post 70)	109
4.8.26.1	Sammendrag fra Prop. 1 S (2009–2010) Olje- og energidepartementet	109
4.8.26.2	Komiteens merknader	109
4.8.27	Kap. 5583 Særskilte avgifter mv. i bruk av frekvenser – telesektorinntekter (post 70)	109
4.8.27.1	Sammendrag	109
4.8.27.2	Komiteens merknader	110
4.8.28	Kap. 5309 Tilfeldige inntekter – ved tildeling av konsesjoner (post 29)	110

4.8.28.1	Sammendrag	110
4.8.28.2	Komiteens merknader	110
4.8.29	Omgjøring av sektoravgifter	110
4.8.29.1	Sammendrag	110
4.8.29.2	Komiteens merknader	111
4.9	Kap. 5511 Tollinntekter	111
4.9.1	Sammendrag	111
4.9.2	Komiteens merknader	111
4.10	Tiltak mot skatteunndragelser	113
4.10.1	Sammendrag	113
4.10.2	Komiteens merknader	113
4.11	Oversikt over fraksjonenes forslag til bevilgninger	114
5.	Rammeområde 23 – Utbytte mv.	117
5.1	Regjeringens budsjettforslag fordelt på kapitler og poster	117
5.2	Kap. 5611 Aksjer i NSB AS – utbytte (post 85)	117
5.2.1	Sammendrag fra Prop. 1 S (2009–2010) Samferdselsdepartementet	117
5.2.2	Komiteens merknader	117
5.3	Kap. 5616 Aksjeutbytte i Kommunalbanken AS (post 85)	118
5.3.1	Sammendrag fra Prop. 1 S (2009–2010) Kommunal- og regionaldepartementet	118
5.3.1.1	Komiteens merknader	118
5.4	Kap. 5625 Renter og utbytte fra Innovasjon Norge	118
5.4.1	Renter på lån fra statskassen (post 80)	118
5.4.1.1	Sammendrag fra Prop. 1 S (2009–2010) Nærings- og handelsdepartementet	118
5.4.1.2	Komiteens merknader	118
5.4.2	Rentemargin, innovasjonslåneordningen (post 81)	118
5.4.2.1	Sammendrag fra Prop. 1 S (2009–2010) Nærings- og handelsdepartementet	118
5.4.2.2	Komiteens merknader	118
5.4.3	Utbytte, lavrisikolåneordningen (post 85)	118
5.4.3.1	Sammendrag fra Prop. 1 S (2009–2010) Nærings- og handelsdepartementet	118
5.4.3.2	Komiteens merknader	119
5.4.4	Utbytte fra investeringsfond for Nordvest-Russland og Øst-Europa (post 86)	119
5.4.4.1	Sammendrag fra Prop. 1 S (2009–2010) Nærings- og handelsdepartementet	119
5.4.4.2	Komiteens merknader	119
5.5	Kap. 5630 Aksjer i Norsk Eiendomsinformasjon AS – utbytte (post 85)	119
5.5.1	Sammendrag fra Prop. 1 S (2009–2010) Justis- og politidepartementet	119
5.5.2	Komiteens merknader	119
5.6	Kap. 5631 Aksjer i AS Vinmonopolet	119
5.6.1	Post 85 Statens overskuddsandel	119
5.6.1.1	Sammendrag fra Prop. 1 S (2009–2010) Helse- og omsorgsdepartementet	119
5.6.1.2	Komiteens merknader	119
5.6.2	Post 86 Utbytte	119
5.6.2.1	Sammendrag fra Prop. 1 S (2009–2010) Helse- og omsorgsdepartementet	119
5.6.3	Komiteens merknader	119
5.7	Kap. 5651 Aksjer i selskaper under Landbruks- og matdepartementet – utbytte (post 85)	119
5.7.1	Sammendrag fra Prop. 1 S (2009–2010) Landbruks- og matdepartementet	119
5.7.2	Komiteens merknader	120
5.8	Kap. 5652 Innskuddskapital i Statskog SF – utbytte (post 85)	120
5.8.1	Sammendrag fra Prop. 1 S (2009–2010) Landbruks- og matdepartementet	120
5.8.2	Komiteens merknader	121
5.9	Kap. 5656 Aksjer i selskaper under NHDs forvaltning – utbytte (post 85)	121

	Side
5.9.1	Sammendrag fra Prop. 1 S (2009–2010) Nærings- og handelsdepartementet 121
5.9.2	Komiteens merknader 121
5.10	Kap. 5680 Innskuddskapital i Statnett SF – utbytte (post 85) 122
5.10.1	Sammendrag fra Prop. 1 S (2009–2010) Olje- og energidepartementet 122
5.10.2	Komiteens merknader 122
5.11	Kap. 5685 Aksjer i StatoilHydro ASA – utbytte (post 85) 122
5.11.1	Sammendrag fra Prop. 1 S (2009–2010) Olje- og energidepartementet 122
5.11.2	Komiteens merknader 122
5.12	Oversikt over fraksjonenes forslag til bevilgninger 123
6.	Forslag fra mindretall under rammeområde 18 124
7.	Forslag fra mindretall under rammeområde 19 127
8.	Forslag fra mindretall under rammeområde 22 128
9.	Forslag fra mindretall under rammeområde 23 154
10.	Komiteens tilråding 158
Vedlegg 191

Innst. 3 S

(2009–2010)

Innstilling til Stortinget fra finanskomiteen

Meld. St. 1 (2009–2010), Prop. 1 S (2009–2010) og Prop. 1 S Tillegg 3 (2009–2010)

Innstilling fra finanskomiteen om skatte-, avgifts- og tollvedtak, rammetilskudd mv. til kommunesektoren, tilfeldige utgifter og inntekter og statsbudsjettets kapitler om utbytte mv. for 2010

Til Stortinget

1. Innledning

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Thomas Breen, Gunvor Eldegard, Irene Johansen, Gerd Janne Kristoffersen, lederen Torgeir Micaelsen, Torfinn Opheim og Dag Ole Teigen, fra Fremskrittspartiet, Ulf Leirstein, Jørund Rytman, Kenneth Svendsen og Christian Tybring-Gjedde, fra Høyre, Gunnar Gundersen, Arve Kambe og Jan Tore Sanner, fra Sosialistisk Venstreparti, Inga Marte Thorkildsen, fra Senterpartiet, Per Olaf Lundteigen, fra Kristelig Folkeparti, Hans Olav Syversen, og fra Venstre, Borghild Tenden, viser til Stortingets forretningsorden § 21 annet og tredje ledd:

"Senest den 20. november skal finanskomiteen avgi innstilling om nasjonalbudsjettet og statsbudsjettet, med forslag til rammevedtak for bevilgninger i samsvar med inndeling i rammeområder fastsatt av Stortinget i henhold til § 22 tredje ledd. Forslag til bevilgningsvedtak som utformes i innstillingen eller fremsettes ved behandlingen av den, skal inneholde beløp for alle rammer, og kan ikke gå under rammenivå. I Stortinget kan det ikke voteres særskilt over enkelte deler av et slikt forslag.

Finanskomiteen avgir samtidig innstilling vedrørende skatter og avgifter og rammetilskudd til kommuner og fylkeskommuner."

Komiteen fremmer i denne innstillingen forslag til rammetilskudd mv. til kommunesektoren (rammeområde 18), tilfeldige utgifter og inntekter (rammeområde 19), skatter, avgifter og toll (rammeområde 22) og utbytte (rammeområde 23), som ble fordelt til komiteen ved Stortingets vedtak 22. oktober 2009, jf. behandlingen av Innst. 27 S (2009–2010).

Komiteen viser til brev av 30. oktober 2009 fra finansminister Sigbjørn Johnsen om korrigering av trykkfeil i Prop. 1 S (2009–2010) Skatte-, avgifts- og tollvedtak. Brevet følger vedlagt innstillingen.

Lovforslag, fremmet i Prop. 1 L (2009–2010) Skatte- og avgiftsopplegget 2010 mv. – lovendringer er behandlet i Innst. 4 L (2009–2010) fra finanskomiteen sammen med lovforslag satt fram under behandlingen av budsjettet.

2. Rammeområde 18 – Rammetilskudd mv. til kommunesektoren

2.1 Regjeringens budsjettforslag fordelt på kapitler og poster

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S
Utgifter i hele kroner			
<i>Kommunal- og regionaldepartementet</i>			
571		Rammetilskudd til kommuner	55 317 173 000
	21	Kunnskapsutvikling og drift av inntektssystemet, <i>kan overføres</i>	8 300 000
	60	Innbyggertilskudd	50 600 896 000
	61	Distriktstilskudd Sør-Norge	329 278 000
	62	Nord-Norge- og Namdalstilskudd	1 441 246 000
	63	Småkommunetilskudd	1 017 153 000
	64	Skjønnstilskudd, <i>kan nyttes under kap. 572 post 64</i>	1 731 000 000
	66	Veksttilskudd	189 300 000
572		Rammetilskudd til fylkeskommuner	26 360 667 000
	60	Innbyggertilskudd	24 652 511 000
	62	Nord-Norge-tilskudd	517 974 000
	64	Skjønnstilskudd, <i>kan nyttes under kap. 571 post 64</i>	405 000 000
	65	Tilskudd til barnevern/hovedstadstilskudd	785 182 000
575		Ressurskrevende tjenester	4 350 000 000
	60	Toppfinansieringsordning, <i>overslagsbevilgning</i>	4 350 000 000
Sum utgifter rammeområde 18			86 027 840 000
Netto rammeområde 18			86 027 840 000

2.2 Inntektssystemet for kommunesektoren

2.2.1 Sammendrag fra Prop. 1 S (2009–2010) Kommunal- og regionaldepartementet

Kommunesektorens frie inntekter anslås til om lag 226 mrd. kroner i 2010. De frie inntektene er inntekter som kommuner og fylkeskommuner kan disponere fritt uten andre føringer fra staten enn gjeldende lover og regelverk. De frie inntektene består av rammetilskudd og skatteinntekter og utgjør i underkant av 70 pst. av kommunesektorens samlede inntekter. Av de frie inntektene er om lag 2/3 skatteinntekter og om lag 1/3 rammetilskudd. Gjennom inntektssystemet fordeles de frie inntektene til kommunene og til fylkeskommunene.

Det overordnede formålet med inntektssystemet er å sikre utjevning av de økonomiske premiene for å kunne gi et likeverdig kommunalt og fylkeskommunalt tjenestetilbud over hele landet. Gjennom inntektsutjevningen i inntektssystemet utjevnes delvis forskjeller i skatteinntekter, og gjennom utgiftsutjevningen for kommuner og fylkeskommuner gis det i prinsippet full kompensasjon for ufrivillige kostnadsforhold i tjenesteytingen.

Utgiftsutjevningen blir beregnet på grunnlag av kostnadsnøkler for henholdsvis kommunene og fyl-

keskommunene. Gjennom utgiftsutjevningen kompenseres kommunene og fylkeskommunene for ufrivillige kostnadsforhold som har dokumentert innvirkning på utgiftene til kommunene og fylkeskommunene. Med ufrivillige forhold menes forhold som den enkelte kommune eller fylkeskommune ikke kan påvirke, som f.eks. alderssammensetningen i befolkningen. Utgiftsutjevningen omfatter helse- og sosialsektoren, grunnskolesektoren, administrasjon, miljø- og landbrukssektoren for kommunene, og videregående opplæring, samferdselssektoren og tannhelse-tjenesten for fylkeskommunene. En felles kostnadsnøkkel for kommunene og en felles kostnadsnøkkel for fylkeskommunene er bygd opp ved å vekte sammen kostnadsnøkler i de ulike tjenesteytende sektorene.

ENDRINGER I INNTEKTSSYSTEMET FOR FYLKESKOMMUNER OG KOMMUNER

Regjeringen fremmet i Kommuneproposisjonen 2010 forslag til endringer i inntektssystemet for fylkeskommunene.

Den eksisterende overgangsordningen vil bli avvirket, og det vil bli innført et inntektsgarantitilskudd (INGAR) for fylkeskommunene. Tilsvarende

inntektsgarantitilskudd ble innført for kommunene f.o.m. 2009. Regjeringen foreslår også å slå sammen hovedstadstilskuddet til Oslo som kommune med hovedstadstilskuddet til Oslo som fylkeskommune til et samlet hovedstadstilskudd som gis til Oslo som fylkeskommune. I tillegg vil skjønnsrammen for fylkeskommunene bli redusert med 468 mill. kroner ved at det trekkes 112 kroner per innbygger i skjønnsrammen til alle fylkeskommuner, som så fordeles gjennom innbyggertilskuddet med et likt beløp per innbygger. Hovedstadstilskuddet til Oslo vil tilsvarende bli redusert med 112 kroner per innbygger som overføres til innbyggertilskuddet. Overføringen av midler fra skjønnsrammen og hovedstadstilskuddet til innbyggertilskuddet har ingen omfordelingseffekt.

I inntektssystemet for kommunene vil den symmetriske inntektsutjevningen trappes opp fra 57 til 59 pst. i 2010.

Nye kostnadsnøkler for kommunene og fylkeskommunene vil bli lagt fram i Kommuneproposisjonen 2011. Da vil hovedtyngden av tilskudd til barnehager bli innlemmet i inntektssystemet, og en samlet kostnadsnøkkel, inklusiv en delkostnadsnøkkel for barnehager, kan presenteres. Samtidig vil det bli vurdert om inntektsutjevningen for fylkeskommunene skal endres.

I Beregningsteknisk dokumentasjon til Prop. 1 S (2009–2010) fra Kommunal- og regionaldepartementet (Grønt hefte) blir rammetilskuddet for 2010 til hver enkelt kommune og fylkeskommune presentert.

Rammetilskuddet til kommuner og fylkeskommuner blir utbetalt gjennom ti årlige terminbeløp. Det inntektsutjevneende tilskuddet fordeles i hvert av de ti terminbeløpene.

OM DE ENKELTE TILSKUDDENE SOM BLIR FORDELT GJENNOM INNTEKTSSYSTEMET

Det samlede rammetilskuddet til kommunene for 2010 blir bevilget over seks ulike poster på kap. 571 i statsbudsjettet:

- post 60 Innbyggertilskudd
- post 61 Distriktstilskudd Sør-Norge
- post 62 Nord-Norge- og Namdalstilskudd
- post 63 Småkommunetilskudd
- post 64 Skjønnsstilskudd
- post 66 Veksttilskudd

Det samlede rammetilskuddet til fylkeskommunene for 2010 blir bevilget over fire ulike poster på kap. 572 i statsbudsjettet:

- post 60 Innbyggertilskudd
- post 62 Nord-Norge-tilskudd
- post 64 Skjønnsstilskudd

- post 65 Tilskudd til barnevern/hovedstadstilskudd

Det vises til Kommunal- og regionaldepartementets budsjettproposisjon, programkategori 13.70, for nærmere omtale av inntektssystemet for kommunesektoren.

2.2.2 Komiteens merknader

Komiteen tar omtalen til orientering og viser til merknadene under de enkelte kapitler og poster.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til at kommuneopplegget for 2010 baserer seg på regjeringen Stoltenberg II sitt inntektssystem for kommunesektoren, innført i 2009. Da inntektssystemet ble behandlet, tok disse medlemmer flere initiativ for at det skulle sikres bred politisk enighet om inntektssystemet for kommunesektoren for å sikre et mer forutsigbart, enkelt og retteferdig inntektssystem. Regjeringen valgte imidlertid å vedta et system som kun fikk helhetlig støtte fra regjeringspartiene.

Ettersom systemet avviker betydelig fra Høyres alternativ er det svært komplisert å fremme vårt alternative system på alle områder. Disse medlemmer vil derfor vise til hovedtrekkene i vårt alternative inntektssystem og begrense forslaget til å foreslå å opprettholde ordningen med å tilbakeføre deler av selskapskatten til kommunene.

Disse medlemmer viser til at det for Høyre er det viktig at kommunene får beholde deler av selskapskatten lokalt. Det skaper et viktig grunnlag for kommunene å føre en positiv og fremtidsrettet næringspolitikk. Dette standpunktet ble støttet av både Næringslivets Hovedorganisasjon (NHO) og Kommunenes Sentralforbund (KS) i høringen i forbindelse med nytt inntektssystem. Disse medlemmer vil derfor at 4,25 pst. av selskapskatten tilbakeføres til kommunene.

Regjeringen Stoltenberg II har forlatt målet om at kommunene skal finansieres med 50 pst. av egne skatteinntekter. Disse medlemmer mener at målet fortsatt bør være 50 pst. og at det kommunale skattøre burde ha vært satt høyere som følge av dette. Ettersom grunnlaget gjennom inntektssystemet nå er endret og forslag om høyere skattøre vil ha andre fordelingsmessige virkninger enn under det tidligere systemet.

Regjeringens opplegg for kommunesektoren i 2010 er et nøkternt og stramt opplegg som vil kreve omstilling og kutt fra kommunenes side. Den økonomiske balansen som Regjeringen i sin første regjeringserklæring varslet at kommunene skulle oppnå er lengre unna enn noen gang. Om kommunene skal kunne forbedre velferdstilbudet innenfor denne ram-

men må de effektivisere driften og fokusere på å få mer kvalitet i tjenestene innenfor de samme økonomiske rammene.

Disse medlemmer viser til at regjeringen Stoltenberg II overtok en kommunesektor i 2005 med utgifter under kontroll, voksende inntekter og som satte av mer enn 3 pst. til fremtidige investeringer og utrygge tider. Nå opplever kommunesektoren (utenom Oslo) for første gang et negativt driftsresultat som betyr behov for kutt og omstilling. Disse medlemmer mener Regjeringen ikke gjør nok for å bistå kommunene i den vanskelige situasjonen eller for å dempe den forventningskrisen den har skapt. Tvert om mener disse medlemmer at Regjeringen forsetter å gi inntrykk av at handlingsrommet i kommunene er større enn det som er realiteten.

Det er behov for en kommunereform som sikrer lokalsamfunnene mer frihet og større ansvar. Disse medlemmer vil derfor gjennomføre en omfattende oppgave- og kommunereform som skaper bedre tjenester og større og mer robuste kommuner. Nedleggelse av fylkeskommunen, en reduksjon i antallet fylkesmannsembeter samt å begrense fylkesmannens mulighet til å overprøve kommunale vedtak til legalitetskontroll og klager på saksbehandling vil være en del av denne reformen.

2.3 Kap. 571 Rammetilskudd til kommuner

2.3.1 *Kunnskapsutvikling og drift av inntektssystemet (post 21)*

2.3.1.1 SAMMENDRAG

Kjøp av data og ulike tjenester knyttet til drift av inntektssystemet blir finansiert over post 21.

Midlene fra post 21 blir også brukt til å initiere forskning og innhenting av kunnskap, hovedsakelig innenfor det kommunaløkonomiske området. Gjennom Det tekniske beregningsutvalget for kommunal og fylkeskommunal økonomi (TBU) blir det rapportert om hovedtrekk i økonomi og tjenesteyting i kommunene. TBUs drift blir finansiert over post 21.

Det legges også til grunn at posten kan brukes til å finansiere utredninger og større utviklingsprosjekter innenfor departementets ansvarsområde, herunder midlertidige utredningsstillinger i departementet knyttet til tidsbegrensede prosjekter.

For 2010 foreslår departementet en prisjustering av tilskuddet, og dermed en bevilgning på 8,3 mill. kroner på denne posten, en økning på om lag 250 000 kroner fra 2009.

2.3.1.2 KOMITEENS MERKNADER

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag.

2.3.2 *Innbyggertilskudd (post 60)*

2.3.2.1 SAMMENDRAG

Størrelsen på innbyggertilskuddet til kommunene blir fastsatt ut fra differansen mellom de samlede rammeoverføringene og summen av postene 61–66. Det inntektsutjevneende tilskuddet og utgiftsutjevningen inngår i post 60. Siden 2002 inngår også inndelingstilskuddet i innbyggertilskuddet til kommunene.

Innbyggertilskuddet blir i utgangspunktet beregnet som et likt beløp per innbygger til alle kommuner. Deretter blir tilskuddet justert for hver enkelt kommune etter gitte faktorer. Det vises til proposisjonen for nærmere redegjørelse.

Regjeringen foreslår en bevilgning til innbyggertilskudd på 50,6 mrd. kroner i 2010.

2.3.2.2 KOMITEENS MERKNADER

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, slutter seg til Regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Framskrittspartiet viser til at det er langt fra Soria Moria til den hverdagen mange folkevalgte, og ikke minst innbyggerne, i kommune-Norge opplever. Skolebarn og eldre blir i dag utsatt for uverdige prioriteringer, og i mange kommunestyre sitter lokalpolitikere og prioriterer mellom eldre og barn. Ofte ender begge opp som tapere. Et betydelig antall kommuner leverte negativt driftsresultat i 2008 og stadig flere kommuner står i fare for å havne på ROBEK-listen.

Disse medlemmer er positive til Regjeringens økning i kommunenes økonomiske handlingsrom, men mener forventet kostnadsvekst gjennom lønns- og prisstigning, økte pensjonskostnader og nye oppgaver likevel vil begrense kommunenes mulighet til å øke tjenesteproduksjonen innenfor de grunnleggende velferdstjenestene.

Disse medlemmer mener dagens modell for finansieringen av kommunesektoren er lite hensiktsmessig. Modellen sikrer verken likeverdige tilbud, tilstrekkelig omfang og kvalitet på tjenestene eller nødvendig økonomisk forutsigbarhet. Disse medlemmer ønsker at staten skal ta over det finansielle ansvaret for grunnleggende velferdstilbud som skole, eldre og pleie og har gjentatte ganger foreslått dette i Stortinget, men må derfor ta utgangspunkt i dagens finansieringssystem i budsjettbehandlingen, selv om dette er systemer disse medlemmer ønsker å endre.

Til tross for at Regjeringen har fulgt opp sine rammer fra kommuneproposisjonen er det liten tvil

om at kommunesektoren står foran en svært krevende oppgave. Økte kostnader og flere oppgaver spiser i stor grad opp den foreslåtte økningen fra Regjeringen og gir lite igjen til de grunnleggende velferdstjenestene som har et stort behov for styrking.

Disse medlemmer har i de siste fire årene foreslått en styrking av kommunenes økonomi med over 10 mrd. kroner mer enn Regjeringen. For 2010 ønsker disse medlemmer å gi kommunesektoren styrket økonomisk handlingsrom og legger totalt inn en økning på i overkant av 4,3 mrd. kroner utover Regjeringens forslag. I dette ligger blant annet et øremerket tilskudd til eldreomsorgen med 1,5 mrd. kroner, 115 mill. kroner til fagskolene, men også økt innbyggertilskudd til kommunene.

Disse medlemmers økte rammer kommer på toppen av disse medlemmers alternative tiltakspakke fra i vinter, hvor det ble foreslått omfattende tiltak overfor kommunesektoren, med blant annet 3 mrd. kroner til å redusere det enorme vedlikeholdsetterslepet.

Disse medlemmer viser videre til sine merknader ifm. behandlingen av Kommuneproposisjonen for 2010, St.prp. nr. 68 (2008–2009), Innst. S. nr. 345 (2008–2009), hvor disse medlemmer understreket behovet for en økt ramme til kommunesektoren.

Disse medlemmer foreslår videre å legge hele suppleringsstønaden inn i innbyggertilskuddet til kommunene med 330 mill. kroner. Dette innebærer at alle uten opptjente pensjonsrettigheter må forholde seg til sosialkontoret i kommunene, slik disse medlemmer også foreslo da lov om suppleringsstønad ble behandlet i Stortinget i 2005, hvor disse medlemmer gikk imot Regjeringen forslag.

Disse medlemmer foreslår å øke bevilgningen med 1 688 mill. kroner i forhold til Regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Venstre viser til disse partiers alternative budsjett hvor det foreslås å fjerne lovpålagt frukt og grønt i skolen og at disse midlene heller skal brukes til kvalitetshevende tiltak i skolen.

Disse medlemmer fremmer derfor følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen fremme forslag om å fjerne frukt og grønt som lovpålagt oppgave."

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti viser til Innst. 2 S (2009–2010) hvor det framkommer at dette medlem går imot Regjeringens forslag om å innlemme midlene som tidligere var øremerket opptrappingsplanen for psykisk helse i rammeoverføringene til kommunene. Dette medlem ønsker også å opprettholde satsingen på sam-

livskurs som et øremerket tilskudd til kommunesektoren. Dette medlem bevilger midler til kommunene for å øke de veiledende satsene for sosialhjelpen med 5 pst. og for å forskriftsfeste at barne-trygd og kontantstøtte holdes utenfor utmålingen av sosialhjelpen. Dette medlem bevilger også midler til økt lærertetthet i skolen med 2 pst. fra skoleåret 2010–2011 og øker tiltak for frivillig leksehjelp i kommunal og frivillig regi. Dette medlem går imot Regjeringens forslag om 1 uketimer og 8 timer gratis SFO og 5 ekstra timer på småkoletrinnet.

Dette medlem vil derfor foreslå at bevilgningen på kap. 571 post 60 settes til 46 512 mill. kroner, som er 4 088 mill. kroner lavere enn Regjeringens forslag.

Komiteens medlem fra Venstre foreslår en omprioritering fra økt timetall og gratis leksehjelp i grunnskolen til en gjennomført satsing på bedre og flere lærere. Dette medlem er ikke nødvendigvis prinsipielt imot å utvide timetallet eller det som framstår som en noe uklar leksehjelpsordning i grunnskolen, men mener det blir en helt feil prioritering når vi mangler kvalifiserte lærere. Etter dette medlems mening er mangelen på lærere den største utfordringen norsk skole står overfor i årene som kommer. Dette medlem savner en vilje fra Regjeringens side til å ta dette spørsmålet tilstrekkelig på alvor.

Dette medlem viser i denne sammenheng til Dokument nr. 8:68 (2006–2007), jf. Innst. S. nr. 239 (2006–2007), om å utarbeide forpliktende nasjonale rekrutteringsplaner for å sikre tilstrekkelig antall kvalifiserte lærere i grunn- og videregående skole. Ovennevnte representantforslag henviser til at halvparten av lærerne i videregående skole er over 50 år, mens det i grunnskolen er 37 pst. i samme aldersgruppe. Samtidig vises det til at gjennomsnittsalderen for ansatte i den videregående skolen er 49 år. I løpet av en tiårsperiode vil man derfor trolig måtte erstatte et ikke ubetydelig antall lærere i den videregående skolen. Tilsvarende gjelder også for grunnskolen. Parallelt med dette øker antallet elever. Dette medlem foreslår derfor å bruke 425 mill. kroner til å styrke videreutdanning og rekruttering av lærere, og om lag 150 mill. kroner på øvrige tiltak i grunn- og videregående skole, heller enn å bruke de samme pengene på å utvide timetallet i grunnskolen. Det vises til nærmere omtale av disse forslagene under rammeområde 16 i Innst. 2 S (2009–2010).

Ved siden av den kommende lærermangelen er frafall den største utfordringen norsk skole står overfor. Dette medlem viser i denne forbindelse til Representantforslag 4 S (2009–2010) om forsterket innsats mot frafall i skolen. I tråd med representantforslaget foreslår dette medlem flere konkrete til-

tak i statsbudsjettet for kommende år som vil bidra til en forsterket innsats mot frafall.

Dette medlem viser til at det er et behov for flere spesialpedagoger i norsk skole, og at det synes hensiktsmessig at spesialpedagogene arbeider så tett på elevene og skolene som mulig. Det fordrer større spesialpedagogtett. Dette medlem foreslår derfor å bevilge 50 mill. kroner over kommunerammen til flere spesialpedagoger i kommunene f.o.m. høsten 2010, noe som vil kunne finansiere ca. 200 flere spesialpedagoger gitt en kostnad på 750 000 kroner per spesialpedagog.

Med hensyn til å øke barn og unges fysiske aktivitet foreslår dette medlem i stedet å bevilge til sammen 40 mill. kroner til ulike friluftstiltak – bl.a. i regi av frivillige organisasjoner – utover Regjeringens forslag, jf. forslag under rammeområdene 3 og 13.

Dette medlem går videre imot Regjeringens opplegg for gratis frukt og grønt i skolen, jf. bl.a. Venstres merknader i Innst. S. nr. 230 (2006–2007), og vil avvikle dagens ordning f.o.m. høsten 2010. Dette medlem mener at det vil være mye mer målrettet og hensiktsmessig å foreta en omlegging av mva-systemet ved å innføre full merverdiavgift på brus og sterkt sukkerholdige drikkevarer, og samtidig innføre null mva-sats for frukt og grønt, jf. omtale under rammeområde 22. Dette vil gagne hele befolkningen, også elevene, og er et viktig helse- og forbrukerpolitisk grep. Dette medlem viser videre til at mange kommuner heller ikke ønsker den lovpålagte ordningen om frukt og grønt i skolen.

Dette medlem viser til representantforslag fra stortingsrepresentantene Trine Skei Grande og Borghild Tenden om å overføre oppgaver fra Barne-, ungdoms- og familieetatens regionskontorer til den kommunale barnevernstjenesten (Representantforslag 16 S (2009–2010)). I forslaget vises det til en Fafø-rapport (rapport 2009:41) hvor det kommer fram at det kommunale og statlige barnevernet har store samarbeidsproblemer og at Barne-, ungdoms- og familieetaten (Bufetat) er i ferd med å bli en byråkratisk, ressurskrevende organisasjon som ikke på langt nær bidrar godt nok til at de mest sårbare barna får hjelpen de bør og har krav på. Dette medlem er bekymret over at barnevernet i dag ikke klarer å sikre at barn og unge som lever under forhold som kan skade deres helse og utvikling, får nødvendig hjelp og omsorg til rett tid. Dette medlem mener kommunene må få et helhetlig ansvar for barnevernet og er av den oppfatning at nedleggelse og overføring av Bufetats oppgaver regionalt er noe som nå må vurderes. På denne bakgrunn foreslår dette medlem å kutte 100 mill. kroner i det statlige, regionale barnevernet og omfordele midlene til det kommunale

barnevernet og i tillegg styrke posten med ytterligere 20 mill. kroner.

Dette medlem viser til at Venstres liberale ideologi tar utgangspunkt i det enkelte mennesket. Alle skal ha frihet til å bruke sine evner til beste for seg selv og samfunnet – men like selvsagt er det at de som virkelig trenger samfunnets hjelp til å leve et verdig liv, skal få det. Frie samfunn har gode fellesskapsinstitusjoner og et sosialt sikkerhetsnett for alle. Dette medlem ønsker derfor en stat som bekjemper sosial urettferdighet. Fattigdom rammer enkeltmennesker – ofte uventet og tilfeldig, og av sammensatte årsaker. En del mennesker er varig ute av stand til å skaffe seg en inntekt de kan leve av. De skal ha et støttenivå som gir mulighet til et verdig liv. Støtteordninger som er avgjørende for barns livsvilkår, skal være rause. Dette medlems førsteprioritet vil være å bekjempe fattigdom og helseproblemer hos barn og barnefamilier. For vi starter ikke med blanke ark og like muligheter når vi kommer til verden, og ingen velger sin barndom.

Det er i dag store forskjeller fra kommune til kommune når det gjelder satsene for sosialhjelp og hvorvidt kontantstøtte og barnetrygd regnes inn i inntektsgrunnlaget. Paradokset er at forskning viser at lave sosialhjelpsatser gir flere langtidsbrukere, mens høye sosialhjelpsatser får folk videre i livet.

Dette medlem vil derfor innføre en nasjonal minstenorm for sosialhjelp til livsopphold (ekskl. boutgifter) som prisjusteres hvert år. Denne normen må minimum tilsvare Statens institutt for forbruksforskning (SIFO) sin forskningsbaserte standard for et nøkternt livsopphold. Kontantstøtte og barnetrygd og barns eventuelle inntekter skal holdes utenfor denne minstenormen.

Dette medlem er også åpen for å se på om kriteriene for sosialhjelpssatsene er i tråd med de faktiske behov barn og unge opplever for å kunne bli inkludert i sosiale fellesskap på lik linje med andre. Dette medlem foreslår derfor en økt bevilgning på 600 mill. kroner for å innføre en nasjonal minstenorm for sosialhjelp med virkning fra 1. juli 2010.

Dette medlem mener at innføringen av makspris for oppholdsbetaling i barnehager har vært uheldig av flere grunner, men særlig fordi dette grepet faktisk har ført til at flere lavinntektsfamilier har fått økte utgifter til barnehageplass. Mens kommunene har redusert de høyeste barnehagesatsene ganske kraftig, har flere av dem satt opp satsene for familier med de laveste inntektene. Færre kommuner enn tidligere graderer nå betalingen ut ifra foreldrenes inntekt. Dette medlem viser til at inntektsgradert foreldrebetaling gir god fordelingsvirkning, og dermed er et viktig grep for å bekjempe fattigdom. Dette medlem foreslår derfor å bevilge 150 mill.

kroner til inntektsgradert foreldrebetaling i barnehager.

Dette medlem viser til at Regjeringen foreslår å ikke videreføre oppgavedifferensiering av arbeidsmarkedstiltak i Bydel St.Hanshaugen og Gamle Oslo. Dette medlem mener at denne forsøksordningen har gitt positive resultater og ønsker å videreføre prosjektet, tilsvarende 450 arbeidsmarkedstiltaksplasser også i 2010.

Dette medlem mener det er viktig at kommunene får beholde deler av selskapskatten lokalt. Det vil motivere kommunene til å føre en positiv og fremtidsrettet næringspolitikk, og med flere små og store bedrifter vil kommunene få høyere skattinntekter

som kan brukes til lokal velferd. Den rød-grønne regjeringen har fratatt kommunene denne muligheten til å påvirke egne skatteinntekter og velferd. Disse medlemmer vil omgjøre dette vedtaket slik at kommunene får beholde en andel av selskapskatten. Dette standpunktet ble støttet av både Næringslivets Hovedorganisasjon (NHO) og Kommunenes Sentralforbund (KS) i høringen i forbindelse med nytt inntektssystem. Dette medlem foreslår derfor at 4,25 pst. av selskapskatten tilbakeføres til kommunene. Dette er beregnet til å utgjøre 9 800 mill. kroner.

Samlet foreslår dette medlem følgende endringer under post 571.60:

Post.kap.	Tekst	Bokført	Påløpt
571.60	Avvikling av gratis frukt og grønt i ungdomsskolen	-98,0	-98,0
571.60	Reversering av timetallsutvidelsen i grunnskolen og gratis leksehjelp (SFO)	-236,0	-236,0
571.60	Flere spesialpedagoger	50,0	50,0
571.60	Fast (statlig) minstenorm i sosialhjelpssatsene basert på SIFOs minimumsnivå	600,0	1200,0
571.60	Kommunalt barnevern	120,0	120,0
571.60	Gradert foreldrebetaling, barnehager	150,0	150,0
571.60	Videreføring av oppgavedifferensiering på arbeidsmarkedstiltak Bydel St.Hanshaugen og Gamle Oslo (tilsvarende 450 plasser)	50,9	50,9
571.60	Reduksjon, rammetilskudd til kommunene som følge av gjeninnføring av kommunal selskapskatt	-9800,0	-9800,0

2.3.3 Distriktstilskudd Sør-Norge (post 61)

2.3.3.1 SAMMENDRAG

I 2009 ble det opprettet et nytt distriktpolitisk tilskudd i Sør-Norge. Tilskuddet tildeles kommuner i Sør-Norge som har en gjennomsnittlig skatteinntekt de siste tre år som er lavere enn 120 pst. av landsgjennomsnittet, som ligger i sone IV eller sone III i det distriktpolitiske virkeområdet, og som ikke mottar Nord-Norge- og Namdalstilskudd eller småkommunetilskudd. Alle kommuner i sone IV kan få støtte, mens kommuner innenfor sone III får tilskudd dersom den samfunnsmessige utviklingen er svak. Samfunnsmessig utvikling måles ved en distriktsindeks som gir et uttrykk for utviklingen i tilgjengelighet, demografi, arbeidsmarked og inntekt. Kommuner i sone III som har en indeks lavere enn 35, får fullt tilskudd, mens kommuner i sone III med indeks mellom 35 og 46 mottar redusert tilskudd.

For en nærmere omtale av det distriktpolitiske virkeområdet, se Kommuneproposisjonen 2009.

Distriktstilskudd Sør-Norge gis med én sats per kommune og én sats per innbygger. Satsene i 2010 er prisjustert i forhold til 2009. Satsene er gjengitt i tabell 3.17 i proposisjonen.

Regjeringen foreslår en bevilgning til distriktstilskudd Sør-Norge på 329 mill. kroner i 2010.

2.3.3.2 KOMITEENS MERKNADER

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag.

2.3.4 Nord-Norge- og Namdalstilskudd (post 62)

2.3.4.1 SAMMENDRAG

Inntektssystemet skal bidra til å støtte opp under viktige regionalpolitiske mål som å sikre bosetting og levedyktige lokalsamfunn i alle deler av landet. Som et ledd i regional- og distriktpolitikken ønsker regjeringen at kommuner i Nord-Norge skal sikres muligheter til å gi et bedre tjenestetilbud enn kommuner ellers i landet. Regjeringen ønsker også å bidra til en høy kommunal sysselsetting i et område med et konjunkturavhengig næringsliv. Kommuner i Nord-Norge får derfor et eget tilskudd. Fra og med 2009 får i tillegg 14 kommuner i Namdalen tilskudd etter samme sats som Nordland, siden de bl.a. sliter med fraflytting og i stor grad har de samme utfordringene som kommuner sør i Nordland.

Ved komitémerknad til kommuneproposisjonen for 2010 ble regjeringen bedt om å vurdere hvorvidt kommunene i tiltakssonen i Nord-Troms bør kom-

penseres for forskjellen i sats for Nord-Norge- og Namdalstilskuddet mellom kommunene innenfor tiltakssonen. Etter en helhetlig vurdering foreslår regjeringen at Nord-Norge- og Namdalstilskuddet til kommunene i tiltakssonen i Nord-Troms styrkes med om lag 10 mill. kroner i 2010. Styrkingen gjennomføres ved at satsen for de syv kommunene i tiltakssonen i Nord-Troms økes i forhold til de øvrige kommunene i Troms.

Departementet tilrår at satsene for Nord-Norge- og Namdalstilskudd til kommunene for 2010 blir prisjustert. Tabell 3.18 i proposisjonen viser satsene for Nord-Norge- og Namdalstilskuddet for kommuner i 2010. Regjeringen foreslår en bevilgning til Nord-Norge- og Namdalstilskudd på 1,4 mrd. kroner i 2010.

2.3.4.2 KOMITEENS MERKNADER

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag.

2.3.5 *Småkommunetilskudd (post 63)*

2.3.5.1 SAMMENDRAG

Omleggingen av inntektssystemet for kommunene i 2009 innebar at det tidligere regionaltilskuddet ble videreført som et småkommunetilskudd. Småkommunetilskuddet blir gitt til kommuner som har færre enn 3 200 innbyggere. For å få småkommunetilskudd må kommunen i tillegg ha en gjennomsnittlig skatteinntekt de siste tre år som er lavere enn 120 pst. av landsgjennomsnittlig skatteinntekt siste tre år.

Kommuner i tiltakssonen (alle kommuner i Finnmark og sju kommuner i Nord-Troms) vil få tilskudd etter forhøyet sats.

Satsene for småkommunetilskuddet for 2010 vil være prisjusterte i forhold til 2009. Satsene er gjengitt i tabell 3.19 i proposisjonen.

Regjeringen foreslår en bevilgning til småkommunetilskudd på 1 017 mill. kroner i 2010.

2.3.5.2 KOMITEENS MERKNADER

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag.

2.3.6 *Skjønnstilskudd (post 64)*

2.3.6.1 SAMMENDRAG

Kommunal- og regionaldepartementet fordeler årlig en del av rammetilskuddet til kommuner og fylkeskommuner etter skjønn. Fordelingen etter skjønn må ses i sammenheng med fordelingen etter objektive kriterier i de faste delene av inntektssystemet. Det samlede skjønnstilskuddet for kommuner for 2010 foreslås satt til 1 731 mill. kroner. Dette er 45 mill. kroner mer enn vedtatt i Kommuneproposisjonen 2010. Dette skyldes endringer i fylkesrammene

til Troms og Finnmark samt endringer i prosjektskjønnet. Det er i denne sammenheng gitt en nærmere redegjørelse for arbeidet med forsøk med elektronisk valg. Det vises til nærmere omtale i proposisjonen.

2.3.6.2 KOMITEENS MERKNADER

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Høyre, slutter seg til Regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Venstre viser til sine merknader i Innst. 2 S (2009–2010) kapittel 4.2 og fremmer på bakgrunn av merknadene der følgende forslag:

"Kommunal- og regionaldepartementet kan i 2010 gi tilsagn om tilskudd til kommuner som frivillig slår seg sammen, med inntil 250 mill. kroner. Midlene skal benyttes til infrastrukturtiltak som kan oppveie eventuelle negative konsekvenser av sammenslåing."

2.3.7 *Veksttilskudd (post 66)*

2.3.7.1 SAMMENDRAG

Kommuner med høy befolkningsvekst kan på kort og mellomlang sikt finne det vanskelig å tilpasse tjenestetilbudet til en voksende befolkning, og det kan være problematisk å finansiere de nødvendige investeringene uten at det går på bekostning av tjenestetilbudet. I 2009 ble det innført en egen vekstkompensasjon til kommuner med særlig høy befolkningsvekst. Veksttilskuddet tildeles kommuner som gjennom den siste treårsperioden har hatt en gjennomsnittlig årlig vekst ut over 175 pst. av gjennomsnittlig årlig vekst på landsbasis. I tillegg må kommunene ha skatteinntekter under 140 pst. av landsgjennomsnittet. Tilskuddet er tidsbegrenset og gis i den perioden kommunene har størst vekst. Det er i den samme perioden kommunene vil ha de største utfordringene med tanke på tilpassing av tjenestetilbudet. Tilskuddet tildeles som et fast beløp per nye innbygger ut over vekstgrensen. Etter prisjustering er dette beløpet kr 41 240 i 2010.

Regjeringen foreslår en bevilgning til veksttilskudd på 189 mill. kroner i 2010.

2.3.7.2 KOMITEENS MERKNADER

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag.

2.3.8 *Styrking av eldreomsorgen (ny post 67)*

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet foreslår å øremerke midler til nye pleieårverk i kommunene. Disse medlemmer konstaterer at det fortsatt er langt frem til en eldreomsorg som skinner, og viser til sitt omfattende og hel-

hetlige representantforslag Dokument nr. 8:83 (2006–2007) med i alt 19 konkrete forslag til tiltak disse medlemmer mener bør gjennomføres. Disse medlemmer viser videre til disse medlemmers store foreslåtte satsning på utbygging av sykehjem og omsorgsboligkapasitet og behovet dette utløser for midler til drift.

Disse medlemmer foreslår å øke bevilgningen med 1 500 mill. kroner i forhold til Regjeringens forslag.

2.3.9 Kommunal selskapsskatt (ny post 69)

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre og Venstre mener det er viktig at kommunene får beholde deler av selskapsskatten lokalt. Det vil motivere kommunene til å føre en positiv og fremtidsrettet næringspolitikk, og med flere små og store bedrifter vil kommunene få høyere skattinntekter som kan brukes til lokal velferd. Den rødgrønne regjeringen har fratatt kommunene denne muligheten til å påvirke egne skatteinntekter og velferd. Disse medlemmer vil omgjøre dette vedtaket slik at kommunene får beholde en andel av selskapsskatten. Dette standpunktet ble støttet av både Næringslivets Hovedorganisasjon (NHO) og Kommunenes Sentralforbund (KS) i høringen i forbindelse med nytt inntektssystem.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Venstre foreslår derfor at 4,25 pst. av selskapsskatten tilbakeføres til kommunene. Dette er beregnet til å utgjøre 9 800 mill. kroner.

2.4 Kap. 572 Rammetilskudd til fylkeskommuner

2.4.1 Innbyggertilskudd (post 60)

2.4.1.1 SAMMENDRAG

Det blir bevilget et innbyggertilskudd til fylkeskommunene, tilsvarende det for kommunene. Størrelsen på innbyggertilskuddet blir fastsatt ut fra differansen mellom de samlede rammeoverføringene og summen av postene 62–65. Det inntektsutjevnerende tilskuddet og utgiftsutjevningen inngår i post 60.

Innbyggertilskuddet blir i utgangspunktet beregnet som et likt beløp per innbygger til alle fylkeskommuner. Deretter blir tilskuddet justert for hver enkelt fylkeskommune etter gitte faktorer.

Regjeringen foreslår en bevilgning til innbyggertilskudd på 24,6 mrd. kroner i 2010.

2.4.1.2 KOMITEENS MERKNADER

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Kristelig Folkeparti og Venstre, slutter seg til Regjeringens forslag.

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti øker lærertettheten i skolen med 11 pst. fra skoleåret 2010–2011.

Dette medlem vil derfor foreslå at bevilgningen på kap. 572 post 60 settes til 24 704 mill. kroner, som er 104 mill. kroner høyere enn Regjeringens forslag.

Komiteens medlem fra Venstre er enig i intensjonen om gratis læremidler i den videregående skolen, men mener at den eksisterende ordningen ikke er god nok, og i praksis er blitt en byråkratisk utlånsordning som er ressurskrevende for administrasjonen og upraktisk for elevene. Dette medlem går derfor imot de foreslåtte bevilgningene til gratis læremidler, og foreslår heller å innføre behovsprøvd stipend for læremidler i videregående skole. Maksimalt stipend økes til 600 kroner pr. måned, og er et mer målrettet tiltak som vil hjelpe dem som trenger det mest.

Dette medlem viser videre til at Regjeringen foreslår å videreføre tiltaket fra St.prp. nr. 37 (2008–2009) om økt lærlingetilskudd. Dette medlem er positiv til tiltak som gjør at bedrifter stimuleres til å ansette flere lærlinger, men mener at et varig fritak av arbeidsgiveravgift for lærlinger slik dette medlem foreslår i denne innstilling og i Innst. 4 L (2009–2010) er et langt mer treffsikkert virkemiddel enn en midlertidig økning av lærlingetilskuddet. Dette medlem viser også til at et arbeidsgiveravgiftsfritak vil ha en positiv provenyeffekt for bedriftene på 330 mill. kroner, mens en styrking av lærlingetilskuddet til sammenligning har en ramme på 190 mill. kroner.

Samlet foreslår derfor dette medlem at bevilgningene på post 60 reduseres med 563 mill. kroner.

2.4.2 Nord-Norge-tilskudd (post 62)

2.4.2.1 SAMMENDRAG

Inntektssystemet skal bidra til å støtte opp under viktige regionalpolitiske mål som å sikre bosetning og levedyktige lokalsamfunn i alle deler av landet. Som et ledd i regional- og distriktpolitikken ønsker regjeringen at fylkeskommuner i Nord-Norge skal sikres muligheter til å gi et bedre tjenestetilbud enn fylkeskommuner ellers i landet. Regjeringen ønsker også å bidra til en høy fylkeskommunal sysselsetting i et område med et konjunkturavhengig næringsliv. Fylkeskommuner i Nord-Norge får derfor et eget tilskudd. Nord-Norge-tilskuddet blir utbetalt som én sats per innbygger for hver fylkeskommune. Departementet tilrår at satsene for Nord-Norge-tilskudd til fylkeskommunene blir prisjustert i 2010. Tabell 3.23 i proposisjonen viser satsene for Nord-Norge-tilskuddet for fylkeskommuner i 2010. Regjeringen

foreslår en bevilgning til Nord-Norge-tilskudd på 517 mill. kroner i 2010.

2.4.2.2 KOMITEENS MERKNADER

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag.

2.4.3 *Skjønnstilskudd (post 64)*

2.4.3.1 SAMMENDRAG

Den samlede skjønnsrammen til fylkeskommunene er for 2010 foreslått satt til 405 mill. kroner. I forbindelse med endringer i inntektssystemet for fylkeskommunene reduseres skjønnsrammen for fylkeskommunene med 468 mill. kroner, som overføres til innbyggertilskuddet (post 60).

2.4.3.2 KOMITEENS MERKNADER

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag.

2.4.4 *Tilskudd til barnevern/hovedstadstilskudd (post 65)*

2.4.4.1 SAMMENDRAG

I 2009 ble det opprettet et hovedstadstilskudd til Oslo som kommune på 300 mill. kroner begrunnet i at Oslo har spesielle oppgaver og utfordringer som hovedstad. I 2010 skal hovedstadstilskuddet til Oslo som kommune slås sammen med hovedstadstilskuddet til Oslo som fylkeskommune til et felles hovedstadstilskudd over kap. 572, post 65.

I 2004 overtok staten det ansvaret fylkeskommunene tidligere hadde for barnevernet. Oslos ansvar ble likevel videreført, jf. omtale i kapittel 12 i Kommuneproposisjonen 2004, St.prp. nr. 66 (2002–2003). Den delen av de frie inntektene til fylkeskommunen som kan tilskrives barnevern, ble lagt inn i hovedstadstilskuddet til "Oslo som fylkeskommune". I 2009 mottok Oslo kommune om lag 505 mill. kroner i tilskudd til barnevern/hovedstadstilskudd over kap. 572, hvorav om lag 80 pst. var knyttet til Oslos ansvar for barnevern.

I 2010 skal det overføres midler fra det fylkeskommunale skjønnsstilskuddet til innbyggertilskuddet. Siden Oslo får sitt skjønn gjennom hovedstadstilskuddet, skal om lag 63 mill. kroner trekkes ut av hovedstadstilskuddet og overføres til innbyggertilskuddet. Det foreslås ellers å øke hovedstadstilskuddet med 20 mill. kroner som en styrking av barnevernet i Oslo.

Det samlede hovedstadstilskuddet vil etter prisjustering utgjøre i overkant av 785 mill. kroner i 2010, hvorav om lag 55 pst. er knyttet til Oslos ansvar for barnevern.

2.4.4.2 KOMITEENS MERKNADER

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag.

2.4.5 *Styrking av fagskolene, øremerket (ny post 67)*

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet var imot overføring av fagskolene til fylkeskommunen og viser til sine merknader og forslag i Ot.prp. nr. 39 (2006–2007), Innst. O. nr. 89 (2006–2007), beslutning O. nr. 98 (2006–2007). Disse medlemmer vil understreke viktigheten av at fagskoleutdanning skal kunne følge dynamikken i næringslivet og dets skiftende behov. Disse medlemmer mener det er viktig å sikre fagskolene god finansiering og er opptatt av å sikre et godt fagskolemiljø med forutsigbare økonomiske rammer. Disse medlemmer vil på bakgrunn av dette øremerke midler til dette formålet med 115 mill. kroner. Disse medlemmer påpeker at det innebærer en styrking med 15 mill. kroner utover Regjeringens forslag.

2.5 **Kap. 575 Ressurskrevende tjenester - toppfinansieringsordning, overslagsbevilgning (post 60)**

2.5.1 *Sammendrag*

Formålet med bevilgningen er å sikre at tjenestemottakere som krever stor ressursinnsats fra det kommunale tjenesteapparat, får et best mulig tilbud, uavhengig av kommunens økonomiske situasjon. Med ressurskrevende tjenestemottaker menes en person med store hjelpebehov og som mottar omfattende helse- og omsorgstjenester fra kommunen. Dette kan bl.a. gjelde personer med psykisk utviklingshemming, fysisk funksjonshemmede, personer med rusmiddelproblemer og mennesker med psykiske lidelser.

I 2009 får kommunene kompensert 85 pst. av egne netto lønnsutgifter utover innslagspunktet på kr 835 000. Kommunenes egenandel er 15 pst. for utgifter over innslagspunktet. I 2010 foreslås det at kommunene får kompensert 80 pst. av egne netto lønnsutgifter utover innslagspunktet på kr 865 000. Tilskuddsordningen gjelder for personer under 67 år.

Fylkesmennene er i retningslinjene for fordeling av skjønnsstilskuddet for 2010 bedt om å ta hensyn til kommuner som har spesielt høye kostnader knyttet til særlig ressurskrevende tjenester, og hvor dette ikke fanges tilstrekkelig opp gjennom inntektssystemet og toppfinansieringsordningen.

Toppfinansieringstilskuddet for 2009 til de kommunene som tilfredsstilte kriteriene for tilskudd ble fordelt fra Helsedirektoratet i juli 2009. Det ble utbetalt 3 998 mill. kroner. Dette er en nominell økning på 1 030 mill. kroner sammenlignet med tilskuddet for 2008. I 2009 var 5 299 ressurskrevende tjenestemottakere omfattet av ordningen. Dette er en økning på 794 tjenestemottakere eller 17,6 pst. i forhold til

2008. I tillegg til økningen i antallet tjenestemottakere økte utgiftene utover innslagspunktet per tjenestemottaker nominelt med 14,6 pst.

Toppfinansieringstilskuddet for ressurskrevende tjenester er en overslagsbevilgning. Utbetalingene i 2009 er 713 mill. kroner høyere enn saldert budsjett 2009. Det vil bli fremmet forslag til tilleggsbevilgning for 2009 i løpet av høsten.

Det budsjetteres med 4 350 mill. kroner i 2010. Dette er en økning på 1 065 mill. kroner i forhold til saldert budsjett 2009. Forslaget til bevilgning for 2010 tar hensyn til at faktisk utbetalt tilskudd i 2009 er 3 998 mill. kroner, dvs. 713 mill. kroner høyere enn saldert budsjett. Det er lagt til grunn en økning i antall tjenestemottakere på 8,1 pst. og en reell vekst i utgifter per tjenestemottaker på 3,9 pst. i 2009. Dette er basert på den gjennomsnittlige årlige veksten i antallet tjenestemottakere og den gjennomsnittlige årlige realveksten i utgifter per mottaker for perioden 2004–2008. Kompensasjonsgraden foreslås redusert fra 85 pst. i 2009 til 80 pst. i 2010. Innslagspunktet foreslås justert opp med 3,6 pst. Dette er noe mer enn anslått prisvekst. Forslaget om justeringer av ordningen må sees i sammenheng med den sterke utgiftsveksten i ordningen.

Midler som utbetales i 2010 over statsbudsjettet, skal kommunene inntektsføre i sine regnskaper i 2009. Dette skyldes at kommunesektoren følger et annet regnskapsprinsipp enn staten. De foreslåtte innsparingene i toppfinansieringsordningen for ressurskrevende tjenester vil derfor ha budsjettvirkninger for kommunene i 2009.

2.6 Oversikt over fraksjonenes forslag til bevilgninger

Tabell 2.1 Fraksjonenes forslag til bevilgninger. Avvik fra Regjeringens forslag i parentes

		Utgifter rammeområde 18 (i hele tusen kroner)						
Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S	A, SV, Sp	FrP	H	KrF	V
571		Rammetilskudd til kommuner						
	21	Kunnskapsutvikling og drift av inntektssystemet	8 300	8 300 (0)	8 300 (0)	8 300 (0)	8 300 (0)	8 300 (0)
	60	Innbyggertilskudd	50 600 896	50 600 896 (0)	52 288 896 (+1 688 000)	40 913 896 (-9 687 000)	46 512 796 (-4 088 100)	41 437 796 (-9 163 100)
	61	Distriktstilskudd Sør-Norge	329 278	329 278 (0)	329 278 (0)	329 278 (0)	329 278 (0)	329 278 (0)
	62	Nord-Norge- og Namdalstilskudd	1 441 246	1 441 246 (0)	1 441 246 (0)	1 441 246 (0)	1 441 246 (0)	1 441 246 (0)
	63	Småkommunetilskudd	1 017 153	1 017 153 (0)	1 017 153 (0)	1 017 153 (0)	1 017 153 (0)	1 017 153 (0)
	64	Skjønnstilskudd	1 731 000	1 731 000 (0)	1 731 000 (0)	1 731 000 (0)	1 731 000 (0)	1 731 000 (0)
	66	Veksttilskudd	189 300	189 300 (0)	189 300 (0)	189 300 (0)	189 300 (0)	189 300 (0)

2.5.2 Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet og Kristelig Folkeparti, slutter seg til Regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet er skuffet over Regjeringens forslag om å svekke toppfinansiering for ressurskrevende tjenester er. Disse medlemmer mener den foreslåtte svekkelsen vil gjøre det vanskeligere for kommunene å gi et godt tilbud til denne gruppen og samtidig straffe de som har etablert et godt tilbud. Disse medlemmer ønsker derfor å reversere den foreslåtte endringen, og på sikt endre innslagspunktet i denne finansieringsordningen til 400 000 kroner pr. bruker slik at den enkelte kommunes utgifter utover innslagspunktet legges til grunn for den statlige kompensasjonen. Dette gjøres trinnvis over en periode på flere år. I første omgang foreslås en økning av kompensasjonsgraden til 85 pst. med innslagspunkt på 700 000 kroner, som medfører en økning av bevilgningen på 673,2 mill. kroner i forhold til Regjeringens forslag.

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti går inn for å beholde kompensasjonsgraden i refusjonsordningen for ressurskrevende brukere uendret på 85 pst. og kun øke innslagspunktet i tråd med budsjettets alminnelige prisregulering.

Dette medlem vil derfor foreslå at bevilgningen på kap. 575 post 60 settes til 4 650 mill. kroner, som er 300 mill. kroner høyere enn Regjeringens forslag.

Utgifter rammeområde 18 (i hele tusen kroner)								
Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S	A, SV, Sp	FrP	H	KrF	V
	67	(ny post) Styrking av eldreomsogen, øremerket nye pleieårsverk og opptrappingsplan til full sykehjemsdekning	0	0 (0)	1 500 000 (+1 500 000)	0 (0)	0 (0)	0 (0)
	69	Kommunal selskapsskatt	0	0 (0)	0	9 800 000 (0)(+9 800 000)	0	9 800 000 (0)(+9 800 000)
572		Rammetilskudd til fylkeskommuner						
	60	Innbyggertilskudd	24 652 511	24 652 511 (0)	24 652 511 (0)	24 162 511 (-490 000)	24 756 511 (+104 000)	24 089 511 (-563 000)
	62	Nord-Norge-tilskudd	517 974	517 974 (0)	517 974 (0)	517 974 (0)	517 974 (0)	517 974 (0)
	64	Skjønnstilskudd	405 000	405 000 (0)	405 000 (0)	405 000 (0)	405 000 (0)	405 000 (0)
	65	Tilskudd til barnevern/hovedstadstilskudd	785 182	785 182 (0)	785 182 (0)	785 182 (0)	785 182 (0)	785 182 (0)
	67	(ny post) Styrking av fagskolene, øremerket	0	0 (0)	115 000 (+115 000)	0 (0)	0 (0)	0 (0)
575		Ressurskrevende tjenester						
	60	Toppfinansieringsordning	4 350 000	4 350 000 (0)	5 023 200 (+673 200)	4 350 000 (0)	4 650 000 (+300 000)	4 350 000 (0)
		Sum utgifter rammeområde 18	86 027 840	86 027 840 (0)	90 004 040 (+3 976 200)	85 650 840 (-377 000)	82 343 740 (-3 684 100)	86 101 740 (+73 900)
		Sum inntekter rammeområde 18	0	0 (0)	0 (0)	0 (0)	0 (0)	0 (0)
		Sum netto rammeområde 18	86 027 840	86 027 840 (0)	90 004 040 (+3 976 200)	85 650 840 (-377 000)	82 343 740 (-3 684 100)	86 101 740 (+73 900)

3. Rammeområde 19 – Tilfeldige utgifter og inntekter

3.1 Regjeringens budsjettforslag fordelt på kapitler og poster

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S med Tillegg 3
Utgifter i hele kroner			
<i>Ymse utgifter</i>			
2309		Tilfeldige utgifter	11 531 755 000
	1	Driftsutgifter	11 531 755 000
		Sum utgifter rammeområde 19	11 531 755 000
Inntekter i hele kroner			
<i>Inntekter under departementene</i>			
5309		Tilfeldige inntekter	50 000 000
	29	Ymse	50 000 000
		Sum inntekter rammeområde 19	50 000 000
		Netto rammeområde 19	11 481 755 000

3.2 Kap. 2309 Tilfeldige utgifter – driftsutgifter (post 1)

3.2.1 *Sammendrag fra Prop. 1 S Gul bok og Prop. 1 S Tillegg 3*

Under programområde ymse utgifter ble foreslått det bevilget 11 543,9 mill. kroner, som i Prop. 1 S Tillegg 3 ble redusert til 11 531,8 mill. kroner, ført under kap. 2309 Tilfeldige utgifter. Bevilgningen står som motpost til tilleggsbevilgninger knyttet til blant annet forhandlinger hvor staten er part, herunder til lønnsoppgjøret for statsansatte, regulering av pensjoner mv. i folketrygden og takstforhandlinger for privatpraktiserende leger, fysioterapeuter og psykologer, og til uforutsette utgifter. Videre skal bevilgningen dekke utbetalingene til billighetserstatninger.

3.2.2 *Komiteens merknader*

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre, slutter seg til Regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre mener at innsparingspotensialet i statlig forvaltning er betydelig. Disse medlemmer viser videre til at regjeringen Bondevik II i sitt siste i budsjettopplegg foreslo å innføre en ordning med nøytral moms i statsforvaltningen.

Disse medlemmer viser til Høyre i sitt alternative budsjett foreslår flere tiltak og reformer som kan lede til innsparinger for det offentlige. Der kan nevnes særlig effektivisering i helseforetakene, nøytral moms i staten og modernisert bygg- og eiendomsforvaltning. Disse medlemmer foreslår å budsjettere innsparingene her under Tilfeldige utgifter.

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti viser til at regjeringen Bondevik II i sitt siste budsjettopplegg foreslo en ordning med nøytral moms i staten, med potensielt klare effektiviseringsgevinster for statlig forvaltning. Dette medlem mener at en slik ordning bør innføres, og mener at det er sannsynlig at den i innføringsåret kan gi en innsparing på minst 250 mill. kroner. Dette medlem mener også at det bør være et innsparingspotensial i driftsutgifter til departementene i tillegg til de spesifiserte reduksjonene som dette medlem har foreslått under ulike kapitler og poster andre steder i bud-

sjettet. Dette medlem legger forsiktig til grunn et potensial på 100 mill. kroner i en slik innsparingsfullmakt.

Dette medlem foreslår derfor at bevilgningen på kap. 2309 post 1 settes til 11 181,755 mill. kroner, som er 350 mill. kroner lavere enn Regjeringens forslag.

Komiteens medlem fra Venstre foreslår å avvikle eksportsubsidiene for osteproduksjon beregnet til 200 mill. kroner gjennom omsetningsavgiften, nærmere omtalt under rammeområde 11 i Innst. 2 S (2009–2010). Dette medlem viser i tillegg til at det i de siste budsjett har vært en sterk økning i driftsutgiftene i den offentlige forvaltningen, så også i forslaget for 2010. Effekten av å ikke prisjustere driftsutgiftene på statsbudsjettet, med unntak av lønnsposter, er anslagsvis 2 mrd. kroner. På denne bakgrunn foreslår dette medlem en generell innsparingsfullmakt i statsbudsjettets driftsutgifter på 200 mill. kroner.

Dette medlem mener videre at innsparingspotensialet i statlig forvaltning er betydelig og at regjeringen Bondevik II foreslo i sitt siste budsjettopplegg å innføre en ordning med nøytral moms i statsforvaltningen.

Dette medlem viser også til ulike rapporter som bl.a. viser at Helse Sør-Øst kan spare 720 mill. kroner, dersom private bedrifter får lov til å konkurrere om ikke-medisinske tjenester som renhold, snømåking og matlaging ved de tre største sykehusene i Oslo, og at Ahus mener at det er et innsparingspotensial i antall liggedøgn på 25 mill. årlig bare de ansatte blir flinkere til å vaske hendene. En forutsetning for at en slik konkurranse om ikke-medisinske tjenester skal finne sted er at det innføres en ordning med momsnytrale innkjøp i staten.

Dette medlem legger derfor opp til et samlet innsparingspotensial på 400 mill. kroner ved å innføre en ordning med momsnytrale innkjøp i staten og bedre samordning mellom helseregionene. En slik innsparing foreslås teknisk plassert under kap. 2309 Tilfeldige utgifter.

Dette medlem foreslår på denne bakgrunn å redusere bevilgningene under denne posten med 800 mill. kroner i forhold til Regjeringens forslag.

Samlet foreslår dette medlem følgende endringer under post 2309.01:

Post.kap.	Tekst	Bokført	Påløpt
2309.01	Samordning mellom helse-regioner, innsparing sengeposter ved bedre hygiene etc.	-150,0	-150,0
2309.01	Innføre ordning med momsnytrale innkjøp i staten	-250,0	-250,0
2309.01	Ostehøvelkutt i departementene	-200,0	-200,0
2309.01	Avvikle ordningen med eksportstøtte til osteproduksjon	-200,0	-200,0

Dette medlem fremmer videre følgende forslag:

"Stortinget samtykker i at det spares inn 200 mill. kroner på departementenes driftsbudsjetter (postene 1–29, unntatt post 24). Regjeringen gis fullmakt til å foreta den endelige fordelingen av beløpet. Innsparingen spesifiseres på kapitler og poster, og Stortinget orienteres om fordelingen i forbindelse med saldering av statsbudsjettet for 2010. Innsparingen foretas ved å redusere kap. 2309 Tilfeldige utgifter med 200 mill. kroner. Når beløpet er fordelt på kapitler og poster, tilbakeføres 200 mill. kroner til kap. 2309."

3.3 Kap. 5309 Tilfeldige inntekter – ymse (post 29)

3.3.1 *Sammendrag fra Prop. 1 S Gul bok*

På kap. 5309 Tilfeldige inntekter foreslås det bevilget 50,0 mill. kroner. Dette gjelder enkelte mindre, uforutsette inntekter som ikke inngår på andre inntektskapitler i statsbudsjettet.

3.3.2 *Komiteens merknader*

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag.

3.4 Oversikt fra fraksjonenes forslag til bevilgninger

Tabell 3.1 Fraksjonenes forslag til bevilgninger. Avvik fra Regjeringens forslag i parentes

Utgifter rammeområde 19 (i hele tusen kroner)								
Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S med Tillegg 3	A, SV, Sp	FrP	H	KrF	V
2309		Tilfeldige utgifter						
	1	Driftsutgifter	11 531 755	11 531 755 (0)	11 531 755 (0)	11 082 255 (-449 500)	11 181 755 (-350 000)	10 731 755 (-800 000)
		Sum utgifter rammeområde 19	11 531 755	11 531 755 (0)	11 531 755 (0)	11 082 255 (-449 500)	11 181 755 (-350 000)	10 731 755 (-800 000)
Inntekter rammeområde 19 (i hele tusen kroner)								
Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S med Tillegg 3	A, SV, Sp	FrP	H	KrF	V
5309		Tilfeldige inntekter						
	29	Ymse	50 000	50 000 (0)	50 000 (0)	50 000 (0)	50 000 (0)	200 000 (+150 000)
		Sum inntekter rammeområde 19	50 000	50 000 (0)	50 000 (0)	50 000 (0)	50 000 (0)	200 000 (+150 000)
		Sum netto rammeområde 19	11 481 755	11 481 755 (0)	11 481 755 (0)	11 032 255 (-449 500)	11 131 755 (-350 000)	10 531 755 (-950 000)

Komiteens medlemmer fra Høyre og Venstre viser til særskilt vedlegg til Prop. 1 S (2009–2010) Oversikt over statens eiendommer, hvor det framgår over 320 sider hvilke eiendommer staten eier. En rekke av disse eiendommene kan det åpenbart stille spørsmålsteget om hensiktsmessigheten av eierskapet til. I svar på spm 169 fra Venstre skriver også departementet at:

"Fornyings- og administrasjonsdepartementet holder på med en kartlegging av eiendommer som Statsbygg forvalter, men som ikke naturlig hører inn under Statsbyggs ansvarsområde. Det vil da vurderes om det er eiendommer som kan overføres til annen statlig eller offentlig forvalter eller selges i det åpne marked."

Disse medlemmer mener det må være både hensiktsmessig og fornuftig å selge flere av disse eiendommene i det åpne marked.

Komiteens medlem fra Venstre legger til grunn at et slikt salg kan innbringe minst 150 mill. kroner i 2010. Teknisk foreslår dette medlem at en slik merinntekt budsjettens under kap 5309.29 Tilfeldige inntekter.

4. Rammeområde 22 – Skatter, avgifter og toll

4.1 Regjeringens budsjettforslag fordelt på kapitler og poster

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S
Inntekter i hele kroner			
<i>Skatter og avgifter</i>			
5501		Skatter på formue og inntekt	173 450 000 000
	70	Toppskatt mv.	29 300 000 000
	72	Fellesskatt	142 900 000 000
	73	Skatt av opparbeidede forpliktelser i rederiene	1 250 000 000
5506		Avgift av arv og gaver	1 400 000 000
	70	Avgift	1 400 000 000
5507		Skatt og avgift på utvinning av petroleum	121 300 000 000
	71	Ordinær skatt på formue og inntekt	48 000 000 000
	72	Særskatt på oljeinntekter	71 600 000 000
	74	Arealavgift mv.	1 700 000 000
5508		Avgift på utslipp av CO₂ i petroleumsvirksomhet på kontinentalsokkelen	2 500 000 000
	70	Avgift	2 500 000 000
5511		Tollinntekter	2 120 000 000
	70	Toll	2 033 000 000
	71	Auksjonsinntekter fra tollkvoter	87 000 000
5521		Merverdiavgift	189 600 000 000
	70	Avgift	189 600 000 000
5526		Avgift på alkohol	11 927 000 000
	70	Produktavgift på alkoholholdige drikkevarer	11 927 000 000
5531		Avgift på tobakkvarer	8 218 000 000
	70	Avgift	8 218 000 000
5536		Avgift på motorvogner mv.	43 235 000 000
	71	Engangsavgift på motorvogner mv.	16 000 000 000
	72	Årsavgift	8 600 000 000
	73	Vektårsavgift	360 000 000
	75	Omregistreringsavgift	2 270 000 000
	76	Avgift på bensin	7 464 000 000
	77	Avgift på olje til framdrift av motorvogn (autodieselavgift)	8 541 000 000
5537		Avgifter på båter mv.	146 000 000
	71	Avgift på båtmotorer	146 000 000
5541		Avgift på elektrisk kraft	7 382 000 000
	70	Forbruksavgift	7 382 000 000
5542		Avgift på mineralolje mv....	1 415 000 000
	70	Avgift på mineralolje	1 311 000 000
	71	Avgift på smøreolje mv.	91 000 000
	72	Avgift på gass	13 000 000
5543		Miljøavgift på mineralske produkter mv.	4 916 000 000
	70	CO ₂ -avgift	4 823 000 000
	71	Svovelavgift	93 000 000

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S
5546		Avgift på sluttbehandling av avfall	252 000 000
	70	Avgift på sluttbehandling av avfall	252 000 000
5547		Avgift på helse- og miljøskadelige kjemikalier	2 000 000
	70	Trikloretten (TRI)	1 000 000
	71	Tetrakloretten (PER)	1 000 000
5548		Miljøavgift på klimagasser	240 000 000
	70	Hydrofluorkarbon (HFK) og Perfluorkarbon (PFK)	240 000 000
5549		Avgift på utslipp av NO_x	72 000 000
	70	Avgift på utslipp av NO _x	72 000 000
5550		Miljøavgift på plantevernmidler	65 000 000
	70	Miljøavgift på plantevernmidler	65 000 000
5551		Produksjonsavgift på mineraler	1 200 000
	70	Produksjonsavgift på mineraler	1 200 000
5555		Avgift på sjokolade- og sukkervarer	1 196 000 000
	70	Avgift	1 196 000 000
5556		Produktavgift på alkoholfrie drikkevarer mv.	1 739 000 000
	70	Avgift	1 739 000 000
5557		Avgift på sukker	209 000 000
	70	Avgift	209 000 000
5559		Avgift på drikkevareemballasje	1 427 000 000
	70	Grunnavgift på engangsemballasje	832 000 000
	71	Miljøavgift på kartong	226 000 000
	72	Miljøavgift på plast	104 000 000
	73	Miljøavgift på metall	209 000 000
	74	Miljøavgift på glass	56 000 000
5565		Dokumentavgift	4 500 000 000
	70	Avgift	4 500 000 000
5568		Sektoravgifter under Kultur- og kirke departementet	18 404 000
	71	Årsavgift-stiftelser	18 404 000
5572		Sektoravgifter under Helse- og omsorgsdepartementet	174 828 000
	70	Legemiddelomsætningsavgift	66 025 000
	71	Vinmonopolavgift	44 100 000
	72	Avgift utsalgssteder utenom apotek	4 381 000
	73	Legemiddelkontrollavgift	60 322 000
5578		Sektoravgifter under Miljøvern departementet	98 000 000
	70	Sektoravgifter under Svalbard miljøvernfond	11 425 000
	71	Jeger- og fellingsavgifter	70 400 000
	72	Fiskeravgifter	16 175 000
5580		Sektoravgifter under Finansdepartementet	286 900 000
	70	Kredittilsynet, bidrag fra tilsynsenhetene	286 900 000
5582		Sektoravgifter under Olje- og energidepartementet	6 500 000
	70	Bidrag til kulturminnevern	6 500 000
5583		Særskilte avgifter mv. i bruk av frekvenser	197 600 000
	70	Inntekter fra telesektoren	197 600 000

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S
<i>Folketrygden</i>			
5700		Folketrygdens inntekter	221 300 000 000
	71	Trygdeavgift	89 900 000 000
	72	Arbeidsgiveravgift	131 400 000 000
Sum inntekter rammeområde 22			799 394 432 000
Netto rammeområde 22			-799 394 432 000

4.2 Hovedtrekk i skatte- og avgiftsopplegget for 2010

4.2.1 *Sammendrag fra Prop. 1 S (2009–2010)* *Skatte-, avgifts- og tollvedtak*

Regjeringens mål for skatte- og avgiftspolitikken er å sikre inntekter til fellesskapet, bidra til rettferdig fordeling og et bedre miljø, fremme sysselsettingen i hele landet og bedre økonomiens virkemåte.

Ved å bringe samlede skatter og avgifter tilbake til 2004-nivå har Regjeringen skapt rom for å styrke velferdsordningene og fellesgodene. Samtidig er fordelingsprofilen i skattesystemet bedret. Formuesskatten og arveavgiften er redusert for folk flest, mens de med store aksjeinntekter og høy formue har fått skjerpelser. Problemene med skattehull og skattefavorisering av aksjer og næringseiendom er kraftig redusert. Skattereformen 2006, som innebar at satsforskjellen mellom arbeids- og kapitalinntekter ble redusert, har redusert muligheten til å slippe unna en vesentlig andel av skatten ved å omgjøre arbeidsinntekter til kapitalinntekter. Økt minstefradrag har gitt lettelse til de med lave og midlere inntekter.

Regjeringen har styrket avgiftene som virkemiddel for å bedre miljøet. Samlet i perioden er miljø- og energirelaterte avgifter økt med drøyt 1,5 mrd. kroner. CO₂-avgiften er økt for innenriks luftfart, og det er innført NO_x-avgift som i hovedsak er erstattet med en avtale. I tillegg er grunnavgiften på fyringsolje, bensinavgiften og dieselavgiften økt. Store deler av de nasjonale utslippene av klimagasser er omfattet av EUs kvotedirektiv, og bedrifter og forbrukere står dermed overfor en pris på sine utslipp. Regjeringen har videre lagt om bilavgiftene i mer miljøvennlig retning. Engangsavgiften avhenger nå bl.a. av kjøretøyenes CO₂-utslipp, og årsavgiften har blitt differensiert etter bilenes miljøegenskaper. CO₂-utslippene fra nye personbiler har gått kraftig ned som følge av dette.

Regjeringen har også gjort mye for å redusere gebyrer som overstiger statens kostnader ved å produsere de aktuelle tjenestene. Samlet har Regjeringen redusert overprisede gebyrer med vel 550 mill. kroner i perioden.

De gode fordelings- og miljøegenskapene til skatte- og avgiftssystemet videreføres og styrkes i Regjeringens forslag til budsjett for 2010. Blant annet forbedres formuesskatten ytterligere, miljøavgiftene styrkes, og det gjennomføres viktige tiltak for å bekjempe skatteunndragelser.

FORMUESSKATTEN FORBEDRES

Regjeringen har gjort mye for å rette opp skjevheter i formuesskatten, men fortsatt gir de betydelige variasjonene i ligningsverdier av bolig som andel av omsetningsverdi (ligningsverdiandelen) opphav til en uholdbar forskjellsbehandling av boligeiere. Ligningsverdiandelene kan i dag variere fra nær null til over 30 pst. Eldre boliger i områder med spesielt sterk prisstigning (byer og sentrale strøk) har typisk de laveste ligningsverdiandelene. Men det er også store variasjoner innenfor byene. I Oslo er for eksempel gjennomsnittlig ligningsverdi for de som eier bolig, noe høyere i Stovner bydel enn i Frogner bydel, enda boligprisene er vesentlig høyere på Frogner enn på Stovner.

Regjeringen foreslår å rette opp de skjeve ligningsverdiene ved å innføre et nytt sjablonbasert system for å fastsette ligningsverdiene av boligeiendom. Fritidseiendommer, våningshus og bolig i utlandet omfattes ikke av forslaget. De nye ligningsverdiene settes lik boligens areal multiplisert med en kvadratmetersats som tar hensyn til boligens geografiske beliggenhet (bydel, kommune og spredtbygd eller tettbygd strøk), areal, alder og boligtype (enebolig, småhus og leilighet). For primærboliger (egen bolig) fastsettes kvadratmetersatsen til 25 pst. av beregnet omsetningsverdi per kvadratmeter, mens kvadratmetersatsen for sekundærboliger, dvs. boliger utover primærboligen som ikke defineres som nærings- eller fritidseiendom, fastsettes til 40 pst. av beregnet omsetningsverdi per kvadratmeter. Dagens ordning med en sikkerhetsventil videreføres, slik at skattyter etter klage kan få satt ned ligningsverdien til 30 pst. av dokumentert markedsverdi (60 pst. for sekundærbolig). I tillegg oppjusteres ligningsverdiene av fritidseiendommer med 10 pst.

Regjeringen foreslår å øke bunnfradraget i formuesskatten kraftig, fra 470 000 til 700 000 kroner (1,4 mill. kroner for ektepar). Videre fjernes primærboligen ved beregning av eventuelt formuestillegg i skattebegrensningsregelen for pensjonister og enslige forsørgere (med overgangsstonad). Samlet innebærer formuesskattepakken en netto skattelette på 760 mill. kroner.

Forslaget til ny metode vil innebære at systemet for verdsetting både blir mer korrekt og mer rettferdig. Verdsetting av ulike boliger vil i større grad gjenspeile den faktiske formuen, og det vil bidra til mer rettferdig fordeling mellom ulike inntektsgrupper og mellom ulike regioner og bydeler. Den kraftige økningen i bunnfradraget sikrer at alle inntektsgrupper unntatt de med de høyeste inntektene får lettelse i gjennomsnitt, og lettelsene er størst for lavinntektsgruppene. Om lag 120 000 færre personer vil betale formuesskatt.

Om lag 760 000 personer vil få redusert skatt som resultat av forslaget, mens om lag 130 000 personer får økt skatt. For en tredel av disse er imidlertid skatteskjerpelsen mindre enn 500 kroner. Jo høyere nivået på skjerpelsen er, desto høyere er gjennomsnittlig bruttoinntekt. I den gruppen som får en skatteskjerpelse på mer enn 15 000 kroner, er den gjennomsnittlige bruttoinntekten på over 3 mill. kroner, mens gjennomsnittlig bruttoinntekt er om lag 300 000 kroner for dem som får en skattelettelse på mer enn 6 000 kroner.

I det nye systemet for å fastsette ligningsverdier av boligeiendom oppdateres kvadratmetersatsene årlig i takt med utviklingen i boligprisene. Det innebærer at formuesskatten vil øke i høykonjunkturer med kraftig boligprisvekst og reduseres i lavkonjunkturer med fallende boligpriser. Denne systemendringen styrker formuesskattens bidrag til automatisk å stabilisere norsk økonomi ved konjunktursvingninger.

Også ligningsverdiandelene for næringseiendom har variert mye og gitt opphav til forskjellsbehandling. Derfor ble det i budsjettet for 2009 innført en ny metode for å fastsette ligningsverdier av næringseiendom som leies ut. Metoden innebærer at det er etablert en klar sammenheng mellom ligningsverdien og eiendommens utleieverdi.

Samtidig signaliserte Regjeringen at den ville legge fram forslag i 2010-budsjettet om ny sjablonmetode for å fastsette ligningsverdier av næringseiendom som *ikke* leies ut, basert på samme prinsipp som for utleid eiendom. Målet er å øke likebehandlingen av næringseiendom uavhengig av utleie. Basert på selskapenes innrapportering av leieinntekter fra utleid næringseiendom vil det bli utarbeidet satser for leieinntekter per kvadratmeter for ikke-utleid næringseiendom. Kvadratmetersatsene diffe-

rensieres geografisk og etter type næringsbygg så langt som de innrapporterte leieinntektene gir et godt statistisk grunnlag for dette. Ny ligningsverdi vil utgjøre 40 pst. av eiendommens anslåtte omsetningsverdi. Sikkerhetsventilen for næringseiendom videreføres, slik at skattyter etter klage kan få satt ned ligningsverdien til 60 pst. av dokumentert omsetningsverdi.

TILTAK MOT SKATTEUNNDRAGELSER

Regjeringen prioriterer kampen mot skatte- og avgiftsunndragelser høyt. Store verdier unndras i dag fra fellesskapet. Dette undergraver solidariteten som finansieringen av de offentlige velferdsordningene i Norge bygger på. De som unndrar skatter og avgifter, velter byrdene over på lojale og lovydige skattytere. Tiltak mot skatteunndragelser er derfor også et viktig ledd i arbeidet for en mer rettferdig fordeling.

For å bekjempe skatte- og avgiftsunndragelser har Regjeringen de siste fire årene styrket budsjettene til skatteetaten og toll- og avgiftsetaten. Samtidig har Norge vært aktiv i det internasjonale arbeidet mot skatteparadiser. I budsjettet for 2010 følger Regjeringen opp flere av forslagene fra Skatteunndragelsesutvalget. På grunn av at det er relativt kort tid siden utvalget leverte sin innstilling og den offentlige høringen ble avsluttet, har det ikke vært praktisk mulig å vurdere alle forslagene fra Skatteunndragelsesutvalget. De av utvalgets forslag som ikke fremmes i 2010-budsjettet, vil bli vurdert senere.

I 2010-budsjettet foreslår Regjeringen bl.a. å følge opp tiltak som retter seg mot bruken av kontante betalingsmidler. Svart omsetning skjer i stor utstrekning gjennom bruk av kontanter, og det er ønskelig at en større del av betalingsstrømmene skjer gjennom banker og andre finansinstitusjoner, slik at transaksjonene blir sporbare og dermed vanskeligere å skjule. For å bidra til dette foreslås det tiltak både overfor næringsdrivende og privatmarkedet samt tiltak mot brudd på deklareringsplikten for valuta og andre betalingsmidler. Det vises til nærmere omtale av de enkelte forslagene i avsnitt 2.5 i denne proposisjonen og Prop. 1 L (2009–2010) Skatte- og avgiftsopplegget 2010 mv. – lovendringer.

AVGIFTSENDRINGER SOM STYRKER MILJØET

Arbeidet med å legge om bilavgiftene i mer miljøvennlig retning blir videreført i 2010. CO₂-utslippene fra nye personbiler er redusert fra 177 g/km i 2006 til 152 g/km i perioden januar–august 2009. Regjeringen har et mål om at gjennomsnittlig CO₂-utslipp fra førstegangsregistrerte personbiler skal være 120 g/km i 2012. For å framskynde nedgangen

i CO₂-utslippene fra førstegangsregistrerte kjøretøy foreslås det at avgiftssatsene for kjøretøyenes CO₂-utslipp økes ytterligere fra 1. januar 2010. Denne økningen blir oppveid av lavere avgiftssatser for kjøretøyenes effekt. I tillegg vil drosjene ikke lenger få 60 pst. rabatt i engangsavgiften for kjøretøyenes CO₂-utslipp.

For å motvirke at gass konkurrerer ut mer miljøvennlige alternativer blir det innført en CO₂-avgift på innenlands bruk av gass til oppvarming i bygg fra 1. april 2010. Det blir samtidig innført en energiavgift på gass der satsene blir differensiert etter minstesatsene i EU. Omsetningspåbudet for biodrivstoff har bidratt til at biodiesel har blitt innblandet i ordinær diesel for å nå kravet om 2,5 pst. biodrivstoff i 2009. Statens inntekter fra diesellavgiften har blitt tilsvarende redusert. Fritaket for autodiesellavgift for andel biodiesel blir derfor halvert i 2010 med sikte på endelig utfasing i 2011. Fra 1. juli 2009 ble det forbudt å deponere nedbrytbart avfall på fylling. Dette fører til at miljøkostnadene ved avfallsdeponering blir lavere enn tidligere, og avgiftssatsen ved deponering av avfall blir derfor redusert fra 1. januar 2010.

MERVERDIAVGIFTSPLIKT PÅ KULTUR OG IDRETT

Regjeringens oppfølging av Kulturmomsutvalgets forslag til momsplikt for kultur og idrett med 8 pst. sats er omtalt i avsnitt 3.2.2. I Regjeringens skisse til reform legges det opp til at scenekunst unntas fra avgiftsplikt, mens avgiftsplikten for idrett søkes avgrenset til den mest profesjonelle delen av idretten. Regjeringen vil fremme konkrete lovforslag på et senere tidspunkt med sikte på iverksettelse fra 1. juli 2010.

SEKTORAVGIFTER OG GEBYRER

For 2010 er det foreslått at sektoravgifter og overprisede gebyrer samlet sett blir redusert med 5 mill. kroner. Blant annet reduseres kystavgiften, og årsavgiften for havnesikkerhet blir avvirket.

ANDRE ENDRINGER I SKATTER OG AVGIFTER

Regjeringen foreslår enkelte andre endringer i skatter og avgifter:

- Ordningen med at arbeidstaker skattefritt kan finansiere egen PC ved trekk i bruttolønn, avvikles. Ordningen fjernes for nye avtaler mellom arbeidstaker og arbeidsgiver som inngås 13. oktober 2009 eller senere. Det gjøres ingen endringer i skattefritaket for privat bruk av utstyr finansiert av arbeidsgiver.
- Den skattefrie nettoinntekten for ektepar som kommer inn under skattebegrensingsregelen, økes med mer enn anslått lønnsvekst, til 206 700

kroner i 2010. Det sikrer at ektepar med kun minstepensjon fortsatt ikke skal betale skatt på inntekten. Den skattefrie nettoinntekten for enslige lønnsjusteres. Dermed forblir også ensliges minstepensjon skattefri.

- Fristen for å betale tilleggsforskudd på skatt er i dag 30. april for lønnstakere og pensjonister og 31. mai for næringsdrivende. Fra 2010 innføres en felles frist, 31. mai.
- Fra 2010 vil andelshavere i nye boligselskap skattlegges for boligselskapets inntekter og formue fra overtagelsen av boligen. I dag skattlegges andelshaverne først når boligselskapet har ferdigstilt minst halvparten av boenhetene per 1. januar.
- Grensen for utskriving av eiendomsskatt i sjøområdet trekkes ved grunnlinjene. Eiendomsskatt som er utskrevet for områder utenfor denne grensen, trappes ned gradvis slik at den er utfaset i 2012.
- Foretak som driver arbeidsutleie, skal fra 2010 betale avgift i den sone der hoveddelen av arbeidet utøves, selv når dette er en annen sone enn der virksomheten er registrert.
- Det gis unntak fra arbeidsgiveravgiftsplikt for ytelser til ansatte på skip på norsk kontinental-sokkel som faller utenfor folketrygdlovens anvendelsesområde.
- Avgiftene på tobakkvarer økes med 5 pst. reelt fra 1. januar 2010.
- Kompensasjonsordningen for avgifter for proviant til bruk om bord i fiske- og fangstfartøy i fjerne farvann endres til direkte fritak.

PROVENYVIRKNINGER AV FORSLAGET TIL SKATTE- OG AVGIFTSENDRINGER

Skatteløftet ble oppfylt ved framleggelsen av Nasjonalbudsjettet 2007. I forbindelse med senere budsjetter og tiltakspakken for å motvirke konsekvensene av det økonomiske tilbakeslaget er det gitt lettelse sammenlignet med 2007-budsjettet på til sammen 239 mill. kroner. Dette innebærer at det er rom for nye skatte- og avgiftsøkninger på 239 mill. kroner i 2010-budsjettet, jf. tabell 1.1 i proposisjonen.

Tabell 1.2 i proposisjonen viser de beregnede provenyvirkningene av Regjeringens forslag til skatte- og avgiftsendringer for 2010.

Provenyvirkningene er beregnet i forhold til et referansesystem for 2010. Referansesystemet for skatt er basert på 2009-regler, men der alle inntektsgrenser i den generelle satsstrukturen er justert til 2010-nivå med anslått lønnsvekst fra 2009 til 2010 på 3,5 pst. Det innebærer at en skattyter uten særskilte fradrag mv. og med en årlig lønnsvekst på 3,5 pst. får samme gjennomsnittsskatt i referansesyste-

met for 2010 som i 2009. Særskilte fradrag og andre grenser i personbeskatningen er justert med anslått prisvekst fra 2009 til 2010 på 1,8 pst. I referansesystemet for avgiftene er alle mengdeavgifter justert med anslått prisvekst fra 2009 til 2010. Avgiftsbelastningen i referansesystemet blir dermed reelt sett uendret fra 2009 til 2010.

Tabell 1.3 i proposisjonen viser anslagene på bokførte skatte- og avgiftsinntekter for 2010 samt tall for de to foregående årene, fordelt på kapittel og post.

Tabell 1.4 i proposisjonen viser bokførte provenyvirksomheter som følge av nye forslag til regelendringer for 2010, fordelt på kapittel og post. Det er et avvik mellom bokførte nye skatte- og avgiftsøkninger i 2010 i proposisjonens tabell 1.2 og tabell 1.4 på 3 mill. kroner som følge av at berørte næringer kompenseres ved innføring av avgift på naturgass og LPG. Provenyet av å innføre avgift på naturgass og LPG er i henhold til operasjonaliseringen av skatteløftet ført netto, dvs. brutto avgiftsproveny fratrukket kompensasjoner.

FORDELING AV OFFENTLIGE SKATTE- OG AVGIFTSINNTEKTER

Tabell 1.5 i proposisjonen gir en samlet oversikt over hovedgruppene av skatter og avgifter og hvilken del av offentlig sektor som mottar inntektene fra hver hovedgruppe. De samlede skatte- og avgiftsinntektene er anslått til 932 mrd. kroner i 2009, hvorav om lag 85 pst. tilfaller staten, knapt 13 pst. kommunene og drøyt 2 pst. fylkeskommunene.

GEBYRER OG SEKTORAVGIFTER

Statlig myndighetsutøvelse finansieres normalt ved ordinære bevilgninger over statsbudsjettet. På enkelte områder dekkes imidlertid de statlige utgiftene helt eller delvis inn gjennom innkreving av gebyrer eller sektoravgifter.

Gebyrer skal være betaling for konkrete, statlige myndighetshandlinger overfor enkeltpersoner eller virksomheter, og et nytt gebyr skal derfor ikke kunne settes høyere enn statens kostnad ved å utføre den aktuelle handlingen. Eksisterende gebyrer som overstiger kostnadene for de statlige myndighetshandlingene de skal finansiere, innebærer en fordekt beskatning. Det er et mål for Regjeringen å redusere slike gebyrer til et nivå som tilsvarer tjenestens produktjonskostnader. Som en oppfølging av dette er overprisede gebyrer redusert med vel 550 mill. kroner siden 2007. Blant annet er gebyrene for tvangsforretninger satt ned med 230 mill. kroner og passgebyret for barn og voksne er kraftig redusert. Nedsettelsen i 2008 av passgebyret for voksne fra 990 kroner til 450 kroner ga et provenytap på over 200 mill. kroner.

Sektoravgifter er øremerket for å finansiere bestemte formål. De kan likevel betraktes som vanlige skatter og avgifter fordi betaling av dem ikke motsvares av konkrete gjenytelser fra staten. Sektoravgifter er fastsatt med hjemmel i lov. Dette til forskjell fra særavgifter, som fastsettes av Stortinget for ett år av gangen, jf. Grl. § 75 bokstav a. De statlige gebyrene og sektoravgiftene er nærmere omtalt i de enkelte departementenes fagproposisjoner.

For å tydeliggjøre skillet mellom gebyrer og sektoravgifter, og for å synliggjøre at sektoravgifter er en form for skattlegging, ble sektoravgifter fra og med budsjettåret 2007 ført opp i egen kapitlerie under skatter og avgifter i statsbudsjettet. Enkelte ordninger som tidligere ble benevnt som gebyrer, er også omdefinert til sektoravgifter og budsjetteres nå under disse kapitlene. Tabell 1.6 i proposisjonen viser anslag på bokførte inntekter fra sektoravgifter fordelt etter kapittel og post. Tallene er avrundet til nærmeste hele mill. kroner.

I statsbudsjettet for 2010 foreslår Regjeringen endringer i sektoravgifter som gir et samlet provenytap på 5 mill. kroner. Sektoravgiften knyttet til inntektsuavhengig vederlag fra TV2 avvikles fra og med 2010 ettersom statens avtale med TV2 utgår ved kommende årsskifte. Dette gir et provenytap på 29 mill. kroner. På Fiskeri- og kystdepartementets område foreslås det å avvikle årsavgiften for havnesikkerhet og å redusere kystavgiften under Kystverket fra 34 til 30 pst. Disse to forslagene gir lettelsler på henholdsvis 15 og 12 mill. kroner. På den annen side legges det opp til å øke Kredittslynets sektoravgift med 41 mill. kroner og kontroll- og tilsynsavgiften knyttet til akvakultur med 10 mill. kroner. De foreslåtte endringene inngår i skatte- og avgiftsopplegget, jf. proposisjonens tabell 1.2.

Det er i tillegg enkelte andre endringer i tabellen over sektoravgifter som ikke påvirker skatte- og avgiftsopplegget, men som i sum fører til at budsjetterte sektoravgifter øker sterkt fra 2009 til 2010. Under Kultur- og kirkedepartementet legges det opp til å øke årsavgiften fra stiftelser med om lag 5 mill. kroner, mot tilsvarende reduksjon i refusjonene fra Norsk Tipping og Norsk Rikstoto på kap. 3305. Kystverkets avgifter og jeger- og fiskeravgiftene, som tidligere stod oppført som gebyrer på hhv. Fiskeri- og kystdepartementets og Miljøverndepartementets budsjett, omgjøres fra 2010 til sektoravgifter under kapitlene 5575 og 5578. Disse endringene bidrar isolert sett til å øke statens inntekter fra sektoravgifter med 740 mill. kroner. Med virkning fra og med 2010-budsjettet blir dessuten miljøavgiften på plantevernmidler og sektoravgiften knyttet til Bergvesenet omgjort til særavgifter og legges på nye budsjettkapitler.

FORDELINGSVIRKNINGER AV SKATTESYSTEMET

I kapittel 5 i proposisjonen gis en oversikt over fordelingsegenskapene til det gjeldende skatte- og avgiftssystemet samt fordelingsvirkningene av Regjeringens forslag til skatteinndringer for 2010. I tillegg vises fordelingsvirkningene av skatteinndringene i den foregående stortingsperioden sett under ett.

Skatt er ett av flere virkemidler for å utjevne inntektsforskjeller og bedre situasjonen for dem med lave inntekter. Bruken av skattesystemet i fordelingspolitikken må ses i sammenheng med innsatsen på andre områder. Direkte støtteordninger er ofte mer målrettede enn skattesystemet for å tilgodese bestemte vanskeligstilte grupper (lavinntektsgrupper, uføre, enslige forsørgere mv.) eller husholdninger som befinner seg i bestemte livsfaser (småbarnsfamilier, studenter, pensjonister mv.). Regjeringen har økt en rekke overføringer til vanskeligstilte grupper. Blant annet er bostøtten utvidet og minstepensjonen økt. Rehabiliterings- og attføringspenger og overgangsstonaden for enslige forsørgere mv. er også økt.

Den progressive skattleggingen av arbeids- og pensjonsinntekter gjennom toppskatt og bunnfradrag bidrar til å omfordele inntekt. I kapitalbeskatningen av personer er det lagt vekt på at alle netto kapitalinntekter skal være skattepliktige uten spesielle fradrag. Kapitalbeskatningen har likevel et vesentlig progressivt element gjennom formuesskatten.

En effektiv omfordeling av inntekt via skattesystemet forutsetter at alle inntekter skattlegges. Dersom skattepliktig inntekt ikke samsvarer med faktisk inntekt, svekkes den reelle omfordelingen av inntekt mellom personer på ulike inntektsnivåer. Svakt begrunnede fradragsordninger og særregler vil i mange tilfeller begunstige grupper med høye inntekter.

Skatteunndragelser bidrar også til at skattepliktig inntekt ikke samsvarer med faktisk inntekt. Tiltak mot skatteunndragelser er et viktig ledd i arbeidet for en mer rettferdig fordeling. I budsjettet for 2010 foreslår Regjeringen flere tiltak for å redusere omfanget av skatte- og avgiftsunndragelse, jf. avsnitt 2.5 i proposisjonen.

Fordelingspolitikk gjennom avgiftssystemet er normalt mindre treffsikkert enn gjennom bruk av direkte skatter. Det er vanligvis mer effektivt å rette fordelingspolitikken direkte mot forskjeller i inntekt

enn mot forbruk av spesielle varer og tjenester. Avgiftssystemet har derfor en mindre sentral rolle i fordelingspolitikken enn de direkte skattene.

4.2.2 *Komiteens merknader*

Komiteen viser til de respektive merknadene nedenfor i denne innstillingen, i Innst. 2 S (2009–2010) og Innst. 4 L (2009–2010).

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre viser til tidligere informasjon utstedt fra Finansdepartementet om at kildeskatt ikke vil bli innført for norske pensjonister bosatt i Spania fra 1. januar 2010. Dette fordi skatteavtalen mellom Spania og Norge ikke åpner for innføring av kildeskatt. Disse medlemmer er derfor overrasket over at Skatteetaten har tilskrevet norske pensjonister bosatt i Spania og informert dem om at norsk kildeskatt allikevel vil bli innført per 1. januar 2010. Kriteriene for å unngå kildeskatt er at hver pensjonist må fremvise et Certificate of residence innen utgangen av 2009. Dette er urimelig, og ikke i tråd med tidligere informasjon gitt av Finansdepartementet.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen sørge for at norske pensjonister ikke under noen omstendigheter skal betale kildeskatt fra 1. januar 2010, dersom det ikke eksplisitt fremgår av bilateral skatteavtale med gjeldende land."

I tillegg fremmes følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen utsette tidsfristen for sitt krav om Certificate of residence for norske pensjonister i Spania til 1. juli 2010 eller senere."

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet vil at skatte- og avgiftslettelser skal merkes for folk flest. Lettelse bør særlig komme de med lav eller middels inntekt til gode. De fleste vil helst arbeide for sin egen inntekt og kunne leve av den. Det gir verdighet og mening. Skattesystemet skal stimulere til at friske, arbeidsføre mennesker får betalt for sitt talent og sin arbeidskraft.

Skatte- og avgiftsopplegget fremkommer av følgende tabell:

Fremskrittspartiets skatteopplegg for 2010	2010
<i>Nulle Regjeringens skjerpelser</i>	
Ikke avvikle ordning med hjemme-PC	50
Ikke innføre kildeskatt på pensjoner	185
Ikke fase ut fritaket for biodiesel	180
Ikke øke tobakksavgiftene med 5pst.	240
Andre innstramminger	80
	735
<i>INNTEKTSSKATTER</i>	
<i>Opprydning/forenkling</i>	
Fjerne fagforeningsfradragt	-1 120
	-1 120
<i>Ytterligere lettelser</i>	
Personfradrag (for alle) økes fra 42 210/84 420 til 48 000/96 000	3 776
Minstefradrag for lønnstakere økes fra 72 800 til 81 000 (samme sats – 36 pst.)	4 626
Minstefradraget for alderspensjonister/AFP økes fra 60 950 kr/26pst. til 66 000 kr/32pst. ..	1 560
Minstefradraget for andre pensjonister holdes uendret på 60 950/26pst.	0
Toppskatt trinn 1 (9pst.), innslagspunkt økes fra 456 400 kr til 480 000 kr	1 360
Gjeninnføre valgfri sjablongregel kr 9.180 for store sykdomsutgifter (diabetes)	140
Frikortgrensen økes fra 40 000 kr til 70 000 kr	430
	11 892
<i>KAPITALSKATTER</i>	
<i>Formuesskatt</i>	
Redusere satsen i formuesskatt fra 1,1pst. til 0,9 pst. (statens andel reduseres)	1 118
Ligningsverdi for sekundærbolig settes ned fra 40 pst. til 25 pst. av markedsverdi	80
Fjerne arveavgiften	340
	1 538
<i>NÆRINGSBESKATNING</i>	
Øke avskrivningssatsen for saldogruppe d) maskiner til 25 pst.	500
	500
<i>AVGIFTER</i>	
<i>Bilavgifter</i>	
Redusere avgifter på drivstoff med 50 øre/ltr.	1 866
	1 866
<i>Tollreduksjoner</i>	
Fjerne toll på varer fra U-land (OECD-listen)	630
Opprydning i tollsatser	100
	730
<i>Annet</i>	
Innlemme frivillighet i mva systemet med 0-sats og 25 pst. fradrag	1 000
Fjerne avgift for sluttbehandling av avfall fra 1. juli 2010	126
Redusere sektoravgifter under de ulike departementer	562
Fjerne engangsavgift og mva på polititjenestekjøretøy	20
Diverse, SkatteFUNN, med mer	100
	1 808
SUM SKATTE- OG AVGIFTSLETTELSER Ramme 22	17 949

Forslagene i Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett innebærer følgende skattelettelser for ulike årsinntekter i 2010:

Skattelettelser for lønnstakere

Din inntekt	FrP-lettelser ifht. Regj., 2010, lønnstakere	Skatteletter FrP i pst. av inntekt lønn
50 000	-2 600	5,2 pst.
100 000	-1 821	1,8 pst.
150 000	-1 621	1,1 pst.
200 000	-1 621	0,8 pst.
250 000	-3 917	1,6 pst.
300 000	-3 917	1,3 pst.
350 000	-3 917	1,1 pst.
400 000	-3 917	1,0 pst.
450 000	-3 917	0,9 pst.
500 000	-6 041	1,2 pst.
550 000	-6 041	1,1 pst.
600 000	-6 041	1,0 pst.
1 000 000	-6 041	0,6 pst.

Tabellen viser lettelser med Fremskrittspartiets skatteopplegg i forhold til Regjeringen for 2010.

Forslagene i Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett innebærer følgende skattelettelser for ulike alderspensjoner i 2010:

Skattelettelser for alderspensjonister

Din inntekt	FrP-lettelser ifht. Regj., 2010, pensjonister	Skatteletter FrP i pst. av inntekt pensjon
50 000	0	0,0 pst.
100 000	0	0,0 pst.
150 000	0	0,0 pst.
200 000	-6 600	3,3 pst.
250 000	-2 778	1,1 pst.
300 000	-3 595	1,2 pst.
350 000	-3 595	1,0 pst.

Tabellen viser lettelser med Fremskrittspartiets skatteopplegg i forhold til Regjeringen for 2010. De med lavest inntekt betaler ikke som følge av skattebegrensningsregelen.

ANDRE MERKNADER OG FORSLAG

Kildeskatten

Disse medlemmer viser til at disse medlemmer har gått imot innføring av kildeskatten fordi den urettmessig rammer norske pensjonister utlandet. Saken har dessuten vært preget av uklarheter og uryddighet fra Regjeringens side. Disse

medlemmer går derfor imot Regjeringens bevilgningsforslag på 185 mill. kroner i inntekter fra kildeskatten.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen stoppe innføringen av kildeskatt for norske pensjonister i utlandet med virkning fra 1. januar 2010."

I tillegg viser disse medlemmer til merknad og forslag sammen med Høyre ovenfor, under pkt. 4.2.2.

Fradrag for fagforeningskontingent

Disse medlemmer er imot det særskilte fradraget for fagforeningskontingent, som Regjeringen har økt kraftig i sin regjeringperiode. Disse medlemmer mener dette fradraget burde fjernes, og at man heller burde øke bunnfradragene, slik at alle skatteyttere nyter godt av skattelette. Disse medlemmer viser til lovendringsforslag i Innst. 4 L (2009–2010).

Frikortgrense på 70 000 kroner

Disse medlemmer foreslår å øke frikortgrensen til 70 000 kroner. Disse medlemmer viser til forslag og merknader i Innst. 4 L (2009–2010).

Valgfri sjablongregel for store sykdomsutgifter

Disse medlemmer ønsker å gjeninnføre standardfradraget for personer som har store sykdomsutgifter slik at eksempelvis mennesker med diabetes kan få fradrag på 9 180 kroner uten å legge frem kvitteringer.

Disse medlemmer viser til forslag og merknader i Innst. 4 L (2009–2010).

Frivillige lag og organisasjoner

Mange gjør et godt og samfunnsnyttig arbeid gjennom frivillige lag og organisasjoner hvor arbeidet ikke har erverv til formål. I mange tilfeller oppstår det likevel tvil rundt skattemessige formål, noe som er ressurskrevende og går utover det frivillige arbeidet. Skattemyndighetene viser i svært mange tilfeller liten velvilje, noe som skaper unødvendige problemer. Regelverket bør derfor gjennomgå og eventuelt klargjøres for å unngå uheldige situasjoner for frivillig arbeid.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen gjennomgå regelverket med sikte på å unngå at dugnadsarbeid i frivillige lag og organisasjoner ikke utløser skatte- og avgiftsplikt."

Saldovskrivningssats saldogruppe d – 25pst.

Disse medlemmer finner det oppsiktsvekkende at samtidig som Regjeringen understreker at finanskrisen fortsatt vil kunne få alvorlige konsekvenser for norsk eksportrettet industri, så velger den selv å fjerne et av tiltakene som industrien selv hevder vil gjøre det enklere å komme ut av krisen. Disse medlemmer foreslår derfor at saldo for driftsmidler i saldogruppe d (personbiler, traktorer, maskiner, redskap, instrumenter, inventar mv.) avskrives med inntil 25 pst. En slik avskrivningssats er på linje med de landene vår industri konkurrerer med.

Disse medlemmer viser til forslag og merknader i Innst. 4 L (2009–2010).

Gjennomgang av særavgiftsregimer

Skattesystemet trenger forenkling. Blant de forholdene som gjør skattesystemet komplisert og ressurskrevende er særavgiftsregimene. Særavgiftsregimet for kraftselskaper med grunnrentebeskatning bør etter disse medlemmers syn gjennomgå med sikte på forenkling.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen gjennomgå særavgiftsregimet for kraftselskaper med grunnrenteskatt med sikte på forenkling eller avvikling, samt vurdere kompensierende tiltak slik at endringer i vesentlig grad ikke rammer kommuneøkonomien."

Overgang til nytt skattesystem – RISK-regler

I Ot.prp. nr. 31 (2007-2008), punkt. 3 omtalte Finansdepartementet endringer vedrørende risk og overgang til fritaksmetoden. I dette punktet viser Finansdepartementet til at det ikke var tilsiktet fra lovgiversiden å opprettholde en urimelig dobbeltbeskatning mellom gammelt og nytt skattesystem, jf. St.meld. nr. 29 (2003-2004)). Med dette er urimeligheten rettet opp for konserner. Endringen yter imidlertid ikke den samme rettfærdige behandlingen i de tilfeller hvor et AS har flere selskapsaksjonærer (dvs. "ikke-konserner"). Disse medlemmer mener denne skjevheten burde rettes opp.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen fremme forslag om at utbytte mottatt i 2004, som stammer fra inntekter som er opptjent og beskattet i 2003, skal inngå ved RISK-reguleringen av aksjene i mottakerselskapet for 2004."

Komiteens medlemmer fra Høyre vil understreke at skattepolitikken er et viktig virkemiddel for å skape trygge arbeidsplasser og at det skal lønne seg å arbeide. Norge har et sterkt behov for å få mer av verdiskapingen og veksten tilbake i privat sektor.

Disse medlemmer legger vekt på følgende i Høyres alternative skatteopplegg for 2010:

- Arbeid og aktivitet skal lønne seg. Å kunne leve av egen inntekt skaper trygghet og velferd – derfor økes minstefradragene og færre skal betale toppskatt.
- Bolig og arbeidsplass skal være trygge. Bolig er viktig for nordmenn. Vi går mot et nytt takseringsystem, at boligformuen årlig skal følge markedsprisene og reduserer formuesskatten for å trygge jobbene.
- Investeringer i arbeidsplasser og bedrifter må lønne seg – derfor fjernes Regjeringens skatteskjerpelser som rammer arbeidsplasser, og stimulerer til mangfoldig eierskap

Disse medlemmer viser til de gode erfaringene fra perioden 2001 til 2005 hvor lavere skatt, stram styring av offentlige utgifter og sterkt fokus på å investere det økte handlingsrommet som oljeinntektene gir oss, i kunnskap og forskning, bidro til en vekstperiode fram til høsten 2008 som vi knapt noen gang har opplevd maken til. Så kom finanskrisen. Den kom brått. Nullvekst i norsk økonomi, finansmarkeder i panikk og internasjonale markeder i "fritt fall" har vært i fokus siden.

Disse medlemmer vil understreke at norsk økonomi var svært godt rustet til å takle motgangen, takket være en mangeårig, bred enighet om en forsiktig bruk av oljepenger i norsk økonomi. Finanskrisen kalte på løsninger som kunne slå raskt inn i folks privatøkonomi og stimulere til investeringer i bedrifter og arbeidsplasser. Høyre støttet Regjeringens mange krisetiltak, men ville ha en bedre balanse mellom stimulans til offentlig og privat aktivitet. Høyre var også opptatt av at tiltakene måtte være enkle å reversere dersom og når økonomien igjen var tilbake i en mer normal situasjon.

Disse medlemmer vil understreke at finanskrisen ikke er over. Optimismen er på tur tilbake i deler av økonomien, men for store deler av næringslivet tror disse medlemmer at man bare så vidt har begynt å se konturene av ettervirkningene av krisen. Det er derfor bemerkelsesverdig at Regjeringen strammer inn på mange av krisetiltakene som var rettet mot næringslivet, mens de offentlige utgiftene fortsetter sin sterke vekst. Dette illustrerer utfordringene med krisetiltak godt. Innen offentlig sektor har krisetiltak lett for å bli permanente. Og da er de ikke lenger investeringer, men utgifter til byråkrati.

De reverserte krisetiltakene kommer på toppen av skatteøkninger som den rødgrønne regjeringen har fått vedtatt hvert år. I et bilde internasjonalt der de fleste av våre handelspartnere fortsatt sliter med finanskrisen, vil en særnorsk optimisme basert på kraftig oljepengestimulans lett føre til særnorske rentøkninger og dermed styrket norsk krone. Det er dette scenarioet disse medlemmer frykter mest.

Disse medlemmer mener at det er viktig å motivere til arbeid og aktivitet, og vil derfor gi bedre stimulanser til det gjennom å øke minstefradraget med 3 500 kroner og heve innslagspunktet for toppskatt til 475 000 kroner. Dette forslaget vil bety at 100 000 færre nordmenn vil betale toppskatt med Høyres opplegg. Siden de rødgrønne overtok i 2005 har antall nordmenn som betaler toppskatt økt med ca. 250 000. Toppskatt betales av stadig flere med vanlig inntekt, disse medlemmer mener det er viktig å reversere denne utviklingen.

Disse medlemmer tar sentralbanksjefens advarsler om faren for en todelt norsk økonomi på alvor og fremmer forslag som vil gi en bedre balanse mellom offentlig/skjermet og konkurranseutsatt sektor i Norge. Innføring av aksjerabatt, fjerning av arveavgiften, kraftigere stimulering av sparing gjennom kjøp av aksjer i egen bedrift, økte avskrivningssetser og heving av bunnfradraget i formuesskatten drar alle i retning av bedre vilkår for næringslivet og styrking av egenkapitalen i bedriftene.

Disse medlemmer ser omlegging av formuesskatt på boliger som det største skattegrepet Regjeringen foretar i statsbudsjettet for 2010. Boligverdsettingen vil, om Regjeringens forslag blir vedtatt, svinge i takt med utviklingen av markedsverdiene hvert år. Disse medlemmer ser at et helt nytt prinsipp dermed er innført, boligverdiene skal følge markedsverdiene i de forskjellige deler av landet. I tillegg innføres begrepene primær- og sekundærbolig. Alle som har investert i leilighet eller hybel til barn, vil få denne boligen beskattet som sekundærbolig. Disse medlemmer er enige i at bunnfradraget for formuesskatt skal heves slik Regjeringen foreslår og mener det er positivt at mange dermed slipper formuesskatt på bolig. Disse medlemmer vil imidlertid understreke at Høyres mål er å fjerne formuesskatten og ser derfor ingen grunn til å bruke 65 mill. kroner på å introdusere et nytt takseringssystem for boliger. Disse medlemmer frykter at disse endringene legger mulighetene åpne for automatiske formuessøkninger og at det kan bli enklere å heve pro-sentsatsene framover, fordi formuesskatten nå er isolert til færre boligeiere og næringslivet.

Disse medlemmer vil understreke at formuesskatten rammer norske arbeidsplasser eid av nordmenn som velger å bo i Norge. Den tapper det lokale eierskap til lokale bedrifter for ressurser og det

begrenser deres mulighet til å investere i tryggere arbeidsplasser. Det er særlig på små- og mellomstore bedrifter i hele landet, men spesielt i distrikts-Norge, dette slår hardt ut. Svært mange av disse bedriftene har ikke noe alternativ til den lokale kapital og det lokale eierskap. De ønsker det heller ikke, fordi dette er også et godt og stabilt eierskap. Regjeringens politikk, der formuesskatten fungerer som sterkt diskriminerende overfor disse arbeidsplassene, er for disse medlemmer uforståelig. Disse medlemmer vil derfor gjeninnføre en aksjerabatt på 15 pst. i vårt alternative budsjett. Høyres skatte- og avgiftsreduksjoner har som mål å øke tilgangen på arbeidskraft ved lavere inntektsbeskatning på vanlige lønnsinntekter. Disse medlemmer vil stimulere til mer sparing ved å øke sparebeløpet i den nye IPS-ordningen til 40 000 kroner, slik at det tilsvarer den gamle ordningen. Videre vil disse medlemmer fjerne den øvre grensen i Boligsparing for ungdom (BSU) som er satt til 150 000 kroner slik at ungdom kan legge opp mer egenkapital til boligkjøp.

Disse medlemmer vil stimulere næringslivet ytterligere ved å beholde krisetiltaket med 30 pst. startavskrivninger på maskiner og utstyr. Dette vil stimulere bedrifter svært målrettet. Disse medlemmer undrer seg over at Regjeringen reverserer et slikt tiltak så raskt, og mener det avslører en klar manglende forståelse for hva en viss stabilitet i rammebetingelsene betyr for investeringer i næringslivet.

Disse medlemmer vil også forbedre Skattefunn-ordningen ved å øke beløpgrensen for egen FoU til 8 mill. kroner og til 12 mill. kroner ved samarbeid med eksterne. Dessuten forelæses gjeninnføring av de tidligere grenser for timesatser og antall timer fra egne ansatte. Vi vil tilbake til Skattefunn slik den opprinnelig ble foreslått og legger også inn tilskudd til ulønnet forskningsinnsats.

Disse medlemmer vil innføre et direkte skattefradrag på 6000 kroner for personer fra 62–67 år som fortsetter å jobbe. Sammen med lønnsjustert heving av frikortgrensen og et utvidet fribeløp ved arbeid i hjemmet med 2000 kroner er dette grep som vil få flere til å jobbe, flere til å jobbe mer og flere til å stå lenger i jobb. Disse medlemmer foreslår også å halvere arbeidsgiveravgiften for nye lærlinger fra 1. juli 2010.

Det er viktig at folk kommer fortrest mulig tilbake i jobb i forbindelse med sykdom og skader, og disse medlemmer gjen tar sitt forslag om å gjeninnføre skattefritak for fordelene av arbeidsgivers dekning av behandlingsforsikringer og sykdomsutgifter.

Disse medlemmer mener Regjeringen går i gal retning når de fjerner, reduserer eller unnlater å stimulere til sparing i hvert eneste budsjett. Disse medlemmer vil også øke sparebeløpet i individuell privat pensjonssparing (IPS) til 40 000 kroner slik det var før Regjeringen amputerte ordningen i 2007.

Høyres skattelettelser	Bokført	Påløpt
Lavere formuesskatt på 2,5 mrd. kroner og fjernet arveavgift		
Avviser Regjeringens nye boligsatt i formuesskatten, men beholde 700 000 i bunnfradrag som foreslått av Regjeringen	825 mill. kr	1500 mill. kr
Gjeninnføre aksjerabatt med 15 pst.	750 mill. kr	975 mill. kr
Arveavgiften fjernes helt	340 mill. kr	1130 mill. kr
Lavere skatt på arbeid		
Øke minstefradraget med 3 500 kroner for lønnsinntekt	1630 mill. kr	2040 mill. kr
Øke innslagspunkt i trinn 1 toppskatten til 475 000 kr	1088 mill. kr	1360 mill. kr
Direkte skattefradrag på 6 000 kroner i inntekt for alle mellom 62-67 år som jobber	300 mill. kr	380 mill. kr
Lønnsjustere frikortgrensen	18 mill. kr	20 mill. kr
Stimulere sparing til pensjon og bolig		
IPS – privat pensjonssparing, øke skattebeløp til 40 000 kr	55 mill. kr	70 mill. kr
Fjerne taket på 150 000 kroner i BSU ordningen	40 mill. kr	110 mill. kr
Skattelettelser til gode for bedrifter		
Beholde 30 pst. startavskrivingsatt for investeringer i maskiner og utstyr mv. i saldogruppe D	320 mill. kr	1200 mill. kr
Skattefunn, øke beløp til 8 mill. kroner for egen FOU og 12 mill. kroner i samarbeid med offentlig godkjent FOU institusjon. Reversere rødgrønne angrep	-	350 mill. kr
Gjeninnføre ulønnet forskningsinnsatt i Skattefunn	14 mill. kr	27 mill. kr
Halvere produktavgift for saftprodukter fra 1. Januar	54 mill. kr	70 mill. kr
Øke fribeløp ved aksjekjøp i egen bedrift til 8 000 kr	65 mill. kr	80 mill. kr
Halvere arbeidsgiveravgiften for nye lærlinger fra 1.7.2010	45 mill. kr	130 mill. kr
Frivillighet		
Øke skattefradragbeløp ved gaver til frivillige organisasjoner til 15 000 kr	10 mill. kr	30 mill. kr
Heve grensen for lønnsoppgaveplikt i frivillige organisasjoner til 8 000 kr	12 mill. kr	16 mill. kr
Øke grensen for arbeidsgiveravgiftsplikt til 50 000 kroner per ansatt og 500 000 kroner per organisasjon	8 mill. kr	10 mill. kr
Utvide fribeløp for skattefritt arbeid i hjemmet til 6 000 kr	8 mill. kr	10 mill. kr
Andre skatteforslag		
Gjeninnføre skattefritak for fordelten av arbeidsgivers dekning av behandlingforsikringer og sykdomsutgifter	20 mill. kr	25 mill. kr
Beholde hjemme-PC ordning med bruttotrekk for lønnstagerer med inntekt under 350 000 kr	55 mill. kr	70 mill. kr
Fjerne tollsatser for andre lavinntektsland på DAC-listen, også land med over 75 mill. innbyggere	33 mill. kr	35 mill. kr
Heve grensen for tollfri postimport til 400 kr	28 mill. kr	30 mill. kr
Grønne avgiftslettelser		
Støtteordning for kjøp av miljøvennlige biler	65 mill. kr	75 mill. kr
Momsfritak for leasing av batteri i elbiler (Think)	6 mill. kr	7 mill. kr
Momsfritak ved leasing av elbiler (privat- og firmabil)	1,3 mill. kr	1,6 mill. kr
Frita nullutslippsbiler fra fordelsbeskatning	1 mill. kr	1 mill. kr
Gå mot å halvere avgiftsfordelen for biodiesel	180 mill. kr	195 mill. kr
Halvering av Regjeringens gassavgift	25 mill. kr	28 mill. kr
Redusere avgift på avfall (forbrenningsavgift)	90 mill. kr	100 mill. kr

Høyres skatteveksling	Bokført	Påløpt
Øke trygdeavgiften for AFP-pensjonister fra 3 til 5,4 pst.	110 mill. kr	140 mill. kr
Reversere fradraget for fagforeningskontingent til 1 800 kr, som foreslått av regjeringen Bondevik II i 2006	530 mill. kr	530 mill. kr
Tobakksavgiften økes med 5 pst.	230 mill. kr	250 mill. kr
Innføre avgift på plastposer med 1 krone	700 mill. kr	800 mill. kr

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti fremmer et alternativt skatte- og avgiftsopplegg som medfører en netto bokført skatte- og avgiftsøkning på vel 630 mill. kroner, men samtidig en netto påløpt skatte- og avgiftslettelse på vel 1,33 mrd. kroner. Dette skyldes at skatteøkningene i hovedsak er økte miljøavgifter, mens en stor del av skattelettelsene gis til næringslivet, som betaler skatt etterskuddsvis. I sitt alternative statsbudsjett fremmer Kristelig Folkeparti forslag om skattelettelser overfor næringslivet med en påløpt effekt på 3,3 mrd. kroner.

Dette medlem mener at det i kjølvannet av finanskrisen fortsatt er grunn til å målrette enkelte lettelser for å stimulere til økt investeringsvilje i næringslivet.

Dette medlem fremmer et skatte- og avgiftsforslag som styrker miljøhensynene i skatte- og avgiftssystemet. Det fremmes forslag om økte miljørelaterte avgifter på i alt 1 815 mill. kroner, herunder miljøavgift på plastposer på 1 krone pr. pose. Samtidig stimuleres miljøvennlig adferd og kjøp, særlig innen transportsektoren med 379,6 mill. kroner.

Dette medlem har høyere ambisjoner enn Regjeringen når det gjelder å integrere helsepolitiske målsetninger i avgiftssystemet. Det foreslås en omlegging av merverdiavgiftssystemet, hvor økt merverdiavgiftssats på sukkerholdige drikker og brus med søtstoff benyttes til å redusere merverdiavgiftssatsen på frukt og grønnsaker. Økte tobakks- og alko-

holavgifter gir mulighet til å foreslå skatte- og avgiftsreduksjoner på områder som arbeid, sparing og frivillighet.

Dette medlem fremmer forslag om skattelettelser mot næringslivet for i alt 3 308 mill. kroner. Det foreslås betydelige forbedringer både når det gjelder Skattefunn og vilkårene for generasjonsskifte i familieeide bedrifter. Det fremmes videre forslag om økte skattemessige avskrivningssatser både når det gjelder maskiner og driftsbygninger i landbruket.

Dette medlem vil forbedre rammebetingelsene for frivillighet også gjennom skattesystemet. Det foreslås en betydelig økning i fradragsgrensen for gaver til frivillige organisasjoner og økt grense for lønnsoppgaveplikt for frivillige organisasjoner. Dette medlem vil etterlyse framdrift når det gjelder løftet om å ta bort momsbelastningen fra frivillig sektor.

Dette medlem vil redusere skatt på arbeid, særlig overfor lavinntektsgrupper, og på sparing. Det foreslås en reduksjon i arbeidsgiveravgiften overfor lærlinger på 50 pst., noe som er særlig viktig i en situasjon hvor er vanskelig å sikre etterspørsel etter lærlinger i næringslivet. Videre foreslås et skattefradrag for 62–67-åringer som ikke mottar trygd, for å stimulere disse enda sterkere til å velge arbeid framfor AFP. Dette medlem ønsker også å øke den årlige grensen for pensjonssparing med skattefordel til 40 000 kroner.

Kristelig Folkeparti fremmer følgende skatte- og avgiftsforslag i denne innstillingen:

Skatte- og avgiftslettelser

Beskrivelse	Bokført proveny (mill. kr)	Påløpt proveny (mill. kr)
Næringslivet		
Skattefunn: Heve prosjektgrense til 8 mill. kr. bedriftsinterne prosjekter og 12 mill. kr. eksterne prosjekter	0	-200
Skattefunn: Fjerne ordningen om maksimal timesats på 500 kroner	0	-150
Skattefunn: Fjerne begrensning på antall timer ansatte kan godskrive under ordningen.	0	0
Betinget arveavgiftsfritak familieeide bedrifter	-59	-203
Økt avskrivningssats maskiner og utstyr (gruppe d) fra 20 til 25 pst.	-500	-2000
Økt avskrivningssats driftsbyggn. i landbruket (gruppe g) fra 4 til 6 pst. ...	-125	-125
Fjerning av forbrenningsavgiften på avfall	-90	-100
Sum	-774	-2778

Beskrivelse	Bokført proveny (mill. kr)	Påløpt proveny (mill. kr)
Skatt på arbeid		
Halvering arbeidsgiveravgift for lærlinger	-165	-280
Skattefradrag 3 000 kroner personer 62-67 år i full jobb	-150	-190
Økt frikortgrense til 49 600 kroner	-130	-160
Sum	-445	-630
Sparing		
Økt tot. BSU grense 250 000 kr./ økt årlig beløp 25 000 kr.	-70	-220
Økt grense for Individuell pensjonssparing med skattefradrag til 40 000 kr	-55	-70
Sum	-125	-290
Frivillighet		
Økt gavefradrag frivillige org til 18 000 kr	-13	-45
Økt grense lønnsoppgaveplikt frivillige org til 8 000 kroner	-3	-16
Sum	-16	-61
Helse		
Redusert mva.- sats frisk frukt og grønnsaker til 8 pst.	-600	-700
Miljø		
Momsfritak el-biler og lading av el-bilbatteri	-7,3	-8,6
Miljøbilpremie 30 000 kr el-biler og ladbare hybridbiler	-65	-75
Videreføring av fritak for autodieselavgift for	-180	-195
Frita null-utslippsbiler fra fordelsbeskatning	-1	-1
Sum	-253,3	-279,6
U-landshandel		
Fjerne toll på varer fra Vietnam, Pakistan og Nigeria	-33	-35
Annet		
Øke grensen tollfrihet ved privat import fra 200-400 kr	-28	-30
Sum alle lettelser	-2274,3	-4803,6

Skatte- og avgiftsskjerpelser

Beskrivelse	Bokført proveny (mill. kr)	Påløpt proveny (mill. kr)
Helse		
Økt mva. sats sukkerholdig drikk og brus med søtstoff	710	850
Økte tobakksavgifter 5 pst.	230	250
Sum	940	1100
Miljø		
Økt elavgift 1,5 øre	720	960
Økt dieselaavgift 5 øre	100	110
Økt grunnavgift fyringsolje 7,5 øre	90	100
Økt CO ₂ -avgift innenlands flytrafikk 25 øre	95	100
Økt CO ₂ komponent engangsavgift bil (50 pst 140-180 g/km, 25 pst 180-250 g/km, 15 pst over 250 g/km)	110	120
Avgift på plastposer 1 kr pr stk	700	800
Sum	1815	2190
Annet		
Økt skatt pga tiltakspakke mot svart økonomi	125	150
Økt skatt pga 250 færre AFP pensjonister (anslag)	23	29
SUM	2903	3469

Komiteens medlem fra Venstre er skuffet over at Regjeringen heller ikke denne gang har benyttet denne anledningen til en kraftigere omlegging av skatte- og avgiftssystemet i en mer miljøvennlig retning, men heller fortsetter med en symbolpolitikk om å "ta de rike". Det er i det store og hele vanskelig å se Regjeringens mål med skattepolitikken, annet enn å nistire på 2004-nivået.

Konsekvensen av Regjeringens skattepolitikk er at statlig og utenlandsk eierskap i norsk næringsliv blir kraftig favorisert, heller enn det spredte, private norske eierskap Venstre ønsker. Spesielt i en tid med fortsatt konsekvenser av den internasjonale finanskrisen og utsikter til økning i konkurser og arbeidsledighet burde politikken vært lagt om i en retning som belønnet dem som ville investere i ny næringsvirksomhet og nye arbeidsplasser, spesielt innenfor områder som klima- og miljøteknologi og ved å stimulere til mer miljøvennlig omstilling i det øvrige norske næringslivet.

Tidspunktet for en slik omlegging er definitivt nå. Både det forhold at klimaproblemene er vår tids største politiske utfordring og at Regjeringen skal holde det samlede skatte- og avgiftsnivået uendret og finanskrisen tilsier en langt mer offensiv omlegging enn Regjeringens forsiktige endring av enkelte avgifter.

Dette medlem vil ha mer skatt på forbruk og helse- og miljøskadelig adferd, og mindre skatt på arbeid, og foreslår i Venstres alternative budsjett en

slik omlegging fra rød til grønn skatt på om lag 4 mrd. kroner. Dette medlem foreslår videre endringer og omlegging i skatte- og avgiftssystemet på ytterligere 3 mrd. kroner slik at Venstre i sitt alternativ foreslår endringer i Regjeringens skatte- og avgiftsopplegg innenfor en ramme på knappe 7 mrd. kroner, med en netto skatte- og avgiftslette på 442,5 mill. kroner.

Bl.a. foreslås det både å justere innslagspunktet i toppskatten og økning i minstefradrag – både i pro-sentsats og maksimalbeløp. Det foreslås økt fribeløp, økt bunnfradrag i formuesskatten, gjeninnføring av 15 pst aksjerabatt, styrking av BSU-ordningen, økte avskrivingssatser for næringslivet, styrking av Skattefunn-ordningen og rett til bunnfradrag for selvstendig næringsdrivende. Det foreslås videre at arveavgiften avskaffes, at det innføres et eget skattestimuli (KapitalFUNN) for langsiktig investering i ny næringsvirksomhet. På den annen side foreslås det en rekke økninger i avgifter som stimulerer til en mer helse- og miljøvennlig adferd i tillegg til at enkelte særgoder knyttet til spesielle grupper av arbeidstakere fjernes.

Dette medlem foreslår videre en del endringer for å redusere antallet AFP-pensjonister og for å få flere til å stå lenger i arbeid i tråd med hovedintensjonene i pensjonsforliket. Venstre foreslår i sitt alternative budsjett derfor et eget skattefradrag på kr 5 000 for arbeidstakere mellom 62–67 år, kombinert med økt trygdeavgift for AFP-pensjonister. Samlet

mener dette medlem at disse tiltakene (en kombinasjon mellom gulrot og pisk) vil gi 1 000 færre AFP-pensjonister årlig. I tillegg legger dette medlem til grunn at Venstres opplegg samlet sett vil medføre at 3 000 flere går fra dagpenger til lønnet arbeid og at dette vil ha en positiv effekt på så vel inntekts- som utgiftssiden i budsjettet. Dette medlem understreker at dette er et svært nøkternt anslag.

Dette medlem vil stimulere til et sunnere kosthold/livsstil gjennom en omlegging av mva-systemet kombinert med høyere tobakksavgifter. Konkret foreslår dette medlem at det ikke blir moms på frukt og grønt (0 pst.), mens det blir full mva-sats (25 pst.) på brus og sterkt sukkerholdig drikke og at den generelle matmomsen økes med ett prosentpoeng. I tillegg følger dette medlem opp en rekke forslag fra kulturkommisjonen bl.a. ved å foreslå atplikten til momsregistrering for allmenntilgjengelige og velledige organisasjoner heves til kr 500 000 og at "små og verneverdige fag" innlemmes i ordningen.

Dette medlem er svært opptatt av å legge forholdene best mulig til rette for selvstendig næringsdrivende og enkeltpersonforetak – ikke minst slik at flere skal ta et slikt yrkesvalg. Derfor foreslår Venstre i sitt alternative statsbudsjett en rekke forbedringer for selvstendig næringsdrivende bl.a. redusert trygdeavgift, en egen KapitalFUNN-ordning og å øke maksimalt sparebeløp i OTP for enkeltpersonforetak til 6 pst (alt nærmere omtalt i Innst. 4 L (2009–2010)). I tillegg foreslår dette medlem bedre sosiale rettigheter for selvstendig næringsdrivende (nærmere omtalt under rammeområde 7 i Innst. 2 S (2009–2010)) og gjeninnføring av en egen tilskuddsordning for ulønnet forskningsinnsats (nærmere omtalt under rammeområde 16).

Dette medlem viser videre til skattereformens mål om et enklere og flatere skattesystem, med tilnærming av skattesatser mellom arbeid og kapital, og færre fradrag. Dette medlem støtter helhjertet opp om disse hovedretningslinjer. Antall fradrag bør generelt begrenses, og fradrag som bare er knyttet til enkeltgrupper uten saklig begrunnelse må reduseres og etter hvert avskaffes. De mest målrettede fradragene vil være store bunn- eller minstefradrag som tar høyde for at det av ulike årsaker finnes utgifter som kan betraktes som utgifter til inntekts ervervelse, og som dermed ikke skal skattlegges. Mens det for vanlige lønsmottakere til dels er tatt høyde for dette, må selvstendig næringsdrivende dokumentere alle utgifter som går til fradrag på skattbar inntekt. For svært mange dreier dette seg om mange småutgifter som må dokumenteres, med den merbelastning det har i form av tid som går med til denne type unødvendig papirarbeid. Dette medlem foreslår derfor å gi selvstendig næringsdrivende mulighet til å velge et bunnfradrag på linje med, og i samme omfang som,

vanlige arbeidstageres rett til minstefradrag. Dette medlem viser videre til Dokument nr. 8:52 (2007–2008) om å innføre rett til et næringsfradrag for selvstendig næringsdrivende for nærmere beskrivelse og argumentasjon for forslaget. Dette medlem viser videre til at Finansdepartementet i svar på spørsmål nr. 113 fra Venstre og nr. 23 fra Høyre hevder at det må gjøres en rekke utredninger og avgrensninger før et slikt forslag kan iverksettes og provenyeffekten av dette kan beregnes.

På den bakgrunn fremmer dette medlem følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen, senest i forbindelse med Revidert nasjonalbudsjett 2010, komme tilbake til Stortinget med forslag til en lovendring slik at selvstendig næringsdrivende kan benytte minstefradrag på samme måte som privatpersoner."

Dette medlem ønsker videre en økt skattemessig likebehandling av enkeltpersonforetak og aksjeselskap gjennom å innføre en fondsordning etter svensk mønster. Den svenske ordningen innebærer at det gis fradrag i næringsinntekten for avsetninger til et såkalt ekspansjonsfond. Samtidig betales en "expansionsmedelskatt" på 28 pst. av det avsatte beløpet, tilsvarende den skatten aksjeselskaper ville ha betalt på overskudd som senere brukes til investeringer. Tilbakeføring fra fondet skattlegges som næringsinntekt, korrigert for den tidligere betalte skatten på 28 pst. Det er ingen tidsbegrensning for når et avsatt beløp senest skal tilbakeføres, men det gjelder en grense på årlig avsatt beløp på 138 pst. av kapitalen i selskapet. Begrunnelsen for den svenske ordningen er å sikre økt likebehandling av tilbakeholdt overskudd hos personlig næringsdrivende og i aksjeselskaper.

I svar på spørsmål nr. 127 fra Venstre skriver departementet at:

"Provenytapet ved en slik ordning ville avhenge av utforming og omfang, men bokført proveny tap i innføringsåret ville trolig være i milliardklassen. Det reelle provenytapet ville imidlertid være lavere siden dette først og fremst er en skattekredittordning og staten ville få skatten innbetalt på et senere tidspunkt. Departementet kan imidlertid ikke gi anslag på provenyvirkningene uten en nærmere utredning og konkretisering av forslaget. Utforming og omfang ved tilpasning av en ordning etter mønster av de svenske reglene om ekspansjonsfond/expansionsmedel til norske skatteregler, vil kreve en nærmere utredning."

Dette medlem fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen, senest i forbindelse med Revidert nasjonalbudsjett 2010, komme tilbake

til Stortinget med forslag til et lovforslag om innføring av regler om avsetning til en fondsordning for enkeltpersonforetak etter mønster av den svenske ordningen med "expansjonsmedel".

Venstres endringer i skatte- og avgiftsopplegget for 2010 fremkommer som følger:

Post.kap.	Tekst	Bokført	Påløpt
5501.72	Økt prosentsats i minstefradraget i lønnsinntekt til 38 pst	-200,0	-255,0
5501.72	Økt minstefradrag lønnsinntekt til 75 000,-	-1030,0	-1290,0
5501.72	Økt minstefradrag i pensjonsinntekt til 63 000,-	-165,0	-205,0
5501.72	Økt innslagspunkt i toppskatten til 465 000,-. Gir 47 000,- færre toppskattebetalere.	-520,0	-650,0
5700.71	Heve nedre grense for å betale trygdeavgift (fribeløpet) til 49 600,- (dvs. teknisk 50 000)	-130,0	-160,0
5501.72	Likebehandling av særfradrag for fedmeoperasjon mv privat-offentlig	-40,0	-80,0
5501.72	Økt maksimalt skattefradrag for gaver til frivillige organisasjoner til 15 000,-	-10,0	-30,0
5501.72	Øke skattepliktig fordel av kjøp av aksjer i egen bedrift til 5 000,- ..	-40,0	-50,0
5501.72	Øke det årlige sparebeløpet i individuelle pensjonsordninger til 40 000,-	-55,0	-70,0
5501.72	Økning av satsen for skattefradrag i BSU-ordningen fra 20 pst til 28 pst.	-60,0	-190,0
5501.72	Oppheve den totale sparegrensen i BSU-ordningen	-40,0	-120,0
5501.72	Eget skattefradrag på 5 000,- for aldersgruppen 62-67 år som bare mottar lønnsinntekt (ikke pensjon eller trygd)	-260,0	-320,0
5501.72	Øke beløpsgrensen for lønnsoppgaveplikt i frivillige organisasjoner til	-14,0	-18,0
5700.71	10 000,-	-5,0	-6,0
5501.72	Øke beløpsgrensen for skattefri inntekt (lønnsoppgaveplikt) til 3 000,-	-34,0	-42,0
5700.71		-9,0	-11,0
5700.72		-16,0	-20,0
5501.72	Halvering av fradraget for fagforeningskontingent	530,0	530,0
5501.72	Øke nedre grense for fradrag for reise mellom hjem og arbeid til 15 000,-	120,0	150,0
5501.72	Flatt foreldrefradrag 20 000,-	30,0	40,0
5501.72	Økte skatteinntekter som følge av 1 000 færre AFP-pensjonister	100,0	120,0
5501.72	Økte skatteinntekter som følge av 3.000 flere fra dagpenger til arbeid + dynamiske effekter av skatteomlegging.	280,0	350,0
5700.71	Økt trygdeavgift AFP, fra 3 til 5,4 pst.	110,0	140,0
	SUM SKATTELETTE LØNNS- OG PENSJONSINNTEKT	-1458,0	-2182,0
5501.70	Økt bunnfradrag i formuesskatten til 800 000,-	-200,0	-340,0
5501.70	Gjeninnføre aksjerabatt på 15 pst i formuesbeskatning av aksjer	-760,0	-950,0
5501.70	Gjeninnføre formuesskattfritaket for midler plasser i individuelle livrenter	-105,0	-130,0
	SUM ENDRINGER I FORMUESSKATTEN	-1065,0	-1420,0
5506.70	Fjerne hele arveavgiften	-340,0	-1130,0
5506.70	"Herreløs arv" tilfaller frivillige org.	-5,0	-5,0
	SUM ENDRINGER I ARVEAVGIFTEN	-345,0	-1135,0

Post.kap.	Tekst	Bokført	Påløpt
5501.72	Videreføre "krisetiltak" om økte avskrivningssatser for nye investeringer (2010) saldogruppe d med 10 pst (til 30 pst)	-320,0	-1200,0
5501.72	Økte avskrivningssatser saldogruppe d til 25 pst på "varig basis"	-500,0	-1000,0
5501.72	Øke avskrivningssatsen for maskiner med 5 pst under forutsetning av investeringen har påvist miljøeffekt og medfører økt energieffektivisering	-50,0	-100,0
5501.72	KapitalFUNN-ordning (business angels)	0,0	-300,0
5501.72	Innføre rett til minstefradrag for selvstendig næringsdrivende (verbalforslag)	0,0	0,0
5501.72	Innføre fondsordning for å likebehandle/likebeskatte enkeltpersonsforetak og as (verbalforslag)	0,0	0,0
5501.72	SkatteFUNN: Heve prosjektgrensene til 8 mill for bedriftsinterne og 12 mill for eksterne prosjekter.	0,0	-200,0
5501.72	SkatteFUNN: Fjerne ordningen om maksimal timesats på 500 kroner.	0,0	-150,0
5501.72	SkatteFUNN: Fjerne begrensningen på antall timer egne ansatte kan godskrive ordningen.	0,0	0,0
5700.72	Ingen arbeidsgiveravgift, nye lærlinger fra 1. januar 2010	-330,0	-560,0
5700.71	Senket trygdeavgift for selvstendig næringsdrivende til 10.7 pst - tilbake til gml regler	-140,0	-175,0
5501.72	Heve maksimalt sparebeløp i OTP for enkeltpersonsforetak til 6 pst	-220,0	-250,0
5501.72	Gjeninnføre skattefritak for arbeidsgiverbetalt behandlingsutgifter/helseforsikring	-25,0	-20,0
	SUM SKATTELETTE NÆRINGSLIV	-1585,0	-3955,0
5508.70	Økt CO ₂ -avgift på petroleumsvirksomhet på sokkelen	60,0	135,0
5536.76	Økt bensinavgift, ca 10 pst	600,0	650,0
5536.77	Økt autodieselavgift, ca 10 pst	790,0	860,0
5536.77	Reversering av økt autodieselavgift for biodiesel	-180,0	-195,0
5541.70	Økt el-avgift 1 øre/kWh	480,0	640,0
5541.70	Heve redusert sats i el-avgiften til 2,5 øre kWh	200,0	250,0
5542.70	Øke grunnavgiften i fyringsolje med ca 10 pst	140,0	155,0
5542.72	Dobling av energiavgiften på gass	10,0	11,0
5543.70	Økt CO ₂ -avgift på mineralske produkter med ca 10 pst	580,0	645,0
5543.70	Avvikle ordningen med gratis utslippkvoter av CO ₂ for gasskraftverk	674,8	674,8
5543.71	Økt svovelavgift, 10 pst	5,0	9,0
5549.70	Økt NO _x -avgift, 10 pst	4,0	6,0
5548.70	Økt miljøavgift på HFK og PFK, 10 pst	22,0	24,0
5546.70	Fjerne sluttbehandlingsavgiften for forbrenning av avfall	-90,0	-100,0
5560.70	Miljøavgift på plastposer, kr 1,00 pr pose	700,0	800,0
	SUM ØKTE MILJØAVGIFTER	3995,8	4564,8
5521.70	Ingen mva-sats fersk frukt og grønt	-1400,0	-1700,0
5521.70	Full mva-sats på brus og sterkt sukkerholdige drikkevarer	710,0	850,0
5521.70	Øke matmomsen med ett prosentpoeng kombinert med lav sats på frukt og grønt og full sats på brus etc.	550,0	660,0
5521.70	Ingen mva på leasing/langtidsleie av el-biler	-1,3	-1,6
5521.70	Heve grensen for tollfri import til 400,-	-18,0	-20,0

Post.kap.	Tekst	Bokført	Påløpt
5521.70	Innlemme "små og verneverdige håndverksfag" i kulturmommsordningen	-25,0	-40,0
5521.70	Heve plikt til momsregistrering for allmenntilgjengelige og veldedige organisasjoner til 500 000,-	-11,0	-13,0
	SUM ENDRINGER MOMSSYSTEMET	-195,3	-264,6
5531.70	Økte tobakksavgifter med 5 pst.	230,0	250,0
5536.71	Avgiftsfritak for politiets utrykningskjøretøy	-20,0	-20,0
	SUM ØVRIGE SKATTE- OG AVGIFTSFORSLAG	210,0	230,0
	SUM ALLE ENDRINGER RAMME 22: SKATTER, AVGIFTER OG TOLL	-442,5	-4161,8

4.3 Direkte skatter og avgifter til folketrygden

4.3.1 Sammenheng

I proposisjonens kapittel 2 omtales Regjeringens forslag til endringer i direkte skatter samt avgifter til folketrygden.

Alle skattepliktige, både personer og selskap, ilegges en flat skatt på 28 pst. på alminnelig inntekt. For personer består alminnelig inntekt av alle typer skattepliktige inntekter fratrukket fradragsberettigede utgifter som gjeldsrenter mv. samt minstefradrag i lønns- og pensjonsinntekt. Personfradrag trekkes fra ved beregning av skatt på alminnelig inntekt. Alminnelig inntekt for selskap er skattepliktig overskudd. Skatten på alminnelig inntekt for personer anslås til om lag 227 mrd. kroner i 2009, mens skatt på overskudd i selskap utenom petroleumssektoren anslås til om lag 47 mrd. kroner, jf. tabell 1.5 i proposisjonen.

Personinntekt er grunnlaget for toppskatt og trygdeavgift og beregnes kun for personlige skattytere. Personinntekten omfatter inntekt fra arbeid og pensjon uten fradrag av noen art. Selvstendig næringsdrivende (enkeltpersonforetak) skattlegges etter skjermingsmetoden. Den uskjermede delen av inntekten beskattes som personinntekt. Trygdeavgiften i 2009 er 3 pst. for pensjonsinntekter, 7,8 pst. for lønnsinntekter og næringsinntekter fra primærnæringer og 11 pst. for andre næringsinntekter. Toppskatten i 2009 er 9 pst. i trinn 1 og 12 pst. i trinn 2. Inntektene fra trygdeavgiften anslås til om lag 88 mrd. kroner, mens inntektene fra toppskatten anslås til om lag 19 mrd. kroner i 2009.

Progresjonen i inntektsbeskatningen er ivarettatt gjennom bunnfradrag (personfradrag, særskilt fradrag i arbeidsinntekt og minstefradrag) og toppskatt. Dette innebærer at skattytere med høy personinntekt normalt betaler forholdsvis mer i inntektsskatt enn personer med lav personinntekt.

Skattytere med forsørgeransvar for ektefelle samt enslige forsørgere skattlegges i klasse 2 og får dermed dobbelt personfradrag.

Formuesskatten er en del av den samlede skattleggingen av kapital. Alle personlige skattytere er skattepliktige for nettoformue over 470 000 kroner i 2009. Ektefeller betaler formuesskatt dersom deres samlede nettoformue overstiger 940 000 kroner. Inntektene fra formuesskatten anslås til om lag 12 mrd. kroner for personlige skattytere i 2009.

Som hovedregel betales det arbeidsgiveravgift av lønn og annen godtgjørelse til ansatte. I 2009 anslås inntektene fra arbeidsgiveravgiften til om lag 128 mrd. kroner.

Petroleumssektoren skattlegges etter særskilte regler. Samlede skatter og avgifter fra petroleumssektoren anslås til om lag 120 mrd. kroner i 2009.

Kommunene har anledning til å ilegge eiendomsskatt på boliger, fritidseiendommer, forretningsbygg, industribygg, lager og grunn (tomter mv.). Samlet proveny fra eiendomsskatten anslås til om lag 6 mrd. kroner i 2009.

Samlede direkte skatter utgjør anslagsvis 669 mrd. kroner i 2009, eller om lag 72 pst. av de samlede skatte- og avgiftsinntektene.

Figur 2.1 i proposisjonen viser fordelingen av ulike skattearter som andel av samlede direkte skatter. Om lag 25 pst. av alle direkte skatter er skatt på bedrifter og petroleumsvirksomhet, 37 pst. er inntektsskatt på personer inkludert toppskatt, mens trygde- og arbeidsgiveravgift utgjør om lag 32 pst. Formues- og eiendomsskatt utgjør om lag 3 pst. av samlede direkte skatter.

Tabell 2.1 i proposisjonen viser forslagene til skattesatser og beløpsgrenser for 2010. Tabellen viser også reglene for 2009 og endringene i pst. fra 2009 til 2010. Ved lønns- eller prisjustering fra 2009 til 2010 blir de generelle fradragene og beløpsgrensene avrundet. Oppjusteringen kan derfor avvike noe

fra de anslåtte lønns- og prisvekstene på hhv. 3,5 pst. og 1,8 pst., jf. tabell 2.1 i proposisjonen. For øvrig

vises det til forslag til skattevedtak i denne proposisjonen.

4.3.2 Komiteens merknader

Komiteen viser til tabell 4.1 nedenfor.

Tabell 4.1 Oversikt over forslag til skattesatser og beløpsgrenser mv. for 2010

	Prop. 1 S (2009–2010)	A, SV, Sp	FrP	H	KrF	Venstre
Skatt på alminnelig inntekt						
Personer ¹	28,0 pst.	28,0 pst.	28,0 pst.	28,0 pst.	28,0 pst.	28,0 pst.
Bedrifter	28,0 pst.	28,0 pst.	28,0 pst.	28,0 pst.	28,0 pst.	28,0 pst.
Toppskatt						
<i>Trinn 1</i>						
Innslagspunkt	456 400 kr	456 400 kr	480 000 kr	475 000 kr	456 400 kr	465 000 kr
Sats ²	9,0 pst.	9,0 pst.	9,0 pst.	9,0 pst.	9,0 pst.	9,0 pst.
<i>Trinn 2</i>						
Innslagspunkt	741 700 kr	741 700 kr	741 700 kr	741 700 kr	741 700 kr	741 700 kr
Sats	12,0 pst.	12,0 pst.	12,0 pst.	12,0 pst.	12,0 pst.	12,0 pst.
Trygdeavgift						
Nedre grense for å betale trygdeavgift	39 600 kr	39 600 kr	39 600 kr	41 400 kr	49 600 kr	49 600 kr
Opptrappingssats	25,0 pst.	25,0 pst.	25,0 pst.	25,0 pst.	25,0 pst.	25,0 pst.
Sats						
Lønnsinntekt	7,8 pst.	7,8 pst.	7,8 pst.	7,8 pst.	7,8 pst.	7,8 pst.
Primærnæringsinntekt	7,8 pst.	7,8 pst.	7,8 pst.	7,8 pst.	7,8 pst.	7,8 pst.
Annen næringsinntekt	11,0 pst.	11,0 pst.	11,0 pst.	11, pst.	11,0 pst.	10,7 pst.
Pensjonsinntekt mv.	3,0 pst.	3,0 pst.	3,0 pst.	3,0 pst.	3,0 pst.	3,0 pst..
Inntekt av AFP-pensjon				5,4 pst.		5,4 pst
Arbeidsgiveravgift						
Sone I	14,1 pst.	14,1 pst.	14,1 pst.	14,1 pst. 7,05 pst. for nye lærlinger fra 1.7.2010	14,1 pst. 7,05 pst. for nye lærlinger fra 1.1.2010	14,1 pst. 0,0 pst for nye lærlinger fra 1.1.2010.
Sone Ia ³	14,1 pst.	14,1 pst.	14,1 pst.	14,1 pst. 7,05 pst. for nye lærlinger fra 1.7.2010	14,1 pst. 7,05 pst. for nye lærlinger fra 1.1.2010	14,1 pst. 0,0 pst for nye lærlinger fra 1.1.2010.
Sone II	10,6 pst.	10,6 pst.	10,6 pst.	10,6 pst. 5,3 pst. for nye lærlinger fra 1.7.2010	10,6 pst. 5,3 pst. for nye lærlinger fra 1.1.2010	10,6 pst. 0,0 pst for nye lærlinger fra 1.1.2010.

	Prop. 1 S (2009–2010)	A, SV, Sp	FrP	H	KrF	Venstre
Skattebegrensningsregelen for pensjonister⁸						
Avtrappingssats	55,0 pst.	55,0 pst.	55,0 pst.	55,0 pst.	55,0 pst.	55,0 pst.
Skattefri nettoinntekt						
Enslig	113 700 kr	113 700 kr	113 700 kr	113 700 kr	113 700 kr	113 700 kr
Ektepar	206 700 kr	206 700 kr	206 700 kr	206 700 kr	206 700 kr	206 700 kr
Formuestillegget						
Sats	1,5 pst.	1,5 pst.	1,5 pst.	1,5 pst.	1,5 pst.	1,5 pst.
Grense	200 000 kr	200 000 kr	200 000 kr	200 000 kr	200 000 kr	200 000 kr
Særskilt fradrag i Finnmark og Nord-Troms						
Klasse 1	15 000 kr	15 000 kr	15 000 kr	15 000 kr	15 000 kr	15 000 kr
Klasse 2	30 000 kr	30 000 kr	30 000 kr	30 000 kr	30 000 kr	30 000 kr
Sjømannsfradraget						
Sats	30,0 pst.	30,0 pst.	30,0 pst.	30,0 pst.	30,0 pst.	30,0 pst.
Øvre grense	80 000 kr	80 000 kr	80 000 kr	80 000 kr	80 000 kr	80 000 kr
Fiskerfradraget						
Sats	30,0 pst.	30,0 pst.	30,0 pst.	30,0 pst.	30,0 pst.	30,0 pst.
Øvre grense	150 000 kr	150 000 kr	150 000 kr	150 000 kr	150 000 kr	150 000 kr
Særskilt fradrag i næringsinntekt for jordbruk mv.						
Inntektsuavhengig fradrag	54 200 kr	54 200 kr	54 200 kr	54 200 kr	54 200 kr	54 200 kr
Sats utover inntektsuavhengig fradrag	32,0 pst.	32,0 pst.	32,0 pst.	32,0 pst.	32,0 pst.	32,0 pst.
Maksimalt samlet fradrag	142 000 kr	142 000 kr	142 000 kr	142 000 kr	142 000 kr	142 000 kr
Særfradrag for store sykdomsutgifter						
Nedre grense	9 180 kr	9 180 kr	9 180 kr	9 180 kr	9 180 kr	9 180 kr
Maksimalt årlig fradrag for innbetaling til individuell pensjonsordning						
	15 000 kr	15 000 kr	15 000 kr	40 000 kr	40 000 kr	40 000 kr
Fradrag for reiser mellom hjem og arbeid						
Sats, kroner per km	1,50 kr	1,50 kr	1,50 kr	1,50 kr	1,50 kr	1,50 kr
Nedre grense for fradraget	13 700 kr	13 700 kr	13 700 kr	13 700 kr	13 700 kr	15 000 kr
Maksimalt fradrag for gaver til frivillige organisasjoner						
	12 000 kr	12 000 kr	12 000 kr	15 000 kr	18 000 kr	15 000 kr

	Prop. 1 S (2009–2010)	A, SV, Sp	FrP	H	KrF	Venstre
Saldogruppe b (ervert forretningsverdi)	20 pst.	20 pst.	20 pst.	20 pst.	20 pst.	20 pst.
Saldogruppe c (vogntog, lastebiler, busser, varebiler mv.)	20 pst.	20 pst.	20 pst.	20 pst.	20 pst.	20 pst.
Saldogruppe d (personbiler, maskiner og inventar mv.)	20 pst.	20 pst.	25 pst.	20 pst.	25 pst.	25 pst.
Saldogruppe d (personbiler, maskiner og inventar mv.) For investeringer med påviselig miljø- og energiøkonomiseringseffekt				-		30 pst.
Saldogruppe d (personbiler, maskiner og inventar mv.) Nye investeringer i 2010				30 pst.		35 pst.
Saldogruppe e (skip, fartøyer, rigger mv.)	14 pst.	14 pst.	14 pst.	14 pst.	14 pst.	14 pst.
Saldogruppe f (fly, helikopter)	12 pst.	12 pst.	12 pst.	12 pst.	12 pst.	12 pst.
Saldogruppe g (anlegg for overføring og distribusjon av el. kraft og elektroteknisk utrustning i kraftforetak)	5 pst.	5 pst.	5 pst.	5 pst.	5 pst.	5 pst..
Saldogruppe h (bygg og anlegg, hoteller mv.) ¹¹	4 (8) pst.	4 (8) pst.	4 (8) pst.	4 (8) pst.	4 (8) pst. 6 pst. for driftsbygninger i landbruk	4 (8) pst..
Saldogruppe i (forretningsbygg)	2 pst.	2 pst.	2 pst.	2 pst.	2 pst.	2 pst.
Saldogruppe j (tekniske installasjoner i forretningsbygg og andre næringsbygg)	10 pst.	10 pst.	10 pst.	10 pst.	10 pst.	10 pst.

¹ For skattytere i Nord-Troms og Finnmark er satsen 24,5 pst.

² For skattytere i Nord-Troms og Finnmark er satsen 7 pst. i trinn 1.

³ I sone Ia skal det betales arbeidsgiveravgift med en sats på 10,6 pst. inntil differansen mellom det foretaket faktisk betaler i arbeidsgiveravgift og det foretaket ville ha betalt i arbeidsgiveravgift med en sats på 14,1 pst., er lik fribeløpet. I 2010 er fribeløpet 530 000 kroner per foretak. For veitransportforetak i sone Ia er fribeløpet 265 000 kroner.

⁴ Inkludert 28 pst. selskapskatt.

⁵ Skattytere med forsørgeransvar for ektefeller samt enslige forsørgere skattlegges i klasse 2.

⁶ Summen av minstefradraget i lønnsinntekt og minstefradraget i pensjonsinntekt begrenses oppad til øvre grense i minstefradraget i lønnsinntekt, dvs. 72 800 kroner med forslaget.

⁷ Skattyter som kun har lønnsinntekt, får det høyeste av minstefradraget i lønnsinntekt og det særskilte fradraget i arbeidsinntekt.

⁸ Skattebegrensingsregelen gjelder også enslige forsørgere, men kun dersom de mottar overgangsstonad.

⁹ Innslagspunktene er for enslige skattytere. For ektefeller, som lignes under ett for felles formue, er innslagspunktene det dobbelte av hva tabellen viser.

¹⁰ Rabatten gjelder ikke-børsnoterte aksjer og andeler i ansvarlige selskap og komandittselskap. Rabatten begrenses til et arveavgiftsgrunnlag for slike aksjer og andeler på 10 mill. kroner per mottaker.

¹¹ Bygninger med en enkel konstruksjon og som antas å ha en kommersiell levealder under 20 år, kan avskrives med 8 pst.

Kilde: Finansdepartementet.

4.4 Kap. 5501 Skatter på formue og inntekt

4.4.1 Skatt på lønnstakere og pensjonister

4.4.1.1 TOPPSKATT

4.4.1.1.1 Sammenheng

I 2009 betales det 9 pst. toppskatt på personinntekter (arbeids- og pensjonsinntekter) i intervallet 441 000 til 716 600 kroner (trinn 1) og 12 pst. toppskatt på personinntekter over 716 600 kroner (trinn 2).

Satsene i toppskatten ble redusert i 2006 som et ledd i skattereformen. Et mål med skattereformen var å få en mer lik skatt på aksjeinntekter og arbeidsinntekter, slik at det ikke lenger skulle være like lønnsomt å drive skattetilpasning med sikte på å få arbeidsinntekter skattlagt som aksjeinntekter. Etter at delingsmodellen er erstattet med skjermingsmetoden, er det ingen formelle begrensninger når det gjelder å ta arbeidsinntekt ut som aksjeinntekt. For å unngå endringer som øker den skattemessige forskjellsbehandlingen av arbeids- og kapitalinntekter, og dermed incentivene til å drive skattetilpasning, foreslår Regjeringen å holde satsene og innslagspunktene i toppskatten reelt uendret. Det innebærer at innslagspunktene justeres med anslått lønnsvekst til 456 400 kroner i trinn 1 og 741 700 kroner i trinn 2.

Det vises til forslag til § 3-1 i Stortingets skattevedtak for inntektsåret 2010.

4.4.1.1.2 Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, Høyre og Venstre, slutter seg til Regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre og Venstre viser til at den såkalte toppskatten de senere årene har blitt underregulert, noe som har ført til at stadige flere lønnstakere med vanlige inntekter har måttet betale toppskatt. Ikke minst har dette gått ut over folk som har jobbet overtid.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet foreslår derfor at innslagspunktet for toppskatt trinn 1 økes fra 456 400 kroner til 480 000 kroner.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"Stortinget slutter seg til Regjeringens forslag til skattevedtak for inntektsåret 2010 kapittel 3 – Inntektsskatt til staten, kommunene og fylkeskommunene med følgende endringer:

§ 3-1 første ledd skal lyde:

§ 3-1 Toppskatt

Personlig skattyter skal av personinntekt fastsatt etter skatteloven kapittel 12, svare toppskatt til staten med 9 pst. for den delen av inntekten som overstiger 480 000 kroner, og med 12 pst. for den delen av inntekten som overstiger 741 700 kroner i klasse 0,1 og 2."

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til den sterke økningen i antall personer som betaler toppskatt under den rød-grønne regjeringen. Disse medlemmer foreslår derfor at innslagspunktet for toppskatt (trinn 1) heves til 475 000 kroner. Med Høyres forslag til innslagspunkt for toppskatt (trinn 1) vil nær 100 000 færre nordmenn betale toppskatt i 2010 sammenlignet med Regjeringens forslag.

Disse medlemmer fremmer derfor følgende forslag:

"Stortinget slutter seg til Regjeringens forslag til skattevedtak for inntektsåret 2010 kapittel 3 med følgende endringer:

§ 3-1 skal lyde:

§ 3-1 Toppskatt

Personlig skattyter skal av personinntekt fastsatt etter skatteloven kapittel 12, svare toppskatt til staten med 9 pst. for den delen av inntekten som overstiger 475 000 kroner, og med 12 pst. for den delen av inntekten som overstiger 741 700 kroner i klasse 0, 1 og 2.

Personlig skattyter i en kommune i Finnmark, eller i kommunene Karlsøy, Kvænangen, Kåfjord, Lyngen, Nordreisa, Skjervøy og Storfjord i Troms fylke, skal likevel bare svare toppskatt til staten av inntekt som nevnt i første ledd med 7 pst. av den inntekten som overstiger 475 000 kroner, og med 12 pst. for den delen av inntekten som overstiger 741 700 kroner i klasse 0, 1 og 2.

Dersom skattyter er bosatt i riket bare en del av året, nedsettes beløpene i første og annet ledd forholdsmessig under hensyn til det antall hele eller påbegynte måneder av året han har vært bosatt her. Tilsvarende gjelder for skattyter som ikke er bosatt i riket, men som plikter å svare skatt etter skatteloven § 2-3 første og annet ledd, eller lov om skattlegging av undersjøiske petroleumsforekomster mv."

Komiteens medlem fra Venstre viser til Venstres hovedmål om et skatte- og avgiftssystem som innebærer mer skatt på forbruk og helse- og miljøskadelig adferd og mindre skatt på arbeid og investeringer i næringsliv og arbeidsplasser. Dette medlem viser i den forbindelse til merknader i

denne innstilling punkt 4.2.2 hvor det framgår at Venstre omprioriterer om lag 7 mrd. kroner i skatte- og avgiftsopplegget for 2009, med en samlet skatte- og avgiftslette på 442,5 mill. kroner. Som et ledd i en slik miljømessig omstilling av skattesystemet hvor det skal både lønne seg å arbeide, investere og eie i norske arbeidsplasser og norsk næringsliv og samtidig å legge om adferd i mer miljøvennlig retning, foreslår dette medlem å heve innslagspunktet for toppskatt, trinn 1 til kr 465 000.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

"Stortinget slutter seg til Regjeringens forslag til skattevedtak for inntektsåret 2010 kapittel 3 med følgende endringer:

§ 3-1 skal lyde:

§ 3-1 Toppskatt

Personlig skattyter skal av personinntekt fastsatt etter skatteloven kapittel 12, svare toppskatt til staten med 9 pst. for den delen av inntekten som overstiger 465 000 kroner, og med 12 pst. for den delen av inntekten som overstiger 741 700 kroner i klasse 0, 1 og 2.

Personlig skattyter i en kommune i Finnmark, eller i kommunene Karlsøy, Kvænangen, Kåfjord, Lyngen, Nordreisa, Skjervøy og Storfjord i Troms fylke, skal likevel bare svare toppskatt til staten av inntekt som nevnt i første ledd med 7 pst. av den inntekten som overstiger 465 000 kroner, og med 12 pst. for den delen av inntekten som overstiger 741 700 kroner i klasse 0, 1 og 2.

Dersom skattyter er bosatt i riket bare en del av året, nedsettes beløpene i første og annet ledd forholdsmessig under hensyn til det antall hele eller påbegynte måneder av året han har vært bosatt her. Tilsvarende gjelder for skattyter som ikke er bosatt i riket, men som plikter å svare skatt etter skatteloven § 2-3 første og annet ledd, eller lov om skattlegging av undersjøiske petroleumforekomster mv."

4.4.1.2 STANDARDFRADRAG

4.4.1.2.1 *Sammendrag*

Bunnfradragene bidrar til en progressiv inntektsbeskatning ved at de reduserer gjennomsnittsskatten relativt mer for lave inntekter enn for høye inntekter. Dagens inntektsskattesystem har to generelle bunnfradrag: minstefradraget og personfradraget. Regjeringen foreslår at disse fradragene justeres med om lag anslått lønnsvekst.

Minstefradrag

Minstefradraget fastsettes som en andel av inntekten med en øvre og nedre grense. Det skiller mellom minstefradrag for lønnsinntekt og minstefradrag

for pensjonsinntekt. For lønnsinntekt er satsen 36 pst. og øvre grense 70 350 kroner i 2009. Den nedre grensen er det såkalte lønnsfradraget, som er 31 800 kroner i 2009.

Minstefradraget for pensjonsinntekt er noe lavere enn minstefradraget for lønnsinntekt. I 2009 er satsen 26 pst., nedre grense 4 000 kroner og øvre grense 58 900 kroner.

Minstefradraget for lønnsinntekter og minstefradraget for pensjonsinntekter samordnes for skattytere som har både lønns- og pensjonsinntekter, slik at samlet fradrag ikke kan overstige øvre grense i minstefradraget for lønnsinntekter, dvs. 70 350 kroner i 2009.

Regjeringen foreslår at satsene i minstefradraget holdes uendret, og at de øvre grensene i minstefradraget oppjusteres med anslått lønnsvekst til 72 800 kroner for lønnsinntekt og til 60 950 kroner for pensjonsinntekt.

Det foreslås å holde lønnsfradraget på 31 800 kroner nominelt uendret fra 2009 til 2010.

Det vises til forslag til § 6-1 i Stortingets skattevedtak for inntektsåret 2010.

Personfradrag

Personfradraget er et generelt bunnfradrag i alminnelig inntekt, det vil si at det gis i alle inntekter (lønns-, pensjons-, kapital- og næringsinntekter). Enslige forsørgere og ektepar der den ene ektefellen er hjemmeværende eller har lav arbeidsinntekt, skattlegges i klasse 2 og får dermed dobbelt personfradrag. I 2007 ble om lag 7 pst. av personlige skattytere lignet i klasse 2. Av disse var om lag 57 pst. enslige forsørgere. Regjeringen foreslår at personfradragene oppjusteres til 42 210 kroner i klasse 1 og 84 420 kroner i klasse 2.

Det vises til forslag til § 6-3 i Stortingets skattevedtak for inntektsåret 2010.

4.4.1.2.2 *Komiteens merknader*

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, Høyre og Venstre, slutter seg til Regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre mener at bunnfradragene (minstefradrag og personfradrag) er et viktig skattepolitisk verktøy for å redusere skattebyrden for folk flest, og da i særlig grad for personer med lavere og midlere inntekter.

Disse medlemmer mener det er positivt at flere mennesker ser seg i stand til å klare seg på egen inntekt, og mener bunnfradragene bidrar til dette. Disse medlemmer tror også skattelettelse, og da særlig for lavere inntekter, vil stimulere til økt tilbud av arbeidskraft, og derigjennom motivere flere

mennesker til å stå i arbeid eller jobbe noe ekstra. Skattelettelser bidrar også til at skattyterne får økt kjøpekraft uten å måtte kreve store brutto lønnsstillegg.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet foreslår derfor at personfradraget blir øket til 48 000 kroner i klasse 1 og til 96 000 kroner i klasse 2.

Disse medlemmer registrerer at til tross for Regjeringens retorikk om at "alle skal med", opplever stadig flere mennesker i arbeidsfør alder å stå utenfor arbeidslivet. I dag gjelder dette mer enn 600 000 mennesker, eller nær 25 pst. av samtlige nordmenn mellom 18 og 65 år. Antallet ufrivillige utenfor arbeidslivet er høyere i Norge, enn de aller fleste andre land i OECD-området. Denne utviklingen kommer til tross for at norsk arbeidsliv har solide sosiale ordninger. Disse medlemmer ønsker ikke å kutte i sosiale ytelser til folk som av ulike årsaker står utenfor arbeidslivet. Samtidig mener disse medlemmer at det er avgjørende at det skapes insentiver til å få flere folk ut i arbeid. Dette vil være positivt for den enkelte og for samfunnet. Disse medlemmer ønsker derfor å øke minstefradraget for arbeidstakere. Disse medlemmer foreslår også å øke minstefradraget for alderspensjonister, inkludert AFP-pensjonister, som de siste årene har sakkert akterut i forhold til lønntakere. Minstefradraget for øvrige pensjonister prisjusteres i tråd med Regjeringens opplegg.

Disse medlemmer viser til forslag om endring av skatteloven § 6-32 i Innst. 4 L (2009–2010) og fremmer følgende forslag:

"Stortinget slutter seg til Regjeringens forslag til skattevedtak for inntektsåret 2010 kapittel 6 med følgende endringer:

I

§ 6-1 første og annet ledd skal lyde:

§ 6-1 Minstefradrag

Minstefradrag i lønnsinntekt mv. etter skatteloven § 6-32 første ledd bokstav a skal ikke settes lavere enn 42 180 kroner, og ikke settes høyere enn 81 000 kroner.

Minstefradrag i alderspensjonsinntekt, inkl AFP, etter skatteloven § 6-32 første ledd bokstav b skal ikke settes lavere enn 4 000 kroner, og ikke høyere enn 66 000 kroner. Satsen skal settes til 36 pst.

Minstefradrag for øvrige pensjonister prisjusteres i tråd med Regjeringens forslag.

II

§ 6-3 skal lyde:

§ 6-3 personfradrag

Fradrag etter skatteloven § 15-4 er 48 000 kroner i klasse 1 og 96 000 kroner i klasse 2."

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til at det er viktig å redusere skattene på lønnsinntekt for å få flere til å arbeide og flere til å arbeide mer. Lettelser i personbeskatningen er også et effektivt virkemiddel for å øke folks egne muligheter til å skape større trygghet for hus og hjem, i tillegg til at det bidrar til å øke kjøpekraften. En økning av minstefradraget i lønnsinntekt er et tiltak som treffer svært bredt blant alle lønnsnetttagere.

Disse medlemmer vil derfor øke minstefradraget med 3 500 kroner for alle med lønnsinntekt og fremmer følgende forslag:

"Stortinget slutter seg til Regjeringens forslag til skattevedtak for inntektsåret 2010 kapittel 6 med følgende endringer:

§ 6-1 skal lyde:

Minstefradrag i lønnsinntekt mv. etter skatteloven § 6-32 første ledd bokstav a skal ikke settes lavere enn 31 800 kroner, og ikke høyere enn 76 300 kroner."

Komiteens medlem fra Venstre viser til Venstres hovedmål om et skatte- og avgiftssystem som innebærer mer skatt på forbruk og helse- og miljøskadelig adferd og mindre skatt på arbeid og investeringer i næringsliv og arbeidsplasser. Dette medlem viser i den forbindelse til merknader i denne innstilling punkt 4.2.2 hvor det framgår at Venstre omprioriterer om lag 7 mrd. kroner i skatte- og avgiftsopplegget for 2009, med en samlet skatte- og avgiftslette på 442,5 mill. kroner. Som et ledd i en slik miljømessig omstilling av skattesystemet hvor det skal både lønne seg og arbeide, investere og eie i norske arbeidsplasser og norsk næringsliv og samtidig å legge om adferd i mer miljøvennlig retning foreslår dette medlem å øke minstefradraget i lønnsinntekt til 75 000 kroner og minstefradraget i pensjonsinntekt til 63 000 kroner. Dette medlem foreslår videre å øke prosenten i minstefradraget til 38 pst. Dette vil etter dette medlems syn ha en god fordelings effekt da det utelukkende kommer dem med bruttoinntekter under 208 000 kroner til gode.

Dette medlem foreslår også heving av frikortgrensen til 50 000 kroner. Dette medlem viser til i forslag om endring av folketrygdloven § 23-3 i Innst. 4 L (2009–2010).

Dette medlem mener også at foreldrefradraget bør være flatt på 20 000 kroner for alle barn og ikke 25 000 kroner for første barn og inntil 15 000 kroner for hvert ytterligere barn. Dette favoriserer etter dette medlems syn foreldre med få barn framfor foreldre med flere barn.

Dette medlem viser videre til forslag om endring av skatteloven § 6-32 i Innst. 4 L (2009–2010) og fremmer følgende forslag:

"Stortinget slutter seg til Regjeringens forslag til skattevedtak for inntektsåret 2010 kapittel 6 med følgende endringer:

§ 6-1 skal lyde:

§ 6-1 Minstefradrag

Minstefradrag i lønnsinntekt mv. etter skatteloven § 6-32 første ledd bokstav a skal ikke settes lavere enn 31 800 kroner, og ikke settes høyere enn 75 000 kroner.

Minstefradrag i pensjonsinntekt etter skatteloven § 6-32 første ledd bokstav b skal ikke settes lavere enn 4 000 kroner, og ikke høyere enn 63 000 kroner.

§ 6-2 skal lyde:

6-2 Foreldrefradrag

Fradrag beregnet etter skatteloven § 6-48 skal ikke settes høyere enn 20 000 kroner pr. barn."

4.4.1.3 SÆRSKILTE REGLER FOR TRYGDEDE

4.4.1.3.1 *Sammendrag*

Pensjonister og andre personer med trygdeytelser blir i utgangspunktet skattlagt likt med andre personlige skattytere. Viktige unntak sikrer imidlertid at pensjonister betaler mindre skatt enn lønnstakere med samme inntekt. For det første er trygdeavgiften på pensjonsinntekt 3 pst., mens den er 7,8 pst. på lønnsinntekt. For det andre får alders- og uførepensjonister et særfradrag i alminnelig inntekt på opptil 19 368 kroner i 2009. For det tredje gjelder en særskilt skattebegrensningsregel for pensjonister, jf. nedenfor. Tidsbegrenset uførestønad regnes ikke som pensjon og skatlegges som lønn. Ytelsen gir imidlertid rett til særfradrag etter reglene for uførepensjonister. Rehabiliterings- og attføringspenger regnes heller ikke som pensjon og skatlegges i sin helhet som lønn.

Pensjonister med midlere og lave inntekter og formuer sikres en skattereduksjon gjennom skattebegrensningsregelen, jf. skatteloven § 17-1. AFP-pensjonister, enslige forsørgere med overgangsstønad og personer med alderspensjon fra folketrygden skatlegges etter skattebegrensningsregelen dersom dette gir lavere skatt enn ordinære skatteregler. Uførepensjonister kan skatlegges etter skattebegrensningsregelen dersom ervervsevnen er redusert med minst 2/3. Ved utgangen av 2008 hadde om lag 87 pst. av uførepensjonistene så lav ervervsevne. Skattebegrensningsregelen gjelder ikke mottakere av rehabiliterings- og attføringspenger og tidsbegrenset uførestønad.

Med 2009-regler innebærer skattebegrensningsregelen at en nettoinntekt på 109 850 kroner for enslige og 198 150 kroner for ektepar er skattefrie. Nettoinntekten beregnes som brutto lønns-, pensjons-, nærings- og kapitalinntekt fratrukket minstefradrag og eventuelle andre fradragsberettigede utgifter med tilknytning til erverv av inntekten. Andre fradrag, som særfradrag, inngår ikke. I tillegg blir et formuestillegg lagt til inntekten. I 2009 er formuestillegget 1,5 pst. av nettoformue over 200 000 kroner. Fordelelen av skattebegrensningsregelen avtrappes ved at inntekter over skattefrie nettoinntekt skatlegges med 55 pst.

Trygdeoppgjøret 2009 innebar en økning i minstepensjonen fra 1. mai 2009. Regjeringen har i tillegg forpliktet seg til en ytterligere økning i minstepensjonen slik at den fra 1. mai 2010 blir 2 G for enslige og 1,85 G for gifte minstepensjonister.

Regjeringen foreslår at den skattefrie nettoinntekten for enslige som kommer inn under skattebegrensningsregelen, justeres med anslått lønnsvekst til 113 700 kroner i 2010. Den skattefrie nettoinntekten for ektepar økes noe utover anslått lønnsvekst til 206 700 kroner for å sikre at grensen for å betale skatt også i 2010 blir høyere enn minstepensjonsnivået for minstepensjonistektepar. Endringen anslås å redusere provenyet i 2010 med om lag 100 mill. kroner påløpt og 80 mill. kroner bokført.

Det vises for øvrig til forslag til § 6-4 i Stortingets skattevedtak for inntektsåret 2010.

Tabell 2.2 i proposisjonen viser minstepensjon og grenser for skatt etter skattebegrensningsregelen for enslige alderspensjonister og alderspensjonistektepar med gjeldende regler og forslag til endring for 2010.

Forslaget innebærer at en enslig pensjonist som kun har pensjonsinntekt, og ikke har fradrag utover standardfradrag eller nettoformue over 200 000 kroner, kan ha en pensjonsinntekt på om lag 153 650 kroner i 2010 uten å betale skatt. Til sammenligning vil en enslig lønnstaker med 153 650 kroner i lønn betale om lag 27 700 kroner i skatt i 2010.

Pensjonistektepar vil med de foreslåtte grensene ikke betale skatt dersom samlet brutto pensjonsinntekt er under om lag 279 300 kroner. Et ektepar med 279 300 kroner i samlet lønn vil betale om lag 48 150 kroner samlet i skatt med foreslåtte 2010-regler. Eksemplet forutsetter at inntekten er likt fordelt mellom ektefellene.

Figur 2.2 i proposisjonen viser beregnet skatt på pensjonsinntekt for enslige alderspensjonister og på lønnsinntekt for lønnstakere i klasse 1 med Regjeringens forslag til skatteregler for 2010. Figuren illustrerer at pensjonister på alle inntektsnivåer betaler lavere skatt enn lønnstakere. Figuren viser også hva enslige alderspensjonister ville betalt i skatt uten skattebegrensningsregelen. Enslige alderspensjonister (uten formue over 200 000 kroner, uten andre inntekter enn pensjon og uten andre fradrag enn standardfradrag) vil med Regjeringens forslag betale skatt etter ordinære regler dersom pensjonsinntekten overstiger om lag 257 300 kroner.

Det anslås at vel 50 pst. av pensjonistene med avtalefestet pensjon (AFP) og alderspensjon vil bli skattlagt etter skattebegrensningsregelen i 2010. Av disse vil anslagsvis 82 pst. betale inntektsskatt, mens anslagsvis 18 pst. ikke vil betale skatt. Om lag 56 pst. av uførepensjonistene vil bli skattlagt etter skattebegrensningsregelen i 2010. Av disse vil anslagsvis 79 pst. betale inntektsskatt, mens anslagsvis 21 pst. ikke vil betale skatt.

Det foreslås at særfradraget for alder og uførhet mv. på 19 368 kroner holdes nominelt uendret fra 2009 til 2010. Pensjonister med særfradrag får dermed en reell skatteskjerpelse på opptil om lag 190 kroner i 2010. Å holde særfradraget nominelt uendret får kun virkning for dem som har så høy inntekt eller formue at de ikke skatlegges etter skattebegrensningsregelen.

Departementet viser til Ot.prp. nr. 20 (2008–2009) Om lov om endringer i skatteloven mv. (kjeldeskatt på pensjonar mv.), der det ble foreslått at pensjonsutbetalinger fra norske pensjonsinnretninger skulle være skattepliktige også for personer som ikke er skattemessig bosatt i Norge. I tråd med odelstingsproposisjonen foreslås kildeskattesatsen satt til 15 pst. av pensjonsutbetaling fastsatt etter skatteloven kapittel 12, jf. forslaget til Stortingets skattevedtak § 3-5 nytt fjerde ledd første punktum. Endringen anslås å øke provenyet med om lag 230 mill. kroner påløpt og 185 mill. kroner bokført i 2010.

Av hensyn til EØS-avtalens krav til likebehandling mellom innenlandske og visse grensekryssende situasjoner er personer bosatt i annen EØS-stat på visse vilkår gitt rett til å skatlegges etter skattelovens alminnelige regler. I forslaget til skattevedtak § 3-5 nytt fjerde ledd andre punktum foreslås det presisert at den som velger å få sitt skattegrunnlag fastsatt på denne måten, også skal skatlegges etter satsene som gjelder for skatlegging etter skattelovens alminnelige regler.

4.4.1.3.2 Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag.

4.4.1.4 AVVIKLE BRUTTOTREKKORDNINGEN FOR HJEMME-PC

4.4.1.4.1 *Sammendrag*

Kjernen i hjemme-PC-ordningen er at fordel ved privat bruk av arbeidsgivers datautstyr utplassert i arbeidstakers hjem er skattefritak. Dette skattefritaket, som gjelder utstyr finansiert av arbeidsgiver, påvirkes ikke av endringen nedenfor.

I tillegg til ovennevnte skattefritak kan skattyter finansiere den utplasserte PC-en ved trekk i bruttolønn (bruttotrekkordningen). Skattyter slipper da å betale skatt på lønn som brukes til å finansiere PC-en. Hjemme-PC-ordningen ble innført av Jagland-regjeringen og begrunnet med et ønske om å bygge opp den alminnelige IT-kompetansen. Ifølge undersøkelsen Norsk mediebarometer 2008 hadde 90 pst. av befolkningen tilgang til PC i hjemmet. Tilsvarende andel for de yrkesaktive var 96 pst. Dette tilsier at de fleste yrkesaktive har opparbeidet seg kompetanse på bruk av generelle IT-løsninger. Bruttotrekkordningen bidrar derfor nå i begrenset grad til generell kompetanseheving, og framstår først og fremst som en statlig subsidie til fornyelse av IT-utstyr i hjemmet.

Anslagsvis 80 000 personer inngår hvert år avtaler med finansiering av hjemme-PC ved bruttotrekk. Mange bedrifter tilbyr sine ansatte en slik ordning, og det gjør også en rekke kommuner.

Det er bare personer i arbeidsforhold som kan dra nytte av ordningen. Den favoriserer dem med høye inntekter, som har høyest marginalsatt og lettest kan inngå slike avtaler med arbeidsgiver. Med gjeldende toppskatt og arbeidsgiveravgift subsidieres PC-er med inntil 54,3 pst. Det er lite statistikk som viser inntektene til brukere av bruttotrekkordningen. En undersøkelse utført av TNS Gallup på oppdrag av IKT-Norge i 2005 viste at personer som hadde inngått bruttotrekkavtale, hadde brutto husholdningsinntekter på i overkant av 600 000 kroner i gjennomsnitt, dvs. noe over gjennomsnittet i Norge på 522 000 kroner i 2005.

I 2006 ble bruttotrekkordningen strammet inn ved at det ble fastsatt en øvre grense på 10 000 kroner for en vanlig avtale med 3 års varighet. Subsidieelementet i ordningen er dermed fortsatt betydelig. I og med at begrunnelsen for ordningen er sterkt svekket, vil Regjeringen oppheve adgangen til å gjennomføre bruttolønnsstrekk med virkning for avtaler som inngås 13. oktober 2009 eller senere. Det vises også til at Sverige har strammet betydelig inn i sin bruttotrekkordning fra 2007 ved å innføre et skattepliktig inntektspåslag. Regjeringen vil gi en overgangsregel slik at bruttotrekkadgangen opprettholdes for avtaler som ble inngått før 13. oktober 2009. Trekkadgangen etter 12. oktober 2009 bortfaller likevel for tidligere inngåtte avtaler som forlenges eller på annen måte utvides etter dette tidspunktet.

Regjeringen foreslår som nevnt ingen endringer i skattefritaket for privat bruk av utstyr finansiert av arbeidsgiver. Arbeidsgivere kan dermed fortsatt utplassere hjemme-PC hos ansatte som har tjenstlig behov for dette, uten at det utløser skatteplikt.

Det antas at de fleste bruttotrekkavtalene løper over tre år, og den samlede skatteutgiften for ordningen anslås til 450 mill. kroner per år. Provenyøkningen av forslaget anslås derfor til 150 mill. kroner påløpt og bokført i 2010. I tillegg anslås en påløpt provenyøkning på 30 mill. kroner i 2009, 150 mill. kroner i 2011 og 120 mill. kroner i 2012.

4.4.1.4.2 Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet og Høyre, slutter seg til Regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet mener Regjeringens forslag om å avvikle bruttotrekkordningen for hjemme-PC viser at Regjeringen ikke har en overordnet og målrettet IKT-politikk. Disse medlemmer registrerer også at forslaget bygger på flere faktiske feil og misforståelser for hvordan ordningen fungerer. Ikke minst er dette tydelig med hensyn til antall brukere av ordningen Regjeringen legger til grunn for sin beregning av proveny. At departementet viser til en analyse foretatt av organisasjonen IKT-Norge før forrige innskjerping av ordningen i 2005, og samtidig ikke har innhentet nye reelle brukertall fra aktørene, tyder på provenytallet det vises til ligger altfor høyt. Disse medlemmer vil minne om at IKT-Norge besitter estimerte oppdaterte tall for antall brukere, og disse medlemmer finner det av den grunn oppsiktsvekkende at departementet har valgt ikke å innhente disse tallene.

Disse medlemmer vil understreke at hjemme-PC-ordningen også etter innskjerpingen av ordningen har bidratt til å gi nye grupper av arbeidstakere innføring og kjennskap til dataverktøy. Disse medlemmer understreker videre at det ikke er høytlønnede grupper som er brukere av ordningen, og at ordningen har en stor overvekt av statlig og kommunalt ansatte og ansatte i industribedrifter. Dette er ofte personer som ikke bruker dataverktøy i sitt daglige arbeid. Hjemme-PC-ordningen er derfor et bidrag til å gi viktig digital kompetanse til grupper som ellers lett blir stående utenfor informasjonssamfunnet. Disse medlemmer vil i den forbindelse referere til erfaringer fra Danmark hvor en tilsvarende innskjerping førte til en nedgang i bruken av dataverktøy hos mindre ressurssterke grupper. Danmark har av den grunn reversert sin innskjerping.

Disse medlemmer ønsker også å poengtere at en hjemme-PC-ordning gjennom arbeidsplassen ikke kan sammenlignes med en anskaffelse av PC i butikken. Dette fordi hjemme-PC-ordningen sikrer brukerne at PCen er korrekt konfigurert og at lisenser er betalt. Videre medfølger hjemme-PC-ordningen en supportfunksjon samt opplæring i grunnleggende bruk av dataverktøy.

Disse medlemmer understreker at Regjeringens avvikling av bruttotrekkordningen bidrar til at et betydelig antall arbeidsplasser i privat sektor kan gå tapt. Dette er arbeidsplasser hos hardwareleverandører, logistikkpартnere, forhandlere, kundestøtte, logistikk og programvareløsninger. Dette viser at Regjeringens budsjettpolitikk med hensyn til å bidra til høy sysselsetting ikke henger sammen.

Disse medlemmer vil av ovennevnte grunner gå imot avviklingen av bruttotrekkordningen for hjemme-PC.

Komiteens medlemmer fra Høyre mener at bruttotrekkordningen for hjemme-PC skal videreføres med en lønnsbegrensning på hvem som skal nyte godt av ordningen. Samfunnsutviklingen tilsier at det blir stadig viktigere at alle deltar i den digitale utvikling. Disse medlemmer er forundret over at Regjeringen fjerner en ordning helt, som med noen små endringer svært målrettet kan begunstige personer som i mange tilfeller ikke har tilgang til PC eid av arbeidsgiver. Disse medlemmer vil understreke at en rekke både offentlige og private institusjoner nå overfører en rekke oppgaver til innbygger/kunde gjennom bruk av digitale tjenester. Det vil virke begrensende på bruken av disse tjenestene og kunne påføre både offentlige og private virksomheter økte kostnader om ikke hele befolkningen tar del i denne utviklingen.

Disse medlemmer mener også at dersom ordningen blir vedtatt avvirket slik Regjeringen har foreslått, så allikevel ordningen gjelde ut skatteåret 2009. Disse medlemmer kan ikke se at avviklingen av en slik ordning er av en slik karakter at det er nødvendig at slutt-tidspunkt settes ved fremleggningen av budsjettet.

Disse medlemmer vil derfor fremme følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen videreføre bruttotrekkordningen for hjemme-PC med et lønnstak på 350 000 kroner pr. år."

"Stortinget ber Regjeringen avslutte eksisterende bruttotrekkordning for hjemme-PC til 1. januar 2010 i stedet for fremleggningstidspunktet for statsbudsjettet."

4.4.1.5 BESKATNING AV ANDELSHAVERE I NYE BOLIGSELSKAP

4.4.1.5.1 *Sammendrag*

Inntekt og formue i boligselskap fordeles på andelshaverne og skattlegges hos disse. I nye boligselskap skjer det først fra og med det inntektsår boligselskapet har ferdigstilt minst halvparten av boenhetene per 1. januar. Renteutgifter mv. som påløper før dette tidspunktet, blir akkumulert og fordelt over en periode på 4 år.

Norsk Boligbyggelag (NBBL) har pekt på at dagens regler forskjellsbehandler andelshavere og selveiere i samme situasjon. Denne forskjellsbehandlingen bør fjernes, og Regjeringen foreslår derfor å oppheve disse reglene. Dette medfører at andelshaverne skattlegges for boligselskapets inntekter og formue fra overtagelsen av boligen. Forslaget antas ikke å ha administrative konsekvenser eller provenyvirkning av betydning. Det vises til Prop. 1 L (2009–2010) Skatte- og avgiftsopplegget 2010 mv. – lovendringer.

4.4.1.5.2 *Komiteens merknader*

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag.

4.4.1.6 SAMORDNE FRISTENE FOR BETALING AV TILLEGGSFORSKUDD

4.4.1.6.1 *Sammendrag*

Etter dagens ordning er fristen for å betale tilleggsforskudd på skatt 30. april for lønnstakere og pensjonister og 31. mai for næringsdrivende. Denne forskjellen skyldes de tilsvarende fristene for å levere selvangivelsen. Det kan i en del tilfeller være uklart hvorvidt enkelte skattytere driver næring. Skatteetaten har dermed i praksis ikke mulighet til i tide å fastslå sikkert hvilken frist som gjelder for disse skattyterne. Det kan derfor oppstå usikkerhet om betaling av tilleggsforskudd har skjedd innen fristen. Regjeringen foreslår derfor en felles frist, 31. mai. Provenytapet anslås til 6 mill. kroner.

4.4.1.6.2 *Komiteens merknader*

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag.

4.4.1.7 ANDRE GRENSER OG FRADRAK

4.4.1.7.1 *Sammendrag*

Det legges opp til å lønnsjustere viktige grenser i personskattesystemet, herunder øvre grenser i minstefradraget, personfradraget og innslagspunktene i toppskatten. Dette innebærer en økning av disse grensene på 3,5 pst. Fradraget for fagforeningskontingent prisjusteres.

Enkelte beløpsgrenser mv. i personskattesystemet holdes nominelt uendret. Det gjelder bl.a. nedre grense for minstefradraget i lønnsinntekt, nedre grense for betaling av trygdeavgift, det særskilte fradraget i Finnmark og Nord-Troms, fisker- og sjømannsfradraget, det særskilte fradraget for landbruk mv., særfradraget for store sykdomsutgifter, maksimalt årlig sparebeløp i BSU, satser og nedre grense i fradraget for reiser mellom hjem og arbeid samt innslagspunktene i arveavgiften. Nominell videreføring av disse beløpsgrensene mv. anslås å øke provenyet med 262 mill. kroner påløpt og 193 mill. kroner bokført i 2010. Når det gjelder særfradraget for store sykdomsutgifter, er det til skattyters gunst at grensen holdes uendret.

4.4.1.7.2 *Komiteens merknader*

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmet fra Kristelig Folkeparti, slutter seg til Regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til sine øvrige forslag i Innst. 4 L (2009–2010).

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti viser til forslag om endringer i skatteloven i Innst. 4 L (2009–2010) og foreslår å øke maksimalt årlig sparebeløp i BSU-ordningen til 25 000 kroner og samlet sparebeløp til 200 000 kroner. Dette medlem peker på at en slik heving av beløpsgrensene vil stimulere til økt sparing blant unge i etableringsfasen. Spesielt i en tid hvor det synes som om det blir vanskeligere å få fullfinansiert egen bolig er dette viktig.

Dette medlem ønsker en ytterligere forenkling og avbyråkratisering av lønnsoppgaveplikten, og vil foreslå at grensen skal heves til 8 000 kroner for frivillige organisasjoner.

Dette medlem vil derfor fremme følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen endre forskrift i ligningsloven slik at lønnsoppgaveplikt for frivillige organisasjoner settes til 8 000 kroner."

Dette medlem mener at det er viktig å stimulere til overgang til el-bil eller andre nullutslippsbiler som firmabil. Derfor bør slike biler benyttet som firmabil fritas helt for fordelsbeskatning.

Dette medlem fremmer derfor følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen gjennomføre forskriftsendring slik at nullutslippsbiler benyttet som firmabil unntas helt for fordelsbeskatning."

Dette medlem ønsker å stimulere til at flere velger å bruke kollektivtransport i forbindelse med reiser til og fra arbeidssted.

Dette medlem fremmer derfor følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen fremme forslag om å fjerne fordelsbeskatning for arbeidsgiverbetalte kollektivreiser for arbeidstakere, og finansiere det med å innføre fordelsbeskatning av gratis parkering på arbeidsgivers område i sentrale områder i større byer."

Komiteens medlem fra Venstre viser til Venstres hovedmål om et skatte- og avgiftssystem som innebærer mer skatt på forbruk og helse- og miljøskadelig adferd og mindre skatt på arbeid og investeringer i næringsliv og arbeidsplasser. Dette medlem viser i den forbindelse til merknader i denne innstilling punkt 4.2.2 hvor det framgår at Venstre omprioriterer om lag 7 mrd. kroner i skatte- og avgiftsopplegget for 2009, med en samlet skatte- og avgiftslette på 442,5 mill. kroner. Som et ledd i en slik miljømessig omstilling av skattesystemet hvor det skal både lønne seg å arbeide, investere og eie i norske arbeidsplasser og norsk næringsliv og samtidig å legge om adferd i mer miljøvennlig retning foreslår dette medlem å heve prosentsatsen i BSU-ordningen fra 20 til 28 pst og samtidig oppheve det maksimale samlede sparebeløpet i ordningen. Så lenge ordningen begrenses til årlig sparebeløp og aldersgrense på 34 år, ser ikke dette medlem noen spesiell hensikt med å ha en total sparegrense. Det virker snarere mot sin hensikt om å stimulere unge til å spare til sin første bolig. Dette medlem foreslår videre et eget skattefradrag for arbeidstagere mellom 62 og 67 år for å stimulere til at færre velger AFP og at flere velger å stå i arbeid lenger.

Dette medlem foreslår også å likestille rett til fradrag for utgifter knyttet til behandling av fedme uavhengig av om denne er foretatt i regi av offentlig helsevesen eller ikke.

Ut over disse endringene foreslår dette medlem å halvere fradraget for fagforeningskontingent til 1 800 kroner. Dette medlem mener på sikt at dette fradraget må fjernes da det bidrar til å holde fagforeningskontingenten kunstig høy.

Dette medlem foreslår også å heve maksimalt skattefradrag for gaver til frivillige organisasjon til kr 15 000, øke skattefritaket for kjøp av aksjer i egen bedrift til kr 5 000, øke det årlige sparebeløpet i individuelle pensjonsordninger til kr 40 000, øke nedre grense for fradrag for reise mellom hjem og arbeid til kroner 15 000, innføre en kapitalFUNN-ordning, styrke SkatteFUNN-ordningen ved å heve prosjektgrensene til 8 mill for bedriftsinterne og 12

mill for eksterne prosjekter, gjeninnføre skattefritaket for arbeidsgiverbetalte behandlingsutgifter ved sykdom og heve maksimalt sparebeløp i OTP-liggende ordninger for selvstendig næringsdrivende/enkeltpersonforetak.

Dette medlem viser til forslag om endringer av skatteloven hhv § 5-14 (aksjer i egen bedrift), § 6-20 (fagforeningsfradrag), § 6-44 (fradrag for reiseutgifter) § 6-47 (sparebeløp i individuelle pensjonsordninger) § 6-50 (gaver frivillige org), § 6-83 (fedme), § 16-1 (skattefradrag for eldre arbeidstagere), § 16-10 (BSU-ordningen) og § 16-40 (SkatteFunn) samt endring av innskuddspensjonsloven § 2-3 (sparebeløp i OTP-ordning for selvstendig næringsdrivende) i Innst. 4 L (2009–2010).

Dette medlem vil videre øke beløpsgrensene for lønnsoppgaveplikt for frivillige organisasjoner til kr 10 000 for å styrke rammevilkårene for det frivillige Norge og heve de generelle beløpsgrensene for lønnsoppgaveplikt til kr 3 000 for på den måten å unngå en masse byråkrati og samtidig unngå lovbrudd for små tjenester som for eksempel barnevakt og lignende.

Dette medlem fremmer derfor følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen endre forskrift i ligningsloven slik at lønnsoppgaveplikt generelt settes til 3 000 kroner og til 10 000 kroner for frivillige organisasjoner."

4.4.2 Skatt på formue

4.4.2.1 SAMMENDRAG

Formuesskatten spiller en sentral rolle i fordelingspolitikken. Formuesskatt utgjør et viktig supplement til inntektsbeskatningen, og balanserer den samlede skattleggingen av kapital og arbeid. En annen begrunnelse for å ha formuesskatt er hensynet til samfunnsøkonomisk effektivitet, som tilsier at beskatningen bør fordeles på flest mulig skattegrunnlag med lave skattesatser.

Samlet proveny fra formuesskatten anslås til om lag 12,8 mrd. kroner i 2010 med framskrevne 2009-regler. Med 2009-regler anslås 745 000 personer å betale formuesskatt i 2010, dvs. 20 pst. av skattyterne. Fordelingsvirkningene av formuesskatten er illustrert i tabellene 2.3 og 2.4 i proposisjonen. Tabell 2.3 viser gjennomsnittlig formuesskatt fordelt etter bruttoinntekt. Personer med mer enn 3 mill. kroner i bruttoinntekt ville med dagens regler fått en gjennomsnittlig formuesskatt på om lag 590 000 kroner i 2010. Anslagsvis en tredel av provenyet fra formuesskatten ville kommet fra denne gruppen, som utgjør om lag 7 200 personer. Tabell 2.4 viser fordelingen av formuesskatten etter nettoformue. De med mer enn 100 mill. kroner i nettoformue ville i gjennom-

snitt betalt om lag 4,2 mill. kroner i formuesskatt i 2010. Samlet sett ville denne gruppen, dvs. om lag 700 personer, måtte betalt om lag 3,1 mrd. kroner i formuesskatt. En fjerning av formuesskatten ville mer enn halvert skatten for dem med nettoformue over 100 mill. kroner.

Beregningene bak tabell 2.3 og tabell 2.4 i proposisjonen er utført på skattemodellen LOTTE. Modellen bygger på data om sammensetningen av inntekt og formue i befolkningen i 2007, som er sjablonmessig framskrevet til 2010. Det understrekes at beregningene er usikre og må tolkes med forsiktighet, spesielt fordi formuesverdier på bl.a. børsnoterte aksjer er betydelig redusert det siste året. Dette påvirker ikke minst formuesskatten og berører særlig høyinntektsgruppene, som eier mesteparten av aksjene.

Regjeringen har gjort mye for å styrke formuesskattens fordelingsegenskaper og treffsikkerhet. Blant annet er aksjerabatten og 80-prosentregelen (som ga nedsatt skatt for skattytere med høy skattepliktig formue relativt til alminnelig inntekt) fjernet. I tillegg er ligningsverdiene av både bolig, fritidsbolig og næringseiendom økt gjennom prosentvise oppjusteringer for å ta hensyn til økte markedsverdier. For næringseiendom som leies ut, er systemet for verdsetting vesentlig forbedret ved at formuesverdien fra og med 2009 beregnes med utgangspunkt i leieinntektene. Samtidig bidrar lav verdsetting og sikkerhetsventiler på 30 pst. for bolig- og fritidseiendom og 60 pst. for næringseiendom fortsatt til at formuesskatten begrenses for disse formuesobjektene. Figur 2.3 i proposisjonen viser hvordan den effektive skattesatsen på ulike typer formue er økt fra 2005 til 2009.

Utvidelsene av formuesskattegrunnlaget har blitt kombinert med en kraftig økning av bunnfradragene. For enslige skattytere er bunnfradraget tredoblet (til 470 000 kroner), mens det er mer enn femdoblet for ektepar (til 940 000 kroner). Dette har bidratt til at anslagsvis 900 000 personer betaler mindre formuesskatt i 2009 sammenlignet med 2005, og om lag 400 000 personer slipper formuesskatt sammenlignet med i 2005. Gjennom disse endringene har Regjeringen oppnådd en mer ønsket profil på formuesskatten, ved at noen få med store reelle formuer betaler mer skatt, mens mange med små formuer betaler mindre. I avsnitt 5.4 i denne proposisjonen gjøres det nærmere rede for fordelingsvirkningene av skatteoppleggene i perioden 2006–2009.

Dagens formuesskatt har likevel fortsatt svakheter, ikke minst når det gjelder ligningsverdiene av bolig. Ligningsverdiene av bolig som andel av omsetningsverdi (ligningsverdiandelene) kan variere med mange hundre prosent og gi forskjeller i formuesskatten på flere tusen kroner for sammenlignbare boliger. For eksempel kan nye, relativt rimelige boliger

ha betydelig høyere ligningsverdiandel enn dyre, eldre boliger i attraktive områder i byene. Tilsvarende er ligningsverdiene for ikke-utleid næringseiendom i mange tilfeller svært lave, og i en god del tilfeller lik null.

Den skjeve verdsettingen av eiendom svekker treffsikkerheten og fordelingsegenskapene til formuesskatten fordi skatten kan reduseres ved å plassere midlene i skattegunstige formuesobjekter. Reglene oppmuntrer til å investere mer i denne typen formuesobjekter enn det som er samfunnsøkonomisk lønnsomt. Noe av den kraftige veksten i boligpriser fra 1993 og fram til i dag skyldes den svært gunstige skattemessige behandlingen av bolig som investerings- og formuesobjekt. Tilsvarende har den gunstige formuesverdsettingen av næringseiendom bidratt til en kraftig prisvekst innenfor næringseidomssegmentet.

Også Fordelingsutvalget peker på at dagens skjeve og vilkårlige ligningsverdier av bolig i formuesskatten er svært uheldig, jf. NOU 2009:10. Formuesskatten er et mindre effektivt virkemiddel i fordelingspolitikken når den enkeltes formuesskatt avhenger av hvordan formuen er plassert, og i mindre grad av reelle verdier. Utvalget gir videre uttrykk for at dagens ligningsverdier gjør det svært attraktivt å investere i boliger som verdsettes lavt, noe som gir lavere verdiskaping for samfunnet fordi ressursene ikke brukes der de kaster mest av seg. Utvalget peker på at det er betydelige muligheter til å styrke fordelingsvirkningene av skattesystemet gjennom å erstatte dagens ligningsverdier med nye boligtakstverdier basert på anslåtte markedsverdier.

Regjeringen foreslår på denne bakgrunn følgende endringer i formuesskatten, som samlet gir lettelser på 760 mill. kroner:

- Det innføres et nytt system for å fastsette ligningsverdier av boligeiendom. Fritidseiendom, våningshus og bolig i utlandet omfattes ikke av forslaget. Det etableres en sjablon for kvadratmeterpriser som varierer med boligens geografiske beliggenhet, alder, størrelse og type (enebolig, småhus eller leilighet). Sjablonen baserer seg på prisstatistikk for omsatte boliger og oppdateres årlig. Denne systemendringen sikrer at ligningsverdiene vil endre seg i takt med boligprisene.
- For primærboliger fastsettes kvadratmetersatsen til 25 pst. av anslått omsetningsverdi per kvadratmeter. Sikkerhetsventilen, som innebærer at skattyter etter klage kan få nedsatt ligningsverdien til 30 pst. av markedsverdi, videreføres uendret for primærboliger. For såkalte sekundærboliger, dvs. boliger utover primærboligen som ikke defineres som nærings- eller fritidseiendom, fastsettes kvadratmetersatsen til 40 pst. av anslått

omsetningsverdi per kvadratmeter. For sekundærboliger foreslås samme sikkerhetsventil som for næringsseiendom, dvs. 60 pst. av markedsverdi.

- Ligningsverdien av fritidseiendommer oppjusteres med 10 pst.
- I dag inngår ligningsverdien av bolig, i likhet med andre formueskomponenter, i beregningen av formuestillegget i skattebegrensingsregelen for pensjonister mv. Det foreslås at primærbolig fjernes fra formuestillegget i skattebegrensingsregelen.
- Det innføres en ny verdsettingsmetode for ikke-utleid næringsseiendom, basert på samme prinsipp som for utleid næringsseiendom. Med utgangspunkt i selskapenes innrapportering av leieinntekter fra utleid næringsseiendom utarbeides det satser for leieinntekter per kvadratmeter for ikke-utleid næringsseiendom. I utgangspunktet skal kvadratmetersatsene differensieres etter geografi og bygningstype, men de endelige eiendomskategoriene vil fastsettes i forskrift. Sikkerhetsventilen, som innebærer at skattyter etter klage kan få nedsatt ligningsverdien til 60 pst. av markedsverdi, videreføres.
- Bunnfradraget i formuesskatten økes fra 470 000 kroner til 700 000 kroner (1 400 000 kroner for ektepar).

Det vises til proposisjonen for nærmere omtale.

4.4.2.2 KOMITEENS MERKNADER

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet og Høyre, slutter seg til Regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre fremmer følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen utrede og sette fram forslag i Revidert nasjonalbudsjett 2010 om en sikkerhetsregel som kan hindre store økninger i formuesskatt for personer med lavere inntekter. Regelen forutsettes innført med virkning for inntektsåret 2010."

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet mener formuesbeskatning er en urimelig og særnorsk dobbeltbeskatning som på sikt bør fjernes. Som et ledd i denne prosessen har disse medlemmer gjentatte ganger foreslått å heve bunnfradraget betydelig, noe de øvrige partier har vært imot. Disse medlemmer er derfor glad for at Regjeringen nå har endret syn, og at Regjeringen

fremmer et forslag som er i tråd med Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett for inneværende år. Disse medlemmer støtter derfor Regjeringens forslag til økt bunnfradrag.

Disse medlemmer understreker imidlertid at selv om økt bunnfradrag bidrar til at færre vil måtte betale formuesskatt, så vil formuesskatten fremdeles føre til at mange bedrifter tappes for egenkapital, og således redusere verdiskapingen og begrense muligheten for å skape nye arbeidsplasser. Formuesskatten er videre en skatt på sparing og investering, og er derfor noe samfunnet burde oppmuntre til, ikke straffe gjennom skattesystemet. Som et skritt på veien mot avvikling av formuesskatten, fremmer disse medlemmer forslag om å redusere prosentsatsen for formuesskatt fra 1,1 pst. til 0,9 pst.

Disse medlemmer mener det er fornuftig å etablere et nytt system for fastsettelse av ligningsverdi på boligeiendom. Dagens system er vilkårlig og det er lite sammenheng mellom ligningsverdier og omsetningsverdier. Det er derfor behov for et mer enhetlig takstgrunnlag. Regjeringens forslag innebærer at ligningsverdien skal beregnes ut fra boligens areal multiplisert med en kvadratmestersats differensiert ut i fra boligtype, areal, byggeår og geografisk beliggenhet utelater imidlertid elementer som naturlig burde ha inngått i beregningsgrunnlaget. Dette gjelder særlig tomtens størrelse, og ikke minst boligens beskaffenhet.

Disse medlemmer er enig i Regjeringens vurdering i at ligningsverdien på boligeiendom (primærbolig) bør være på 25 pst. av omsetningsverdien, men ser ingen grunn til at denne prosentsatsen ikke også skal gjelde for eventuell bolig nummer 2 (sekundærbolig).

Disse medlemmer vil fremheve at høyere prosentsats på sekundærbolig, og derigjennom høyere formuesskatt, vil føre til høyere utleiepriser. Dette skyldes to forhold. Høyere formuesskatt vil føre til færre utleieboliger i markedet samtidig som pliktig formuesskatt på slike boliger vil bli overført til leietager. Innføring av høyere prosentsats på sekundærbolig vil derfor bidra til en usosial boligpolitikk.

Disse medlemmer ser videre at en høyere prosentsats på sekundærbolig vil gi et urimelig utslag for fritidsboliger som er regulert til helårsbruk, da eiere av tradisjonelle fritidsboliger regulert til fritidsbruk vil beholde de gamle ligningsverdiene påplussert 10 pst., noe som i de aller fleste tilfeller vil gi en lavere ligningsverdi.

Disse medlemmer fremmer derfor forslag om at prosentsatsen på sekundærbolig likestilles med prosentsatsen på primærbolig, og at den for begge boliger settes til 25 pst. Disse medlemmer viser til forslag i Innst. 4 L (2009–2010).

Ligningsverdien ikke skal ikke under noen omstendigheter være høyere enn 30 pst. av boligens omsetningsverdi (sikkerhetsventilen).

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"Stortinget slutter seg til Regjeringens forslag til skattevedtak for inntektsåret 2010 kapittel 2 – Formuesskatt til staten og kommunene med følgende endring:

§ 2-1 Formuesskatt til staten – personlig skattyter og dødsbo skal lyde:

§ 2-1 Formuesskatt til staten – personlig skattyter og dødsbo

Personlig skattyter og dødsbo svarer formuesskatt til staten av den delen av skattyterens samlede antatte formue som overstiger 700 000 kroner. Satsen skal være 0,2 pst.

Ektefeller som lignes under ett for begge formue, jf. skatteloven § 2-10, svarer formuesskatt til staten av den delen av ektefellenes samlede antatte formue som overstiger 1 400 000 kroner. Satsen skal være 0,2 pst."

"Stortinget ber Regjeringen snarest fremme en nedtrappingsplan for utfasing av formuesskatten i løpet av stortingsperioden."

Komiteens medlemmer fra Høyre og Kristelig Folkeparti viser til de argumenter for en gradvis fjerning av formuesskatten på arbeidende kapital som representanter for Kristelig Folkeparti fremmet i Dokument nr. 8:49 (2007–2008).

Disse medlemmer fremmer derfor følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen fremme forslag som sikrer at arbeidende kapital ikke formuesbeskattes."

Komiteens medlemmer fra Høyre slutter seg til Regjeringens heving av bunnfradraget for formuesskatt, men Høyre har som mål å avvikle formuesskatten over noen år og ser ikke behov for et nytt takseringssystem for boliger. Disse medlemmer vil derfor beholde samme takster som i 2009, men innføre Regjeringens foreslåtte bunnfradrag for 2010. Dette ville bety et kraftig steg mot avvikling av formuesskatt på boliger i Norge.

Disse medlemmer har merket seg at Regjeringen mener å fjerne urettferdigheter i skattlegging av bolig ved å innføre et nytt takseringssystem. Disse medlemmer har ingen tro på at det er mulig å lage et rettferdig system for verdsetting av bolig så lenge dette må basere seg på sjablongmessige kriterier. Regjeringen beveger seg med sitt nye

system langt i retning av å kreve mer detaljoversikt over folks boliger og disse medlemmer er redd for at det vil utvikles et kontrollregime for bolig. Regjeringen har med sitt nye takstsystem og de innbygde mekanismene for at boligverdiene nå skal justeres hvert år i takt med markedspris, endret formuesbeskatningen av bolig kraftig og har også med sitt forslag om primær- og sekundærbolig foretatt en kraftig skatteskjerpelse for folk som sparer i bolig for eksempel til studerende barn. Disse medlemmer frykter at Regjeringens forslag vil gjøre det enklere i framtiden å auke skattebelastningen på bustad ved å heve 25 pst.-satsen for primærbolig og 40 pst.-begrensningen for sekundærbolig, samt heve 30 pst.-begrensningen på ligningsverdi i forhold til boligens omsetningsverdi. Disse medlemmer er av den oppfatning at boligen er de fleste nordmenns viktigste investering. Av klimatiske årsaker ser disse medlemmer det som naturlig at nordmenn legger mye ressurser i en god bolig.

Disse medlemmer mener det er bemerkelsesverdig at en så stor endring av boligbeskatningen i Norge ikke fremmes som en egen sak med forutgående høringsrunder. Gamle urettferdigheter kommer nå til å bli erstattet av nye, og Regjeringens hastverk medfører også at forslaget ikke får likviditetsmessig effekt for de fleste boligeiere i 2010.

Disse medlemmer vil derfor gå imot Regjeringens forslag til endring av skatteloven § 4-10 og § 17-1 og fremmer følgende forslag:

"Stortinget slutter seg til Regjeringens forslag til skattevedtak for inntektsåret 2010 kapittel 2 med følgende endringer:

§ 2-1, § 2-2 og § 2-3 skal lyde:

§ 2-1 Formuesskatt til staten – personlig skattyter og dødsbo

Personlig skattyter og dødsbo svarer formuesskatt til staten av den delen av skattyterens samlede antatte formue som overstiger 700 000 kroner. Satsen skal være 0,4 pst.

Ektefeller som lignes under ett for begge formue, jf. skatteloven § 2-10, svarer formuesskatt til staten av den delen av ektefellenes samlede antatte formue som overstiger 1 400 000 kroner. Satsen skal være 0,4 pst.

§ 2-2 Formuesskatt til staten – upersonlig skattyter

Selskaper og innretninger som nevnt i skatteloven § 2-36 annet ledd, og som ikke er fritatt for formuesskatteplikt etter skatteloven kapittel 2, svarer formuesskatt til staten med 0,3 pst. Formue under 10 000 kroner er skattefri.

§ 2-3 Formuesskatt til kommunene

Det svares formuesskatt til kommunen dersom skattyter ikke er fritatt for slik skatteplikt etter skatteloven kapittel 2. Skattyter som har krav på personfradrag etter skatteloven § 15-4, skal ha et fradrag i formuen på 700 000 kroner. For ektefeller som ligned under ett for begge formue, jf. skatteloven § 2-10, skal fradraget være 1 400 000 kroner. Når skattyter har formue i flere kommuner, fordeles fradraget etter reglene i skatteloven § 4-30 første og annet ledd. Satsen for formuesskatt til kommunene må ikke være høyere enn 0,7 pst. Maksimumssatsen gjelder når ikke lavere sats er vedtatt av kommunen."

Komiteens medlemmer fra Kristelig Folkeparti og Venstre er enig i at det foreslåtte takseringssystemet for boliger er mer rettferdig enn det gjeldende takseringssystemet. Antallet som betaler formuesskatt for egen bolig går også ned. I enkelte tilfeller kan imidlertid omleggingen medføre en sterk økning av formuesskatt for personer med lav inntekt. Det vil kunne gjelde personer med lavere inntekt som bor i gjeldfrie boliger i områder med høye boligverdier, for eksempel pensjonister som gjennom hele yrkeslivet har bodd i samme bolig, og som ikke kommer inn under skattebegrensingsregelen. Disse medlemmer støtter prinsipielt den foreslåtte omleggingen, men mener at det bør være mulig å finne ordninger som gjør omleggingen akseptabel også for denne mindre gruppen. Dette bør kunne gjøres fram til revidert nasjonalbudsjett, og innføres med virkning for skatteåret 2010.

Disse medlemmer viser til forslag om en sikkerhetsregel som kan hindre store økninger i formuesskatt for personer med lavere inntekter, fremmet ovenfor i dette punktet (4.4.2.2) i innstillingen.

Komiteens medlem fra Venstre viser til Venstres hovedmål om et skatte- og avgiftssystem som innebærer mer skatt på forbruk og helse- og miljøskadelig adferd og mindre skatt på arbeid og investeringer i næringsliv og arbeidsplasser. Dette medlem viser i den forbindelse til merknader i denne innstilling punkt 4.2.2 hvor det framgår at Venstre omprioriterer om lag 7 mrd. kroner i skatte- og avgiftsopplegget for 2009, med en samlet skatte- og avgiftslette på 442,5 mill. kroner. Som et ledd i en slik miljømessig omstilling av skattesystemet hvor det skal både lønne seg og arbeide, investere og eie i norske arbeidsplasser og norsk næringsliv og samtidig å legge om adferd i mer miljøvennlig retning foreslår dette medlem å heve innslagspunktet i formuesskatten til kroner 800 000 for enslige og kroner 1 600 000 for ektefeller, gjeninnføre en aksjerabatt på 15 pst. i formuesbeskatningen av aksjer og gjeninnføre formuesskattfritak for midler plassert i

individuelle livrenter. Samlet gir dette lettelse i formuesskatten på vel 1 mrd. kroner.

Dette medlem støtter isolert sett Regjeringens forslag til endringer av verdsetting av bolig i formuesskatten, men understreker at dette medlem har som mål å fjerne hele formuesskatten og at dette derfor må sees på som en parentes på veien mot dette målet.

Dette medlem viser videre til forslag om endring av skatteloven § 4-12 (aksjerabatt), § 4-2, 4-3 og 4-16 (individuell livrente) og § 6-47 (formuesfritak individuell pensjonssparing) i Innst. 4 L (2009–2010) og fremmer følgende forslag:

"Stortinget slutter seg til Regjeringens forslag til skattevedtak for inntektsåret 2010 kapittel 2 med følgende endringer:

§ 2-1 og § 2-3 i stortingsvedtak om skatt av inntekt og formue mv. for inntektsåret 2010 (Stortingets skattevedtak) skal lyde:

§ 2-1 Formuesskatt til staten – personlig skattyter og dødsbo

Personlig skattyter og dødsbo svarer formuesskatt til staten av den delen av skattyterens samlede antatte formue som overstiger 800 000 kroner. Satsen skal være 0,4 pst.

Ektefeller som ligned under ett for begge formue, jf. skatteloven § 2-10, svarer formuesskatt til staten av den delen av ektefellenes samlede antatte formue som overstiger 1 600 000 kroner. Satsen skal være 0,4 pst.

§ 2-3 Formuesskatt til kommunene

Det svares formuesskatt til kommunen dersom skattyter ikke er fritatt for slik skatteplikt etter skatteloven kapittel 2. Skattyter som har krav på personfradrag etter skatteloven § 15-4, skal ha et fradrag i formuen på 800 000 kroner. For ektefeller som ligned under ett for begge formue, jf. skatteloven § 2-10, skal fradraget være 1 600 000 kroner. Når skattyter har formue i flere kommuner, fordeles fradraget etter reglene i skatteloven § 4-30 første og annet ledd. Satsen for formuesskatt til kommunene må ikke være høyere enn 0,7 pst. Maksimumssatsen gjelder når ikke lavere sats er vedtatt av kommunen."

4.4.3 Næringsbeskatningen

4.4.3.1 EIENDOMSSKATT I SJØMRÅDET

4.4.3.1.1 Sammendrag

Eigedomsskattelova har i dag ingen særlig regulering av hvor langt ut i sjøområdet adgangen til å skrive ut eiendomsskatt strekker seg. I statsbudsjettet for 2009 ble det derfor varslet at Finansdepartemen-

tet ville sende på høring et forslag for å avklare eiendomsskattelovas virkeområde i sjøterritoriet. Departementet foreslo at grensen trekkes ved grunnlinjene, og at endringen gis virkning fra og med skatteåret 2009. Grunnlinjene trekkes som rette linjer mellom de ytterste skjær ved lavvann, tvers over fjordmunninger. Høringsforslag ble sendt på høring 20. oktober 2008, med høringsfrist 2. desember 2008.

Næringsorganisasjonene som representerer foretak som har rørledninger, kabler mv. i sjøområdet, og selskap som driver næringsvirksomhet i sjøområdet, har under høringen stilt seg bak forslaget om at grensen for eiendomsskatt i sjøområdet trekkes ved grunnlinjene. De fleste kommunene, samt Kommunenes Sentralforbund (KS), er kritiske til forslaget, og mener grensen må være territorialgrensen, som trekkes 12 nautiske mil ut fra grunnlinjene. Videre anførte flere kommuner at høringsforslaget fører til en betydelig svekkelse av inntektsmulighetene til kommunene, og at staten må kompensere dette tapet.

Ifølge tall fra Oljeindustriens Landsforening (OLF) for 2006 skrev 21 kommuner ut eiendomsskatt på petroleumsinstallasjoner i sjøområdet på til sammen om lag 50 mill. kroner. Fastsettelse av grensen for utskrivning av eiendomsskatt i sjøområdet ved grunnlinjene vil kunne gi et proveny tap for kommunene på om lag 35 mill. kroner fra eiendomsskatt fra petroleumsvirksomheten. På grunn av fradragsrett i inntektsskatten og Statens direkte økonomiske engasjement (SDØE) er det staten som bærer det vesentlige av eiendomsskattekostnadene i petroleumssektoren. I tillegg vil noen kommuner få redusert eiendomsskatt fra sjøkabler for overføring av elektrisk kraft og telekommunikasjon, noe som er anslått til om lag 1 mill. kroner.

Selv om eignedomsskatteleva ikke har hatt en særlig regulering av hvor langt ut i sjøområdet adgangen til å skrive ut eiendomsskatt strekker seg, og spørsmålet må anses som uavklart, har flere kommuner skattlagt ledningssystemer for petroleumssokkelen, de fleste helt ut til territorialgrensen. Slike installasjoner til havs vil i de fleste tilfeller ha liten tilknytning til kommunene. Det må ha vært påregnelig for kommunene at disse inntektene kunne falle bort som følge av en lovendring eller en lovavklaring.

I tillegg utvidet flere kommuner sjøområdet hvor de skriver ut eiendomsskatt i 2004, da territorialgrensen ble utvidet fra fire nautiske mil til 12 nautiske mil. Forholdet til eiendomsskatten ble ikke vurdert i denne sammenheng. Deler av inntektstapet skriver seg derfor fra skatteinntekter som kommunene har hatt i noen få år.

De reduserte skatteinntektene må ses i sammenheng med at kommunene nå får et klart rettslig grunnlag for å skrive ut eiendomsskatt ut til grunnlin-

jene, og at kommunene fra og med skatteåret 2009 kan skrive ut eiendomsskatt på (flytende) oppdrettsanlegg i sjøområdet. Det vises også til at kommunene vil beholde i størrelsesorden 30 pst. av det samlede provenyet på 50 mill. kroner fra eiendomsskatt i sjøområdet, dvs. fra installasjoner som ligger innenfor grunnlinjene. Videre har flere av de berørte kommunene med inntekter fra eiendomsskatt på undervannsinnetninger frie inntekter, inkludert eiendomsskatt og konsesjonskraft, godt over landsgjennomsnittet. Virkningene for kommunesektoren samlet sett må derfor anses begrenset.

I høringen har det ikke framkommet nye momenter som tilsier at forslaget bør justeres. Regjeringen foreslår, i samsvar med høringsforslaget, at grensen for utskrivning av eiendomsskatt i sjøområdet trekkes ved grunnlinjene. Endringen foreslås å tre i kraft med virkning fra og med skatteåret 2010. Videre foreslås det en overgangsregel for kommuner som for skatteåret 2009 skrev ut eiendomsskatt på anlegg og installasjoner i sjøområdet mellom grunnlinjene og territorialgrensen. Overgangsregelen gir en gradvis nedtrapping av den eiendomsskatten kommunene har skrevet ut i slike områder, slik at den er utfaset i 2012.

Det vises til nærmere omtale i Prop. 1 L (2009–2010) Skatte- og avgiftsopplegget 2010 mv. – lovendringer.

4.4.3.1.2 Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmet fra Kristelig Folkeparti, slutter seg til Regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til at disse medlemmer er imot eiendomsskatten, ønsker å avvikle denne og har fremmet forslag om dette i Stortinget.

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti er uenig i departementets begrunnelse for forslaget om å hindre kystkommuner å utskrive eiendomsskatt på flytende anlegg som befinner seg mellom grunnlinjen og territorialgrensen. Dette medlem mener at det er klargjort både i tidligere lovarbeider og i rettspraksis at området ut til territorialgrensen er en del av kommunens område, og viser til høringsuttalelse fra KS, datert 2. desember 2008, for nærmere begrunnelse for dette. Dette medlem mener at et viktig prinsipp i eiendomsskatteleva er at kommunene har frihet til å fastsette dette innenfor sitt område, og at en naturlig konsekvens av det bør være at også kystkommuner får beholde sin anledning til dette. Dette medlem viser til anslaget på at kystkommuner kan tape grovt regnet 60 mill. kroner i inntekter som følge av omleggingen. Dersom de samme kommunene ikke skal redusere tjenestetilbu-

det til sine innbyggere, må dette erstattes med å øke eiendomsskatten innenfor det avgrensede området som kommunene har anledning til å skrive ut eiendomsskatt på. Det vil øke forskjellsbehandlingen mellom ulike skattytere.

Dette medlem går derfor imot Regjeringens forslag til endringer i eiendomsskatteloven § 3.

4.4.3.2 SKATTEFRADRAG FOR KOSTNADER TIL FORSKNING OG UTVIKLING

4.4.3.2.1 *Sammendrag*

Innledning

Skattefradrag for næringslivets kostnader til forskning og utvikling (Skattefunn) ble innført for små og mellomstore foretak fra 1. januar 2002, og for alle foretak fra 1. januar 2003. Skattefunn er et regelstyrt virkemiddel, hvor foretakene selv velger ut støtteberettigede prosjekter. Alle prosjekter som tilfredsstiller kravene i lov og forskrift, gir rett til skattefradrag etter de samme kriteriene. Formålet er å stimulere næringslivets egen FoU-innsats. Regjeringen vil videreføre ordningen.

Skattefradragets størrelse beregnes og avgrenses etter nærmere regler i skatteloven § 16-40 med tilhørende forskrift. Fra 1. januar 2009 er fradraggrunnlaget per foretak maksimalt 5,5 mill. kroner for egenutført FoU, og maksimalt 11 mill. kroner for summen av egenutført FoU og innkjøp fra godkjente FoU-institusjoner. Norges forskningsråd godkjenner innholdet i prosjektene ut fra forskriftens FoU-definisjon, men stiller ikke nærmere krav til tema eller formål. Videre er det et vilkår at kostnadene som medtas i fradraggrunnlaget, er attestert av revisor. Ligningsmyndighetene kontrollerer oppgitte kostnader og fradrag ift. regelverket for Skattefunn og samlet offentlig støtte til foretaket ift. statsstøtteregelverket. Der som skattefradraget er høyere enn utlignet skatt for skattyteren, blir det overskytende beløpet utbetalt fra staten ifm. skatteoppgjøret.

Anvendelse og omfang

Mange foretak gjennomfører FoU-prosjekter som gir skattefradrag. Tabell 2.10 i proposisjonen viser antall foretak som har benyttet ordningen. I 2007 var det vel 2 400 foretak som fikk slikt fradrag eller utbetaling. Antall foretak er redusert for hvert år siden 2004. Samtidig har det vært en vekst i gjennomsnittlig støttebeløp per foretak fra 379 000 kroner i 2004 til 405 000 kroner i 2007.

Tabellen viser også utviklingen i skatteutgiften (tapte skatteinntekter), både ut fra budsjett i godkjente prosjekter og faktiske fradrag ved skatteoppgjøret. Næringslivet mottok 977 mill. kroner i støtte gjennom Skattefunn for inntektsåret 2007, en reduksjon på 14 pst. fra 2006. Reduksjonen skyldes i

hovedsak at det ble innført et tak på timesatsen for egne ansatte.

Videre framkommer hvor stor del av støtten som er utbetaling utover utlignet skatt. Utbetalinger utgjør 76 pst. av det samlede støttebeløpet for inntektsåret 2007. Det viser at ordningen i hovedsak benyttes av foretak utenfor skatteposisjon. Skattefunn fungerer dermed i det vesentlige som en tilskuddsordning.

Forskningsrådet har godkjent om lag 3 500 prosjekter som vil være fradragberettigede ved skatteoppgjøret for 2008 dersom de ble gjennomført med det omsøkte FoU-innholdet. Foretakene har budsjettert disse prosjektene til om lag 8,3 mrd. kroner i alt. Erfaringsmessig blir kostnadene og følgelig skattefradraget en del mindre enn oppgitt på søknadstidspunktet. For prosjekter som er godkjent i 2006 og tidligere, må skattefradraget også korrigeres for innføring av maksimal timesats fra 2007. På dette grunnlaget anslås skatteutgiften til om lag 1 mrd. kroner for inntektsåret 2008.

Tilgangen av nye søknader i 2009 var per 1. september noe mindre enn året før. Prosjektene ser imidlertid ut til å være en del større i gjennomsnitt enn tidligere. Skatteutgiften anslås til om lag 1,1 mrd. kroner påløpt i 2009 (bokført i 2010).

Finansdepartementets vurdering

Regjeringen la i januar 2009 fram St.prp. nr. 37 (2008–2009) Om endringer i statsbudsjettet 2009 med tiltak for arbeid. Som en del av Tiltakspakken ble ordningen med skattefradrag for FoU utvidet med virkning fra 1. januar 2009. Taket på beregningsgrunnlaget for egenutført FoU ble hevet fra 4 til 5,5 mill. kroner, mens taket for innkjøp fra godkjente FoU-institusjon ble hevet fra 8 til 11 mill. kroner. Regjeringen foreslår å videreføre de nye beløpsgrensene for inntektsåret 2010.

Flere tiltak for bedre økonomistyring i Skattefunn er gjennomført fra 2007, bl.a. er fradraggrunnlaget for eget FoU-personell (lønn og indirekte kostnader) begrenset til 500 kroner per time og maksimalt 1 850 timer årlig per person. Av hensyn til stabilitet og tillit til ordningen er det nødvendig med god økonomistyring slik at misbruk unngås. Departementet vil derfor følge opp arbeidet med å bedre økonomistyringen.

4.4.3.2.2 *Komiteens merknader*

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet og Kristelig Folkeparti, slutter seg til Regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre har merket seg at Regjeringen foreslår å videreføre de endringer i Skattefunn-ordningen som ble vedtatt i forbindelse

med behandlingen av St.prp. nr. 37 (2008–2009). Det er isolert sett positivt, men disse medlemmer vil påpeke at Regjeringen og regjeringspartiene dessverre har svekket ordningen ved flere tilfeller.

Disse medlemmer mener at kunnskapsutvikling, herunder forsknings- og teknologiutvikling, er blant de viktigste drivkreftene for økonomisk utvikling. Å styrke bedriftenes konkurransekraft er av stor betydning for å sikre fremtidig velferd gjennom økonomisk vekst, spesielt når vi er på vei inn i en tid med enda tydeligere kunnskaps- og tjenesteøkonomi og i en tid hvor mange bedrifter må omstilles og/eller utvikle nye produkter for å overleve.

Disse medlemmer ønsker å styrke Skattefunn-ordningen utover Regjeringens forslag og viser derfor til forslag om å øke grensen for egenutført FoU til 8 mill. kroner og eksternt FoU til 12 mill. kroner, forslag om å fjerne regelen om maksimal timesats på 500 kroner og fjerne regelen om at kostnader ved personal og indirekte kostnader antall timer for egne ansatte begrenses til maksimalt 1 850 timer pr. år og forslag om å etablere en ordning som indeksreguleres beløpene for hhv. egenutført og innkjøpt FoU i Skattefunn-ordningen hvert år.

Disse medlemmer viser videre til forslag om endring av skatteloven § 16-40 i Innst. 4 L (2009–2010) og fremmer i tillegg følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen etablere en ordning som indeksregulerer beløpene for hhv. egenutført og innkjøpt FoU i Skattefunn-ordningen hvert år."

"Stortinget ber Regjeringen styrke Skattefunn-ordningen ved at regelen om maksimal timesats på 500 kroner fjernes."

"Stortinget ber Regjeringen evaluere hvordan Skattefunn-ordningen kan innrettes for å bidra bedre til forskning og utvikling også for større virksomheter."

"Stortinget ber Regjeringen opprette et eget styringsorgan for Skattefunn, med flertall av brukerrepresentanter."

Disse medlemmer viser til at Skattefunn ble opprettet i 2002 av regjeringen Bondevik II som et tiltak for å øke norsk næringslivs forsknings- og utviklingsinnsats. Skattefunn-ordningen er en skattefradragsordning hvor støtten til forskning og utvikling (FoU) gis som fradrag i utlignet skatt.

Disse medlemmer mener at kunnskapsutvikling, herunder forsknings- og teknologiutvikling, er blant de viktigste drivkreftene for økonomisk utvikling. Å styrke bedriftenes konkurransekraft er av stor betydning for å sikre fremtidig velferd gjennom

økonomisk vekst, spesielt når vi er på vei inn i en tid med enda tydeligere kunnskaps- og tjenesteøkonomi. En slik utvikling understreker enda sterkere enn før at forskning må prioriteres høyere enn det den sittende regjering har gjort så langt. Avkastningen av økt forskningsinnsats er formidabel for samfunnet. Forskning viser at den bedriftsøkonomiske avkastning av forskning er klart lavere enn den samfunnsøkonomiske avkastningen og dette forsterker behovet for en god og stimulerende Skattefunn-ordning.

Disse medlemmer er av den oppfatning at en offensiv satsing på utviklingen av ny kunnskap og smartere arbeidsmetoder, er selve fundamentet for å lykkes i omstillingen til det miljøvennlige lavutslippssamfunnet, og for stadig knoppsskyting av nye bedrifter og arbeidsplasser. Skattefunn er så langt den eneste statlige ordningen som har klart å stimulere SMB til økt forskningsinnsats. Økt forskning, og økt næringsrettet forskning spesielt, er svaret på utfordringene for den kunnskapsøkonomien som Norges framtid hviler på. Det er også svaret for det framtidige næringslivet og den samfunnsutvikling vi ønsker.

Disse medlemmer viser videre til at Statistisk sentralbyrå (SSB) har evaluert Skattefunn-ordningen, og avleverte sluttrapport i januar 2008 (rapport 2 av 2008). Evalueringen viser blant annet at for hver krone som gis under Skattefunn, øker FoU-innsatsen i bedriftene med det dobbelte, at verdiskaping og innovasjon har økt i perioden Skattefunn har eksistert, og at mange bedrifter som ikke hadde noen FoU-aktivitet, nå er stimulert til å starte et langsiktig arbeid, og at forskningsinnsatsen i bedriftene i 2005 ble 2,4 mrd. kroner høyere enn uten Skattefunn.

Disse medlemmer har videre merket seg at Regjeringen i forslaget for statsbudsjett for 2010 ikke foreslår noen endringer i Skattefunn-ordningen, men at forskningsministeren nå er svært opptatt av å regne statens bidrag i Skattefunn inn i 1 pst.-målet for forskning. Dette skjer til tross for at andre land ikke inkluderer denne type virkemidler i forhold til sin måloppnåelse. Med en videreføring av nominelle beløpsgrenser vil Regjeringens forslag imidlertid bety mindre bevilgninger til næringsrettet forskning gjennom Skattefunn.

Dette føyer seg inn i et større bilde av en regjering som er lite opptatt av å styrke forskningen generelt, og den næringsrettede forskningen spesielt.

Regjeringen har flere ganger foreslått, og fått vedtatt med regjeringspartienes stemmer i Stortinget, innstramminger i Skattefunn-ordningen bl.a. i forbindelse med statsbudsjettet for 2007. Disse innstramminger har resultert i en betydelig nedgang i bruken av ordningen.

Disse medlemmer har merket seg at antall bedrifter som benytter Skattefunn er i tilbakegang og

mener dette skyldes den rød-grønne regjeringens innstramminger, og fremmer derfor forslag om å reversere alle innstramminger under den rød-grønne regjeringen, gjeninnføre ulønnet forskningsinnsats og øke beløpene til henholdsvis 8 mill. kroner for egenutført FoU og 12 mill. kroner når forskningen skjer i samarbeid med offentlig godkjente FoU-institusjoner.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet mener Skattefunn-ordningen bør forbedres for å stimulere til mer forskning og utvikling (FoU), og mener Regjeringen, stadige innstramminger i ordningen har vært uheldige for en ordning som i utgangspunktet fungerer godt. Disse medlemmer foreslår å likestille egen FoU med oppdragsbasert FoU med et felles tak på 15 mill. kroner fra 1. januar 2010. Pr. i dag er takene for egenbasert FoU 5.5 mill. kroner og oppdrags-FoU 11 mill. kroner.

Disse medlemmer foreslår videre å endre Skattefunn-ordningen slik at det ikke lenger er noen beløps- eller timegrense per person, slik ordningen fungerte før 2007.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen i Skattefunn-ordningen likestille egen FoU med oppdragsbasert FoU med et felles tak på 15 mill. kroner fra 1. januar 2010."

"Stortinget ber Regjeringen endre Skattefunn-ordningen fra 1. januar 2010 slik at det ikke lenger er noen beløpsgrense pr. timeverk."

Komiteens medlemmer fra Høyre og Venstre viser til forslag om å gjeninnføre tilskuddsordningen for ulønnet arbeid som ikke omfattes av den ordinære Skattefunn-ordningen, nærmere omtalt under rammeområde 16 i Innst. 2 S (2009–2010).

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti viser til at virkningene av finanskrisen fortsatt er alvorlige for store deler av næringslivet, i særlig grad den delen som er eksportrettet, og sliter med svake markeder og en styrket kronekurs. Dette medlem mener at en økning av avskrivningssatsene for saldogruppe d (maskiner og utstyr) fra 20 til 25 pst. vil være et målrettet tiltak for å gi bedre rammevilkår og utviklingsmuligheter for næringslivet, og viser til merknad og forslag i Innst. 4 L (2009–2010) om en slik økning i avskrivningssatsene.

Dette medlem viser videre til at driftsbygninger i landbruket har et større verdifall enn andre produksjonsbygg, og at den skattemessige avskrivningsti-

den slik den er i dag er 100 år lenger enn den driftsøkonomiske og 100 år lengre i Norge enn for tilsvarende bygg i Sverige og Danmark ifølge Bondelaget. Den lave avskrivningssatsen er svært hemmende for investeringsevnen i norsk landbruk og gir stor likviditetsbelastning ved større investeringer.

Dette medlem viser til forslag og merknad i Innst. 4 L (2009–2010) om å øke avskrivningssatsen for driftsbygninger i landbruket fra 4 til 6 pst. Dette medlem mener dessuten av landbruket bør få mulighet til å søke om midler til nyinvesteringer fra de kommunale næringsfondene, og fremmer følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen legge frem forslag om at landbruksnæringen skal få mulighet til å søke om midler til nyinvesteringer fra de kommunale næringsfondene på lik linje med næringslivet ellers."

4.4.3.3 AVSKRIVNING AV FASTE TEKNISKE INSTALLASJONER I BYGG

Komiteens medlem fra Venstre viser til at Regjeringen ikke har valgt å videreføre der økte avskrivningssatser som ble vedtatt i forbindelse med "krisepakken". Dette medlem viser til at en rekke høringsinnstanser har pekt på nettopp økte avskrivningssatser som et svært målrettet og viktig tiltak. Akademikerne skriver bl.a. i sin høringsuttalelse at:

"De økte avskrivningssatsene, som en del av krisepakken, kunne med fordel vært videreført. Næringslivet er avhengig av forutsigbarhet, og allerede nå å gå tilbake til avskrivningssatsene fra 2008 bidrar ikke til å styrke næringslivets posisjon i det som fortsatt må ventes å bli vanskelige tider. Dessuten gjenspeiler de økte satsene bedre den reelle avskrivningstiden, spesielt når det gjelder investeringer i teknologi. Akademikerne mener også man bør vurdere økte avskrivningssatser på miljøvennlige investeringer. Dette vil bidra til økt økonomisk aktivitet, flere bærekraftige arbeidsplasser og mer miljøvennlig næringsliv. Akademikerne mener det er nødvendig med sterkere omlegging i retning av et grønnere skattesystem."

Dette er en beskrivelse dette medlem er helt enig i. Dette medlem foreslår derfor å videreføre krisetiltaket med økte avskrivningssatser på fra 20 til 30 pst. i saldogruppe d) på nye investeringer også i 2010. Videre foreslår dette medlem en generell varig økning av avskrivningssatsene på 5 pst. i samme saldogruppe og en egen avskrivningssats på ytterligere 5 pst. for investeringer med påvist miljøeffekt og/eller som medfører økt energieffektivisering.

Dette medlem viser videre til forslag om endring av skatteloven § 14-43 i Innst. 4 L (2009–2010) som nettopp ivaretar dette.

4.4.4 *Kommunale og fylkeskommunale skatter og fellestskatt for 2010*

4.4.4.1 SAMMENDRAG

Fastsettingen av skattørene skjer innenfor et samlet opplegg for kommuneøkonomien, og må ses i sammenheng med skattereglene, utviklingen i skattegrunnlagene og fordelingen av inntektsveksten til kommunene og fylkeskommunene mellom rammeoverføringer og skatter.

I Kommuneproposisjonen 2010 ble det varslet at skattørene på vanlig måte fastsettes ved behandlingen av statsbudsjettet. I Kommuneproposisjonen 2009, som ble lagt fram i mai 2008, ble det signalisert at skattøren skal fastsettes slik at skatteinntektene for kommunesektoren vil utgjøre 45 pst. av de samlede inntektene. Skatteinntekter utgjorde 47 pst. av de samlede inntektene i kommuneforvaltningen i 2008. For 2009 anslås skatteandelen til 44 pst. Dette må ses i sammenheng med at rammeoverføringene til kommunesektoren ble økt både i forbindelse med tiltakene i St.prp. nr. 37 (2008–2009) i januar og i Revidert nasjonalbudsjett 2009. I den finanspolitiske tiltakspakken ble også kommunesektoren kompensert med økte rammeoverføringer for det reelle inntektsbortfallet knyttet til lavere anslåtte skatteinntekter. Usikkerhet knyttet til den videre økonomiske utviklingen og kommunesektorens behov for sikre inntekter tilsier at skatteandelen ikke økes vesentlig i 2010.

Etter en samlet vurdering foreslår Regjeringen å holde kommunale og fylkeskommunale skattører uendret fra 2009 til 2010. Skatteinntektenes andel av kommunesektorens samlede inntekter anslås med dette å bli noe redusert fra 2009 til 2010. Reduksjonen skyldes forvaltningsreformen, som innebærer at fylkeskommunene fra 1. januar 2010 blir tilført noen nye oppgaver, bl.a. knyttet til riksveier. Økningen i fylkeskommunenes inntekter som følge av forvaltningsreformen bevilges som rammetilskudd og økt momskompensasjon, og medfører dermed isolert sett at skattens andel av samlede inntekter for fylkeskommunene vil bli noe redusert. Dersom de økte rammeoverføringene knyttet til forvaltningsreformen holdes utenom, anslås skatteandelen å øke noe fra 2009 til 2010.

4.4.4.2 KOMITEENS MERKNADER

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til at Høyre ved behandling av inntektssystemet tok flere initiativ for at det skulle sikres bred politisk enighet om inntektssystemet for kommunesektoren for å sikre et mer forutsigbart, enkelt og rettfærdig inntektssystem. Regjeringen Stoltenberg II valgte

imidlertid å vedta et system som kun fikk helhetlig støtte fra regjeringspartiene.

Disse medlemmer viser til at regjeringen Stoltenberg II har forlatt målet om at kommunene skal finansieres med 50 pst. av egne skatteinntekter. Disse medlemmer mener at målet fortsatt bør være 50 pst. og at det kommunale skattøre burde ha vært satt høyere som følge av dette.

4.5 *Kap. 5506 Avgift på arv og gaver*

4.5.1 *Sammendrag*

Regjeringen foreslår samme satser og beløpsgrenser (med unntak for økningen i grunnbeløpet i folketrygden) i forslag til vedtak om avgift til statskassen på arv og gaver for budsjetterterminen 2010 som gjeldene vedtak for 2009.

4.5.2 *Komiteens merknader*

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, Høyre og Venstre, slutter seg til Regjeringens forslag til vedtak om avgift til statskassen på arv og gaver.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre og Venstre viser til de mange utfordringer som arveavgiften gir for små og mellomstore bedrifter. Disse medlemmer viser til at dette er avgift på ting som tidligere har vært fullt ut beskattet gjennom flere generasjoner, enten det er næringsbygg, hytter, biler eller løsøre, kontanter og verdipapirer. Disse medlemmer mener på prinsipielt grunnlag det er feil å beskatte eierandeler til døde mennesker en gang til. I tillegg fører arveavgiften med seg unødig byråkrati i forbindelse med arveplanlegging, juridisk bistand samt arbeid for allerede travle ligningsansatte. Disse medlemmer ønsker å forenkle arveoppgjørene og ønsker derfor å fjerne arveavgiften for både næringslivet og for privatpersoner.

Disse medlemmene vil på denne bakgrunn fremme følgende forslag:

"§ 1-5 i forslag til vedtak om avgift til statskassen på arv og gaver for budsjetterterminen 2010, oppheves."

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre viser til lovforslag i Innst. 4 L (2009–2010) om opphevelse av arveavgiftsloven.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Venstre viser til ordninger som finnes i flere land om at såkalt "herreløs arv" tilfaller ideelle og samfunnsnyttige organisasjoner og fremmer forslag om

endringer i arveloven § 4-5, nærmere omtalt i Innst. 4 L (2009–2010).

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti viser til Innst. 4 L (2009–2010) hvor dette medlem foreslår en utsettelse og gradvis nedskrivning av arveavgiften over 10 år ved generasjonsskifte i familieeide bedrifter, betinget av at neste generasjon driver bedriften videre.

4.6 Kap. 5507 Skatt og avgift på utvinning av petroleum (post 70, 71 og 74)

4.6.1 Sammen drag

Kapitlet omfatter ordinær skatt på oljeformue og -inntekt, særskatt på oljeinntekter, samt arealavgift mv. Regjeringen foreslår inntektsanslag under post 71 Ordinær skatt på formue og inntekt på 48 mrd. kroner, under post 72 Særskatt på oljeinntekter på 71,6 mrd. kroner og under post 74 Arealavgift mv. på 1,7 mrd. kroner.

4.6.2 Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag.

4.7 Kap. 5700 Trygdeavgift og andre avgifter til folketrygden (post 71 og 72)

4.7.1 Trygdeavgift m.m.

4.7.1.1 SAMMENDRAG

Næringsinntekt ilegges en trygdeavgift på 11 pst., mens satsen er 7,8 pst. på lønnsinntekt. I primærnæringene betaler den enkelte næringsdrivende 7,8 pst. trygdeavgift. Den formelle satsen er imidlertid 11 pst. også her, som for annen næringsinntekt. Mellomlegget dekkes av en særskilt produktavgift i fiskerinæringen, jf. nedenfor, og av staten over jordbruksavtalen for jord- og skogbruksnæringen. Den høyere satsen for selvstendig næringsdrivende utenom primærnæringene skyldes at det ikke ilegges arbeidsgiveravgift på næringsinntekt. Av pensjonsinntekt mv. betales det en trygdeavgift på 3 pst.

Den nedre grensen for å betale trygdeavgift er etter gjeldende regler 39 600 kroner. Deretter trappes trygdeavgiften opp med 25 pst. av lønnsinntekten mellom 39 600 kroner og 57 558 kroner. Fordi det ikke blir innkrevd skatt dersom samlet skatt er under 100 kroner, og trygdeavgiften utgjør 25 pst. av lønnsinntekten, er nedre grense for å betale skatt i praksis 40 000 kroner. Dette omtales gjerne som "frikortgrensen".

Produktavgiften i fiskerinæringen skal dekke forskjellen mellom høy sats og mellomomsats for trygdeavgiften. Med forslaget for 2010 er forskjellen mellom høy sats og mellomomsats 3,2 prosentpoeng. Videre skal produktavgiften dekke arbeidsgiveravgift på hyre, en

kollektiv medlemspremie til yrkesskadetrygd (0,2 pst. av inntekten), de faktiske utgiftene som folketrygden har i forbindelse med frivillig tilleggstrygd for sykepenger, samt utgifter i forbindelse med stønad til arbeidsledige i næringen. Regjeringen foreslår i tråd med tilråding fra Fiskeri- og kystdepartementet av 4. september 2009 at produktavgiftssatsen fastsettes til 2,9 pst. i 2010. I brevet fra Fiskeri- og kystdepartementet heter det bl.a.:

"Fiskeri- og kystdepartementet har innhentet prognose på førstehandsverdi og pensjonsgivende inntekt fra Fiskeridirektoratet. NAV har kommet med opplysninger om utviklingen i kostnadene ved kollektiv tilleggstrygd til sykepenger for fiskere, mens Garantikassen for fiskere har opplyst om utviklingen i utbetalingene av arbeidsledighetstrygd for fiskere så langt i år, og gitt prognose for 2010.

Følgende størrelser ligger til grunn ved fastsettning av nivået på produktavgiften for 2010:

Førstehandsverdi som det skal betales produktavgift av	12 200,0 mill. kr
Dette gir en pensjonsgivende inntekt på	4 701,0 mill. kr

Fiskeri- og kystdepartementet vil legge til grunn følgende prognoser for ytelser produktavgiften skal dekke i 2010.

Andel medlemsavgift (3,2 pst. av inntekt)	150,4 mill. kr
Yrkesskadetrygd (0,2 pst. av inntekt)	9,4 mill. kr
Dagpenger ved arbeidsledighet .	29,0 mill. kr
Kollektiv tilleggstrygd for syketrygd	166,6 mill. kr
Totalt	355,4 mill. kr

Avgiftssatsen for 2009 er på 2,8 pst., og det ble ikke vurdert som nødvendig å justere satsen i fm revidert nasjonalbudsjett (RNB). Foreløpige regnskapstall og prognoser for resten av året, viser at avgiftssatsen for hele 2008 skulle vært 2,9 pst.. Prognosene som lå til grunn for vurderingene i fm RNB ser derfor så langt ut til å holde (jf. brev til Finansdepartementet av 4. mai 2009).

Beregning ut fra prognosene for 2010 tilsier at riktig sats på produktavgiften vil være 2,9 pst. for 2010, som er en oppgang på 0,1 prosentpoeng sammenlignet med satsen for 2009. Økningen skyldes i hovedsak forventninger om høyere utbetalinger av syketrygd."

Det vises til forslag til Stortingets vedtak om produktavgift til folketrygden for fiskeri-, hval- og selvangstnæringen for 2010.

4.7.1.2 KOMITEENS MERKNADER

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til at antallet AFP-pensjonister er økende. Pensjonister betaler mindre skatt enn lønnstakere ved at man betaler trygdeavgift på 3 pst., mens lønnsinntakere betaler 7,8 pst. av lønnsinntekten. Disse medlemmer mener at de som er innenfor AFP-ordningen selv kan ta en større kostnad, og foreslår økt trygdeavgift for denne gruppen fra 3 til 5,4 pst.

Disse medlemmer vil på denne bakgrunn fremme følgende forslag:

"I lov 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd gjøres følgende endringer:

I

§ 23-3 annet ledd nr. 1 bokstav a skal lyde:

a) pensjon i og utenfor arbeidsforhold, med unntak av avtalefestet pensjon som mottas før skattyter fyller 67 år, føderåd, livrente som er ledd i pensjonsordning i arbeidsforhold og engangs- og avløsningsbeløp for slike ytelser, engangsutbetaling fra pensjonsordning etter innskuddspensjonsloven, engangsutbetaling fra individuell pensjonsavtale som er i samsvar med regler gitt av departementet, engangsutbetaling fra pensjonsavtale etter lov om individuell pensjonsordning og støtte etter lov om supplerende stønad til personar med kort butid i Noreg.

§ 23-3 annet ledd ny nr. 4 skal lyde:

4. Egen sats for avtalefestet pensjon som mottas før skattyter fyller 67 år.

II

Endringene under I trer i kraft straks med virkning for ytelser utbetalt fra og med 1. januar 2010."

I tillegg må § 6 i Stortingets vedtak om fastsetting av avgifter mv. til folketrygden endres i forhold til utkastet slik det framgår av Prop. 1 S (2009–2010). I vedtakets § 6 må et nytt annet ledd tas inn for å tilsvare folketrygdloven § 23-3 annet ledds nye nr. 4. Det som da blir første ledd i vedtakets § 6, må reflektere at nr. 1 bokstav a i lovbestemmelsen endres:

"Stortinget slutter seg til Regjeringens forslag til vedtak om fastsetting av avgifter mv. til folketrygden for 2010 med følgende endringer:

§ 6 skal lyde:

§ 6 Trygdeavgift av pensjon mv.

Av pensjon i og utenfor arbeidsforhold, unntatt avtalefestet pensjon mottatt før skattyter fyller 67 år, føderåd, livrente som ledd i pensjonsordning i

arbeidsforhold, engangsutbetaling fra pensjonsordning etter innskuddspensjonsloven, engangsutbetaling fra individuell pensjonsavtale som er i samsvar med regler gitt av departementet, engangsutbetaling fra pensjonsavtale etter lov om individuell pensjonsordning og personinntekt for skattyter under 17 år og over 69 år, som nevnt i folketrygdloven § 23-3 annet ledd nr. 1, beregnes trygdeavgift med 3 pst.

Av avtalefestet pensjon mottatt før skattyter fyller 67 år, som nevnt i folketrygdloven § 23-3 annet ledd nr. 4, beregnes trygdeavgift med 5,4 pst."

Komiteens medlem fra Venstre viser til Venstres hovedmål om et skatte- og avgiftssystem som innebærer mer skatt på forbruk og helse- og miljøskadelig adferd og mindre skatt på arbeid og investeringer i næringsliv og arbeidsplasser. Dette medlem viser i den forbindelse til merknader i denne innstilling punkt 4.2.2 hvor det framgår at Venstre omprioriterer om lag 7 mrd. kroner i skatte- og avgiftsopplegget for 2009, med en samlet skatte- og avgiftslette på 442,5 mill. kroner. Som et ledd i en slik miljømessig omstilling av skattesystemet hvor det skal både lønne seg og arbeide, investere og eie i norske arbeidsplasser og norsk næringsliv og samtidig å legge om adferd i mer miljøvennlig retning foreslår dette medlem å senke trygdeavgiften for selvstendig næringsdrivende til 10,7 pst slik det var før Regjeringen økte denne for å (over)finansiere bedre sosiale rettigheter for den samme gruppen. Videre foreslår dette medlem å avskaffe arbeidsgiveravgiften for nye lærlinger fra 1. januar 2010 og å øke trygdeavgiften for AFP-pensjonister til 5,4 pst samt å øke lønnsoppgaveplikten for frivillige organisasjoner til kr 10 000 og den generelle lønnsoppgaveplikten til kr 3 000. Dette medlem forslår videre å heve fribeløpet til kr 50 000 noe som vil medføre ca. 130 mill. kroner i redusert innbetaling av trygdeavgift.

Dette medlem viser videre til forslag om endring av folketrygdloven § 23-2 (arbeidsgiveravgiftsfritak for lærlinger) og § 23-3 (økt fribeløp og økt AFP-trygdeavgift) og fremmer følgende forslag:

"Stortinget slutter seg til Regjeringens forslag til vedtak om fastsetting av avgifter mv. til folketrygden for 2010 med følgende endringer:

Arbeidsgiveravgift

Ny § 4 skal lyde:

§ 4 Særregler om lærlinger

For lønn og annen godtgjørelse for arbeid og oppdrag i og utenfor tjenesteforhold som arbeidsgiverplikter å innberette for arbeidstakere som er lærlinger

og ansatt etter 1. januar 2010 skal det ikke beregnes arbeidsgiveravgift i noen soner.

Opprinnelig § 4 blir § 5 etc.

Trygdeavgift

§ 6 Trygdeavgift av pensjon mv.

Av pensjon i og utenfor arbeidsforhold, unntatt avtalefestet pensjon mottatt før skattyter fyller 67 år, føderåd, livrente som ledd i pensjonsordning i arbeidsforhold, engangsutbetaling fra pensjonsordning etter innskuddspensjonsloven, engangsutbetaling fra individuell pensjonsavtale som er i samsvar med regler gitt av departementet, engangsutbetaling fra pensjonsavtale etter lov om individuell pensjonsordning og personinntekt for skattyter under 17 år og over 69 år, som nevnt i folketrygdloven § 23-3 annet ledd nr. 1, beregnes trygdeavgift med 3 pst.

Av avtalefestet pensjon mottatt før skattyter fyller 67 år, som nevnt i folketrygdloven § 23-3 annet ledd nr. 4, beregnes trygdeavgift med 5,4 pst.

§ 8 første ledd skal lyde:

Av næringsinntekt og annen personinntekt som nevnt i folketrygdloven § 23-3 annet ledd nr. 3, beregnes trygdeavgift med 10,7 pst."

4.7.2 Ny teknisk utforming av Stortingets vedtak om fastsetting av avgifter mv. til folketrygden

4.7.2.1 SAMMENDRAG

Innledning

I de senere årene er mange regler om arbeidsgiveravgift blitt tilføyd i Stortingets årlige vedtak om avgifter til folketrygden. Disse reglene er alle plassert i en og samme bestemmelse, § 1, som dermed er blitt svært omfangsrik. Reglene er følgelig blitt vanskelig tilgjengelige, og departementet foreslår derfor å dele opp bestemmelsen og redigere stoffet slik at det blir lettere tilgjengelig.

Bakgrunn

Stortingets årlige vedtak om fastsetting av avgifter mv. til folketrygden har over tid fått en uhenksom struktur. Vedtaket er ordnet i tre paragrafer, § 1 om arbeidsgiveravgift, § 2 om trygdeavgift og § 3 om forskriftsfullmakt. Som følge av de svært omfattende reglene om differensiert arbeidsgiveravgift, er § 1 blitt svært lang og uoversiktlig.

Fra å være delt på bokstavene a-f i vedtaket for 1999, er § 1 i vedtaket for 2009 delt på bokstavene a-m. De nyere bokstavene g, i, j og k er igjen delt i ledd. Bokstavene g og k har tre ledd hver, og bokstav i og j har fire ledd hver. Bokstav j første ledd er igjen delt

i nr. 1 og nr. 2. Paragrafen er således inndelt i inntil 3 nivåer; først bokstaver, deretter ledd, deretter nr. Hvert av disse nivåene er igjen delt inn i strekpunkter, for eksempel inneholder bokstav f ti strekpunkter, bokstav g første ledd inneholder tolv strekpunkter, og bokstav j første ledd nr. 2 inneholder fire strekpunkter.

Departementets vurderinger og forslag

Etter departementets vurdering vil det være hensiktsmessig å fordele teksten på flere paragrafer, slik at man unngår å måtte dele den ene paragrafen i så mange undernivåer.

Regelen om full arbeidsgiveravgiftssats er i gjeldende § 1 plassert i bokstav h, og reglene om hvor virksomheten anses å drives, er plassert i bokstav i. I det nye forslaget gis disse viktige bestemmelsene en mer sentral plassering.

Reglene om hvilke satser som gjelder, er i gjeldende vedtak fordelt på de fleste bokstavene i § 1. Også reglene om hvilke områder som hører hjemme i hvilke soner, er fordelt på mange bokstaver. I det nye forslaget tilstrebes en samlet plassering av regler som hører sammen.

Ved en ny struktur på vedtaket videreføres alle nåværende regler i vedtaket, da det ikke er tilsiktet noen materielle endringer som følge av den nye strukturen. Vedtaket kan dermed ikke bli vesentlig kortere enn før. Ved å omredigere vedtaksteksten som foreslått, oppnår en likevel at denne blir mer lesbar og lettere tilgjengelig.

I forslaget til ny vedtakstekst er paragrafen om arbeidsgiveravgift delt i fem paragrafer. De viktige reglene om hvor virksomheten anses å drives, står i § 1. Kommunenes fordeling på de ulike sonene er plassert i § 2. Reglene om satser for sonene står i § 3, herunder regelen om 0-sats på Svalbard. Særreglene om avgiftssats for stålproduksjon og skipsverft står i § 4. Særregelen om produkter som ikke omfattes av EØS-avtalen, plasseres i § 5.

Som følge av disse endringene forskyves gjeldende vedtaks §§ 2 og 3 om trygdeavgift og forskriftsfullmakt til §§ 6 flg.

I forslaget er også gjeldende § 2 om trygdeavgift splittet noe opp, i § 6 om trygdeavgift av pensjon mv., § 7 om trygdeavgift av lønnsinntekt mv. og § 8 om trygdeavgift av næringsinntekt mv.

Regelen om forskriftsfullmakt er plassert i § 9 i forslaget. Sammen med denne plasseres regelen fra nåværende § 1 bokstav m om at det er satsen på 14,1 pst. som skal legges til grunn for arbeidsgiveravgift fastsatt i kgl.res. med hjemmel i denne bestemmelsen.

Det vises til forslag til Stortingets vedtak om fastsetting av avgifter mv. til folketrygden for 2010.

4.7.2.2 KOMITEENS MERKNADER

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag.

4.7.3 *Soneplassering for arbeidsgiveravgift i virksomhet som driver med utleie av arbeidskraft*

INNLEDNING

Reglene om differensiert arbeidsgiveravgift kan utnyttes av virksomheter som driver arbeidsutleie. Foretak som er arbeidsgiver, anses i utgangspunktet å drive virksomhet i den kommunen hvor foretaket er registrert, jf. § 1 bokstav i første ledd i Stortingets vedtak om fastsetting av avgifter mv. til folketrygden for 2009. Virksomheter med innleide arbeidstakere kan tilpasse seg dette ved å etablere administrasjonskontor med begrenset aktivitet i tiltakssonen, mens de utleide arbeidstakerne arbeider i andre soner. Dermed nyter virksomheten godt av 0-satsen for arbeidsgiveravgift, selv om arbeidstakerne i det alt vesentlige arbeider utenfor tiltakssonen.

Dette er en uønsket avgiftsmessig tilpasning. Departementet foreslår derfor at slike typer virksomheter fra og med 2010 skal betale avgift i den sonen hvor hoveddelen av arbeidstakerens arbeid utføres i løpet av avgiftsterminen, dersom dette er en annen sone enn der hvor virksomheten er registrert.

BAKGRUNN

Regelen om at arbeidsgiveren anses for å drive virksomhet i den kommunen hvor foretaket er registrert, ble innført i trygdeavgiftsvedtaket som ledd i statsbudsjettet for 2007.

Tidligere avgjorde arbeidstakers bosted hvilken sats differensiert arbeidsgiveravgift skulle beregnes etter. ESAs retningslinjer tillater imidlertid bare støtte til virksomheter i kommuner innenfor et nærmere angitt geografisk virkeområde. Derfor ble ordningen med differensiert arbeidsgiveravgift lagt om slik at en nå i stedet baserer seg på hvor virksomheten er lokalisert.

Da dette nye lokaliseringskriteriet ble innført, ble det i forarbeidene gitt uttrykk for at reglene skulle endres dersom det ble behov for å forhindre uønskede tilpasninger, jf. St. prp. nr. 1 (2006–2007) Skatte-, avgifts- og tollvedtak, avsnitt 2.5.2.6:

"Departementet vil følge nøye med på hvordan avgiftsvedtaket fungerer i praksis og gjennomføre regelendringer der det er behov for å demme opp for uønsket tilpasning. Dette kan for eksempel være aktuelt i tilfeller av arbeidsutleie."

DEPARTEMENTETS VURDERINGER OG FORSLAG

Erfaringene til nå viser at det er behov for å forhindre uønskede tilpasninger til lokaliseringskriteriet når det gjelder arbeidsutleie. Det har vist seg at virk-

somheter utnytter ordningen med sonefastsettelse etter registreringsadresse for å spare arbeidsgiveravgift.

Det kan skje ved at en virksomhet som driver arbeidsutleie, lovlig kan oppnå 0-sats for alle arbeidstakerne dersom et administrasjonskontor med aktivitet legges i 0-satsområdet, selv om arbeidstakerne er utleid til arbeidsgivere med virksomhet i andre avgiftssoner.

Etableringen av administrasjonskontor i tiltakssonen bidrar ikke til å skape nevneverdig aktivitet der, men virkningen er likevel at arbeidsgiveravgiften får 0-sats for de utleide arbeidstakerne, i motsetning til avgift for andre arbeidstakere på de samme arbeidsplassene utenfor tiltakssonen. Når etableringen av administrasjonskontoret i 0-satssonen har en viss realitet, vil skattemyndighetene vanskelig kunne ty til gjennomskjæring i disse sakene, selv om virksomheten reelt sett utøves andre steder. I en bindende forhåndsuttalelse kom således Skattedirektoratet nylig til at det er innenfor tilpasningsmulighetene som følger av avgiftsvedtaket for inntektsåret 2009, at et selskap skiller ut en del av sin arbeidsutleievirksomhet i et eget aksjeselskap med administrasjon lokalisert på et sted i nullsonen. Slik tilpasning gir dermed ikke grunnlag for ulovfestet gjennomskjæring.

Målet med regionalt redusert arbeidsgiveravgift er å opprettholde og styrke bosettingen i de svakere regionene i Norge, ved å stimulere sysselsetting i disse regionene. Dette målet tilsier at faktisk sysselsetting i sentrale, folkerike regioner bør holdes utenfor avgiftslemplingen, selv om forholdet er organisert som arbeidsutleie fra et kontor lokalisert i 0-satsone eller lavsatsone.

Etter departementets vurdering bør derfor avgiftsvedtaket endres. Det bør forhindres at arbeidsutleieforetak med virkning for arbeidsgiveravgiften kan registreres i 0-sone eller lavavgiftssone når mesteparten av arbeidstakernes arbeid utføres andre steder i landet. Regelverket som fastsetter hvilken sone-sats som skal benyttes ved arbeidsutleie, bør derfor endres.

Regelverket inneholder allerede en særregel om sonefastsetting av avgiftssats for såkalt ambulerende virksomhet, jf. § 1 bokstav i tredje ledd i 2009-vedtaket. Dette kan for eksempel være foretak innen transportbransjen og bygg- og anleggsbransjen. Dersom en arbeidstaker i slik ambulerende virksomhet utfører mer enn halvparten av sitt arbeid i en annen sone enn der hvor arbeidsgiverens virksomhet er registrert, ev. som underenhet, er det avgiftssatsen i denne andre sonen som skal benyttes ved avgiftsberegning av denne ansattes lønn, istedenfor avgiftssatsen i registreringssonen.

Departementet foreslår på denne bakgrunn at det skal gjelde en tilsvarende særregel ved arbeidsutleie som den regelen som gjelder for såkalt ambulerende virksomhet. Det betyr at man også ved arbeidsutleie skal betale avgift i sonen hvor hoveddelen av arbeidstakerens arbeid utføres, når dette er en annen sone enn der foretaket er registrert. Det vises til forslag til en slik regel i § 1 fjerde ledd i forslaget til nytt vedtak. Regelen vil være fordelaktig for arbeidsgivere med registrering i høyavgiftssone, men som sender arbeidstakere på lengre oppdrag i 0-sonen eller en lavavgiftssone.

Det vises til forslag til Stortingets vedtak om fastsetting av avgifter mv. til folketrygden for 2010.

4.7.3.1 KOMITEENS MERKNADER

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag.

4.7.4 *Arbeidsgiveravgift på kontinentalsokkelen*

4.7.4.1 SAMMENDRAG

Personer bosatt utenfor Norge, og som arbeider på utenlandske spesialskip på norsk kontinentalsokkel og i norsk territorialfarvann, faller utenfor folketrygdlovens anvendelsesområde og kan ikke bli medlem av norsk folketrygd. Det skal likevel svares arbeidsgiveravgift for lønn mv. til slike personer dersom skipene driver virksomhet i tilknytning til leting eller utvinning av undersjøiske petroleumsforekomster, slik at de er omfattet av petroleumsskatteloven.

Departementet foreslår å gi unntak fra arbeidsgiveravgiftsplikt for ytelser til ansatte på skip tilknyttet petroleumssektoren som faller utenfor folketrygdlovens anvendelsesområde. Endringen foreslås med virkning fra og med inntektsåret 2009. På skjønnsmessig grunnlag anslås provenytapet til 20 mill. kroner påløpt i 2009 og bokført i 2010. Det vises til nærmere omtale i Prop. 1 L (2009–2010) Skatte- og avgiftsopplegget 2010 mv. – lovendringer.

4.7.4.2 KOMITEENS MERKNADER

Komiteen tar dette til orientering.

4.8 Indirekte skatter

4.8.1 *Innledning*

4.8.1.1 SAMMENDRAG

Indirekte skatter omfatter merverdiavgift, særavgifter og toll. Særavgiftene og merverdiavgiften utgjør mer enn én tredel av de samlede skatte- og avgiftsinntektene fra Fastlands-Norge. Hovedtrekkene i avgiftsopplegget omtales i proposisjonen kapittel 1, mens dette kapitlet gir en nærmere omtale av de enkelte avgiftene. Toll er omtalt i kapittel 4 i proposisjonen.

Merverdiavgift er en generell avgift på innenlands omsetning av varer og tjenester. Det beregnes også merverdiavgift ved import og ved uttak av varer og tjenester fra avgiftspliktig virksomhet. Den generelle avgiftssatsen er på 25 pst. I tillegg er det en redusert sats på 14 pst. for matvarer og en lav sats på 8 pst. for persontransport mv., kinoforestillinger, overnatting mv. og NRKs allmennkringkastingsvirksomhet. Flere tjenesteområder er imidlertid utenfor merverdiavgiftsloven, bl.a. finansielle tjenester, helse- og idrettstjenester, se proposisjonen avsnitt 3.2.2. Virksomheter som er utenfor merverdiavgiftsloven skal betale merverdiavgift på anskaffelser til virksomheten, men skal ikke beregne utgående merverdiavgift på vederlaget for tjenesten. I tillegg har enkelte virksomheter såkalt nullsats, dvs. at virksomheten har full fradragsrett for inngående merverdiavgift selv om det ikke beregnes utgående merverdiavgift på omsetningen.

Merverdiavgiften skal beregnes i alle omsetningsledd. Retten til å fradragsføre inngående merverdiavgift ved kjøp av varer og tjenester medfører at avgiften ikke belastes de avgiftspliktige virksomhetene i omsetningskjeden. Merverdiavgiften er derfor i hovedsak en beskatning av forbruk.

Særavgiftene legges på bestemte varer mv. Til forskjell fra merverdiavgiften, som beregnes i alle omsetningsledd og ved innførsel, beregnes de fleste særavgiftene i utgangspunktet kun i ett ledd. Mens merverdiavgiften først og fremst har til hensikt å finansiere offentlige utgifter, benyttes noen av særavgiftene også som virkemiddel for å prise eksterne effekter, f.eks. knyttet til bruk av helse- og miljøskadelige produkter.

Særavgiftene og merverdiavgiftssatsene fastsettes av Stortinget ved plenarvedtak for ett år av gangen i medhold av Grunnloven § 75 bokstav a. Vurderingen av avgiftssatsene inngår i den årlige budsjettbehandlingen. Av plenarvedtakene om særavgiftene framgår også bestemmelser om fritak mv. Bestemmelser om oppkreving, kontroll mv. er gitt i egne forskrifter med hjemmel i særlover som f.eks. lov 19. mai 1933 nr. 11 om særavgifter og lov 19. juni 1959 nr. 2 om avgifter vedrørende motorkjøretøyer og båter. For merverdiavgiften framgår bestemmelsene om fritak, unntak, oppkreving mv. av lov 19. juni 1969 nr. 66 om merverdiavgift. Stortinget vedtok 19. juni 2009 ny merverdiavgiftslov, jf. Ot.prp. nr. 76 (2008–2009) Om lov om merverdiavgift (merverdiavgiftsloven). Den nye merverdiavgiftsloven trer i kraft fra 1. januar 2010, se også forslag til stortingsvedtak om merverdiavgift for budsjetterminen 2010 og omtale av dette i proposisjonen avsnitt 3.1.1.

Avgiftskategori	Prop. 1 S (2009–2010)	A, Sv, Sp	FrP	H	KrF	Venstre
resten	2 702,77	2 702,77	2 702,77	2 702,77	2 702,77	2 702,77
<i>CO₂-utslipp, kr per g/km</i>						
første 120 g/km ³	-609,00	-609,00	-609,00	-609,00	-609,00	-609,00
neste 20 g/km	725,00	725,00	725,00	725,00	725,00	725,00
neste 40 g/km	731,00	731,00	731,00	731,00	797,00	731,00
neste 70 g/km	1 704,00	1 704,00	1 704,00	1 704,00	1 858,00	1 704,00
resten	2 735,00	2 735,00	2 735,00	2 735,00	2 875,00	2 735,00
nedsatt engangsavgift ved kjøp av el-bil eller hybridbil				30 000	30 000	
Varebiler klasse 2. Avgiftsgruppe b⁴						
pst. av personbilavgift	22	22	22	22	22	22
Campingbiler. Avgiftsgruppe c⁵						
pst. av personbilavgift	22	22	22	22	22	22
Beltebiler. Avgiftsgruppe e						
pst. av verdiavgiftsgrunnlaget	36	36	36	36	36	36
Motorsykler. Avgiftsgruppe f						
Stykkavgift	10 283	10 283	10 283	10 283	10 283	10 283
Motoreffektavgift, kr/kW						
første 11 kW	0	0	0	0	0	0
resten	457,60	457,60	457,60	457,60	457,60	457,60
Slagvolumavgift, kr/cm ³						
første 125 cm ³	0	0	0	0	0	0
neste 775 cm ³	35,31	35,31	35,31	35,31	35,31	35,31
resten	77,45	77,45	77,45	77,45	77,45	77,45
Snøscootere. Avgiftsgruppe g						
<i>Egenvekt, kr/kg</i>						
første 100 kg	14,49	14,49	14,49	14,49	14,49	14,49
neste 100 kg	28,99	28,99	28,99	28,99	28,99	28,99
Resten	57,95	57,95	57,95	57,95	57,95	57,95
<i>Motoreffekt, kr/kW</i>						
første 20 kW	38,65	38,65	38,65	38,65	38,65	38,65
neste 20 kW	77,27	77,27	77,27	77,27	77,27	77,27
resten	154,53	154,53	154,53	154,53	154,53	154,53
<i>Slagvolum, kr/cm³</i>						
første 200 cm ³	3,03	3,03	3,03	3,03	3,03	3,03
neste 200 cm ³	6,04	6,04	6,04	6,04	6,04	6,04
resten	12,07	12,07	12,07	12,07	12,07	12,07
Drosje. Avgiftsgruppe h⁶						
pst. av personbilavgift	40	40	40	40	40	40
Veteranbiler. Avgiftsgruppe i						
Kroner	3 386	3 386	3 386	3 386	3 386	3 386
Minibusser. Avgiftsgruppe j⁷						
pst. av personbilavgift	40	40	40	40	40	40

Avgiftskategori	Prop. 1 S (2009–2010)	A, Sv, Sp	FrP	H	KrF	Venstre
Årsavgift, kr/år						
Bensinbiler og dieselbiler med fabrikkmontert partikkelfilter	2 790	2 790	2 790	2 790	2 790	2 790
Dieselbiler uten fabrikkmontert partikkelfilter	3 245	3 245	3 245	3 245	3 245	3 245
Campingtilhengere	1 045	1 045	1 045	1 045	1 045	1 045
Motorsykler	1 705	1 705	1 705	1 705	1 705	1 705
Traktorer, mopeders mv.	395	395	395	395	395	395
<i>Vektårsavgift, kr/år</i>	varierer	varierer	varierer	varierer	varierer	varierer
<i>Omregistreringsavgift</i>	varierer	varierer	varierer	varierer	varierer	varierer
<i>Bensinavgift, kr/liter</i>						
Svovelfri ⁸	4,54	4,54	4,14	4,54	4,54	5,03
Lavsvovlet ⁹	4,58	4,58	4,18	4,58	4,58	5,07
<i>Autodieselavgift, kr/liter</i>						
Svovelfri ¹⁰	3,56	3,56	3,16	3,56	3,61	3,96
Lavsvovlet ¹¹	3,61	3,61	3,21	3,61	3,66	4,01
Biodiesel	1,78	1,78	0	0	0	0
<i>Avgift på båtmotorer, kr/hk</i>	150,50	150,50	150,50	150,50	150,50	150,50
<i>Avgift på elektrisk kraft, øre/kWh</i>						
Generell sats	11,01	11,01	11,01	11,01	12,51	12,01
Redusert sats	0,45	0,45	0,45	0,45	0,45	2,50
<i>Grunnavgift på fyringsolje mv.</i>						
Mineralolje, kr/liter	0,886	0,886	0,886	0,886	0,961	1,000
Mineralolje i treforedlingsindustrien, produksjon av fargestoffer og pigmenter, kr/liter	0,126	0,126	0,126	0,126	0,126	0,139
<i>Smøreoljeavgift, kr/liter</i>	1,80	1,80	1,80	1,80	1,80	1,80
<i>Energiavgift på gass</i>						
Til oppvarming						
Naturgass, kr/Sm ³	0,05	0,05	0,00	0,025	0,05	0,10
LPG, kr/kg	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Til andre formål						
Naturgass, kr/Sm ³	0,10	0,10	0,00	0,5	0,10	0,20
LPG, kr/kg	0,37	0,37	0,00	0,185	0,37	0,74

Avgiftskategori	Prop. 1 S (2009–2010)	A, Sv, Sp	FrP	H	KrF	Venstre
Miljøavgift						
a) Glass og metall	4,97	4,97	4,97	4,97	4,97	4,97
b) Plast	3,00	3,00	3,00	3,00	3,00	3,00
c) Kartong og papp	1,24	1,24	1,24	1,24	1,24	1,24
<i>Dokumentavgift, pst. av salgsverdi</i>	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5

¹ Endring i merverdiavgift er oppgitt i prosentpoeng.

² Gruppe a: Personbiler, varebiler klasse 1 og busser under 6 meter med inntil 17 seteplasser. For kjøretøy der CO₂-utslipp ikke er oppgitt, brukes slagvolum som avgiftskomponent.

³ Det gis fradrag pr. gram under 120 g/km, ved utslipp under 120 g/km.

⁴ Gruppe b: Varebiler klasse 2. Endring oppgitt i prosentpoeng.

⁵ Gruppe c: Campingbiler. Endring oppgitt i prosentpoeng.

⁶ Gruppe h: Drosje og transport av funksjonshemmede. 100 pst. for CO₂-komponenten. Endring oppgitt i prosentpoeng.

⁷ Gruppe j: Busser under 6 meter med inntil 17 sitteplasser, hvorav minst 10 er montert i fartsretningen. Endring oppgitt i prosentpoeng.

⁸ Bensin som har et svovelinnhold på 10 ppm eller lavere.

⁹ Bensin som har et svovelinnhold mellom 10 ppm og 50 ppm.

¹⁰ Diesel som har et svovelinnhold på 10 ppm eller lavere.

¹¹ Diesel som har et svovelinnhold på mellom 10 ppm og 50 ppm.

Kilde: Finansdepartementet.

4.8.2 Tekniske endringer i avgiftsvedtakene

4.8.2.1 SAMMENDRAG

Nytt merverdiavgiftsvedtak

Etter Grunnloven § 75 bokstav a skal pålegg og skatt, avgifter og toll besluttes for ett år av gangen av Stortinget i plenum. Stortingets plenarvedtak om merverdiavgift (merverdiavgiftsvedtaket) er dermed grunnleggende for plikten til å beregne og betale merverdiavgift. Det vanlige er at skatte- og avgiftsatsene står i de årlige plenarvedtakene, mens de nærmere reglene om grunnlaget for beregningen av skattene og avgiftene står i lov og forskrifter. Reglene om grunnlaget er i realiteten en del av plenarvedtakene slik at tidsbegrensningen på ett år også gjelder for lovene. Skatte- og avgiftslovgivningen får bare anvendelse i kraft av den årlige henvisningen (fornyelsesmekanismen) i plenarvedtakene.

Gjeldende plenarvedtak om merverdiavgift inneholder merverdiavgiftssatsene, områdene for de reduserte satsene og en forskriftsfullmakt. Merverdiavgiftsloven har ingen bestemmelser om reduserte satser eller områdene for disse.

Ny merverdiavgiftslov ble vedtatt 19. juni 2009 og skal tre i kraft 1. januar 2010. I loven kapittel 5 er det innarbeidet et eget kapittel om satser og områdene for disse. Det er lagt til grunn at loven i stor utstrekning vil være en gjentakelse av merverdiavgiftsvedtaket, jf. Ot.prp. nr. 76 (2008–2009) Om lov om merverdiavgift (merverdiavgiftsloven) avsnitt 5.4, men at et slikt kapittel vil bidra til å gjøre regelverket mer brukervennlig og oversiktlig.

Utkast til nytt merverdiavgiftsvedtak ble sendt på høring sammen med utkast til ny merverdiavgiftslov.

Høringsinstansene hadde ikke merknader til utkastet. Bortsett fra enkelte språklige endringer og tekniske justeringer, er departementets forslag til vedtak hovedsakelig i overensstemmelse med høringsutkastet.

Vedtaket § 1 angir vedtakets saklige virkeområde og forholdet til merverdiavgiftsloven. Den alminnelige satsen følger av § 2 mens den reduserte satsen for næringsmidler framkommer av § 3. Områdene for den lave satsen på 8 pst. framkommer av § 4. Bestemmelsen viser til de aktuelle paragrafene i merverdiavgiftsloven kapittel 5. Henvisningen er stikkordsmessig. Når vedtaket § 4 første ledd bokstav b viser til utleie av rom i hotellvirksomhet mv. som nevnt i merverdiavgiftsloven § 5-5, vises det dermed ikke bare til utleie av rom som nevnt i § 5-5 første ledd, men også f.eks. tjenester som nevnt i § 5-5 tredje ledd og formidling som nevnt i § 5-5 fjerde ledd.

En lovfesting av området for de reduserte satsene gjør det unødvendig med en egen forskriftsfullmakt i merverdiavgiftsvedtaket.

Avgiftsvedtakenes fritaksbestemmelser

En rekke avgiftsvedtak har fritak for varer som innføres, utføres eller leveres til eller fra en produsents eller importørs lager. Departementet foreslår en språklig forenkling og samordning av bestemmelsene og at fritaket for returvarer plasseres i et eget punkt i paragrafene.

Departementet foreslår også enkelte andre språklige og redaksjonelle endringer i fritaksbestemmelsene, bl.a. at disse i større grad harmoniseres og får et

enhetlig preg. Enkelte fritaksbestemmelser foreslås samlet. Dette gjelder for eksempel fritaket for andel biodrivstoff i CO₂-avgiftsvedtaket som i dag står i egen paragraf.

Fritaksbestemmelsen i gjeldende CO₂-avgiftsvedtak omfatter både generelle fritak, fritak for mineralolje og fritak for bensin. Bestemmelsen er omfattende og foreslås splittet opp.

Avgiftsvedtakenes fullmaktsbestemmelser

Avgiftsvedtakene har ulike forskriftsfullmakter, bl.a. til å gi forskrift om avgrensning av avgiftsplikten, om avgrensning og vilkår for fritak og om grunnlaget for avgiften og avrundning av avgiftsbeløpene. Departementet foreslår at fullmaktene til å gi forskrift om avgrensning av avgiftsplikten og til å gi forskrift om grunnlaget for avgiften tas inn i én bestemmelse, samt at slik fullmakt tas inn der den mangler.

Den del av gjeldende alkoholavgiftsvedtak § 1 tredje ledd annet punktum, som gir hjemmel til å gi forskrift om den avgiftspliktige alkoholstyrken, foreslås fjernet som overflødig.

Etter gjeldende tobakkavgiftsvedtak § 7 kan det gis forskrift om avgrensning og utfylling av § 1 og § 2. Vedtaket § 1 gir hjemmel til å gi forskrift om hva som omfattes av avgiftsplikten og § 7 er dermed overflødig på dette punkt. Vedtaket § 2 gjelder erstatningsvarer. Departementet foreslår at det presiseres i § 2 at det kan fattes både enkeltvedtak og forskrift om at erstatningsvarer er avgiftspliktige. Dermed kan § 7 utgå.

Avgiftsvedtakene gir departementet fullmakt til å gi forskrift om avrundning av avgiftsbeløpene. Slike regler er fastsatt med hjemmel i skattebetalingsloven. Fullmakten i avgiftsvedtakene foreslås derfor ikke videreført.

Andre tekniske endringer

Departementet foreslår enkelte mindre endringer i avgiftsvedtakenes ordlyd, paragrafenes rekkefølge mv. Forslagene innebærer ikke materielle endringer.

4.8.2.2 KOMITEENS MERKNADER

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag.

4.8.3 Kap. 5521 Merverdiavgift (post 70)

4.8.3.1 MERVERDIAVGIFT PÅ FINANSIELLE TJENESTER

4.8.3.1.1 *Sammendrag*

Omsetning og formidling av finansielle tjenester er unntatt fra den generelle merverdiavgiftsplikten, jf. merverdiavgiftsloven 2009 § 3-6 (merverdiavgiftsloven 1969 § 5 b første ledd nr. 4). Dette innebærer at det ikke skal beregnes (utgående) merverdiavgift

ved omsetning av finansielle tjenester. Motstykket er at det ikke foreligger fradragsrett for (inngående) merverdiavgift på anskaffelser til bruk i slik virksomhet.

Bakgrunn for unntaket er først og fremst knyttet til at det er vanskelig å fastsette et egnet grunnlag for avgiftsberegningen, herunder identifisere og måle merverdien for finansinstitusjonens tjenester.

I St.prp. nr. 1 (2008–2009) Skatte-, avgifts- og tollvedtak ble følgende uttalt:

"Departementet mener dagens regelverk på dette området er uheldig både i forhold til prinsippene bak merverdiavgiftssystemet og fordi omfanget av unntaket er uklart etter dagens regelverk. På denne bakgrunn vil departementet vurdere dagens regelverk nærmere, bl.a. i lys av forslaget til modernisering av regelverket i EU. Siktemålet er å klargjøre dagens rettstilstand på området og eventuelt utvide avgiftsgrunnlaget."

Behovet for en klargjøring av merverdiavgiftsunntaket for finansielle tjenester skyldes at unntaket reiser flere tolknings- og avgrensings spørsmål. Dette gjelder bl.a. for formidling av finansielle tjenester (herunder formidling av forsikring), og for sammensatte tjenester og tjenester som isolert sett er avgiftspliktige. Dette bidrar til at regelverket både er uforutsigbart, og dessuten kan lede til uheldige avgiftstilpasninger.

Når det gjelder sammensatte og tilknyttede tjenester innebærer unntaket at det i hvert enkelt tilfelle må vurderes konkret om det foreligger selvstendige tjenester, eller om den tilknyttede tjenesten er av en slik karakter at den er en integrert del av den finansielle hovedytelsen, og således unntatt fra avgiftsplikt. Denne vurderingen byr i praksis på store utfordringer så vel hos de avgiftspliktige som hos avgiftsmyndighetene, og dette vises bl.a. gjennom pågående rettssaker knyttet til såkalte corporate finance-tjenester.

I Norge er merverdiavgiftsunntaket for finansielle tjenester i stor grad bygget opp på samme måte som tilsvarende unntak i EU, selv om det meget omfattende merverdiavgiftsregelverket i EU ikke er bindende for Norge gjennom EØS-avtalen. Blant annet fordi virksomhet i denne sektoren lett kan flytte på seg, og for at norske finansinstitusjoner skal ha tilnærmet samme rammevilkår som finansinstitusjoner i andre land i EØS-området, er det norske regelverket på området lagt tett opp til regelverket i EU.

Merverdiavgiftslovgivningen i EU er langt på vei harmonisert, og medlemslandene er forpliktet til å gjøre unntak for finansielle tjenester i sin nasjonale merverdiavgiftslovgivning, jf. Rådets direktiv 2006/112/EF (merverdiavgiftsdirektivet) artikkel 135 bokstav a til f hvor det er en detaljert liste over de transaksjoner hvor det ikke skal beregnes merverdiavgift. Til tross for at listen er relativt utfyllende har den

reist mange tolknings spørsmål, og EF-domstolen har ofte blitt spurt av de nasjonale domstolene om å tolke direktivteksten. Flere av tolknings spørsmålene skyldes at ordlyden i direktivet passer dårlig for dagens situasjon, og dette har bl.a. medført at praktiseringen av unntaket har utviklet seg forskjellig i de ulike EU-landene.

Kommisjonen la i november 2007 fram et forslag om bl.a. å modernisere og presisere gjeldende unntak for finansielle tjenester (COM/2007/746). Siktemålet med dette er at unntaket skal praktiseres likt i medlemslandene, skape større forutsigbarhet for aktørene i dette markedet og redusere de administrative kostnadene for både de avgiftspliktige og avgiftsmyndighetene.

Kommisjonens forslag om å presisere det gjeldende unntaket for finansielle tjenester er ikke vedtatt, men dette kan forventes å skje i løpet av kort tid. Departementet vil framover følge nøye med på dette arbeidet. Departementet anser at det er hensiktsmessig å avvete resultatene fra denne prosessen før en eventuelt utarbeider forslag om regelverksendringer.

4.8.3.1.2 Komiteens merknader

Komiteen tar dette til orientering.

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti viser til at sterke ernæringsmessige argumenter taler for å redusere merverdisatsen på frisk frukt og grønnsaker. En avgiftsmessig stimulans av forbruk av disse matvarene kan vanskelig gjennomføres på andre måter enn gjennom redusert merverdiavgift. Samtidig mener dette medlem at provenytapet ved en slik reform kan dekkes inn gjennom å øke merverdiavgiften på sukkerholdige drikkevarer og brus med søtstoff, som er en viktig årsak til at fedme er et voksende problem blant barn og unge. Dette medlem viser til at det later til å være en sammenheng mellom sosiale faktorer som inntekt og levekår, og kosthold. Stimulanse til bedre sammensetning av kosthold har således en gunstig utjevne effekt av levekårsforskjeller i befolkningen. Konkret foreslår dette medlem full merverdiavgiftssats (25 pst.) på brus og sterkt sukkerholdig drikke, og at merverdiavgiften på frukt og grønt reduseres fra 14 til 8 pst. Dette medlem ser på en slik reduksjon som et skritt på veien til nullsats på frisk frukt og grønnsaker.

Dette medlem fremmer derfor følgende forslag:

"Stortinget slutter seg til Regjeringens forslag til vedtak om merverdiavgift for budsjetterminen 2010 med følgende endringer:

§ 3 ny bokstav a skal lyde:

Merverdiavgift svares med 14 pst. av omsetning, uttak og innførsel av næringsmidler som nevnt i merverdiavgiftsloven § 5-2, unntatt:

a) alkoholfrie drikkevarer som er tilsatt sukker eller søtstoff.

§ 4 ny bokstav f skal lyde:

Merverdiavgift svares med 8 pst. av omsetning og uttak av varer og tjenester som gjelder

f) frisk frukt og grønnsaker."

Dette medlem viser til forslag i Innst. L 4 (2009–2010) om at utleie av batteri til el-biler og batteriskifte fritas for merverdiavgift som et tiltak for å øke attraktiviteten til disse bilene i forbruksmarkedet.

Komiteens medlem fra Venstre viser til Venstres hovedmål om et skatte- og avgiftssystem som innebærer mer skatt på forbruk og helse- og miljøskadelig adferd og mindre skatt på arbeid og investeringer i næringsliv og arbeidsplasser. Dette medlem viser i den forbindelse til merknader i denne innstilling punkt 4.2.2 hvor det framgår at Venstre omprioriterer om lag 7 mrd. kroner i skatte- og avgiftsopplegget for 2009, med en samlet skatte- og avgiftslette på 442,5 mill. kroner. Som et ledd i en slik miljømessig omstilling av skattesystemet hvor det skal både lønne seg og arbeide, investere og eie i norske arbeidsplasser og norsk næringsliv og samtidig å legge om adferd i mer miljøvennlig retning og stimulere til et sunnere kosthold/livsstil foreslår dette medlem en omlegging av merverdiavgiftssystemet kombinert med høyere tobakksavgifter. Konkret foreslår dette medlem at det ikke blir moms på frukt og grønt (0 pst.), mens det blir full merverdiavgiftssats (25 pst.) på brus og sterkt sukkerholdig drikke og at den generelle matmomsen økes med ett prosentpoeng. I tillegg foreslår dette medlem at det ikke ilegges moms på leasing av el-bil og at beløpsgrensen for "tollfri" import økes til kr 400.

Dette medlem viser videre til forslag om endring av merverdiavgiftsloven § 5-2 (økt sats på brus), § 6-6 (leasing av el-bil) og 6-16 (fritak frukt og grønt), og fremmer følgende forslag:

"Stortinget slutter seg til Regjeringens forslag til vedtak om merverdiavgift for budsjetterminen 2010 med følgende endringer:

§ 3 Redusert sats med 15 pst.

Merverdiavgift svares med 15 pst. av omsetning, uttak og innførsel av næringsmidler som nevnt i merverdiavgiftsloven § 5-2."

4.8.3.2 OPPFØLGING AV KULTURMOMSUTVALGETS UTREDNING

4.8.3.2.1 *Sammendrag*

I St.prp. nr. 1 (2008–2009) Skatte-, avgifts- og tollvedtak gjorde Finansdepartementet nærmere rede for den videre oppfølging av Kulturmomsutvalgets utredning (NOU 2008:7). I denne proposisjonen ble det bl.a. uttalt (side 55):

"I høringsrunden har Finansdepartementet mottatt et stort antall høringsuttalelser som er nyttige innspill i det videre arbeidet. En eventuell omlegging av merverdiavgiftsregelverket på kultur- og idrettsområdet vil kreve en grundig vurdering, og det er flere spørsmål knyttet til Kulturmomsutvalgets forslag som må avklares nærmere. Det gjelder både med hensyn til de økonomiske konsekvensene for ulike aktører og den mer tekniske utformingen av nye regler. Finansdepartementet mener utvalget, sammen med innspillene i høringsrunden, har lagt et godt grunnlag for det videre arbeidet. Regjeringen tar sikte på å komme tilbake til saken i statsbudsjettet for 2010."

Med dette utgangspunktet har Regjeringen vurdert Kulturmomsutvalgets forslag om en bred utvidelse av merverdiavgiftsgrunnlaget på kultur- og idrettsområdet. En bred utvidelse av avgiftsgrunnlaget på kultur- og idrettsområdet har etter departementets mening mange fordeler. En utvidelse reiser imidlertid flere vanskelige spørsmål. Innslaget av frivillig virksomhet som ikke egner seg for avgiftsplikt er stort innen idretten. Regjeringen ønsker en større grad av skjerming av breddeidretten enn det utvalget la opp til. Selv etter utvalgets forslag til et bredere merverdiavgiftssystem gjenstår det unntak som gjør at merverdiavgiftsregelverket innen kulturområdet ville blitt komplisert for kunstnere og artister å forholde seg til. Regjeringen ser derfor behov for å foreta visse justeringer av Kulturmomsutvalgets forslag. I proposisjonen blir det derfor gitt en skisse til en omlegging av merverdiavgiftsregelverket på kultur- og idrettsområdet. Regjeringen vil på et senere tidspunkt komme tilbake med konkrete forslag til lovendringer etter at det har vært gjennomført en høring. I proposisjonen gis det en nærmere beskrivelse av skisse til omlegging og den videre prosessen.

4.8.3.2.2 *Komiteens merknader*

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, slutter seg til Regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre og Venstre tar orienteringen til etterretning. Disse medlemmer viser til at flere organisasjoner og sammenslutninger, bl.a.

Frivillighet Norge har pekt på at grensen for plikt til momsregistrering for allmenntilgjengelige og veldedige organisasjoner bør heves til kr 500 000. Det er disse medlemmer enig i at er en fornuftig grense.

Disse medlemmer viser videre til at Regjeringen har varslet en innføring av momskompensasjonsordningen for frivillige organisasjoner i løpet av stortingsperioden, og at rammen skal være 1,2 mrd. kroner innen 2013. Disse medlemmer har merket seg at pottens foreslåtte størrelse i 2010 har medført bekymring blant organisasjonene i forhold til at enkelte organisasjoner synes å få mindre i momskompensasjon i 2010 enn 2009, gitt samme aktivitetsnivå.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet foreslår å gi frivillig virksomhet mulighet til å komme inn i merverdiavgiftssystemet, slik at de kan få fradrag for inngående merverdiavgift med 25 pst., men ikke legge merverdiavgift på sine priser ut. Dette vil redusere kostnadsnivået for frivillighet betraktelig.

Disse medlemmer foreslår å bevilge 1 mrd. kroner til dette formålet.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen legge frem en egen sak om innføring av nullsats på moms for frivillige lag og organisasjoner. Midlene på kap. 315 post 70 fjernes med en tilsvarende reduksjon i inntektskapittelet kap. 5521 Merverdiavgift, post 20, slik at frivillighet innlemmes i merverdiavgiftssystemet med nullsats på utgående fakturering og 25 pst. fradrag for inngående fakturaer med virkning fra 1. januar 2010."

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til sitt forslag om å øke potten med 500 mill. kroner.

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti mener at det mest hensiktsmessige for frivillig sektor vil være fullt fritak for betaling av merverdiavgift.

Dette medlem fremmer derfor følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen fremme forslag om fullt fritak for betaling av merverdiavgift for frivillige organisasjoner."

Komiteens medlem fra Venstre viser til forslag om å bevilge 100 mill. kroner til raskere opptrapping av potten, og legger videre til grunn at ordningen videreutvikles i nært samarbeid med de frivil-

lige organisasjonene, nærmere omtalt under rammeområde 3 i Innst. 2 S (2009–2010). Dette medlem mener videre at det er viktig at "små og verneverdige håndverksfag" defineres som en viktig del av vår kulturarv og at disse innlemmes i kulturmomsordningen. Dette medlem viser videre til forslag om å endre merverdiavgiftsloven Ny § 5-9 nærmere omtalt i Innst. 4 L (2009–2010) og fremmer følgende forslag:

"Stortinget slutter seg til Regjeringens forslag til vedtak om merverdiavgift for budsjetterminen 2010 med følgende endringer:

§ 4 ny bokstav f skal lyde

f) små og verneverdige håndverkstjenester mv. som nevnt i merverdiavgiftsloven § 5-9."

4.8.3.3 MOMSFRIK FOR LEASING AV BATTERI I EL-BILER

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til et politisk ønske om å konvertere bilparken til mer miljøvennlig drivstoff generelt samt at flere skal kjøpe og bruke el-biler. Disse medlemmer mener at utviklingen går for tregt og ønsker derfor å legge forholdene til rette for at det skal bli enda billigere å bruke el-biler.

Disse medlemmer vil på denne bakgrunn fremme følgende forslag:

"Det innføres momsfristak for leasing av batteri i el-biler.

Det innføres momsfristak for leasing av el-biler for både privat- og firmabil."

4.8.4 Kap. 5526 Avgift på alkohol (post 70)

4.8.4.1 SAMMENDRAG

Avgiftsvedtaket § 1 angir de avgiftspliktige produktene og satsene. Regjeringen foreslår at avgiftene

Produkt	Kr	
Sigarer	2,23	per gram av pakningens nettovekt
Sigaretter	2,23	per stk.
Røyketobakk, karvet skråtobakk, råtobakk i forbrukerpakning	2,23	per gram av pakningens nettovekt
Skråtobakk	0,86	per gram av pakningens nettovekt
Snus	0,86	per gram av pakningens nettovekt
Sigarettpapir og sigarettluser	0,0339	per stk."

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet mener Regjeringens foreslåtte økning av avgiften på en grensehandelsvare som tobakk med 5 pst. er gal vei å gå. Avgiftene på tobakk

på alkoholholdige drikkevarer prisjusteres for 2010, se forslag til avgiftsvedtak § 1.

Det vises til proposisjonen for nærmere omtale.

4.8.4.2 KOMITEENS MERKNADER

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag.

4.8.5 Kap. 5531 Avgift på tobakkvarer (post 70)

4.8.5.1 SAMMENDRAG

For å skaffe staten inntekter og begrense de helsemessige problemene som tobakken forårsaker, foreslås det å øke avgiftene på alle tobakkvarer med 5 pst. reelt i 2010, se forslag til avgiftsvedtak § 1. Det anslås at avgiftsøkningen vil gi et merproveny på 250 mill. kroner påløpt og 230 mill. kroner bokført i 2010.

4.8.5.2 KOMITEENS MERKNADER

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, slutter seg til Regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre viser til de negative samfunnsmessige konsekvensene av tobakksbruk, herunder snus. Disse medlemmene mener derfor det ligger til rette å øke tobakksavgiften ytterligere med 5 prosentpoeng utover Regjeringens økning.

Disse medlemmer vil på denne bakgrunn fremme følgende forslag:

"Stortingets vedtak om avgift på tobakkvarer for budsjetterminen 2010 § 1 første ledd skal lyde:

Fra 1. januar 2010 skal det i henhold til lov 19. mai 1933 nr. 11 om særavgifter betales avgift til statskassen ved innførsel og innenlandsk produksjon av følgende varer med følgende beløp:

ligger allerede på et høyt nivå i Norge, og vi har i dag et avgiftsnivå som er langt høyere enn våre naboland. Dette er lite fornuftig, da høyere avgifter fører til mer

illegal produksjon og organisert smugling. Økt grensehandel resulterer i at norske arbeidsplasser trues.

Disse medlemmer ser med uro på utviklingen i handelslekkasjen til utlandet.

Grensehandelen ligger allerede på et høyt nivå, og er anslått av bransjeorganisasjoner til å utgjøre rundt 10 mrd. kroner årlig.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

Produkt	Kr
Sigarer	2,02 pr. gram av pakningens nettovekt
Sigaretter	2,02 pr. stk.
Røyketobakk, karvet skråtobakk, råtobakk i forbrukerpakning....	2,02 pr. gram av pakningens nettovekt
Skråtobakk	0,78 pr. gram av pakningens nettovekt
Snus	0,78 pr. gram av pakningens nettovekt
Sigarettpapir og sigarettthylser	0,0308 pr. stk."

4.8.6 Kap. 5536 Motorvognavgiftene

4.8.6.1 INNLEDNING

4.8.6.1.1 Sammendrag

Regjeringen har i budsjettene for 2007, 2008 og 2009 foreslått endringer i engangsavgiften, årsavgiften og vrakpanten for å stimulere til endringer i sammensetningen av bilparken som kan redusere globale og lokale utslipp fra veitrafikken. Innføringen av en CO₂-komponent i engangsavgiften fra 2007 og økningen av denne i 2009 har ført til en vesentlig reduksjon i gjennomsnittlig CO₂-utslipp fra nye førstegangsregistrerte kjøretøy, jf. avsnitt 3.5.3.

Regjeringen vil fortsette omleggingen av motorvognavgiftene i miljøvennlig retning. Det foreslås derfor å endre satsene i CO₂-komponenten for ytterligere å stimulere til kjøp av lavutslippsbiler og for å gjøre kjøp av bil med høyt CO₂-utslipp mindre attraktivt. Økningen av satsene i CO₂-komponenten oppveies av reduksjoner av de laveste satsene i effekt-komponenten slik at omleggingen blir provenynøytral på kort sikt.

Motorvognavgiftene omfatter seks avgifter. Avgiftene har til dels ulik begrunnelse og formål. Avgiftene kan deles inn i to hovedgrupper, bruksavhengige og ikke-bruksavhengige avgifter. De bruksavhengige avgiftene er avgiftene på bensin og diesel. Nivået på de bruksavhengige avgiftene skal i prinsippet være slik at brukeren stilles overfor de veibruks-, kø-, ulykkes- og miljøkostnadene som bruk av bil medfører. De øvrige motorvognavgiftene (engangsavgift, årsavgift, vektårsavgift og omregistreringsavgift) er ikke-bruksavhengige og er hovedsakelig fiskalt begrunnet.

Utredning av veiavgift for tunge kjøretøy er nærmere omtalt i proposisjonen.

"Stortinget slutter seg til Regjeringens forslag til vedtak om særavgifter til statskassen for budsjetterminen 2010 kap. avgift på tobakkvarer (kap. 5531 post 70) med følgende endring:

§ 1 første ledd skal lyde:

Fra 1. januar 2010 skal det i henhold til lov 19. mai 1933 nr. 11 om særavgifter betales avgift til statskassen ved innførsel og innenlandsk produksjon av følgende varer med følgende beløp:

4.8.6.1.2 Komiteens merknader

Komiteen tar omtalen til orientering og viser til de respektive merknadene nedenfor.

4.8.6.2 ENGANGSAVGIFT PÅ MOTORVOGNER MV. (POST 71)

4.8.6.2.1 Sammendrag

Engangsavgiften har først og fremst til hensikt å skaffe staten inntekter. Avgiften beregnes på grunnlag av mest mulig objektive kriterier og skal også ivareta hensynet til miljø og sikkerhet. I tillegg skal kostnadene ved å administrere avgiften holdes på et lavest mulig nivå. Gjennom en progressiv satsstruktur er det også lagt vekt på fordelingshensyn.

Engangsavgiften betales ved førstegangsregistrering i det sentrale motorvognregisteret. Den pålegges alle biler unntatt lastebiler og busser med lengde over 6 meter og med mer enn 17 seteplasser. De avgiftspliktige kjøretøyene er delt inn i 9 avgiftsgrupper med til dels ulike satser og/eller beregningsgrunnlag.

For kjøretøy i avgiftsgruppe a (hovedsakelig personbiler) beregnes engangsavgiften som hovedregel på grunnlag av kjøretøyenes CO₂-utslipp, motoreffekt og egenvekt. For kjøretøy i gruppe a som ikke omfattes av plikten til å dokumentere drivstofforbruk eller CO₂-utslipp, beregnes avgiften på grunnlag av slagvolum som alternativ til CO₂-utslipp. Slagvolumkomponenten har forskjellige satser avhengig av om kjøretøyet er bensindrevet eller ikke.

For kjøretøy i avgiftsgruppene b, c, h og j (varebiler klasse 2, campingbiler, drosjer og minibusser) beregnes engangsavgiften som en prosentvis andel av avgiften i avgiftsgruppe a. I avgiftsgruppe e (beltebiler) beregnes avgiften på grunnlag av tollverdien. For kjøretøy i avgiftsgruppe f (motorsykler) benyttes

slagvolum og motoreffekt som beregningsgrunnlag, sammen med en stykkavgift. I avgiftsgruppe g (beltemotorsyklar) beregnes engangsavgiften ut fra kjøretøyenes slagvolum, motoreffekt og egenvekt. Kjøretøy i avgiftsgruppe i (veteranbiler) illegges kun en stykkavgift.

Det er til dels store forskjeller i avgiftsnivået mellom de ulike avgiftsgruppene. Avgiftssatsene er gjengitt i proposisjonen tabell 3.1 og framgår av avgiftsvedtaket § 2.

Endringer i engangsavgiften i 2010

Med virkning fra 1. januar 2007 ble engangsavgiften lagt om ved at CO₂-utslipp som hovedregel erstattet slagvolum som et av beregningsgrunnlagene. Fra 1. januar 2009 ble det innført et fradrag i engangsavgiften for kjøretøy med CO₂-utslipp under 120 g/km. Det ble også innført en ekstra høy sats for kjøretøy med utslipp over 250 g/km. Også de øvrige satsene i CO₂-komponenten ble økt.

Regjeringen har et mål om at gjennomsnittlig CO₂-utslipp i nybilparken skal være 120 g/km i 2012. Avgiftsendringene som er gjennomført etter 2006 har bidratt til vesentlig lavere utslipp. Gjennomsnittlig CO₂-utslipp fra nye kjøretøy er redusert fra 177 g/km i 2006 til 152 g/km i perioden januar til august 2009, jf. figur 3.11 i proposisjonen. Utviklingen gjennom 2009, med et gjennomsnittlig utslipp på 147 g/km i august, kan tyde på at gjennomsnittet kan falle ytterligere. Bilprodusentene har for tiden sterkt fokus på produksjon av biler med lavere utslipp. Dette er nødvendig for bl.a. å oppfylle EUs krav om gjennomsnittlige CO₂-utslipp hos bilprodusentene på 130 g/km i 2012.

CO₂-komponenten har styrket incentivene til å kjøpe biler med lave CO₂-utslipp betydelig. Figur 3.12 i proposisjonen viser hva man kan spare av avgifter ved å velge en bil med 1 gram lavere utslipp (marginal avgiftsbesparelse), for eksempel ved å velge en bil med utslipp på 149 g/km i stedet for 150 g/km. Avgiftsbesparelsen er målt i kroner per tonn CO₂, og er beregnet ved å se på bilens utslipp over levetiden. Det er på bakgrunn av informasjon fra Opplysningsrådet for vegtrafikken (OFV) lagt til grunn at bilens levetid er 19,4 år og at gjennomsnittlig kjørelengde i løpet av bilens levetid er 261 900 km.

Marginal avgiftsbesparelse avhenger av satsene i CO₂-komponenten og av satsen i fradraget for kjøretøy med CO₂-utslipp under 120 g/km. Besparelsen er den samme om man får 500 kroner mer i fradrag i avgiften, eller om man betaler 500 kroner mindre i avgift.

Verdien av reduksjonen i engangsavgiften ved å velge en bil med 1 gram lavere CO₂-utslipp per km

viser seg å være mellom om lag 1 900 kroner og 9 500 kroner per tonn CO₂ i 2009. Dette er langt over den gjeldende kvoteprisen på CO₂ på om lag 130 kroner per tonn CO₂, jf. omtale i proposisjonens avsnitt 3.11. Kjøretøyenes vekt er dessuten sterkt positivt korrelert med CO₂-utslippene. Indirekte kan derfor også den progressive vekt-komponenten gi incentiver til å kjøpe biler med lav vekt og mindre utslipp.

I utgangspunktet er CO₂-avgiftene på drivstoff et presist virkemiddel for å redusere CO₂-utslippene fra bilparken. Regjeringen mener at hensynet til lave klimagassutslipp fra bilparken likevel kan forsvare høye satser i CO₂-komponenten i engangsavgiften. Det er f.eks. grunn til å tro at konsumentene ikke fullt ut tar hensyn til framtidige drivstoffkostnader når de anskaffer seg bil. Høyere satser i CO₂-komponenten kan korrigere slik atferd.

For å bidra til ytterligere reduksjon av CO₂-utslippene i nybilparken, foreslår Regjeringen å øke fradraget i CO₂-komponenten med 100 kroner og å øke de andre satsene i CO₂-komponenten med om lag 190 kroner reelt i 2010. Dette vil øke incentivene til kjøp av biler med lavere utslipp i alle segmenter.

Med et stort fradrag for kjøretøy med lave CO₂-utslipp kan samlet beregnet engangsavgift bli negativ. Etter engangsavgiftsforskriften kan ikke avgiften settes lavere enn avgiften på veteranbiler. Vedtaket foreslås endret i tråd med forskriften, slik at avgiften ikke kan bli lavere enn veteranbilavgiften.

Samtidig foreslås det lettelse i effekt-komponenten ved at satsen i 1. trinn reduseres med 58 pst. og satsen i 2. trinn reduseres med 11 pst. reelt. Samlet sett er det anslått at endringen av CO₂- og effekt-komponenten er provenynøytral på kort sikt. På grunn av at biler med lavt utslipp normalt også har lav effekt, vil også dette virke som en ekstra avgiftsstimulans til disse bilene.

Forslag til avgiftsstruktur i engangsavgiften framgår av proposisjonens tabell 3.2. Satsene for slagvolum, som hovedsakelig gjelder for import av biler uten CO₂-målinger, foreslås økt forholdsmessig like mye som satsene i CO₂-komponenten.

Forslaget innebærer en reell lettelse på 100 kroner per gram CO₂-utslipp under 120 gram per km. Med lettelsene i effekt-komponenten innebærer dette at eksempelvis en bil med en effekt på 65 kW og et utslipp på 100 g/km, vil få en samlet reell lettelse på om lag 6 850 kroner. Kjøretøy med lavere utslipp vil få større samlede lettelse, mens kjøretøy med større utslipp normalt vil få mindre lettelse. Kjøretøy med utslipp over 153 g/km vil få en innstramming i engangsavgiften, selv når de oppnår maksimal lettelse gjennom endringene i effekt-komponenten.

Etter hvert som gjennomsnittlig CO₂-utslipp går ned, vil forslaget til nye satser i engangsavgiften gi et

provenytap. Regjeringen mener likevel at disse endringene er nødvendige for å nå Regjeringens mål om gjennomsnittlig CO₂-utslipp på 120 g/km fra nyregistrerte biler i 2012. Nyregistrerte biler i dag har en forventet levetid på om lag 19 år, slik at miljøgevinsten gjennom reduserte utslipp fra nyregistrerte biler i 2010 vil ha betydning i mange år framover.

Engangsavgift for drosjer

Personbiler mv. som ved førstegangs registrering blir registrert som drosje skal betale 40 pst. av engangsavgiften for personbiler. Opphører bruken som drosje innen tre år etter registrering, må avgift tilbakebetales forholdsmessig. Ordningen med at drosjer ilegges kun 40 pst. av ordinær engangsavgift er bl.a. motivert ut fra at kjøretøy som brukes i næring i utgangspunktet ikke bør ilegges fiskale avgifter. Ettersom drosjer også kan benyttes som alternativ til personbiler betales en prosentandel av engangsavgiften for personbiler.

En konsekvens av redusert engangsavgift, herunder redusert CO₂-komponent, er at avgiften i mindre grad stimulerer til kjøp av drosjer med lave CO₂-utslipp enn hva som er tilfelle for personbiler. For i større grad å stimulere til kjøp av lavutslippsbiler i drosjenæringen, foreslår Regjeringen at personbiler som registreres som drosjer, skal ilegges avgift etter samme satser i CO₂-komponenten som personbiler. Fradraget på 60 pst. i vekt- og effektkomponenten foreslås uendret. Drosjer som får beregnet avgift etter slagvolum i stedet for etter CO₂-utslipp, vil etter forslaget bli ilagt avgift etter samme satser for slagvolum som personbiler.

Dette kan innbære merutgifter for drosjeeiere som ikke tilpasser seg avgiftsendringene. På den annen side vil forslaget gi en lettelse ved kjøp av drosjer med CO₂-utslipp under 120 g/km. I gjennomsnitt er endringen anslått å utgjøre en innstramning på vel 30 000 kroner per drosje. Mye tyder imidlertid på at drosjeeiere generelt sett kommer meget godt ut av dagens avgiftssystem. Forslaget anslås å øke inntektene i engangsavgiften med om lag 50 mill. kroner påløpt og om lag 45 mill. kroner bokført i 2010.

Avgrensning av varebil klasse 2

Bilimportørenes Landsforening/Bilimportørenes servicekontor (BIL) har foreslått å fjerne den avgiftsmessige definisjonen av varebiler, og heller legge til grunn den kjøretøytekniske definisjonen også i avgiftsmessig sammenheng. Kombinert med dette foreslo BIL å fjerne muligheten for å statusendre varebiler til personbiler. Forslaget, som bl.a. vil innebære at det såkalte kassekravet opphører, begrunnes med at gjeldende system gir uheldige incentiver ved

at noen velger å anskaffe tyngre og mindre miljøvennlige kjøretøy enn det næringsmessige behovet tilsier.

Siden varebiler brukes i næring er avgiften i dag 22 pst. av engangsavgiften for personbiler. Denne avgiftsforskjellen innebærer at også andre brukergrupper, ut fra avgiftsmessige hensyn, anskaffer varebiler. For å begrense omfanget av dette, er det i tillegg til kravene for å oppnå kjøretøyteknisk status som varebil, innført særlige krav til lasterom, skillevegg og seter. En avvikling av de avgiftsmessige kriteriene kan bidra til større avgiftstilpasninger. Dette gjelder selv om muligheten til å endre status fra varebil til personbil fjernes.

I lys av at de særlige avgiftsmessige kravene hevdes å gi uheldige incentiver, har departementet bedt Toll- og avgiftsdirektoratet vurdere forslaget fra BIL og alternative modeller som kan ivareta de ulike hensyn best mulig. I sin foreløpige tilbakemelding peker direktoratet bl.a. på at den kjøretøytekniske varebildefinisjonen ikke uten videre egner seg i avgiftssammenheng, og at det også i framtiden kan være behov for å kunne endre status på kjøretøy. Overfor departementet er det også blitt opplyst at veimyndighetene for tiden jobber med å implementere EUs nye godkjeningsdirektiv for kjøretøy (R. dir 2007/46/EF), og at dette vil kunne få betydning for varebildefinisjonene. Departementet vil i samarbeid med Toll- og avgiftsdirektoratet derfor jobbe videre med denne problemstillingen.

Midlertidig innførsel av kjøretøy ved naturkatastrofer

Regjeringen varslet i St. meld. nr. 22 (2007–2008) Samfunnsikkerhet – samvirke og samordning en gjennomgang av de ulike regelsett for å kartlegge eventuelle hindringer for mottak og utsending av bistand i forbindelse med krisesituasjoner. Som et ledd i oppfølgingen har Justisdepartementet startet en prosess hvor de enkelte departementer på sine respektive ansvarsområder gjør en gjennomgang med sikte på å avdekke og eventuelt fjerne rettslige hindringer for mottak og utsending av bistand i forbindelse med krise. Finansdepartementet har på denne bakgrunn bedt Toll- og avgiftsdirektoratet gjennomgå det aktuelle regelverket. Direktoratet konkluderer i sin tilbakemelding med at det ikke foreligger slike hindringer, men anbefaler å kodifisere gjeldende fritakspraksis knyttet til avgiftsfri innførsel og midlertidig bruk av utenlandsregistrert motorvogn i forbindelse med naturkatastrofer. Departementet deler denne vurderingen. Kodifiseringen vil bli gjennomført i forskrift.

Beregning av engangsavgiften for kjøretøy uten europeisk typegodkjenning

CO₂-komponenten som benyttes i avgiftsberegningen, baseres på opplysninger i motorvognregisteret. Disse data er igjen basert på den felleseuropeiske typegodkjenningen. For kjøretøy uten europeisk typegodkjenning, og for kjøretøy som ellers mangler relevante utslippsdata, gjelder slagvolum fremdeles som beregningsgrunnlag. Det er en viss sammenheng mellom slagvolum og utslipp av CO₂. Slagvolumkomponenten ble derfor ved omleggingen i 2007 utformet slik at avgiften, så langt mulig, avspeiler resultatet dersom CO₂-utslipp kunne legges til grunn.

For kjøretøy som er produsert og typegodkjent for det amerikanske markedet, er CO₂-utslippet målt etter en amerikansk standard. For disse kjøretøyene skal følgelig slagvolum benyttes som avgiftsgrunnlag. Dette gir i enkelte tilfeller høyere avgift enn dersom avgiftsberegningen hadde skjedd på bakgrunn av utslipp av CO₂.

At amerikanske, og andre lands utslippsstandarder ikke er likestilt med de europeiske, henger bl.a. sammen med at målingene etter de ulike standardene er basert på forskjellige testsykluser. Resultatene er derfor ikke direkte sammenlignbare. Selv om dette gjelder et begrenset antall kjøretøy, anser departementet det som ønskelig at også disse kjøretøyene i størst mulig utstrekning avgiftslegges på grunnlag av utslippsdata.

Kjøretøy som mangler europeisk typegodkjenning og europeiske utslippsdata, kan i utgangspunktet ikke godkjennes eller registreres for bruk i EU/EØS-området. I Norge enkeltgodkjennes disse bilene med hjemmel i en særnorsk unntaksbestemmelse i forskrift 4. oktober 1994 nr. 918 om tekniske krav og godkjenning av kjøretøy, deler og utstyr (kjøretøyforskriften) § 1-15. EUs nye godkjenningsdirektiv for kjøretøy (R. dir 2007/46/EF), som etter planen skal implementeres til neste år, vil begrense medlemslandenes mulighet til å enkeltgodkjenne kjøretøy betydelig. Dette vil særlig kunne ramme parallellimporten fra USA.

Det er nedsatt en arbeidsgruppe i EU som arbeider med å fastsette alternative krav ved enkeltgodkjenninger. Etter det departementet erfarer, vil bl.a. de amerikanske utslippstandardene bli vurdert i denne sammenheng. Arbeidet i EU antas å være ferdig i første halvdel av 2010. Amerikanske og andre utslippstandarder som eventuelt likestilles med de europeiske, vil også gjelde i Norge. Utslippsdata vil i så fall bli lagt inn i motorvognregisteret og danne grunnlag for avgiftsberegningen.

Det framgår av avgiftsvedtaket § 3 at avgiftsberegningen skal skje på bakgrunn av CO₂-utslipp når drivstofforbruk og utslipp av CO₂ er dokumentert i

forbindelse med godkjenningen av et kjøretøy i tråd med kjøretøyforskriftens kapittel 49. I motsatt fall skal slagvolum benyttes.

For enkelte kjøretøy uten europeisk typegodkjenning, kan det legges fram dokumentasjon som viser CO₂-utslipp målt etter europeisk standard. Gjeldende avgiftsvedtak er uklar på om avgiften i disse situasjonene kan beregnes på bakgrunn av utslipp. Toll- og avgiftsdepartementet har foreslått at det i avgiftsvedtaket presiseres at avgiftsberegningen skal skje på bakgrunn av CO₂-utslipp dersom veimyndighetene godkjenner den framlagte dokumentasjonen. Departementet støtter denne vurderingen, og foreslår at avgiftsvedtaket endres i tråd med dette.

For å ta hensyn til den kommende tekniske revisjonen av kjøretøyforskriften som følge av EUs nye godkjenningsdirektiv, foreslås det at avgiftsvedtakets henvisning til kjøretøyforskriften endres til en generell henvisning til veimyndighetenes regelverk. Avgrensningen av hvilke kjøretøy som skal avgiftsberegnes etter henholdsvis CO₂-utslipp og slagvolum, vil framgå av dette regelverket.

Endringene antas ikke å få økonomiske eller administrative konsekvenser.

Vrakpantavgift

Oppsamlingsystemet for bilvrak skal sørge for innsamling og gjenvinning av kjøretøy. Ordningen ble iverksatt i 1978 og omfatter i dag bl.a. personbiler og campingbiler, snøscootere og minibusser. Oppsamlingsystemet skal gi en økonomisk motivasjon til å levere inn biler til vraking.

Vrakpantavgiften inngår i engangsavgiften, jf. avgiftsvedtaket § 2, og er i 2009 på 1 300 kroner. Ved levering av kjøretøy til vraking utbetales en vrakpant, som i 2009 er på 1 500 kroner per kjøretøy. For kjøretøy med tillatt totalvekt under 7 500 kg og høyest miljøkostnad knyttet til utslipp av NO_x og partikler, var vrakpanten midlertidig forhøyet til 5 000 kroner i 2008. Ordningen med midlertidig forhøyet vrakpant ble ikke videreført i 2009.

Det foreslås ingen endringer i vrakpantavgiften for 2010. Vrakpantordningen er beskrevet i Prop. 1 S (2009–2010) Miljøverndepartementet.

Tilbakebetaling av avgift ved bruksendring

Det gis fritak for engangsavgift dersom motorvogn brukes til et bestemt formål i en nærmere angitt periode. Avgift skal tilbakebetales fra eier til staten dersom bruken opphører før den fastsatte perioden er utløpt. For buss og drosje er det gitt nærmere regler om tilbakebetaling i gjeldende engangsavgiftsvedtak § 6 første ledd, samt i forskrift. I andre tilfeller er det gitt regler om tilbakebetaling kun i forskrift fastsatt med hjemmel i gjeldende avgiftsvedtak § 5

siste ledd. Departementet legger til grunn at § 6 første ledd er overflødig og kan oppheves. Forskriftshjemmelen i § 6 annet ledd foreslås videreført i forslaget til vedtak § 2 nytt siste ledd. Etter fullmakten kan det gis forskrift om tilbakebetaling av tilskuddsbeløp. Tilskuddsordningen for drosjer er opphørt og ordlyden i fullmakten foreslås justert i tråd med dette.

4.8.6.2.2 Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmet fra Kristelig Folkeparti, slutter seg til Regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Venstre viser til at det i dagens regelverk gis fritak, refusjon eller ytes tilskudd for engangsavgift for henholdsvis ambulanser og begraveleskjøretøy, og at dette er forslått videreført i Regjeringens forslag til vedtak om engangsavgiften på motorvogner § 2 f) og g). Disse medlemmer ser ikke logikken i at ikke politiets utrykningskjøretøy skal likebehandles med øvrige kjøretøy. Et slikt vedtak vil også frigjøre ca. 20 mill. kroner årlig som politiet kan bruke til å investere i bedre og nyere utstyr.

Disse medlemmer fremmer derfor følgende forslag:

"Stortinget slutter seg til Regjeringens forslag til vedtak om avgift på motorvogn mv., I. Engangsavgift på motorvogner mv. for budsjetterminen 2010 med følgende endringer:

§ 5 første ledd ny bokstav p skal lyde

p) utrykningskjøretøy til politiet."

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til at norske veimyndigheter

"Stortinget slutter seg til Regjeringens forslag til vedtak om engangsavgift for budsjetterminen 2010 med følgende endringer:

§ 2 første ledd avgiftgruppe A skal lyde:

Avgiftsgruppe	Egenvekt (kg)	Motoreffekt (kW)	CO ₂ -utslipp (g/km)	Slagvolum (cm ³)	Sats	Vrakpant-avgift
Avgiftsgruppe A						kr 1 300
Personbiler, varebil kl. 1, busser under 6 meter med inntil 17 seteplasser	0-1 150				kr 35,67	
	1 151-1 400				kr 77,74	
	1 401-1 500				kr 155,51	
	over 1 500				kr 180,85	
		0-65			kr 55,10	
		66-90			kr 481,00	

ofte gjør seg vanskelige i forhold til importering og registrering av amerikanske kjøretøyer. Omtalen av nytt EU-regelverk på området ser ikke ut til å bidra til å bedre denne situasjonen. Disse medlemmer ber Regjeringen spesielt påse at reglene ikke skaper unødige vanskeligheter for brukere og importører av amerikanske biler.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Kristelig Folkeparti vil bruke avgiftssystemet sterkere for å stimulere til vridning av kjøp av biler bort fra biler med store klimagassutslipp til biler med lave klimagassutslipp. Disse medlemmer vil derfor foreslå en oppfølging av forslaget fra Handlingsplan for elektrifisering av veitransport om å etablere en støtteordning for kjøp av miljøvennlige biler, hvor det gis 30 000 kroner i støtte til alle som kjøper elbiler eller ladbare hybridbiler klasse N1 og M1 inntil det er 50 000 slike biler i Norge.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen fremme forslag om en støtteordning for kjøp av miljøvennlige biler med virkning fra 1. januar 2010, hvor det gis 30 000 kroner i støtte til alle som kjøper el-biler eller ladbare hybridbiler klasse N1 og M1 inntil det er 50 000 slike biler i Norge."

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti vil dessuten foreslå å øke satsene over 140 g/km i CO₂-komponenten i engangsavgiften for kjøretøy, med 50 pst. for kjøretøy med utslipp tilsvarende 140-180 g/km, 25 pst. for 180-250 g/km og 15 pst. for over 250 g/km.

Dette medlem fremmer derfor følgende forslag:

Avgiftsgruppe	Egenvekt (kg)	Motoreffekt (kW)	CO ₂ -utslipp (g/km)	Slagvolum (cm ³)	Sats	Vrakpant-avgift
		91-130			kr 1 297,33	
		over 130			kr 2 702,77	
Motorvogner med plikt til å dokumentere drivstofforbruk og CO ₂ -utslipp, og med						
- CO ₂ -utslipp 120 g/km og over			0-120		kr 0	
			121-140		kr 725,00	
			141-180		kr 797,00	
			181-250		kr 1 858,00	
			over 250		kr 2 875,00	
- CO ₂ -utslipp under 120 g/km, gjøres følgende fradrag pr g/km for den del av utslippet som ligger under 120						kr -609
Motorvogner uten plikt til å dokumentere drivstofforbruk og CO ₂ -utslipp,						
- bensindrevne				0-1 200	kr 13,85	
				1 201-1 800	kr 46,14	
				1 801-2 200	kr 108,30	
				Over 2 200	kr 116,82	
- ikke bensindrevne				0-1 200	kr 10,62	
				1 201-1 800	kr 37,68	
				1 801-2 200	kr 88,40	
				Over 2 200	kr 91,95"	

4.8.6.3 ÅRSavgift på motorvogner mv. (POST 72)

4.8.6.3.1 *Sammendrag*

Årsavgiften er en fiskal avgift som pålegges ulike typer kjøretøy med tillatt totalvekt under 7 500 kg. Avgiften er delt inn i fire avgiftsgrupper med ulike satser, avhengig av type kjøretøy. Inndelingen er gitt i gjeldende avgiftsvedtak § 1 og er som følger (gjeldende satser i parentes):

1. Personbiler, varebiler, campingbiler, minibusser, kombinerte biler, lastebiler, trekkbiler med tillatt totalvekt fra og med 3 500 kg og årsprøvekjennermerker for kjøretøy (3 185 kroner for dieselskjøretøy uten fabrikkmontert partikkelfilter per år i 2009, 2 740 kroner for de øvrige kjøretøyene i denne klassen, samt årsprøvekjennermerker for kjøretøy),
2. campingtilhengere med egenvekt over 350 kg (1 025 kroner per år i 2009),
3. motorsykler (1 675 kroner per år i 2009),
4. traktorer, mopeder, veterankjøretøy mv. (390 kroner per år i 2009).

Med virkning fra 1. januar 2008 ble årsavgiften miljødifferensiert, ved at dieslebiler uten fabrikkmontert partikkelfilter fikk 430 kroner høyere årsavgift enn andre kjøretøy i avgiftsgruppe 1. Differensieringen ble i første rekke innført for å redusere utslipp av partikler.

Det foreslås at satsene i årsavgiften prisjusteres for 2010, se forslag til avgiftsvedtak § 1.

4.8.6.3.2 *Komiteens merknader*

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag.

4.8.6.4 VEKTÅRSavgift (POST 73)

4.8.6.4.1 *Sammendrag*

Vektårsavgiften består av en vektgradert årsavgift og en miljødifferensiert årsavgift. Avgiften gjaldt tidligere alle kjøretøy og kombinasjoner av kjøretøy med tillatt totalvekt på 12 tonn og over, men fra 1. januar 2006 ble avgiften utvidet til å gjelde alle kjøretøy og kombinasjoner av kjøretøy med tillatt totalvekt på 7 500 kg og over.

1. Vektgradert årsavgift

Den vektgraderte årsavgiften er gradert etter kjøretøyets totalvekt, fjæringssystem og antall aksler. Denne graderingen er utformet slik at det tas hensyn til veislitasje.

2. Miljødifferensiert årsavgift

Den miljødifferensierte årsavgiften graderes ut fra vekt og utslippskrav kjøretøyene oppfyller. Utslippskravene følger kjøretøyforskriftens EURO-klassifisering, som stiller krav til maksimalt utslipp av bl.a. nitrogendioksider og partikler.

Det foreslås at satsene prisjusteres for 2010, se forslag til avgiftsvedtak § 1.

4.8.6.4.2 Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag.

4.8.6.5 OMREGISTRERINGSavgIFT (POST 75)

4.8.6.5.1 Sammendrag

Det skal ikke betales merverdiavgift ved omsetning av kjøretøy som tidligere har vært registrert her i landet (brukte kjøretøy). Det skal imidlertid betales en særavgift ved omregistrering av slike kjøretøy. Kjøretøyene som omfattes av avgiftsplikten er delt i fire grupper:

- a) Mopeder, motorsykler mv.
- b) Personbiler og busser
- c) Lastebiler, varebiler, kombinerte biler, campingbiler mv.
- d) Biltilhengere, semitrailere mv.

Avgiften er gradert etter vekt og alder. Det foreslås å prisjustere avgiftssatsene for 2010, se forslag til avgiftsvedtak § 1.

4.8.6.5.2 Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag.

4.8.6.6 avgIFT PÅ BENSIN (POST 76)

4.8.6.6.1 Sammendrag

Bensinavgiften ble innført i 1933 og har til hensikt å stille brukeren overfor de eksterne kostnadene knyttet til ulykker, kø, støy, veislitasje samt helse- og miljøskadelige utslipp til luft (eksklusive utslipp av CO₂) som bruk av bil medfører.

Avgiftsplikten omfatter bensin. Videre omfattes blandinger dersom bensin er hovedbestanddelen, og blandingen kan benyttes som motordrivstoff. Avgiftsplikten oppstår som hovedregel ved uttak fra godkjent lager eller ved innførsel.

Det gis avgiftsfritak for bl.a. bensin som anvendes i fly, til tekniske og medisinske formål, i tilknyt-

ning til utnyttelse av naturforekomster i havområdene utenfor norsk territorialgrense samt i båter og snøscootere i veiløse strøk.

Avgiftssatsene i 2009 er 4,46 kroner per liter for svovelfri bensin (under 10 ppm svovel) og 4,50 kroner per liter for lavsvovlet (under 50 ppm svovel) og annen bensin.

Det foreslås å prisjustere avgiftssatsene for 2010, se forslag til avgiftsvedtak § 1.

Figur 3.13 i proposisjonen viser utviklingen i omsetningen av bensin og avgiftspliktig autodiesel fra 1996 til 2009. Omsetningen av bensin var om lag uendret fram til 2004, men har falt hvert år siden 2002. Fra og med 2005 har fallet i omsetningen vært betydelig, og omsetningen av bensin er nå om lag 22 pst. lavere enn for 10 år siden. Denne utviklingen skyldes først og fremst overgang fra bensindrevne til dieseldrevne personbiler, jf. omtale under proposisjonens avsnitt 3.5.3 og figur 3.8.

Figur 3.14 i proposisjonen viser utviklingen i gjennomsnittlig reell pris og særavgifter på bensin og autodiesel i perioden fra 1997 til 2009 målt i faste 2009-kroner. Realprisen på bensin økte i 1999 og 2000. Avgiftsreduksjonene i 2001 bidro til at prisene falt tilbake til det tidligere nivået. Fra 2004 har bensinprisen igjen økt fram mot pristoppen i juli 2008. Det siste året har det vært betydelige endringer i bensinprisene. Høsten 2008 falt prisen på bensin kraftig, men den har tatt seg betydelig opp igjen og i juli 2009 er prisen om lag 13 pst. lavere enn i juli 2008. Særavgiftene på bensin (bensinavgiften og CO₂-avgiften) ble redusert i 2001. Fra 2001 til 2008 var særavgiftene på bensin reelt uendret fram til bensinavgiften ble økt med 5 øre per liter fra 1. juli 2008. Etter dette har særavgiftene på bensin igjen blitt holdt reelt uendret.

Alternative drivstoff

De siste årene har det kommet en rekke alternativer til bensin og diesel på markedet, deriblant bioetanol, biodiesel, biogass, autogass (LPG), naturgass (CNG og NGL), hydrogen, hytan og elektrisitet. I tillegg tilbys noen av disse drivstoffene som blandingsprodukter. Omsetningen av alternative drivstoff er foreløpig begrenset, men økende.

Prinsipielt bør alle trafikanter betale avgift som tilsvarer de kostnadene de påfører samfunnet i form av ulykker, kø, støy, utslipp til luft og veislitasje. Det meste av kostnadene ved bruk av personbil er knyttet til ulykker, kø og støy. Dette er kostnader som i liten grad varierer med valg av drivstoff. Dette taler for at også alternative drivstoff, som i dag er avgiftsfrie, ilegges drivstoffavgifter.

I dette budsjettet foreslås det to avgiftsendringer som bidrar til at flere trafikanter blir stilt overfor de eksterne kostnadene veibruken medfører. Dette gjel-

der utfasing av fritaket for autodieselavgiften for biodiesel, jf. avsnitt 3.5.8 og innføring av energiavgift på naturgass og LPG, jf. avsnitt 3.10. Energiavgiften på naturgass og LPG vil også omfatte naturgass og LPG som benyttes som motorbrennstoff til motorvogner mv.

4.8.6.6.2 *Komiteens merknader*

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, slutter seg til Regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet ser på bilen som et gode som gir folk flest mobilitet både i arbeid og fritid. Norge har store avstander og spredt bosetting, noe som gjør høye bensin- og dieselsavgifter til en ekstra belastning.

Disse medlemmer foreslår derfor å senke avgiftene for bensin og diesel med 50 øre per liter (inkl. mva.) fra 1. januar 2010, noe som tilsvarer inntektstap for staten på 734 mill. kroner for bensinavgiften.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"Stortinget slutter seg til Regjeringens forslag til vedtak om til særavgifter til statskassen for budsjetterminen 2010 kap. V Avgift på bensin (kap. 5536 post 76) med følgende endringer:

§ 1 første ledd skal lyde:

Fra 1. januar 2010 skal det i henhold til lov 19. mai 1933 nr. 11 om særavgifter betales avgift til statskassen ved innførsel og innenlandsk produksjon av bensin med følgende beløp pr. liter:

- a) svovelfri bensin (under 10 ppm svovel): kr 4,14,
- b) lavsvovlet bensin (under 50 ppm svovel): kr 4,18,
- c) annen bensin: kr 4,18."

Komiteens medlem fra Venstre viser til Venstres hovedmål om et skatte- og avgiftssystem som innebærer mer skatt på forbruk og helse- og miljøskadelig adferd og mindre skatt på arbeid og investeringer i næringsliv og arbeidsplasser. Dette medlem viser i den forbindelse til merknader i denne innstilling punkt 4.2.2 hvor det framgår at Venstre omprioriterer om lag 7 mrd. kroner i skatte- og avgiftsopplegget for 2009, med en samlet skatte- og avgiftslette på 442,5 mill. kroner. Som et ledd i en slik miljømessig omstilling av skattesystemet hvor det skal både lønne seg og arbeide, investere og eie i norske arbeidsplasser og norsk næringsliv og samtidig å legge om adferd i mer miljøvennlig retning og stimulere til et sunnere kosthold/livsstil foreslår

dette medlem å øke bensinavgiften med om lag 10 pst.

Dette medlem fremmer derfor følgende forslag:

"Stortingets vedtak om avgift på bensin for budsjetterminen 2010 § 1 første ledd skal lyde:

Fra 1. januar 2010 skal det i henhold til lov 19. mai 1933 nr. 11 om særavgifter betales avgift til statskassen ved innførsel og innenlandsk produksjon av bensin med følgende beløp pr. liter:

- a) svovelfri bensin (under 10 ppm svovel) kr 5,03
- b) lavsvovlet bensin (under 50 ppm svovel): kr 5,07
- c) annen bensin: kr 5,07."

4.8.6.7 AVGIFT PÅ OLJE TIL FRAMDRIFT AV MOTORVOGN – AUTODIESELAVGIFT (POST 77)

4.8.6.7.1 *Sammendrag*

Autodieselavgiften avløste kilometeravgiften i 1993 og har, i likhet med bensinavgiften, til hensikt å stille brukeren overfor de eksterne kostnadene knyttet til ulykker, kø, støy, veislitasje samt helse- og miljøskadelig utslipp til luft (eksklusive utslipp av CO₂) som bruk av bil medfører.

Avgiftsplikten har hittil omfattet mineralolje til framdrift av motorvogn (autodiesel). Som mineralolje til framdrift av motorvogn anses all mineralolje som ikke er merket på det tidspunktet avgiftsplikten oppstår. Avgiftsplikten oppstår som hovedregel ved uttak fra godkjent lager eller ved innførsel. Merket olje kan benyttes i enkelte motorvogner, herunder traktorer, anleggsmaskiner og motorredskaper. Slik olje er ikke ilagt autodieselavgift, men ilegges grunnavgift på fyringsolje.

Figur 3.13 i proposisjonen viser en sterk vekst i omsetningen av avgiftspliktig autodiesel. Omsetningen av avgiftspliktig autodiesel er nå om lag 80 pst. høyere enn for 10 år siden. Denne utviklingen skyldes først og fremst overgang fra bensindrevne til dieseldrevne personbiler, jf. omtale under avsnitt 3.5.3 og figur 3.8 i proposisjonen.

Figur 3.14 i proposisjonen viser at realprisen på autodiesel økte i 1999 og 2000. Avgiftsreduksjonene i 2001 bidro til at prisene falt tilbake til det tidligere nivået. Fra 2004 har drivstoffprisene igjen økt. Prisøkningen på autodiesel var særlig sterk fra høsten 2007 og fram mot pristoppen i juli 2008. Siden sommeren 2008 har prisen på autodiesel blitt betydelig redusert og var i juli 2009 om lag 23 pst. lavere enn i juli 2008.

Særavgiftene på autodiesel ble redusert i 2001. Fra 2001 var særavgiftene på autodiesel reelt uendret fram til autodieselavgiften ble økt med 20 øre per

liter fra 1. januar 2008 og med ytterligere 10 øre per liter fra 1. juli 2008. Etter dette har særavgiftene på autodiesel igjen blitt holdt reelt uendret.

Både Skatteutvalget (NOU 2003:9) og Særavgiftsutvalget (NOU 2007:8) har pekt på at det ikke synes å være faglige grunner for å skattlegge diesel lavere enn bensin, snarere tvert imot. I St.prp. nr. 1 (2006–2007) Skatte-, avgifts- og tollvedtak ble det signalisert at avgiftsforskjellen mellom bensin og autodiesel burde reduseres over tid. Dette ble fulgt opp ved at autodieselavgiften ble økt noe mer enn bensinavgiften i 2008. Forskjellen mellom bensinavgiften og autodieselavgiften utgjør i 2009 likevel 96 øre per liter.

Autodieselavgiften i 2009 er 3,50 kroner per liter for svovelfri autodiesel (under 10 ppm svovel) og 3,55 kroner per liter for annen autodiesel.

Det foreslås å prisjustere avgiftssatsene for 2010, se forslag til avgiftsvedtak § 1.

Utfasing av fritak for biodiesel

Innblandet biodiesel i mineralolje har i dag fritak for autodieselavgiften. Fra 1. april 2009 er det innført et påbud om at minst 2,5 pst. av drivstoffet i veitrafikken skal være biodrivstoff. I praksis vil påbudet oppnås ved en innblanding på 5 pst. biodiesel i ordinær autodiesel. Partene i Klimaforliket har blitt enige om å trappe opp omsetningspåbudet til 5 pst. fra 1. juli 2010. Det er omsetningspåbudet som i hovedsak styrer biodieselomsetningen, og fritaket for autodieselavgift for andel biodiesel i mineralolje vil derfor ikke lenger gi oljeselskapene incentiv til å øke innblandingen av biodiesel. Fritaket vil dermed ikke lenger bidra til å øke omsetningen av biodrivstoff, men vil generelt stimulere til økt bruk av all diesel som gir økte utslipp til luft, flere ulykker, mer kø, mer støy og mer veislitasje.

Innføringen av omsetningspåbudet har så langt bidratt til å redusere den effektive avgiften på autodiesel med om lag 5 pst. Regjeringen foreslår at denne avgiftsreduksjonen blir motvirket ved at fritaket for autodieselavgift for andel biodiesel i mineralolje fases ut over to år. Det foreslås halv dieselaavgiftssats for andel biodiesel i 2010, og fra 2011 vil avgiften for denne andelen være på samme nivå som dieselaavgift på ordinær diesel. Forslaget innebærer at den effektive avgiften på autodiesel i 2011 vil øke tilbake til nivået før omsetningspåbudet ble varslet, noe som betyr en økning på 17,5 øre per liter fra dagens nivå. Biodrivstoff bidrar ikke til økte nettoutslipp av CO₂. Det gis derfor fortsatt fritak for CO₂-avgift for andel biodiesel i oljen.

Bilkjøring ved bruk av ren biodiesel stiller samfunnet overfor kostnader i form av ulykker, kø, støy, utslipp til luft og veislitasje. Også brukere av ren biodiesel bør derfor pålegges autodieselavgift. Det fore-

slås at bruk av ren og høyinnblandet biodiesel til framdrift av motorkjøretøy får halv dieselaavgift i 2010, og at det fra 2011 betales full avgift på nivå med den ordinære satsen for bruk av biodiesel til framdrift av motorkjøretøy.

Utvidelsen av avgiftsplikten til også å omfatte biodiesel innebærer at både andelen innblandet biodiesel i mineralolje, samt ren biodiesel illegges halv avgiftssats i 2010, jf. forslag til avgiftsvedtak § 1. Forslaget gjør det også nødvendig å endre avgiftens tittel til avgift på olje til framdrift av motorvogn (autodieselaavgift), samt å tilpasse bestemmelser i avgiftsvedtaket til også å omfatte biodiesel. Fritaket i gjeldende avgiftsvedtak § 4 for andel av biodiesel i mineralolje, avvikles.

Merkesystemet bidrar til å skille olje som brukes til framdrift av motorvogner (som er omfattet av avgiftsplikten), fra olje som brukes til andre formål. Departementet vil vurdere hvorvidt merkesystemet også er egnet for toprissystemet som nå foreslås for biodiesel, eller om dette mer hensiktsmessig bør gjennomføres på annen måte, eksempelvis gjennom refusjon. Etter avgiftsvedtaket § 2 bokstav a kan fritak for avgiftsplikten gjennomføres på annen måte enn bruk av merket olje. Avgiftsvedtaket § 3 angir bruksområder hvor det kan benyttes merket olje. Departementet legger til grunn at de samme bruksområdene også skal kunne benytte biodiesel uten autodieselaavgift, enten dette skjer gjennom merkesystemet eller ved at departementet etter § 2 angir en annen måte å gjennomføre fritaket på.

Med bakgrunn i mulighetene for avgiftsunndragelser med et toprissystem for autodiesel, er det gitt bestemmelser om avgiftsberegning ved urettmessig bruk av merket olje. Avgiftens størrelse beregnes ut fra kjøretøyets vekt, og utgjør inntil kroner 100 000 for et kjøretøy med tillatt totalvekt over 20 000 kg. Som ledd i at autodieselaavgiften nå foreslås utvidet til også å omfatte biodiesel, er det i Prop. 1 L (2009–2010) Skatte- og avgiftsopplegget 2010 mv. – lovendringer foreslått en endring i særavgiftsloven § 4 som åpner for at den særskilte avgiften ved urettmessig bruk av merket olje, også kan anvendes ved urettmessig bruk av avgiftsfri biodiesel. Nærmere bestemmelser om den særskilte avgiften ved urettmessig bruk av avgiftsfri biodiesel vil bli gitt i særavgiftsforskriften.

Den foreslåtte trinnvise utvidelsen av avgiftsgrunnlaget til å omfatte innblandet og ren biodiesel vil gi et merproveny på om lag 195 mill. kroner påløpt og 180 mill. kroner bokført i 2010.

4.8.6.7.2 Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstre-

parti og Senterpartiet, slutter seg til Regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre viser til Regjeringens ønske om å avgiftsbelegge miljøvennlig biodiesel. Disse medlemmer mener biodrivstoff er et svært viktig miljøpolitisk virkemiddel for å nå målet om redusert CO₂-utslipp fra bilparken. Kravet om økt innblanding, sammen med avgiftsfritak for biodiesel og økt fokus på denne drivstofftypen, har medført positive endringer i norske utslipp. 1. generasjon biodiesel kutter utslippene med om lag 45 pst., mens 2. generasjon drivstoff kutter utslippene med mellom 80 og 90 pst., ifølge miljøorganisasjonen Zero. I tillegg er det slik at produksjon av biodiesel bidrar til utvikling av ny norsk industri som er bærekraftig miljømessig, gir inntekter for skogbruket i distriktene og skaper nye arbeidsplasser på nye fabrikker. Disse medlemmer mener at en økning på kr 1,78 per liter biodiesel vil føre til redusert bruk og at det også dermed vil bli produsert mindre. Disse medlemmer ønsker å stimulere til mer miljøvennlig bilbruk, samt å legge til rette for investeringer i ny industri og ønsker derfor å opprettholde fritaket for autodieselavgift for biodiesel.

Disse medlemmer går imot Regjeringens forslag.

Disse medlemmer vil videre vise til at medlemmer av Regjeringen har slått fast at EUs fornybardirektiv er EØS relevant, og at direktivet vil bli implementert i Norge. Direktivet inneholder et krav om et nasjonalt mål om fornybarandel ved samlet energibruk. Det nasjonale målet fastsettes etter forhandlinger med EU. Transport inngår i fornybardirektivets overordnede mål, men fornybar energi beregnes på en egen måte i transportmålet. Transportmålet sier at 10 pst. av energibruken skal komme fra fornybare energikilder i 2020. Disse medlemmer vil peke på at det går fram av St.meld. nr. 16 (2008–2009) Nasjonal transportplan 2010–2019 at transportmålet tilsier at det må brukes mer fornybar energi i form av elektrisitet og biodrivstoff. Disse medlemmer vil peke på at fritaket for autodieselavgift for biodiesel har bidratt til en vesentlig bruk av biodiesel i Norge, og følgelig at en videreføring av fritaket vil gjøre det lettere nå nye mål i fremtiden som følger av en tilpasning til EUs fornybardirektiv. Disse medlemmer vil også vise til at økt fornybarandel i fremtiden trolig være avhengig av statlige støtteordninger for fornybar energiproduksjon. Disse medlemmer vil peke på at regjeringens vingling knyttet til de langsiktige vilkårene for bruk av biodiesel i Norge skaper usikkerhet for investeringer i denne sektoren, og at det som en følge av dette kan bli vanskeligere å nå nye mål i fremtiden. Disse

medlemmer vil peke på at dette er uheldig i en fase med opptrapping innenfor dette arbeidet.

Disse medlemmer viser i tillegg til vedtak i Senterpartiets landsstyre 8. november i år hvor det slås fast at:

"Fritaket for autodieselavgift for rein biodiesel medverkar til å auke incentiva for å erstatte fossil diesel med diesel frå biovirke. Vidare avgiftsfritak for biodrivstoff vil sterkt medverke til forskning på- og utvikling av biodrivstoff. Vi treng nye former for biodrivstoff, produsert til dømes av visse typar avfall, biomasse frå skog og algar."

Disse medlemmer er helt enig med beskrivelsen fra Senterpartiets landsstyre og finner det derfor rimelig spesielt at Senterpartiets medlem i finanskomiteen i denne innstilling i realiteten går imot sitt eget landsstyre – og at dette også rimer svært dårlig med Senterpartiets løfter fra valgkampen om en satsing på det miljøvennlige næringslivet. Disse medlemmer viser videre til Regjeringens politiske plattform hvor det står at regjeringen vil "sette bærekraftskrav til 2. generasjons biodrivstoff, og fortsatt bidra til at slikt drivstoff kan produseres i Norge." Det er etter disse medlemmers syn et underlig bidrag Regjeringen har kommet med når den foreslår å avvike avgiftsfridaget for biodrivstoff.

Disse medlemmer fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen videreføre avgiftsfritaket for biodiesel. Stortinget ber videre Regjeringen i forbindelse med Revidert nasjonalbudsjett 2010 legge fram en sak om hvordan transportmålet om at 10 pst. av energibruken (elektrisitet og biodrivstoff) skal komme fra fornybare energikilder i 2020, skal nås."

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet ser på bilen som et gode som gir folk flest mobilitet både i arbeid og fritid. Norge har store avstander og spredt bosetting, noe som gjør høye bensin- og diesellavgifter til en ekstra belastning.

Disse medlemmer foreslår derfor å senke avgiftene for bensin og diesel med 50 øre pr. liter (inkl. mva.) fra 1. januar 2010, noe som tilsvarer inntektstap for staten på 1 132 mill. kroner for diesellavgiften.

Disse medlemmer er imot innføringen av avgift på biodiesel på nåværende tidspunkt. Regjeringens overraskende avgiftsinnføring ødelegger all forutsigbarhet og tillit mellom bransjen og myndigheter. Disse medlemmer er bekymret for at slike krumspring fra Regjeringens side vil ødelegge for den videre utviklingen av og forskningen rundt biodrivstoff. Avgiften forkorter også en nødvendig inn-

fasingsperiode, og forbrukere vil miste motivasjon til å velge alternative drivstoff. Pr. i dag er det B7 som selges kommersielt, men også B30 og B100 omsettes i markedet.

For brukerne av disse vil en avgiftsinnføring bety store ekstra kostnader. Disse medlemmer mener beste tilnærming for å øke bruken av miljøvennlige produkter er å gjøre dem økonomisk attraktive for forbrukerne. Regjeringens avgiftspolitikkk går dessverre motsatt vei. Disse medlemmer vil understreke at innføring av biodrivstoff i Norge bør skje på en bærekraftig og fornuftig måte, og vi forutsetter derfor at biodrivstoff som selges skal være sertifisert, slik at vi unngår å eskalere en konflikt mellom mat og drivstoff.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"Stortinget slutter seg til Regjeringens forslag til vedtak om særavgifter til statskassen for budsjetterminen 2010 kap. VI. Avgift på olje til framdrift av motorvogn (autodieselavgift) (kap. 5536 post 77) med følgende endringer:

§ 1 første ledd skal lyde:

Fra 1. januar 2010 skal det i henhold til lov 19. mai 1933 nr. 11 om særavgifter betales avgift til statskassen ved innførsel og innenlandsk produksjon av olje til framdrift av motorvogn med følgende beløp pr. liter:

- a) svovelfri mineralolje (under 10 ppm svovel): kr 3,16,
- b) lavsvovlet mineralolje (under 50 ppm svovel): kr 3,21,
- c) annen mineralolje: kr 3,21,
- d) biodiesel: kr 0."

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti mener prinsipielt at drivstoffavgiftene bør settes slik at det er drivstoffets miljøegenskaper som bestemmer avgiften. Den eksisterende avgiftsforskjell mellom bensin og diesel kan ikke begrunnes slik. Dette medlem viser til at det i St.prp. nr. 1 (2006–2007) Skatte-, avgifts- og tollvedtak ble signalisert at avgiftsforskjellen mellom bensin og autodiesel burde reduseres over tid. Dette medlem vil derfor foreslå å øke diesellavgiften med 5 øre.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

"Stortinget slutter seg til Regjeringens forslag til vedtak om avgift på mineralolje til framdrift av motorvogn og fritidsbåt (diesellavgift), med følgende endring:

§ 1 første ledd skal lyde:

Fra 1. januar 2010 skal det i henhold til lov 19. mai 1933 nr. 11 om særavgifter betales avgift til statskassen ved innførsel og innenlandsk produksjon av olje til framdrift av motorvogn med følgende beløp pr. liter:

- a) for svovelfri mineralolje (under 10 ppm svovel): kr 3,61
- b) for lavsvovlet mineralolje (under 50 ppm svovel): kr 3,66
- c) for annen mineralolje: kr 3,66
- d) biodiesel: kr 0."

Komiteens medlem fra Venstre viser til Venstres hovedmål om et skatte- og avgiftssystem som innebærer mer skatt på forbruk og helse- og miljøskadelig adferd og mindre skatt på arbeid og investeringer i næringsliv og arbeidsplasser. Dette medlem viser i den forbindelse til merknader i denne innstilling punkt 4.2.2 hvor det framgår at Venstre omprioriterer om lag 7 mrd. kroner i skatte- og avgiftsopplegget for 2009, med en samlet skatte- og avgiftslette på 442,5 mill. kroner. Som et ledd i en slik miljømessig omstilling av skattesystemet hvor det skal både lønne seg og arbeide, investere og eie i norske arbeidsplasser og norsk næringsliv og samtidig å legge om adferd i mer miljøvennlig retning og stimulere til et sunnere kosthold/livsstil foreslår dette medlem å øke autodiesellavgiften med om lag 10 pst.

Dette medlem viser videre til at Regjeringen har foreslått å utfase fritaket for autodiesellavgift for biodiesel. Dette medlem er enig at også biodiesel på sikt må ha samme avgiftsregime som øvrig diesel, men tidspunktet for dette er definitivt ikke nå. Dette medlem ønsker å stimulere til teknologi- og næringsutvikling omkring denne typen klimavennlige løsninger. Regjeringen har også pekt på behovet for dette og har blant annet bevilget 100 mill. kroner til utvikling av denne typen prototypeanlegg. Dette har Venstres fulle støtte. Dette medlem mener imidlertid at det ikke er sammenheng mellom dette og innføringen av en betydelig autodiesellavgift for biodiesel, som i prinsippet tar bort det kommersielle grunnlaget for den samme virksomheten som regjeringen vil premiere.

Dette medlem fremmer derfor følgende forslag:

"Stortingets vedtak om avgift på motorvogner mv., VI. Avgift på olje til framdrift av motorvogn (autodiesellavgift) for budsjetterminen 2010 § 1 første ledd skal lyde:

Fra 1. januar 2010 skal det i henhold til lov 19. mai 1933 nr. 11 om særavgifter betales avgift til statskassen ved innførsel og innenlandsk produksjon av olje til framdrift av motorvogn med følgende beløp pr. liter:

- a) svovelfri mineralolje (under 10 ppm svovel): kr 3,96
- b) lavsvovlet mineralolje (under 50 ppm svovel): kr 4,01
- c) annen mineralolje: kr 4,01
- d) biodiesel; kr 0."

4.8.7 Kap. 5537 Avgift på båtmotorer (post 71)

4.8.7.1 SAMMENDRAG

Særavgiften på båtmotorer ble innført i 1978. Avgiften skal bl.a. bidra til å redusere støy og stor fart ved at den skal vri etterspørselen over til mindre motorer.

Avgiftsplikten omfatter båtmotorer (framdriftsmotorer) med minst ni hestekrefter, herunder motorer som er innmontert i båt. Avgiftsplikten oppstår som hovedregel ved uttak fra godkjent lager eller ved innførsel.

Det gis fritak for avgiften for bl.a. motorer som leveres til bruk i fartøy registrert i fiskebåtregisteret, fartøy registrert i skipsregisteret (med unntak av fritidsbåter) samt forsvarrets marinefartøy.

Avgiften er i 2009 på 147,81 kroner per hk. Det foreslås at avgiftssatsen prisjusteres for 2010, se forslag til avgiftsvedtak § 1.

I tillegg foreslås en teknisk endring i gjeldende avgiftsvedtak § 2 første ledd bokstav a for å rette opp en feil som oppstod i vedtaket for 2009. De redaksjonelle endringene som ble foretatt i 2009 var ikke ment å innebære noen materielle endringer i fritakene for båtmotoravgiften, jf. St.prp. nr. 1 (2008–2009) Skatte-, avgifts- og tollvedtak avsnitt 3.1.1. For at avgiftsvedtaket skal omfatte de samme fritakene som før 2009, foreslås det at det henvises til tolloven § 5-1 om flyttegods og arvegods i tillegg til dagens henvisning til fritak for reisegods, jf. forslag til avgiftsvedtak § 2 første ledd bokstav b.

Etter gjeldende avgiftsvedtak gis det fritak for båtmotorer som innføres til bruk i transportmidler i ervervsmessig virksomhet etter tolloven § 5-2. Fritaket kom inn i vedtaket for 2009 som en kodifisering av praksis. Tolloven § 5-2 omfatter imidlertid ikke båtmotorer og fritaket foreslås ikke videreført. Dette innebærer ingen materiell endring.

Etter gjeldende avgiftsvedtak § 2 første ledd bokstav d gis det fritak for vare av mindre verdi, jf. tolloven § 5-9. Fritaket er dermed ikke aktuelt for båtmotorer og foreslås ikke videreført.

Fritak ved levering av motor til registrerte fartøy

Etter forslag til avgiftsvedtak § 2 første ledd bokstav f er båtmotorer som leveres til bruk i fartøy registrert i skipsregisteret fritatt for avgift. Hensikten med fritaket er å skjerme næringslivet. Fritaket er nærmere regulert i særavgiftsforskriften § 3-15-3 hvor det framgår at fritaket bare gjelder fartøy registrert i Skipsregisteret (NOR) eller Norsk internasjonalt skipsregister (NIS). Siden fartøy registrert i andre EØS-lands registre ikke omfattes av fritaket, har det blitt reist spørsmål om forholdet til EØS-avtalen. Problemet er kun aktuelt i tilfeller der skip innføres til Norge samtidig som registrering i utenlandsk register opprettholdes, og antas derfor å ha begrenset praktisk betydning. Det er ingen grunn til å forskjellsbehandle fartøy registrert i norske og andre EØS-lands skipsregistre. Regelverket foreslås derfor endret i tråd med dette. Endringen vil bli gjennomført i forskrift.

4.8.7.2 KOMITEENS MERKNADER

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag.

4.8.8 Kap. 5541 Avgift på elektrisk kraft (post 70)

4.8.8.1 SAMMENDRAG

Avgiften på elektrisk kraft ble innført i 1951. Forbruksavgiften på elektrisk kraft omfatter all elektrisk kraft som forbrukes i Norge, enten den er produsert innenlands eller importert. Den generelle avgiftssatsen er 10,82 øre per kWh i 2009.

Industri, bergverk og fjernvarmeproduksjon ilegges avgift med redusert sats på 0,45 øre per kWh. Etter EFTAs overvåkningsorgan (ESA) sitt vedtak 30. juni 2004 (149/04/COL) kan den reduserte satsen ikke settes lavere enn 0,5 euro per MWh fastsatt i nasjonal valuta per første virkedag i oktober i året før budsjettåret. Dette samsvarer med minstesatsene i EUs Rådsdirektiv 2003/96/EF (energiskattedirektivet). ESAs godkjenning gjelder fram til 30. juni 2014.

Næringsvirksomhet i tiltakssonen (Finnmark og kommunene Karlsøy, Kvænanen, Kåfjord, Lyngen, Nordreisa, Skjervøy og Storfjord i Nord-Troms) er ilagt den reduserte satsen på 0,45 øre per kWh. Etter ESA sitt vedtak 10. oktober 2007 (447/07/COL) kan den reduserte satsen ikke settes lavere enn minstesatsene i energiskattedirektivet. ESAs godkjenning gjelder fram til 31. desember 2011.

Leveranser til flere kraftintensive industriprosesser er fritatt for avgift. Disse prosessene er kjemisk reduksjon, elektrolyse, metallurgiske og mineralogiske prosesser. I praksis innebærer dette at produksjonsprosessene i metallindustrien, sementindustrien og deler av kjemisk råvareindustri ikke betaler avgift.

I utgangspunktet omfattes kraftkrevende prosesser i treforedlingsindustrien av den reduserte satsen på 0,45 øre per kWh. ESAs retningslinjer om miljøstøtte (miljøstøtteretningslinjene) åpner for fullt avgiftsfritak for energiintensive bedrifter dersom disse gjennomfører miljøtiltak som tilsvarer effekten av avgiftssatsen, f.eks. gjennom et energieffektiviseringsprogram. I regi av Olje- og energidepartementet er det derfor utarbeidet et program for energieffektivisering for treforedlingsbedrifter. Programmet er godkjent av ESA fram til 30. juni 2014. Norges vassdrags- og energidirektorat har etablert en søknadsprosedyre for treforedlingsbedrifter som ønsker å delta i programmet. Flere bedrifter har søkt om deltakelse og fått sin søknad godkjent. Disse bedriftene står for om lag 95 pst. av energiforbruket i treforedlingsindustrien. Årlig besparelse av elektrisk energi som bedriftene legger opp til gjennom deltakelse i programmet er om lag 73 GWh.

Det gis også avgiftsfritak for bl.a. elektrisk kraft som leveres veksthusnæringen, husholdninger og offentlig forvaltning i tiltakssonen samt til bruk til framdrift av tog, T-bane, trikk og trolleybuss.

Det foreslås at den generelle satsen prisjusteres for 2010, se forslag til avgiftsvedtak § 1.

Forbruk og priser

Foreløpige forbrukstall for 2008 viser at om lag 36 pst. av det totale nettoforbruket av elektrisk kraft er fritatt for el-avgift. Figur 3.15 i proposisjonen viser totalt nettoforbruk av elektrisk kraft i perioden 1988 til 2008. I løpet av denne perioden har kraftforbruket økt med 22,5 pst., dvs. en gjennomsnittlig årlig vekst på 1 pst. Foreløpige tall antyder at forbruket i 2008 vil bli litt høyere enn i 2007. Fallet i forbruket i 2003 og 2006 må ses i sammenheng med høye strømpriser og økt bruk av andre energikilder, f.eks. fyringsolje.

Figur 3.16 i proposisjonen viser utviklingen i gjennomsnittlig pris på elektrisitet til husholdninger inkludert nettleie og avgifter og utviklingen i den generelle avgiftssatsen. I perioden etter 2002 har kraftprisene til husholdningene variert betydelig. Etter siste pristopp i fjerde kvartal 2008 falt prisene i første halvdel av 2009. Likevel er gjennomsnittlig pris til husholdninger inkludert nettleie og avgifter i andre kvartal 2009 om lag 15,5 pst. høyere enn samme kvartal i 2008.

Krav om tilbakeføring av ulovlig støtte

EFTAs overvåkningsorgan (ESA) fattet 30. juni 2004 vedtak om at industriens fritak for el-avgift var å anse som ulovlig offentlig støtte, jf. St.prp. nr. 63 (2003–2004) Tilleggsbevilgninger og omprioriteringer i Statsbudsjettet medregnet folketrygden 2004. Regjeringen brakte ESAs vedtak inn for EFTA-dom-

stolen, jf. St.prp. nr. 1 (2004–2005) Skatte-, avgifts- og tollvedtak. EFTA-domstolen ga 21. juli 2005 ESA medhold i at industriens tidligere fritak for el-avgift var offentlig støtte og at støtte gitt i perioden 6. februar 2003 og fram 1. januar 2004 skal tilbakeføres til statskassen med renter.

Toll- og avgiftsdirektoratet igangsatte i 2006 en kartlegging av om lag 10 500 potensielle støttemottakere. Vedtak om tilbakeføring av ulovlig støtte med om lag 126 mill. kroner inklusive renter ble fattet i 2007. Kravene gjaldt 65 bedrifter. Alle krav er nå tilbakeført i samsvar med EFTA-domstolens avgjørelse. Totalt er over 135 mill. kroner inklusive renter tilbakeført til statskassen.

4.8.8.2 KOMITEENS MERKNADER

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmet fra Kristelig Folkeparti, slutter seg til Regjeringens forslag.

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti mener at husholdningene bør stimuleres til energiøkonomisering, både gjennom støtte til ulike enøktiltak og gjennom avgiftssystemet. Dette medlem vil derfor foreslå å øke el-avgiften med 1,5 øre pr. kWh.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

"Stortinget slutter seg til Regjeringens forslag til forbruksavgift på elektrisk kraft med følgende endring:

§ 1 første punktum skal lyde:

Fra 1. januar 2010 skal det i henhold til lov 19. mai 1933 nr. 11 om særavgifter betales avgift til statskassen med 12,51 øre pr. kWh på elektrisk kraft som leveres her i landet."

Komiteens medlem fra Venstre viser til Venstres hovedmål om et skatte- og avgiftssystem som innebærer mer skatt på forbruk og helse- og miljøskadelig adferd og mindre skatt på arbeid og investeringer i næringsliv og arbeidsplasser. Dette medlem viser i den forbindelse til merknader i denne innstilling punkt 4.2.2 hvor det framgår at Venstre omprioriterer om lag 7 mrd. kroner i skatte- og avgiftsopplegget for 2009, med en samlet skatte- og avgiftslette på 442,5 mill. kroner. Som et ledd i en slik miljømessig omstilling av skattesystemet hvor det skal både lønne seg og arbeide, investere og eie i norske arbeidsplasser og norsk næringsliv og samtidig å legge om adferd i mer miljøvennlig retning og stimulere til et sunnere kosthold/livsstil foreslår dette medlem å øke el-avgiften med 1 øre/kWh fra 11,01 øre til 12,01 øre for ordinær sats og med 2,05 øre/kWh i redusert sats fra 0,45 øre til 2,5 øre.

Dette medlem fremmer derfor følgende forslag:

"Stortingets vedtak om forbruksavgift på elektrisk kraft for budsjetterminen 2010 § 1 første ledd skal lyde:

Fra 1. januar 2010 skal det i henhold til lov 19. mai 1933 nr. 11 om særavgifter betales avgift til statskassen med 12,01 øre pr. kWh på elektrisk kraft som leveres her i landet.

§ 1 annet ledd skal lyde:

Det skal betales avgift med 2,50 øre pr. kWh for kraft som leveres til

- a) industri, bergverk, produksjon av fjernvarme og arbeidsmarkedsbedrifter som utøver industriproduksjon. Den reduserte satsen omfatter elektrisk kraft som benyttes i forbindelse med selve produksjonsprosessen, og
- b) i Finnmark og følgende kommuner i Nord-Troms: Karlsøy, Kvæningen, Kåfjord, Lyngen, Nordreisa, Skjervøy og Storfjord."

4.8.9 Kap. 5542 Avgift på mineralolje mv.

4.8.9.1 AVGIFT PÅ MINERALOLJE (POST 70)

4.8.9.1.1 Sammendrag

Grunnavgiften på fyringsolje mv. ble innført i 2000. Avgiften ble begrunnet med at økningen i el-avgiften i 2000 ikke skulle bidra til en miljømessig uheldig overgang fra bruk av elektrisitet til bruk av fyringsolje til oppvarming.

Avgiftsplikten omfatter mineralolje. Som mineralolje anses bl.a. parafin, fyringsparafin, gassolje, dieselolje og fyringsolje. Avgiftsplikten oppstår som hovedregel ved uttak fra godkjent lager eller ved innførsel.

Den generelle avgiftssatsen i 2009 er 0,87 kroner per liter mineralolje.

Mineralolje som leveres til treforedlingsindustrien og produsenter av fargestoffer og pigmenter er i 2009 ilagt en lav sats på 0,124 kroner per liter mineralolje. Etter EFTAs overvåkningsorgan (ESA) sitt vedtak 16. juli 2008 (502/08/COL) kan den reduserte satsen for treforedlingsindustrien ikke settes lavere enn 15 euro per 1 000 kg mineralolje fastsatt i nasjonal valuta per første virkedag i oktober i året før budsjettåret. Dette samsvarer med minstesatsen i EUs Rådskedirektiv 2003/96/EF (energiskattedirektivet). ESAs godkjenning gjelder fram til 31. desember 2017.

Unntatt fra avgiftsplikten er flyparafin samt olje som pålegges autodieselavgift. Det gis fritak for avgiften for bl.a. mineralolje til bruk i skip i utenriks

fart, gods- og passasjertransport i innenriks sjøfart, fiske og fangst i nære og fjerne farvann, anlegg på kontinentalsokkelen, forsyningsflåten samt sildemel- og fiskemelindustrien.

Det foreslås å prisjustere avgiftssatsene for 2010, se forslag til avgiftsvedtak § 1.

4.8.9.1.2 Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmet fra Kristelig Folkeparti, slutter seg til Regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre fremmer følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen gjennomgå regelverket for mineraloljeavgift med sikte på å vurdere hvorvidt taretrålere også skal fritas for mineraloljeavgift."

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti viser til sitt forslag om å øke el-avgiften med 1,5 øre, og foreslår ut fra prinsippet om at fyringsolje skal ha samme avgiftsbelastning som elektrisitet brukt til oppvarming at grunnavgiften på mineralolje økes med 7,5 øre pr. liter utover Regjeringens forslag.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

"Stortinget slutter seg til Regjeringens forslag til grunnavgift på fyringsolje med følgende endring:

§ 1 skal lyde:

Fra 1. januar 2010 skal det i henhold til lov 19. mai 1933 nr. 11 om særavgifter betales avgift til statskassen ved innførsel og innenlandsk produksjon av mineralolje med 0,961 pr. liter. For mineralolje til treforedlingsindustrien og produsenter av fargestoffer og pigmenter skal det betales avgift med kr 0,126 pr. liter."

Komiteens medlem fra Venstre viser til Venstres hovedmål om et skatte- og avgiftssystem som innebærer mer skatt på forbruk og helse- og miljøskadelig adferd og mindre skatt på arbeid og investeringer i næringsliv og arbeidsplasser. Dette medlem viser i den forbindelse til merknader i denne innstilling punkt 4.2.2 hvor det framgår at Venstre omprioriterer om lag 7 mrd. kroner i skatte- og avgiftsopplegget for 2009, med en samlet skatte- og avgiftslette på 442,5 mill. kroner. Som et ledd i en slik miljømessig omstilling av skattesystemet hvor det skal både lønne seg og arbeide, investere og eie i norske arbeidsplasser og norsk næringsliv og samtidig å legge om adferd i mer miljøvennlig retning og stimulere til et sunnere kosthold/livsstil foreslår

dette medlem å øke mineraloljeavgiften med om lag 10 pst.

Dette medlem fremmer derfor følgende forslag:

"Stortingets vedtak om grunnavgift på fyringsolje mv. for budsjetterminen 2010

§ 1 første ledd skal lyde:

Fra 1. januar 2010 skal det i henhold til lov 19. mai 1933 nr. 11 om særavgifter betales avgift til statskassen ved innførsel og innenlandsk produksjon av mineralolje med kr 1,00 pr. liter. For mineralolje til treforedlingsindustrien og produsenter av fargestoffer og pigmenter skal det betales avgift med kr 0,139 pr. liter."

4.8.9.2 AVGIFT PÅ SMØREOLJE MV. (POST 71)

4.8.9.2.1 *Sammendrag*

Særavgiften på smøreolje ble innført i 1988. Avgiften skal bidra til å redusere uheldig disponering/forbrenning av spillolje ("brukt" smøreolje) og dermed redusere skadevirkningene på helse og miljø.

Avgiftsplikten omfatter motor- og girmsmøreoljer, industrielle smøreoljer, hydrauliske oljer, mineraloljebaserte smøreoljer samt tilsvarende produkter av annen opprinnelse. Avgiftsplikten oppstår som hovedregel ved uttak fra godkjent lager eller ved innførsel.

Avgiftssatsen i 2009 er 1,77 kroner per liter.

Det gis fritak for avgiften for bl.a. smøreolje som anvendes i utenriks fart, fiske og fangst i fjerne farvann, anlegg på kontinentalsokkelen, forsyningsflåten og i fly.

Miljøverndepartementet innførte i 1994 en ordning for refusjon av smøreoljeavgift for spillolje som leveres til godkjent innsamler. Refusjonsordningen administreres av Statens forurensningstilsyn og er nærmere omtalt i Prop. 1 S (2009–2010) Miljøverndepartementet.

Det foreslås å prisjustere avgiftssatsen for 2010, se forslag til avgiftsvedtak § 1.

I tillegg foreslås en teknisk endring ved at fritaket for smøreolje som er påfylt kjøretøy mv. og som framgikk av avgiftsvedtaket for 2008 § 2 første ledd bokstav f, tas inn igjen i vedtaket, jf. forslag til vedtak § 2 første ledd bokstav m.

4.8.9.2.2 *Komiteens merknader*

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag.

4.8.9.3 AVGIFT PÅ GASS (POST 72)

4.8.9.3.1 *Sammendrag*

I forbindelse med budsjettet for 2007 ble det vedtatt å innføre CO₂-avgift på naturgass og LPG til oppvarming av bygg fra 1. juli 2007 med et fritak for gass som benyttes til annet enn oppvarming. EFTAs overvåkningsorgan (ESA) har konkludert med at fritaket ikke er i tråd med EØS-avtalens statsstøtteregulverk, jf. vedtak 342/09/COL. ESA uttaler imidlertid at fritaket vil være i tråd med regelverket dersom alle betaler en avgift som minst tilsvarende minstesatsen i EUs energiskattedirektiv. For å sikre at den vedtatte CO₂-avgiften på naturgass og LPG kan iverksettes foreslås det derfor å innføre en energiavgift på gass som overstiger minstesatsene i EUs energiskattedirektiv (2003/96/EF).

EUs energiskattedirektiv er ikke innlemmet i norsk rett. Departementet legger imidlertid til grunn at innføring av EUs minstesatser på LPG og naturgass gjør at CO₂-avgiften kan godkjennes av ESA.

Minstesatsene i direktivet skiller mellom ulike formål og ulike energiprodukter. Det legges til grunn at satsene for brensel til bruk av oppvarming i industri følger energiskattedirektivets vedlegg I tabell C, mens det for gass til andre bruksområder foreslås en sats som tilsvarende den noe høyere satsen i energiskattedirektivets vedlegg tabell B. Det vises til forslag til avgiftsvedtak for 2010. Selskaper som har inngått statlige og fylkeskommunale avtaler om kjøp av persontransporttjenester vil bli kompensert for avgiftsøkningen.

Videre foreslås det at naturgass og LPG som leveres til bruk i jordbruk, herunder veksthusnæringen, fritas fra energiavgiften, da jordbruk ikke er en del av EØS-avtalen. Det samme gjelder bruk i prosessindustrien som ikke er omfattet av energiskattedirektivets, jf. avsnitt 3.7 i proposisjonen.

Forslag til avgiftsvedtak er utformet i tråd med øvrige særavgiftsvedtak. Avgiften vil omfatte både gass som produseres innenlands og gass som importeres, jf. forslag til avgiftsvedtak § 1. Fritakene er fastsatt i § 2. De nærmere regler om oppkreving av avgiften vil bli fastsatt i særavgiftsforskriften.

Det tas sikte på at avgiften iverksettes fra 1. april 2010, men på grunn av noe usikkerhet om ESAs samtykke gis departementet fullmakt til å bestemme tidspunktet for iverksettelse av avgiften, jf. forslag til avgiftsvedtak § 1. Forslaget er på usikkert grunnlag beregnet til å gi en netto provenyøkning på om lag 11 mill. kroner påløpt og 10 mill. kroner bokført. Energiavgiften iverksettes sammen med CO₂-avgiften på gass til bruk i oppvarming, jf. omtale i proposisjonens avsnitt 3.11.

4.8.9.3.2 Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, Høyre og Venstre, slutter seg til Regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre viser til at det gjennom mange år har vært viktig for Stortinget å legge forholdene til rette for utbygging av infrastruktur til å ta i bruk gass som energi- og oppvarmingskilde for norsk industri og husholdninger. Bruk av naturgass har i stor grad erstattet olje og dermed redusert både CO₂-utslipp og NO_x-utslipp. Avgiftsfritaket har bidratt til å utvikle norsk industri og sikret at Norge tar i bruk gass på linje med andre land i Europa, selv om vi har langt igjen. Disse medlemmer mener at gass sin konkurranseflate mot alternativ energi er sterkt begrenset og vil derfor legge forholdene til rette for at gass også i fremtiden kan bidra til å redusere norske klimautslipp. Uten avgift har gass utkonkurrert olje som energikilde, og disse medlemmer mener derfor Regjeringens avgiftsøkning er for stor og vil ha utilsiktede negative konsekvenser for norsk gass- og miljøpolitikk.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet går imot Regjeringens forslag til energiavgift på naturgass og LPG og fremmer følgende forslag:

I

I forslag til stortingsvedtak om særavgifter til statskassen for budsjetterminen 2010 gjøres følgende endringer:

Vedtaket om energiavgift på naturgass og LPG (kap. 5542 post 72) strykes.

II

Stortinget ber Regjeringen legge frem en sak om avgiftspolitikken på gass."

Komiteens medlemmer fra Høyre fremmer følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen komme tilbake med nytt forslag som innebærer halvert gassavgift i forhold til Regjeringens forslag."

Komiteens medlem fra Venstre viser til Venstres hovedmål om et skatte- og avgiftssystem som innebærer mer skatt på forbruk og helse- og miljøskadelig adferd og mindre skatt på arbeid og investeringer i næringsliv og arbeidsplasser. Dette medlem viser i den forbindelse til merknader i denne innstilling punkt 4.2.2 hvor det framgår at

Venstre omprioriterer om lag 7 mrd. kroner i skatte- og avgiftsopplegget for 2009, med en samlet skatte- og avgiftslette på 442,5 mill. kroner. Som et ledd i en slik miljømessig omstilling av skattesystemet hvor det skal både lønne seg og arbeide, investere og eie i norske arbeidsplasser og norsk næringsliv og samtidig å legge om adferd i mer miljøvennlig retning og stimulere til et sunnere kosthold/livsstil, støtter dette medlem Regjeringens forslag om å innføre energiavgift på gass som benyttes til oppvarming og mener det er grunnlag for å doble denne i tråd med argumentasjonen over.

Dette medlem fremmer derfor følgende forslag:

"Stortingets vedtak om energiavgift på naturgass og LPG for budsjetterminen 2010 § 1 første ledd skal lyde:

Fra den tid departementet bestemmer skal det i henhold til lov 19. mai 1933 nr. 11 om særavgifter betales avgift til statskassen ved innførsel og innenlandsk produksjon av følgende produkter med følgende beløp:

- a) Naturgass til oppvarming: kr 0,10 pr. standardkubikkmeter.
- b) Gass til annet enn oppvarming:
 1. Naturgass: kr 0,20 pr. standardkubikkmeter.
 2. LPG: kr 0,74 pr. kg."

4.8.10 Kap. 5543 og kap. 5508 CO₂-avgift (post 70)

4.8.10.1 SAMMENDRAG

CO₂-avgiften på mineralske produkter ble innført i 1991 og ble i 1999 skilt ut i et eget avgiftsvedtak. Avgiftens formål er å bidra til kostnadseffektive reduksjoner av utslipp av klimagassen CO₂. Avgiftsplikten omfatter mineralolje og bensin og oppstår som hovedregel ved uttak fra godkjent lager eller ved innførsel.

Avgiften på utslipp av CO₂ i petroleumsvirksomheten på kontinentalsokkelen ble innført i 1991. Avgiftens formål er å redusere utslipp av klimagassen CO₂ fra petroleumsvirksomheten på kontinentalsokkelen.

CO₂-avgiften på mineralolje og bensin er hjemlet i vedtaket om CO₂-avgift på mineralske produkter, mens CO₂-avgiften på sokkelen er hjemlet i vedtaket om CO₂-avgift i petroleumsvirksomheten på kontinentalsokkelen. Avgiftene oppkreves etter henholdsvis lov 19. mai 1933 nr. 11 om særavgifter og lov 21. desember 1990 nr. 72 om avgift på utslipp av CO₂ i petroleumsvirksomhet på kontinentalsokkelen.

De ulike elementene i CO₂-avgiften er omtalt nedenfor.

CO₂-avgift på mineralolje

Som mineralolje anses bl.a. parafin, fyringsparafin, gassolje, dieselolje og fyringsolje.

Den generelle avgiftssatsen i 2009 er 0,57 kroner per liter mineralolje. For mineralolje til bruk i innenriks luftfart er avgiftssatsen 0,67 kroner per liter, mens avgiftssatsen for mineralolje til bruk i treforedlingsindustrien, sildemel- og fiskemelindustrien er 0,29 kroner per liter.

Det gis fritak for avgiften for produkter som leveres til bruk som gir kvotepliktige utslipp etter klimakvoteloven. Etter EFTAs overvåkningsorgan (ESA) sitt vedtak 16. juli 2008 (502/08/COL) kan fritaket godkjennes så lenge de fritatte virksomhetene minimum ilegges en avgift på 15 euro per 1 000 kg mineralolje fastsatt i nasjonal valuta per første virkedag i oktober i året før budsjettåret. Dette samsvarer med minstesatsen i EUs Rådskjennelse 2003/96/EF (energiskattedirektivet). ESAs godkjenning gjelder fram til 31. desember 2017.

Det gis i tillegg avgiftsfritak bl.a. for mineralolje som brukes i skip i utenriks fart, i fiske og fangst i fjerne og nære farvann samt i fly i utenriks fart.

Det foreslås å prisjustere avgiftssatsene for 2010, se forslag til avgiftsvedtak § 1 første ledd bokstav a.

CO₂-avgift på bensin

Avgiftsplikten omfatter bensin og blandinger dersom bensin er hovedbestanddel og blandingen kan benyttes som motordrivstoff.

Avgiftssatsen i 2009 er 0,84 kroner per liter bensin.

Det gis fritak for avgiften for bl.a. bensin brukt i fly i utenriks fart og bensin gjenvunnet i VRU-anlegg (Vapour Recovery Unit).

Det foreslås å prisjustere avgiftssatsen for 2010, se forslag til avgiftsvedtak § 1 første ledd bokstav b.

CO₂-avgift på naturgass og LPG

I forbindelse med budsjettet for 2007 ble det vedtatt å innføre CO₂-avgift på gass til oppvarming av bygg fra 1. juli 2007. CO₂-avgiften på gass til oppvarming av bygg ble vedtatt som en generell avgift på gass med et fritak for gass som benyttes til annet enn oppvarming. Avgiften har i påvente av godkjenning fra EFTAs overvåkningsorgan (ESA) ikke blitt innført. I vedtak 23. juli 2009 (342/09/COL) har ESA konkludert med at fritaket ikke er i tråd med EØS-avtalens statsstøtteregelverk, jf. omtale i avsnitt 3.10.

Innføring av energiavgift på naturgass og LPG gjør det mulig å innføre den vedtatte CO₂-avgiften på gass til oppvarming i budsjettåret 2009–2010.

Det foreslås at avgiftssatsene for CO₂-avgiften settes til samme nivå som for mineralolje når en regner avgiften som kroner per tonn CO₂. For 2010 tilsvarer dette avgiftssatser på 0,51 kroner per Sm³ naturgass og 0,65 kroner per kg LPG som tilsvarer henholdsvis 218 og 217 kroner per tonn CO₂.

Det tas sikte på at avgiften iverksettes 1. april 2010, men på grunn av noe usikkerhet om ESAs samtykke gis departementet fullmakt til å bestemme tidspunkt for iverksettelse av avgiften, se forslag til avgiftsvedtak II. Forslaget er på usikkert grunnlag beregnet til å gi en provenyøkning på 28 mill. kroner påløpt og 25 mill. kroner bokført.

CO₂-avgiften i petroleumsvirksomheten

Avgiftssatsene i 2009 er 0,46 kroner per Sm³ gass og 0,46 kroner per liter olje eller kondensat.

Fra 2008 er CO₂-utslipp fra petroleumsvirksomheten i tillegg inkludert i kvotesystemet.

Det foreslås å prisjustere avgiftssatsene for 2010, se forslag til avgiftsvedtak første ledd bokstav a og b.

Utslipp av klimagasser

Etter Kyotoprotokollen skal Norge sørge for at klimagassutslippene i perioden fra 2008 til 2012 i gjennomsnitt ikke overskrider summen av de kvotene Norge ble tildelt i Kyotoprotokollen og de kvotene Norge skaffer via de såkalte Kyoto-mekanismene, herunder kjøp av godkjente utslippskvoter fra andre land.

I Kyotoprotokollen fikk Norge tildelt en årlig kvotemengde som i gjennomsnitt er 1 pst. høyere enn utslippene i 1990. Kvoteplikten gjelder samlet for 5-årsperioden under ett.

Foreløpige tall viser at de samlede norske klimagassutslippene var 53,8 mill. tonn CO₂-ekvivalenter i 2008. Dette er en reduksjon på 2,4 pst. fra 2007. I perioden 1990 til 2008 har utslippene økt med drøyt 8 pst. Det meste av veksten skjedde i perioden fram til 1999, mens utslippene etter dette har vært relativt stabile.

Kvoteprisen

EUs kvotedirektiv (2003/87/EF) etablerte fra og med 2005 et system for handel med klimagass-kvoter med formål å redusere EUs utslipp av klimagasser på en kostnadseffektiv måte. Handel med klimagass-kvoter startet opp i løpet av første halvår 2005.

Det har vært store variasjoner i prisen på kvoter med levering i andre handelsperiode (Kyoto-perioden 2008–2012). Prisen på kvoter med levering i desember 2009 (EUADDEC09) har variert mellom 244 kroner per tonn CO₂ sommeren 2008 og 72 kroner per tonn CO₂ i februar 2008. Kvoter med levering

i desember 2009 ble i august 2009 omsatt for om lag 130 kroner per tonn CO₂.

Kvotepreisen har hele tiden ligget vesentlig under CO₂-avgiften på bensin, men fluktuerte i 2008 rundt CO₂-avgiften på mineralolje. Første kvartal 2009 ble kvotepreisen betydelig redusert som følge av konjunkturedgangen. Den har senere tatt seg noe opp og ligget relativt stabilt rundt 130 kroner per tonn CO₂ de siste månedene fram til september. Petroleumsvirksomheten er siden 1. januar 2008 ilagt både CO₂-avgift og kvoteplikt. I store deler av 2008 var kvotepriene høyere enn i 2007, og dermed fikk petroleumsvirksomheten også økte marginalkostnader ved CO₂-utslipp. I 2009 innebærer den foreløpige utviklingen i kvotepreisen at næringen har fått lavere marginalkostnader ved CO₂-utslipp.

4.8.10.2 KOMITEENS MERKNADER

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre, slutter seg til Regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til at det gjennom mange år har vært viktig for Stortinget å legge forholdene til rette for utbygging av infrastruktur til å ta i bruk gass som energi- og oppvarmingskilde for norsk industri og husholdninger. Bruk av naturgass har i stor grad erstattet olje og dermed redusert både CO₂-utslipp og NO_x-utslipp. Avgiftsfritaket har bidratt til å utvikle norsk industri og sikret at Norge tar i bruk gass på linje med andre land i Europa, selv om vi har langt igjen. Disse medlemmer mener at gass sin konkurranseflate mot alternativ energi er sterkt begrenset, og vil derfor legge forholdene til rette for at gass også i fremtiden kan bidra til å redusere norske klimautslipp. Uten avgift har gass utkonkurrert olje som energikilde, og disse medlemmer mener derfor Regjeringens avgiftsøkning er for stor og vil ha utilsiktede negative konsekvenser for norsk gass- og miljøpolitikk.

Disse medlemmer går imot Regjeringens forslag.

Disse medlemmer viser til merknad foran under punkt 4.8.9.3.2.

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti mener at en intensivert innsats for å få ned innenlandske klimagassutslipp også må få konsekvenser for innenlandsk flytrafikk. Det vil bli svært krevende å nå ambisiøse mål for klimagassreduksjoner i Norge med en fortsatt vekst i utslippene fra denne sektoren. Dette medlem mener at en avgiftsøkning som motsvarer en økt billettpris på 3 kroner pr. flyreise mellom Oslo og Bergen neppe bidrar sterkt i så måte, og vil derfor foreslå å øke CO₂-avgiften på

mineralolje brukt i innenlandsk flytrafikk ytterligere med 25 øre pr. liter utover prisjustering.

Dette medlem fremmer derfor følgende forslag:

"Stortinget slutter seg til Regjeringens forslag til vedtak om CO₂-avgift på mineralske produkter, med følgende endringer:

§ 1 bokstav a skal lyde:

Mineralolje: kr 0,58 pr. liter. For innenriks luftfart er satsen kr 0,93 pr. liter. For treforedlingsindustrien, sildemel- og fiskemelindustrien er satsen kr 0,30 pr. liter."

Komiteens medlem fra Venstre viser til Venstres hovedmål om et skatte- og avgiftssystem som innebærer mer skatt på forbruk og helse- og miljøskadelig adferd og mindre skatt på arbeid og investeringer i næringsliv og arbeidsplasser. Dette medlem viser i den forbindelse til merknader i denne innstilling punkt 4.2.2 hvor det framgår at Venstre omprioriterer om lag 7 mrd. kroner i skatte- og avgiftsopplegget for 2009, med en samlet skatte- og avgiftslette på 442,5 mill. kroner. Som et ledd i en slik miljømessig omstilling av skattesystemet hvor det skal både lønne seg og arbeide, investere og eie i norske arbeidsplasser og norsk næringsliv og samtidig å legge om adferd i mer miljøvennlig retning og stimulere til et sunnere kosthold/livsstil foreslår dette medlem å øke CO₂-avgiften på sokkelen med 15 øre pr. standardkubikkmeter og med ca. 10 pst på mineralske produkter.

Dette medlem fremmer derfor følgende forslag:

"Stortingets vedtak om CO₂-avgift i petroleumsvirksomheten på kontinentalsokkelen for budsjetterminen 2010 skal lyde:

Fra 1. januar 2010 skal det i henhold til lov 21. desember 1990 nr. 72 om avgift på utslipp av CO₂ i petroleumsvirksomhet på kontinentalsokkelen betales CO₂-avgift til statskassen etter følgende satser:

- a) for gass 62 øre pr. standardkubikkmeter
- b) for olje eller kondensat 62 øre pr. liter."

"Stortingets vedtak om miljøavgifter på mineralske produkter mv. A. CO₂-avgift på mineralske produkter for budsjetterminen 2010 § 1 første ledd skal lyde:

Fra 1. januar 2010 skal det i henhold til lov 19. mai 1933 nr. 11 om særavgifter betales CO₂-

avgift til statskassen ved innførsel og innenlandsk produksjon av følgende mineralske produkter med følgende beløp:

- a) Mineralolje: kr 0,68 pr. liter. For mineralolje til innenriks luftfart skal det betales avgift med kr 0,78 pr. liter. For mineralolje til treforedlingsindustrien, sildemel- og fiskemelindustrien skal det betales avgift med kr 0,40 pr. liter.
- b) Bensin: kr 0,96 pr. liter."

"Stortingets vedtak om miljøavgifter på mineralske produkter mv. A. CO₂-avgift på mineralske produkter for budsjetterterminen 2010 II skal lyde:

Fra den tid departementet bestemmer gjøres følgende endringer i Stortingets vedtak om CO₂-avgift på mineralske produkter for budsjetterterminen 2010:

A

§ 1 første ledd nye bokstaver c og d skal lyde:

- c) Naturgass: kr 0,58 pr. standardkubikkmeter.
- d) LPG: kr 0,75 pr. kg.

B

§ 5 skal lyde:

Det gis fritak, refusjon eller ytes tilskudd for CO₂-avgift på gass til

- a) annen bruk enn oppvarming av bygg mv.,
- b) veksthusnæringen.

C

Gjeldende §§ 5, 6 og 7 blir ny §§ 6, 7 og 8."

4.8.11 Kap. 5543 Svovelavgift (post 71)

4.8.11.1 SAMMENDRAG

Svovelavgift på mineralske produkter ble innført i 1970 og ble i 1999 skilt ut i et eget avgiftsvedtak. Avgiften skal bidra til å redusere utslippene av svovel.

Avgiftsplikten omfatter mineralolje. Som mineralolje anses bl.a. parafin, fyringsparafin, gassolje, dieselolje og fyringsolje. Avgiftsplikten oppstår som hovedregel ved uttak fra godkjent lager eller ved innførsel.

Avgiftssatsen i 2009 er 7,4 øre per liter mineralolje for hver påbegynt 0,25 pst. vektandel svovel i olje som inneholder over 0,05 pst. vektandel svovel. Dette tilsvarer om lag 15,10 kroner per kg SO₂ for tungolje.

Det gis avgiftsfritak bl.a. for bruk av mineralolje i skip i utenriks fart, fiske og fangst i fjerne farvann og fly i utenriks fart. I tillegg kan hele eller deler av

avgiften refunderes dersom utslippet av svovel til atmosfæren er mindre enn svovelinnholdet i de benyttede produktene skulle tilsi.

Det foreslås å prisjustere avgiftssatsen for 2010, se forslag til avgiftsvedtak § 1.

Utslipp av SO₂

Norge er i henhold til Gøteborgprotokollen av 1999 forpliktet til å redusere de årlige utslippene av svoveldioksid (SO₂) til maksimalt 22 000 tonn fra og med 2010. I de siste tiårene har det vært en markant nedgang i de norske utslippene av SO₂. Foreløpige tall viser at utslippene i 2008 var på 20 200 tonn, noe som er en reduksjon på 61 pst. siden 1990. Utslippene økte imidlertid med 500 tonn fra 2007 til 2008. Utslippene ligger dermed 1 800 tonn, eller om lag 8 pst., under utslippsforpliktelsen etter Gøteborgprotokollen. Utslippene har ligget under utslippsforpliktelsen hvert år siden 2006.

4.8.11.2 KOMITEENS MERKNADER

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag.

Komiteens medlem fra Venstre viser til Venstres hovedmål om et skatte- og avgiftssystem som innebærer mer skatt på forbruk og helse- og miljøskadelig adferd og mindre skatt på arbeid og investeringer i næringsliv og arbeidsplasser. Dette medlem viser i den forbindelse til merknader i denne innstilling punkt 4.2.2 hvor det framgår at Venstre omprioriterer om lag 7 mrd. kroner i skatte- og avgiftsopplegget for 2009, med en samlet skatte- og avgiftslette på 442,5 mill. kroner. Som et ledd i en slik miljømessig omstilling av skattesystemet hvor det skal både lønne seg å arbeide, investere og eie i norske arbeidsplasser og norsk næringsliv og samtidig å legge om adferd i mer miljøvennlig retning og stimulere til et sunnere kosthold/livsstil, foreslår dette medlem å øke svovelavgiften med om lag 10 pst.

Dette medlem fremmer derfor følgende forslag:

"I Stortingets vedtak om miljøavgifter på mineralske produkter mv., B. Svovelavgift for budsjetterterminen 2010 skal § 1 første ledd lyde:

Fra 1. januar 2010 skal det i henhold til lov 19. mai 1933 nr. 11 om særavgifter betales svovelavgift til statskassen ved innførsel og innenlandsk produksjon av mineralolje som inneholder over 0,05 pst. vektandel svovel med 8,3 øre pr. liter for hver påbegynt 0,25 pst. vektandel svovel."

4.8.12 *Kap. 5546 Avgift på sluttbehandling av avfall (post 70)*

4.8.12.1 SAMMENDRAG

Avgiften på sluttbehandling av avfall ble innført i 1999. Avgiften består av en avgift på deponering av avfall og en avgift på forbrenning av avfall. Avgiften skal prise miljøkostnadene ved sluttbehandling av avfall og dermed stimulere til økt gjenvinning og reduserte avfallsmengder. Forbrenningsavgiften skal i tillegg stimulere til utsortering av utslippsintensive avfallsfraksjoner og rensing av utslipp.

Avgift på deponering av avfall

Avgiftsplikten omfatter avfall levert til deponi. Det gis fritak for deponiavgiften for farlig avfall, avfall som innleveres til anlegg for ombruk, gjenvinning eller sortering for gjenvinning, avfall som består av uorganisk materiale og som legges på særskilt opplagsplass, avfall som er restavfall fra utnyttelse av returfiber i treforedlingsindustrien samt avfall som består av forurensede jord- og løsmasser forurenset før 1. januar 1999.

I dag er avgiftssatsen for avfall til deponi differensiert etter om deponiet tilfredsstillende avfallsforskriftens krav til høy miljøstandard eller ikke. Fra 16. juli 2009 skal alle deponier drives i henhold til kravene i avfallsforskriften kapittel 9, og det vil ikke lenger være behov for å differensiere avgiftssatsen etter deponiets standard. Det foreslås derfor å oppheve den høye satsen på avfall til deponi med virkning fra 1. januar 2010.

Omlegging av deponiavgiften

Etter at forbudet mot å deponere biologisk nedbrytbart avfall trådte i kraft 1. juli 2009, vil utslippene av klimagasser og miljøgifter per tonn avfall bli redusert. Deponiavgiften, som ble innført for å prise miljøkostnadene ved deponering, bør justeres for å avspeile denne endringen. Det ble i Revidert nasjonalbudsjett 2009 gjort rede for Statens forurensingstilsyns (SFT) forslag til omlegging av deponiavgiften. SFTs forslag innebærer i hovedsak en utvidelse av avgiftsgrunnlaget til å omfatte uorganisk avfall med fritak for inert avfall og å redusere deponisatsen fra 447 til 209 kroner per tonn avfall. I tillegg anbefalte SFT å opprettholde dagens avgiftssats på 447 kroner for avfall som deponeres med dispensasjon fra deponiforbudet.

I finanskomitéens merknader til omtalen av forslaget, jf. Innst. S. nr. 355 (2008–2009) ber finanskomitéens flertall, alle unntatt medlemmene fra Framskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti, Regjeringen vurdere en endring i avgiften slik at den bedre viser den faktiske miljøkostnaden ved deponering. Det samme flertallet ber i tillegg Regjeringen vurdere

næringskonsekvensene av den foreslåtte avgiftsutvidelsen og komme tilbake med et konkret forslag i statsbudsjettet for 2010.

Finansdepartementet har vurdert næringskonsekvenser av omleggingen. Vurderingen er bl.a. basert på innspill fra SFT om forventede avfallsmengder for de ulike avfallsfraksjonene. Det vil være noe usikkerhet rundt disse avfallsmengdene og beregningene, særlig på grunn av store endringer i avfallsstrømmene i forbindelse med deponiforbudet. SFTs forslag om å redusere deponisatsen fra 447 til 209 kroner og utvide avgiftsgrunnlaget til også å omfatte uorganisk ikke-inert avfall gir samlet sett en avgiftslettelse på om lag 75 mill. kroner. Det er beregnet at med dagens avfallssituasjon vil avgiftsutvidelsen øke kostnadene for avfallsforbrenningsanleggene med om lag 40 mill. kroner og for biobrenselsanleggene med om lag 15 mill. kroner. Denne merkostnaden kan tilsvare en økning i fjernvarmeprisene med rundt 5 pst. for avfallsforbrenningsanleggene. For biobrenselsanleggene kan økningen bli noe høyere.

Ifølge SFT kan mengden aske/slagg fra avfallsforbrenningsanlegg som leveres til deponi, forventes å øke noe de kommende 4–5 årene som følge av deponiforbudet og økt avfallsforbrenning, og merkostnadene kan komme opp mot 50 mill. kroner om noen år. Andre sektorer som vil bli berørt er metallindustri, som får en anslått merkostnad på om lag 30 mill. kroner for innlevering av slag/aske til deponi. Dette er en beskjeden merkostnad for bransjen. Deponering av metall, asfalt, gips og uorganisk slam samt vannbasert borekaks kan også omfattes av avgiftsutvidelsen, men her antas næringskonsekvensene å være små.

På bakgrunn av omtalen i Revidert nasjonalbudsjett 2009 har Finansdepartementet mottatt flere innspill og synspunkter fra berørte parter. Utvidelsen av avgiftsgrunnlaget ville gitt økte kostnader for biobrensel- og avfallsforbrenningsanlegg som for tiden er i en vanskelig konkurransesituasjon, jf. omtale i proposisjonens avsnitt 3.14.2. Etter en helhetsvurdering foreslås det å beholde dagens virkeområde for sluttbehandlingsavgiften inntil videre.

Anslagene for miljøkostnadene ved deponering av avfall er usikre. Dette forsterkes i en situasjon hvor en nylig har innført et forbud mot deponering av avfall og hvor det er usikkerhet knyttet til sammensetningen av avfall som vil bli deponert. For ikke å undervurdere miljøkostnadene ved deponi og for å sikre et sterkt nok incentiv til gjenvinning, fremmes forslag om å redusere deponiavgiftssatsen til 275 kroner per tonn avfall fra 1. januar 2010. Det foreslås at dagens sats for avfall til deponi på 447 kroner per tonn prisjusteres og videreføres for biologisk nedbrytbart avfall som deponeres etter dispensasjon gitt fra forurensningsmyndighetene. Forslagene som er

innarbeidet i forslag til avgiftsvedtak § 2, gir et proveny tap på om lag 130 mill. kroner påløpt og om lag 120 mill. kroner bokført.

Avgift på forbrenning av avfall

Avgiften på forbrenning av avfall ble innført i 1999 samtidig med deponiavgiften. I 2004 ble forbrenningsavgiften lagt om fra en avgift basert på innlevert mengde avfall til en avgift direkte på utslipp. Forbrenning av avfall gir utslipp med både globale-, regionale- og lokale skadevirkninger på helse og miljø. Forbrenningsavgiften er basert på målinger av utslipp direkte fra anleggene. Dermed stimulerer avgiften både til rensing av utslipp, utsortering av miljøskadelige avfallsfraksjoner, materialgjenvinning og reduserte avfallsmengder fra husholdninger og næringsliv.

Avgiftsplikten omfatter utslipp av støv, gassene hydrogenfluorid (HF), hydrogenklorid (HCl), nitrogenoksider (NO_x) og svoveldioksid (SO₂), dioksiner, tungmetallene kvikksølv (Hg), kobber (Cu), kadmium (Cd), bly (Pb), krom (Cr), mangan (Mn), arsen (As) og nikkel (Ni) samt karbondioksid (CO₂) ved forbrenning av avfall innlevert til sluttbehandling ved forbrenningsanlegg. Avgiftsplikten oppstår ved utslipp til luft av avgiftspliktige stoffer ved forbrenning av avfall. CO₂-komponenten i avgiften er imidlertid knyttet til mengden avfall, ikke selve utslippet, og avgiftsplikten oppstår ved innlevering av avfall til forbrenning.

Markedet for avfallsforbrenning

Forbudet mot deponering av nedbrytbart avfall fra 1. juli 2009 innebærer at en betydelig del av det avfallet som ikke lenger kan deponeres, vil gå til forbrenning. Det har derfor vært forventet at deponiforbudet ville føre til knapphet på forbrenningskapasitet i Norge. Avfalls- og fjernvarmebransjen har uttrykt bekymring for forbrenningsanlegg som er under utbygging de nærmeste årene. Disse anleggene opplever økt konkurranse om avfallet fra forbrenningsanlegg i Sverige. Bransjen har vist til at finanskrisen har gitt en betydelig nedgang i avfallsmengdene i Sverige og at det dermed er stor etterspørsel etter avfall fra Norge. Bransjen frykter at de ikke får tilgang til nok avfall til en kostnad som kan gi tilstrekkelig lønnsomhet og ber om at den norske forbrenningsavgiften fjernes, slik det i Sverige er foreslått med virkning fra 1. oktober 2010.

Bransjen oppgir kostnadene ved forbrenning i Norge til 800–1 000 kroner per tonn avfall, mens prisene i Sverige oppgis til 300–600 kroner per tonn avfall eksklusiv transportkostnader. Dagens forbrenningsavgift utgjør imidlertid bare om lag 90 kroner per tonn avfall og har derfor begrenset betydning for

de store ulikhetene i prisene mellom det norske og svenske avfallsmarkedet.

Det må søkes om eksporttillatelse for transport av avfall over landegrensene. Regelverket administreres av SFT, og det innvilges kun eksporttillatelse for ett år av gangen. Regelverket gir anledning til å begrense eksport av blandet husholdningsavfall ut i fra hensyn til nasjonal behandlingskapasitet.

Etter henvendelser fra fjernvarme- og avfallsforbrenningsbransjen vurderte SFT situasjonen på avfallsmarkedet og muligheten for eksportrestriksjoner i juni 2009. I en redegjørelse fra 22. juni 2009 skiver SFT

"... at det i dag ikke er tilstrekkelig ledig energitnyttelseskapasitet i Norge til å håndtere alt avfallet som rammes av deponiforbudet mot nedbrytbart avfall fra 1. juli."

Videre tilføyes:

"... SFT vil følge utviklingen og hvis vår vurdering av avfallsmarkedet tilsier at det vil være nødvendig for å sikre et velfungerende marked, vil det derfor være mulig å innføre eksportrestriksjoner på et senere tidspunkt."

Dette tilsier at vi noen år framover vil ha knapphet på behandlingskapasitet i Norge og at det svenske avfallsmarkedet kan avhjelpe situasjonen på en miljømessig forsvarlig måte. Regjeringen vil imidlertid ha mulighet til å be SFT vurdere eksportforbud dersom situasjonen i avfallsmarkedet tilsier det.

En eventuell avvikling av avgiften vil føre til mer avfall, mindre materialgjenvinning og høyere miljøskadelige utslipp til luft. Dette er særlig problematisk siden mange forbrenningsanlegg er lokalisert i områder med høy befolkningskonsentrasjon for at de bedre skal kunne utnytte spillvarmen til for eksempel fjernvarme. Dagens avgift har positive miljøeffekter.

Avgiftssatsene på utslipp av de enkelte stoffene varierer og er fastsatt ut fra beregnet miljøskade. Det foreslås å prisjustere avgiftssatsene for 2010, se forslag til avgiftsvedtak § 3.

Dispensasjon fra avgiftsplikten

Energianlegg i industrien som kun benytter avfallsbaserte brensler i produksjonen, anses som gjenvinningsanlegg og er fritatt fra avgiften. Dette er i tråd med ønsket om økt gjenvinning. Gjennom fritaket prises imidlertid ikke miljøkostnadene ved bruk av det avfallsbaserte brenselet, og dermed stimuleres det heller ikke til avfallsforebygging, gjenvinning, utsortering av utslippsintensive avfallsfraksjoner eller rensing av utslipp. Sluttbehandlingsavgiften er på denne måten utformet for å ivareta motstridende miljøpolitiske hensyn ved at den både skal prise miljøkostnadene ved forbrenning av avfall, og samtidig

stimulere til økt bruk av avfallsbaserte brensler i industrien.

De motstridende hensyn reiser avgifts- og miljøpolitiske utfordringer, og det er behov for at Finansdepartementet og Miljødepartementet i samarbeid foretar en grundig gjennomgang og vurdering av forbrenningsavgiften bl.a. i sammenheng med annen relatert virkemiddelbruk og i forhold til relevante miljøpolitiske mål.

I påvente av resultatet av en slik vurdering, kom departementet i en forvaltningssak som gjaldt Norcem sitt forbrenningsanlegg i Brevik, til at det var uheldig å pålegge sluttbehandlingsavgift for forbrenningsanlegget som etter en konkret vurdering falt utenfor gjeldende fritak. Anlegget ble dermed gitt dispensasjon fra avgiftsplikten. Dispensasjonen er gjort gjeldende for andre lignende tilfeller.

Finansdepartementet legger opp til å foreta en grundig gjennomgang av avgiften på forbrenning av avfall, bl.a. på bakgrunn av det fritaket som er gitt for Norcem.

4.8.12.2 *Komiteens merknader*

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, slutter seg til Regjeringens forslag.

Flertallet viser til omtale av markedet for avfallsbrenning i Prop. 1 S (2009–2010). Flertallet har merket seg at avfallsbransjen er bekymret for at ulike avgiftsmessige vilkår for avfallsforbrenning mellom Norge og Sverige kan føre til uheldige konsekvenser for fjernvarmeutbygging i Norge og til økt transport. Samtidig viser flertallet til at forbrenningsavgiften kan ha positive effekter for materialgjenvinning, avfallsmengde og luftforurensing i tettbygde strøk, samt at svenske forbrenningsanlegg har høyere energiutnyttelse enn norske.

Flertallet viser videre til at Regjeringen fram til Revidert nasjonalbudsjett skal foreta en gjennomgang av markedet for avfallsforbrenning for å finne ut hva som ut fra miljøhensyn og samfunnsøkonomiske hensyn er de beste løsningene. Gjennomgangen må gi anslag på effekten på i) lokale utslipp av giftige og forurensende stoffer, ii) avfallsmengde, iii) materialgjenvinning, iv) energiutnyttelse (klimagassutslipp), v) miljøproblemer knyttet til transport, vi) konsekvenser for utbygging av lokale fjernvarmeanlegg og vii) næringsmessige forhold, alt både på kort og lang sikt. Gjennomgangen må også vurdere alternative måter å oppnå miljømålene på, inkludert regulering. Flertallet understreker at det er viktig med en helhetsvurdering av miljøkonsekvensene.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Fol-

keparti viser til at en stadig økende andel av norsk avfall transporteres i trailere til Sverige og brukes i svenske forbrenningsanlegg. En samlet bransje i Norge er bekymret for at det ikke skal leveres nok avfall til norske anlegg, samtidig som det reduserer investeringsviljen til å bygge nye anlegg etter at deponiforbudet ble gjort gjeldende fra 1. juli 2009. Disse medlemmer mener også det er bedre med avgiftslettelser, som samtidig medfører redusert trailertrafikk på norske veier, enn at Regjeringen benytter muligheten til å be Statens forurensningstilsyn vurdere eksportforbud. Disse medlemmer viser til at Sverige har vedtatt å fjerne forbrenningsavgiften fra 1. september 2010 og dermed svekkes den norske konkurranseevnen ytterligere i et nordisk, og i økende grad europeisk avfallsmarked, hvor det blir viktig å arbeide for likeverdige konkurransevilkår.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet mener avgiften på sluttbehandling av avfall burde fjernes ettersom denne blant annet fører til at avfall fraktes til våre naboland istedenfor å forbrennes på topp moderne anlegg i Norge. Dette bidrar blant annet til unødvendige klimautslipp. Fremskrittspartiet foreslår at avgiften fjernes fra 1. juli 2010.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"Stortinget slutter seg til Regjeringens forslag til vedtak om særavgifter til statskassen for budsjetterminen 2010 om avgift på sluttbehandling av avfall (kap. 5546 post 70) med følgende endring:

Ny § 7 skal lyde:

Avgift på sluttbehandling av avfall opphører fra 1. juli 2010."

Komiteens medlemmer fra Høyre og Kristelig Folkeparti vil derfor gå imot Regjeringens forslag.

Disse medlemmer viser til at deponering av biologisk nedbrytbart avfall er ment som en overgangsløsning frem til 2013 da det antas at tilstrekkelig behandlingsskapitet vil være etablert. I henhold til avfallsforskriften er det kun i særlige tilfeller det kan tillates deponering av biologisk nedbrytbart avfall som i utgangspunktet rammes av deponiforbudet. Fylkesmennene som innvilger dispensasjon skal i hovedsak vurdere om det foreligger hensiktsmessige alternativer til deponering av det aktuelle avfallet, som f. eks. forbrenning, på kort sikt. Disse medlemmer viser også til vårt forslag om å fjerne forbrenningsavgiften som må sees i sammenheng med denne avgiftsøkningen.

Disse medlemmer vil på denne bakgrunn fremme følgende forslag:

"Sluttbehandlingsavgiften for avfall økes fra kr 447 til kr 1 000 per tonn."

Komiteens medlem fra Venstre viser til Venstres hovedmål om et skatte- og avgiftssystem som innebærer mer skatt på forbruk og helse- og miljøskadelig adferd og mindre skatt på arbeid og investeringer i næringsliv og arbeidsplasser. Dette medlem viser i den forbindelse til merknader i denne innstilling punkt 4.2.2 hvor det framgår at Venstre omprioriterer om lag 7 mrd. kroner i skatte- og avgiftsopplegget for 2009, med en samlet skatte- og avgiftslette på 442,5 mill. kroner. Som et ledd i en slik miljømessig omstilling av skattesystemet hvor det skal både lønne seg og arbeide, investere og eie i norske arbeidsplasser og norsk næringsliv og samtidig å legge om adferd i mer miljøvennlig retning og stimulere til et sunnere kosthold/livsstil. Det er imidlertid ikke slik at alle miljøavgifter i seg selv er positive og bidrar til en mer miljøriktig adferd. Slik forbrenningsavgiften for sluttbehandling av avfall fremstår i dag virker den direkte mot sin hensikt. Norsk avfallsbransje har i lengre tid bedt om at forbrenningsavgiften fjernes for å redusere avfallseksporten til Sverige. Bransjen melder om en kraftig økning i avfallseksporten etter at deponiforbudet trådte i kraft 1. juli, og at norske forbrenningsanlegg nå opplever mangel på avfall. I stedet for å imøtekomme dette ønske, foreslår Regjeringen tvert imot at avgiften økes i statsbudsjettet for 2010. Dette i en situasjon hvor svenskene har vedtatt at de skal fjerne denne avgiften fra neste år noe som vil medføre en enda mer konkurransevridende ordning mellom Sverige og Norge på dette området.

Norsk Fjernvarme, KS Bedrift og Avfall Norge la for kort tiden siden fram en undersøkelse basert på sine medlemsbedrifter, som viser at hvis forbrenningsavgiften fjernes på restavfall, vil avfallstransporten som i dag går til Sverige, reduseres med halvparten. Vi får også beskjed om at flere nyetableringer innen fjernvarmeanlegg nå er lagt på is på grunn av denne avgiften. Det er f.eks. Slagen Energigjenvinning i Vestfold, i Alvdal, Bodø, Trondheim, Buskerud og Tromsø. Vi ser også at flere forbrennings- og fjernvarmeanlegg nå må bruke olje og gass, og det vil føre til at vi får CO₂-utslipp i 2010 på opptil 114 000 tonn.

Dette medlem fremmer derfor følgende forslag:

"I Stortingets vedtak om avgift på sluttbehandling av avfall for budsjetterminen 2010 skal § 3 oppheves.

Avgiftsvedtaket §§ 4, 5 og 6 blir da nye §§ 3, 4 og 5."

4.8.13 Kap. 5547 Avgift på helse- og miljøskadelige kjemikalier (post 70 og 71)

4.8.13.1 SAMMENDRAG

Avgiften på de helse- og miljøskadelige kjemikaliene trikloreten (TRI) (post 70) og tetrakloreten (PER) (post 71) ble innført i 2000. Avgiftens formål er å redusere bruken av disse kjemikaliene.

Avgiftsplikten omfatter TRI og PER, herunder gjenvunnet TRI og PER. Videre omfattes TRI og PER som inngår som bestanddel i andre produkter dersom mengden av TRI og PER overstiger henholdsvis 1 pst. og 0,1 pst. av produktets totale vekt. Avgiftsplikten oppstår som hovedregel ved uttak fra godkjent lager eller ved innførsel. Det gis fritak for avgiften bl.a. for TRI og PER som er gjenvunnet til eget bruk.

Avgiftssatsene i 2009 er 60,96 kroner per kg ren TRI eller PER. For varer hvor kun en del av innholdet er TRI eller PER, blir det beregnet en forholdsmessig avgift. Satsene avspeiler innholdet av TRI eller PER i produktene.

Det foreslås å prisjustere avgiftssatsene for 2010, se forslag til avgiftsvedtak § 1.

Miljøverndepartementet har etablert en refusjonsordning for avfall som inneholder TRI og som innleveres til godkjent mottak eller behandlingsanlegg for farlig avfall. Refusjonsordningen administreres av Statens forurensningstilsyn og er nærmere omtalt i Prop. 1 S (2009–2010) Miljøverndepartementet.

4.8.13.2 KOMITEENS MERKNADER

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag.

4.8.14 Kap. 5548 Miljøavgift på klimagasser (post 70)

4.8.14.1 SAMMENDRAG

Avgiften på klimagassene hydrofluorkarboner (HFK) og perfluorkarboner (PFK) ble innført i 2003. Avgiftens formål er å redusere utslippene av HFK og PFK gjennom å stimulere til bruk av alternative gasser og til utvikling av ny teknologi som ikke bruker HFK og PFK.

Avgiftsplikten omfatter alle blandinger av HFK og PFK, både innbyrdes blandinger og blandinger med andre stoffer, samt HFK og PFK som inngår som bestanddel i andre varer. Avgiftsplikten oppstår som hovedregel ved uttak fra godkjent lager eller ved innførsel. Det gis fritak for avgiften bl.a. for HFK og PFK som gjenvinnes.

Avgiftssatsene er gradert ut fra gassenes globale oppvarmingspotensiale (GWP) og tilsvarer i 2009 om lag 205 kroner per tonn CO₂-ekvivalenter. Dette innebærer at de ulike HFK- og PFK-forbindelsene har ulike satser avhengig av hvor kraftig klimaeffekt

de antas å ha. Det foreslås å prisjustere avgiftssatsene for 2010, se forslag til avgiftsvedtak § 2.

Miljøverndepartementet har etablert en refusjonsordning for HFK og PFK som innleveres for destruksjon til godkjent destruksjonsanlegg. Refusjonsordningen administreres av Statens forurensningstilsyn og er nærmere omtalt i Prop. 1 S (2009–2010) Miljøverndepartementet.

4.8.14.2 KOMITEENS MERKNADER

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmet fra Venstre, slutter seg til Regjeringens forslag.

Komiteens medlem fra Venstre viser til Venstres hovedmål om et skatte- og avgiftssystem som innebærer mer skatt på forbruk og helse- og miljøskadelig adferd og mindre skatt på arbeid og investeringer i næringsliv og arbeidsplasser. Dette medlem viser i den forbindelse til merknader i denne innstilling punkt 4.2.2 hvor det framgår at Venstre omprioriterer om lag 7 mrd. kroner i skatte- og avgiftsopplegget for 2009, med en samlet skatte- og avgiftslette på 442,5 mill. kroner. Som et ledd i en slik miljømessig omstilling av skattesystemet hvor det skal både lønne seg og arbeide, investere og eie i norske arbeidsplasser og norsk næringsliv og samtidig å legge om adferd i mer miljøvennlig retning og stimulere til et sunnere kosthold/livsstil foreslår dette medlem å øke miljøavgiftene på HFK og PFK med om lag 10 pst.

Dette medlem fremmer derfor følgende forslag:

"Stortingets vedtak om avgift på hydrofluorkarboner (HFK) og perfluorkarboner (PFK) for budsjetterminen 2010 § 2 første ledd skal lyde:

Avgift skal betales med følgende beløp:

Produkttyper	Kjemisk formel	Avgiftssats (kr/kg)
HFK		
HFK-23	CHF ₃	2 686
HFK-32	CH ₂ F ₂	149
HFK-41	CH ₃ F	34
HFK-43-10mee	C ₅ H ₂ F ₁₀	298
HFK-125	C ₂ HF ₅	643
HFK-134	C ₂ H ₂ F ₄	230
HFK-134a	CH ₂ FCF ₃	298
HFK-152a	C ₂ H ₄ F ₂	32
HFK-143	C ₂ H ₃ F ₃	69
HFK-143a	C ₂ H ₃ F ₃	872
HFK-227ea	C ₃ HF ₇	666
HFK-236fa	C ₃ H ₂ F ₆	1 446

Produkttyper	Kjemisk formel	Avgiftssats (kr/kg)
HFK-245ca	C ₃ H ₃ F ₅	129
PFK		
Perfluormetan	CF ₄	1 492
Perfluoretan	C ₂ F ₆	2 112
Perfluorpropan	C ₃ F ₈	1 607
Perfluorbutan	C ₄ F ₁₀	1 607
Perfluorcyklobutan	c-C ₄ F ₈	1 997
Perfluoropentan	C ₅ F ₁₂	1 722
Perfluorheksan	C ₆ F ₁₄	1 699"

4.8.15 Kap. 5549 Avgift på utslipp av NO_x (post 70)

4.8.15.1 SAMMENDRAG

Avgiften på utslipp av nitrogenoksider (NO_x) ble innført i 2007. Avgiftens formål er å bidra til kostnadseffektive reduksjoner i utslippene av NO_x og sammen med andre virkemidler bidra til å oppfylle Norges utslippsforpliktelse etter Gøteborgprotokollen. Avgiftsplikten omfatter utslipp av NO_x ved energiproduksjon fra:

- framdriftsmaskineri med samlet installert motoreffekt på mer enn 750 kW,
- motorer, kjeler og turbiner med samlet installert innfyrt effekt på mer enn 10 MW, og
- fakler på offshoreinstallasjoner og anlegg på land.

Avgiftsplikten oppstår ved utslipp av NO_x. Avgiftssatsen i 2009 er 15,85 kroner per kg utslipp av NO_x.

Det gis fritak for avgiften for bl.a. utslipp fra fartøy som går i direkte fart mellom norsk og utenlandsk havn, luftfartøy som går i direkte fart mellom norsk og utenlandsk lufthavn, fartøy som brukes til fiske og fangst i fjerne farvann samt utslippskilder omfattet av miljøavtale med staten om gjennomføring av NO_x-reducerende tiltak i samsvar med et fastsatt miljømål.

Miljøverndepartementet og 14 næringsorganisasjoner inngikk 14. mai 2008 en avtale som forplikter næringsorganisasjonene til å redusere de årlige utslippene med 30 000 tonn. Dette skjer ved at det gjennomføres utslippsreducerende tiltak i enkeltvirksomhetene som slutter seg til avtalen. Utslippsreduksjonene skal være fullt ut gjennomført innen utgangen av 2011. Avgiftsfritaket gjelder for 3 år og utløper 31. desember 2010. EFTAs overvåkningsorgan (ESA) godkjente 16. juli 2008 (501/08/COL) avgiftsfritaket for virksomheter som er omfattet av miljøavtalen som lovlig statsstøtte. Det vises til nærmere omtale av miljøavtalen i Prop. 1 S (2009–2010) for

Miljøverndepartementet. Der framgår det at næringslivsorganisasjonene har oppfylt sine reduksjonsforpliktelse for 2008, og at avgiftsfritaket dermed er godkjent.

Det foreslås å prisjustere avgiftssatsen for 2010, se forslag til avgiftsvedtak § 1.

Utslipp av NO_x

Norge er i henhold til Gøteborgprotokollen av 1999 forpliktet til å redusere de årlige utslippene av NO_x til maksimalt 156 000 tonn fra og med 2010. De norske utslippene av NO_x økte fram til 1999, men har etter dette gått ned. Foreløpige utslippstall for 2008 viser at utslippene har blitt redusert med 14 pst. siden 1990. Utslippene av NO_x var i 2008 på 178 600 tonn. Dette er en reduksjon på 14 900 tonn siden 2007. Utslippene ligger dermed 22 600 tonn, eller 14 pst., over reduksjonsforpliktelsen etter Gøteborgprotokollen.

4.8.15.2 KOMITEENS MERKNADER

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmet fra Venstre, slutter seg til Regjeringens forslag.

Komiteens medlem fra Venstre viser til Venstres hovedmål om et skatte- og avgiftssystem som innebærer mer skatt på forbruk og helse- og miljøskadelig adferd og mindre skatt på arbeid og investeringer i næringsliv og arbeidsplasser. Dette medlem viser i den forbindelse til merknader i denne innstilling punkt 4.2.2 hvor det framgår at Venstre omprioriterer om lag 7 mrd. kroner i skatte- og avgiftsopplegget for 2009, med en samlet skatte- og avgiftslette på 442,5 mill. kroner. Som et ledd i en slik miljømessig omstilling av skattesystemet hvor det skal både lønne seg og arbeide, investere og eie i norske arbeidsplasser og norsk næringsliv og samtidig å legge om adferd i mer miljøvennlig retning og stimulere til et sunnere kosthold/livsstil foreslår dette medlem å øke NO_x-avgiften med om lag 10 pst.

Dette medlem fremmer derfor følgende forslag:

"I Stortingets vedtak om avgift på utslipp av NO_x for budsjetterminen 2010 skal § 1 første ledd lyde:

Fra 1. januar 2010 skal det i henhold til lov 19. mai 1933 nr. 11 om særavgifter betales avgift til statskassen med kr 17,75 pr. kg utslipp av nitrogenoksider (NO_x) ved energiproduksjon fra følgende kilder:

a) framdriftsmaskineri med samlet installert motoreffekt på mer enn 750 kW,

b) motorer, kjeler og turbiner med samlet installert innfyrt effekt på mer enn 10 MW,

c) fakler på offshoreinstallasjoner og anlegg på land."

4.8.16 Kap. 5555 Avgift på sjokolade- og sukkervarer (post 70)

4.8.16.1 SAMMENDRAG

Avgiften på sjokolade- og sukkervarer ble innført i 1922. Avgiften er først og fremst fiskalt begrunnet, men avgiften har også en helsemessig begrunnelse.

Avgiftsplikten omfatter sukkervarer, herunder hvit sjokolade, tyggegummi, karameller, pastiller, sukkertøy og drops. Avgiftsplikten omfatter også sjokolade og andre næringsmidler som inneholder kakao. Ulike typer kjeks som søte kjeks, småkaker, vafler og vaffelkjeks er avgiftspliktig når de enten er helt overtrukket (eventuelt unntatt bunnen) med sjokolade-, kakao- og/eller sukkerholdig masse, eller er delvis overtrukket og/eller har mellomlag av sjokolade-, kakao- eller sukkermasse, og hvor vekten av massen utgjør mer enn 50 pst. av kjeksens samlede vekt. Avgiftsplikten omfatter også drops, tyggegummi og andre godterier uten innhold av sukker. Avgiftsplikten oppstår som hovedregel ved uttak fra godkjent lager eller ved innførsel. Det gis fritak for avgiften bl.a. for varer som brukes som råstoff mv. ved framstilling av varer.

I 2009 er sjokolade- og sukkervareavgiften 17,29 kroner per kg av varens avgiftspliktige vekt. Det foreslås at avgiftssatsen prisjusteres for 2010, se forslag til avgiftsvedtak § 1.

En generell avgift på sukker

Særavgiftsutvalget (NOU 2007:8 En vurdering av særavgiftene) anbefalte på prinsipielt grunnlag at avgiften på sjokolade- og sukkervarer, avgiften på alkoholfrie drikkevarer og avgiften på sukker erstattes med en generell sukkeravgift gradert etter tilsatt sukker i mat- og drikkevarer. En gradert avgift betyr at varer med lite sukker avgiftslegges lavere enn varer med mye sukker. Dette kan oppnås ved at produktet avgiftslegges etter antall gram tilsatt sukker.

Utvalget mente imidlertid at det ville være betydelige administrative problemer med en slik avgift. Utvalget fant også at en omlegging kan være problematisk etter EØS-avtalen. Utvalget anbefalte derfor at dagens merkeregler endres før en avgift etter sukkerinnhold i mat- og drikkevarer innføres.

Departementet slutter seg til Særavgiftsutvalgets prinsipielle syn om at avgiften på sjokolade- og sukkervarer, avgiften på alkoholfrie drikkevarer og avgiften på sukker bør erstattes med en generell sukkeravgift. En gradert avgift forutsetter imidlertid at begrepet "sukker" lar seg hensiktsmessig avgrense,

og at det kan fastslås og kontrolleres hvor mye sukker som er tilsatt varen. Videre må avgiften utformes i samsvar med EØS-avtalens regler om det frie varebyttet.

Det knytter seg usikkerhet til om disse forutsetningene kan oppfylles. Det skyldes bl.a. at begrepet "sukker" ikke er entydig. For eksempel kan ulike konsentrater av frukt og bær tilsettes som søtning. Det vil være vanskelig å skille mellom sukker som er tilsatt og sukker som forekommer naturlig i varen. Ikke minst vil det ved kontroll av varen være vanskelig å fastslå mengden tilsatt sukker. Administrative konsekvenser av å innføre avgift på alle eller større grupper mat- og drikkevarer tilsatt sukker vil være betydelige.

I dag er det ingen krav til å merke mengde sukkerinnhold i mat- og drikkevarer. Departementet mener at administrative og avgiftstekniske hensyn forutsetter endringer i merkeregulverket før det eventuelt er aktuelt å innføre en gradert sukkeravgift. Dagens merkeregulverk er basert på harmoniserte EU-direktiver. Det er dermed ikke rom for at det fastsettes nasjonale regler på området.

Helse- og omsorgsdepartementet arbeider for å påvirke EUs arbeid med nytt merkeregulverk slik at det kan danne grunnlag for en ny, gradert sukkeravgift. Det anses som overveiende sannsynlig at Kommisjonens forslag til ny matinformasjonsforordning vil inneholde krav til merking av totalt sukkerinnhold, slik at naturlig sukkerinnhold og tilsatt sukker til sammen framgår av merkingen. Matinformasjonsforordningen er til behandling i Rådet og Parlamentet, men det er lite trolig at den blir vedtatt før i 2011. Det ser ikke ut til å bli stilt krav til merking av tilsatt sukker slik som foreslått fra norsk side. Departementet vil derfor i samarbeid med Helse- og omsorgsdepartementet i løpet av 2010 starte å vurdere om nye EU-regler om merking av totalt sukkerinnhold kan danne grunnlag for en ny gradert sukkeravgift.

4.8.16.2 KOMITEENS MERKNADER

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag.

4.8.17 *Kap. 5556 Produktavgift på alkoholfrie drikkevarer (post 70)*

4.8.17.1 SAMMENDRAG

Avgiften på alkoholfrie drikkevarer ble lagt om fra 1. januar 2007. Dagens avgift omfatter drikkevarer som er tilsatt sukker eller søtstoff. Det innebærer at brus, lettbrus, nektar, saft, melkeprodukter mv. avgiftslegges dersom drikkevarene er tilsatt sukker eller søtstoff. Drikkevarer som naturlig inneholder sukker, f.eks. presset fruktjuice, avgiftslegges ikke. Sirup tilsatt sukker eller søtstoff til ervervsmessig framstilling av alkoholfrie drikkevarer i dispensere

mv., omfattes også av avgiften. Melkeprodukter som kun er tilsatt en mindre mengde sukker (til og med 15 gram sukker per liter) og varer i pulverform er fritatt for avgiften.

Avgiftsplikten omfatter også alkoholholdige drikkevarer med alkoholstyrke til og med 0,7 volumprosent alkohol. Drikkevarer som f.eks. alkoholfritt øl, avgiftslegges derfor kun dersom de er tilsatt sukker eller kunstig søtstoff. I all hovedsak produseres alkoholfritt øl uten at sukker eller søtstoff tilsettes.

Fra 1. januar 2009 ble avgiften på alkoholfrie drikkevarer økt til samme nivå som avgiften på lettøl (øl med alkoholinnhold mellom 0,7 og 2,7 volumprosent). Varene avgiftslegges med en avgift per liter, og satsen er 2,71 kroner for ferdigvare og 16,53 kroner for konsentrat i 2009. Det foreslås at avgiftssatsene prisjusteres for 2010, se forslag til avgiftsvedtak § 1.

For omtale av Særavgiftsutvalgets (NOU 2007:8) forslag om en generell avgift på sukker, vises det til avsnitt 3.17 i proposisjonen.

4.8.17.2 KOMITEENS MERKNADER

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til at frem til 1. januar 2007 var produkt laget av råsaft, saftkonsentrat, juice, nektar og saft av frukt og bær samt konsentrat av disse, unntatt produktavgift. Bakgrunnen for det var blant annet at produkt laget av ekte råvarer som frukt og bær er mer helsebringende enn produkt laget av kunstig farge og aroma, samt av landbrukspolitiske hensyn.

Disse medlemmer viser videre til at Regjeringen i statsbudsjettet for 2007 endret virkeområdet for produktavgift til å gjelde alle produkt med tilsatt sukker eller annet søtstoff, med unntak av enkelte melkeprodukt. Formålet med endringen var å redusere forbruket av sukkerholdig/søtet drikke, og vi antok brus spesielt. Disse medlemmer konstaterer at i 2-årsperioden fra avgiftsomleggingen, har brus økt salget i dagligvaremarkedet, mens ekte saft har tilbakegang. Avgiftsomleggingen rammer ekte saft, og hadde ingen tydelig virkning på brus. Disse medlemmer antar at en slik forbruksutvikling i retning av kunstig fremstilt drikke, ikke er Regjeringens målsetting med avgiftsomleggingen, all den tid Regjeringen ønsker å stimulere norsk landbruk. Disse medlemmer tror denne utviklingen kommer som et resultat av at man utelukkende fokuserer på sukker og søtstoff, og ikke på det øvrige innholdet i produktet. Frukt og bær inneholder vitaminer, mineraler, fiber og antioksidanter som kroppen trenger. Disse medlemmer mener derfor at produkter laget av frukt og bær tilsatt sukker eller annet søtstoff, bør plasseres i egen gruppe med halvert produktavgift, kr 1,38. Dette vil etter disse medlem-

mers vurdering trolig gi ønsket effekt både ernæringsmessig og vil styrke norsk landbruk.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"I Stortingets avgiftsvedtak om alkoholfrie drikkevarer for 2010 gjøres følgende endring fra 1. januar 2010:

§ 1 ny bokstav c skal lyde:

Alkoholfrie drikkevarer laget av frukt og bær og tilsatt sukker eller annet søtstoff: kr 1,38."

4.8.18 Kap. 5557 Avgift på sukker mv. (post 70)

4.8.18.1 SAMMENDRAG

Avgiften på sukker ble innført i 1981. Avgiften er først og fremst fiskalt begrunnet, men avgiften har også en helsemessig begrunnelse.

Avgiftsplikten omfatter sukker (roe- og rørsukker) samt sirup og sukkeroppløsninger. Avgiftsplikten oppstår som hovedregel ved uttak fra godkjent lager eller ved innførsel. Det gis fritak for avgiften bl.a. for sukker som nyttes til ervervsmessig framstilling av varer.

I 2009 er avgiften på sukker 6,70 kroner per kg. Det foreslås at avgiftssatsen prisjusteres for 2010, se forslag til avgiftsvedtak § 1.

For omtale av Særavgiftsutvalgets (NOU 2007:8) forslag om en generell avgift på sukker, vises det til avsnitt 3.17 i proposisjonen.

4.8.18.2 KOMITEENS MERKNADER

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag.

4.8.19 Kap. 5559 Avgift på drikkevareemballasje

4.8.19.1 GRUNNAVGIFT PÅ ENGANGSEMBALLASJE (POST 70)

4.8.19.1.1 Sammen drag

Drikkevareemballasje som ikke kan brukes om igjen i sin opprinnelige form (engangsemballasje) blir ilagt en grunnavgift. Grunnavgiften på engangsemballasje for drikkevarer ble innført 1. januar 1994. I 2009 er avgiftssatsen 1,00 kroner per enhet.

EFTAs overvåkningsorgan (ESA) åpnet 13. juni 2007 formell sak mot Norge om at grunnavgiften på engangsemballasje er i strid med EØS-avtalen artikkel 14. Bestemmelsen forbyr diskriminerende avgiftsbehandling mellom innenlandske og utenlandske produkter. Det vises til nærmere omtale i St. prp. nr. 1 (2008–2009) Skatte-, avgifts- og tollvedtak.

ESA besluttet 15. juli 2009 å frafalle saken. ESA finner ikke grunnlag for å hevde at avgiften er diskriminerende for øl og kullsyrefritt vann. ESA viser i den forbindelse til at en større andel av øl og kullsy-

refritt vann produsert i Norge er tappet på engangsemballasje og også må betale grunnavgift.

Det foreslås at avgiftssatsen prisjusteres for 2010, se forslag til avgiftsvedtak § 3.

4.8.19.1.2 Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag.

4.8.19.2 MILJØAVGIFT (POST 71-74)

4.8.19.2.1 Sammen drag

Miljøavgiften på drikkevareemballasje skal prise kostnadene ved at drikkevareemballasje havner som søppel i naturen. Avgiften er utformet slik at emballasje av henholdsvis glass, metall og plast/kartong har ulike avgiftssatser. Differensieringen er begrunnet med at ulik type emballasje gir ulik miljøskade i naturen. Miljøavgiften er også gradert etter returandel, slik at emballasje som inngår i godkjente retursystemer får redusert miljøavgiftssats etter returandelen. Ved returandel på 95 pst. eller høyere faller avgiften bort. Det er Statens forurensningstilsyn (SFT) som godkjenner retursystemer og fastsetter returandelen.

Det foreslås at avgiftssatsene prisjusteres for 2010, se forslag til avgiftsvedtak § 2.

4.8.19.2.2 Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag.

4.8.20 Kap. 5560 (NY) Avgift på plastposer (post 70)

Komiteens medlemmer fra Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre viser til at nordmenn bruker ca. 1 milliard handleposer av plast hvert år. Dette fører til unødvendig økt avfall fra norske husholdninger og bare en liten andel blir resirkulert. Disse medlemmer mener at "forurenser betaler"-prinsippet må følges i miljøpolitikken, slik at plastposens reelle kostnad, i form av miljøskader, reflekteres i posens pris. De beste alternativene til plastposer vil derfor være gjenbruksposer og handlenett som er laget av kraftigere stoff som gjør at de kan brukes flere ganger, eller poser laget av stivelse fra matavfall eller andre miljøvennlige løsninger.

Disse medlemmer forutsetter at økt bruk av miljøavgifter, for eksempel på plastposer, fører til tilsvarende reduksjon av andre skatter og avgifter slik at økte miljøavgifter ikke fører til en generell økning av skatte- og avgiftsnivået her i landet.

Disse medlemmer vil på denne bakgrunn fremme følgende forslag:

"Om avgift på plastposer (kap. 5560 post 70)

§ 1 Fra 1. januar 2010 skal det i henhold til lov 19. mai 1933 nr. 11 om særavgifter betales avgift til

statskassen ved innførsel og innenlandsk produksjon av plastbæreposer med kr 1,00 per pose.

Med plastbæreposer menes alle poser som helt eller delvis er fremstilt av plastmateriale og utstyrt med bærehull, hank eller lignende, dersom posene er beregnet eller egner seg til å bli anvendt som bærepøse.

Departementet kan i forskrifter fastsette nærmere bestemmelser om hva som omfattes av avgiftsplikten og om grunnlaget for avgiften.

§ 2 Det gis fritak, refusjon eller ytes tilskudd for avgift på varer som

- a) fra registrert virksomhets eller importørs lager
 1. utføres til utlandet,
 2. leveres direkte eller via tollager til proviant etter tolloven § 4-23,
 3. leveres til toll- og avgiftsfritt utvalg på lufthavn etter tolloven § 4-30,
 - b) innføres
 1. som reisegods etter tolloven § 5-1,
 2. til bruk i transportmidler i ervervsmessig virksomhet etter tolloven § 5-2,
 3. etter tolloven § 5-9 og er av mindre verdi.
 - c) etter tolloven § 5-3 fra registrert virksomhets eller importørs lager leveres til eller innføres av
 1. diplomater,
 2. NATO og styrker fra land som deltar i Partnerskap for fred,
 3. Den nordiske investeringsbank,
 - d) kommer i retur til produsents eller importørs lager,
 - e) benyttes til ervervsmessig framstilling av varer.
- Departementet kan gi forskrift om avgrensning av og vilkår for fritak.

§ 3 Oppstår det tvil om avgiftsplikten avgjøres spørsmålet av departementet.

§ 4 Departementet kan frita for eller sette ned avgiften når det oppstår enkelttilfeller eller situasjoner som ikke var overveid da avgiftsvedtaket ble truffet og når avgiften i det spesielle enkelttilfellet får en utilsiktet virkning."

4.8.21 Kap. 5565 Dokumentavgift (post 70)

4.8.21.1 SAMMENDRAG

Dokumentavgiften avløste stempelavgiften i 1976. Avgiften er fiskalt begrunnet og har til hensikt å skaffe staten inntekter. Størrelsen på avgiften er derfor ikke ment å dekke statens kostnader ved ting-

lysing. Disse kostnadene dekkes av tinglygingsgebyret.

Avgiftsplikten inntreer ved tinglysing av dokument som overfører hjemmel til fast eiendom, herunder bygning på fremmed grunn og tilhørende festerett til tomta. Avgiften utgjør 2,5 pst. av eiendommens salgsverdi, og minst 250 kroner. Ved tinglysing av førstegangs overføring av hjemmel til eierseksjon eller til fysisk del av eiendom i forbindelse med oppløsning av borettslag og boligaksjeselskaper, betales en fast avgift på 1 000 kroner per hjemmelsoverføring.

Det foreslås ingen satsendringer i avgiften for 2010, se forslag til avgiftsvedtak § 1.

4.8.21.2 KOMITEENS MERKNADER

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag.

4.8.22 Kap. 5568 Sektoravgifter under Kultur- og kirke departementet

4.8.22.1 ÅRSAVGIFT – STIFTELSE (POST 71)

4.8.22.1.1 *Sammendrag fra Prop. 1 S (2009–2010) Kultur- og kirke departementet*

Posten gjelder den årlige avgiften alle stiftelser registrert i stiftelsesregisteret må betale i henhold til § 4 i forskrift 21. desember 2004 nr. 1793 om stiftelsesloven. Inntekten fra avgiften anslås til 18,4 mill. kroner, som er en økning på 4,6 mill. kroner. Den foreslåtte økningen skal dekke økte lønns- og administrative kostnader ved Lotteri- og stiftelsestilsynets arbeid på stiftelsesområdet, herunder utvikling og drift av stiftelsesregisteret. Inntektene fra årsavgiften skal sammen med gebyret for registrering av stiftelser, jf. kap. 3305, post 4 Gebyr-stiftelser, dekke kostnadene ved Lotteri- og stiftelsestilsynets virksomhet etter stiftelsesloven, jf. kap. 305 post 1. Justis- og politidepartementet vil gjennomføre økningen gjennom økning av avgiftssatsene.

4.8.22.1.2 *Komiteens merknader*

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag.

4.8.22.2 INNTEKTSUAVHENGIG VEDERLAG FRA TV2 (POST 72)

4.8.22.2.1 *Sammendrag*

Det inntektsuavhengige vederlaget fra TV2 avvikles f.o.m. 2010.

4.8.22.2.2 *Komiteens merknader*

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag.

4.8.23 Kap. 5572 Sektoravgifter under Helse- og omsorgsdepartementet

4.8.23.1 LEGEMIDDELOMSETNINGSAVGIFT (POST 70)

4.8.23.1.1 *Sammendrag fra Prop. S 1 (2009–2010) Helse- og omsorgsdepartementet*

I 2009 ble det budsjettert med vel 66 mill. kroner i avgift gjennom en avgiftssats på 0,55 pst. som ble lagt på all legemiddelomsetning ut fra grossist. Samme avgiftssats legges til grunn for avgiftsinngangen i 2010. Avgiften dekker blant annet utgiftene til tilskudd til fraktrefusjon av legemidler, Relis, etterutdanning og tilskudd til apotek mv. jf. omtale under kap. 751, post 70, samt delfinansiering av driften ved Statens legemiddelverk, jf. Ot.prp. nr. 61 (2000–2001) og St.prp. nr. 1 (2000–2001).

4.8.23.1.2 *Komiteens merknader*

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag.

4.8.23.2 VINMONOPOLAVGIFTEN (POST 71)

4.8.23.2.1 *Sammendrag fra Prop. S 1 (2009–2010) Helse- og omsorgsdepartementet*

Vinmonopolavgiften utgjør i praksis det beløpet AS Vinmonopolet skulle ha betalt i kommuneskatt på bakgrunn av regnskapsåret 2008 og beregnes som 28 pst. av virksomhetens resultat. Avgiften skal innbetales til staten i januar 2010 og vil utgjøre 44,1 mill. kroner.

4.8.23.2.2 *Komiteens merknader*

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag.

4.8.23.3 AVGIFT UTSALGSSTEDER UTENOM APOTEK (POST 72)

4.8.23.3.1 *Sammendrag fra Prop. S 1 (2009–2010) Helse- og omsorgsdepartementet*

Det ble i 2009 budsjettert med vel 4 mill. kroner i avgift, og dette avgiftsnivået legges også til grunn for 2010. Avgiften kreves inn som en prosentvis avgift basert på grossistenes omsetning til utsalgssteder utenom apotek. Inntektene skal dekke Legemiddelverkets kostnader knyttet til administrasjon av ordningen, samt Mattilsynets kostnader forbundet med tilsyn.

4.8.23.3.2 *Komiteens merknader*

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag.

4.8.23.4 LEGEMIDDELKONTROLLAVGIFT (POST 73)

4.8.23.4.1 *Sammendrag fra Prop. S 1 (2009–2010) Helse- og omsorgsdepartementet*

Avgiften legges på legemiddelproduzentenes omsetning og skal blant annet finansiere kvalitetskontroll, bivirkningsovervåkning, informasjonsvirksomhet mv., jf. St.prp. nr. 1 (1991–1992).

4.8.23.4.2 *Komiteens merknader*

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag.

4.8.24 Kap. 5578 Sektoravgifter under Miljøverndepartementet – Svalbards miljøvernfond (post 70)

4.8.24.1 SAMMENDRAG FRA PROP. 1 S (2009–2010) MILJØVERNDEPARTEMENTET

Posten er knytt til resultatområde 5, Internasjonalt samarbeid og miljø i nord- og polarområda. Denne posten blir nytta til avgifter som, i samsvar med Svalbardmiljølova, skal overførast til Svalbards miljøvernfond. Miljøavgift for reisande til Svalbard er hovudinntektskjelda til fondet, men under denne posten blir det òg budsjettert med sal av jakt- og fiskekort m.m.

Meirinntekter under kap. 5578 post 70 gir grunnlag fore tilsvarande meirutgifter som er budsjettert under kap. 1472 Svalbards miljøvernfond, jf. forslag til vedtak II nr. 1.

4.8.24.2 KOMITEENS MERKNADER

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag.

4.8.25 Kap. 5580 Sektoravgifter under Finansdepartementet – Kredittilsynet (post 70)

4.8.25.1 SAMMENDRAG FRA PROP. 1 S (2009–2010) FINANSDEPARTEMENTET

Tilsynets utgifter dekkes i sin helhet av de institusjoner som er under tilsyn etter kredittilsynsloven § 1 eller annen lovhjemmel. Utlikningen foretas av Kredittilsynet og godkjennes av Finansdepartementet. Inndekningen av utgiftene er hjemlet i § 9 i kredittilsynsloven. Det totale bidrag fra tilsynsenhetene i 2010 er budsjettert til 286,9 mill. kroner. Fordi beregningen og betalingen av den enkelte tilsynsenhets bidrag skjer etterskuddsvis, vil ikke de budsjetterte inntektene for 2010 bli inntektsført før i 2011. Bakgrunnen for dette er at det totale utlikningsbeløpet ikke vil være klart før på slutten av budsjettåret. Heller ikke oversikten over hvilke enheter som det skal utliknes på, vil foreligge før året er omme. Foranstående gjelder ikke gebyrer fra prospektkontrollen – disse vil bli løpende innkrevd og inntektsført i budsjettåret.

Siden 2005 er utgifter også utliknet på filialer av foretak hjemmehørende i andre EØS-land. Fordi tilsynsoppgavene rettet mot filialene er mindre omfattende enn for norske selskap, betaler disse en redusert tilsynsavgift.

4.8.25.2 KOMITEENS MERKNADER

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag.

4.8.26 **Kap. 5582 Sektoravgifter under Olje- og energidepartementet – kulturminnevern (post 70)**

4.8.26.1 SAMMENDRAG FRA PROP. 1 S (2009–2010) OLJE- OG ENERGIDEPARTEMENTET

Mange vassdragsreguleringer, der konsesjoner er gitt før 1960, er utbygd uten at det er gjennomført kulturhistoriske undersøkelser. I tiden som kommer skal flere konsesjoner fornyes. Konsesjonsvilkårene i eldre konsesjoner kan revideres, og vilkår knyttet til kulturminner kan være aktuelle.

I 2008 ble det innført en sektoravgift hvor inntektene øremerkes finansiering av statlige utgifter knyttet til kulturminnetiltak i vassdrag. Ordningen innebærer at det innføres et standardvilkår om at konsesjonærene ved revisjon og fornyelse av konsesjoner må innbetale et bidrag på henholdsvis kr 7 000 og kr 12 000 per GWh magasinkapasitet.

Bidrag fra konsesjonærer til kulturminnetiltak i vassdrag med reviderte eller fornyede tillatelser budsjetteres som en sektoravgift under OED, jf. St.prp. nr. 1 (2007–2008). I forbindelse med planlagte revisjoner av konsesjoner budsjetteres det med innbetalinger på 6,5 mill. kroner i 2009. Når det blir aktuelt vil OED komme tilbake til Stortinget med forslag om hvordan midlene skal anvendes for kulturminneformål i vassdrag med reviderte eller fornyede tillatelser.

Det budsjetteres med innbetalinger på 6,5 mill. kroner for 2010, en videreføring av saldert budsjett 2009. Anslaget knytter seg til forventede inntekter fra innbetalinger i forbindelse med revisjonssakene til Årdalsvassdraget og Selbusjøen.

4.8.26.2 KOMITEENS MERKNADER

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag.

4.8.27 **Kap. 5583 Særskilte avgifter mv. i bruk av frekvenser – telesektorinntekter (post 70)**

4.8.27.1 SAMMENDRAG

Frekvensavgifter

Prising av frekvenser for mobiltelefoni ble foreslått i St.prp. nr. 70 (1995–1996) Om avvikling av resterende eneretter i telesektoren, og fikk sin tilslutning i Stortinget, jf. Innst. S. nr. 284 (1995–1996).

Samferdselsdepartementet stilte krav om en årlig frekvensavgift for første gang i 1998 ved tildeling av frekvenser i 1800 MHz-båndet (DCS/GSM 1800). Det er senere blitt stilt vilkår om årlig frekvensavgift ved nye tillatelser på mobilområdet.

For disponering av frekvenser i 450, 900 og 1800 MHz-båndene bestemmes frekvensavgiften av tildelt frekvensmengde. For disponering av frekvenser i 900 og 1800 MHz-båndene ble avgiften fastsatt til 200 000 kroner per duplex-kanal (2x200 kHz) da den ble tildelt for første gang i 1998. For disponering av frekvenser i 450 MHz-båndet ble avgiften fastsatt til 1 mill. kroner per MHz (duplex) da den ble fastsatt for første gang i 2005.

For disponering av frekvenser til etablering og drift av tredje generasjons mobilsystemer (3G) ble det i forbindelse med Revidert nasjonalbudsjett 2000 bestemt å stille vilkår om betaling av en årlig frekvensavgift på 20 mill. kroner per konsesjon fra 2001. Opprinnelig ble det tildelt fire konsesjoner for 3G i Norge, men to av konsesjonene er senere levert tilbake til staten. I forbindelse med ny utlysning av de to ledige konsesjonene sluttet Stortinget seg til forslaget om at frekvensavgiften på 20 mill. kroner årlig per konsesjon skulle videreføres i nye konsesjoner, jf. St.meld. nr. 32 (2001–2002), St. meld. nr. 18 (2002–2003) og Innst. S. nr. 192 (2002–2003). Alle de fire konsesjonene for 3G i Norge er nå tildelt.

Frekvensavgiftene for mobiltelefoni var til og med 2007 nominelt videreført fra tidligere år, noe som førte til en reell reduksjon i avgiftssatsene. Andre særavgifter prisjusteres normalt årlig i forbindelse med budsjettene, med anslått utvikling i konsumprisindeksen. For 2008 ble det vedtatt at frekvensavgiftene skulle oppjusteres på grunnlag av historisk og anslått konsumprisutvikling fra det tidspunkt avgiften ble fastsatt første gang, jf. Budsjettinnst. S. nr. 1 (2007–2008) avsnitt 4.8.25. Det ble videre vedtatt at frekvensavgiftene skulle prisjusteres årlig på linje med andre særavgifter, og at avgiftssatsene skal fastsettes i plenarvedtaket.

På dette grunnlag foreslås det at frekvensavgiftene økes med anslått prisutvikling i 2010. Gjeldende satser for frekvensavgiftene og forslag for 2010 framgår av tabell 3.4 i proposisjonen. Det vises til forslag om vedtak om avgift på frekvenser.

Nummeravgifter

Fra 1999 har Post- og teletilsynet lagt ut femsifrede telefonnummer for salg direkte til sluttbrukere. En sluttbruker som får tildelt et femsifret nummer, skal betale en årlig avgift for retten til å inneha og bruke nummeret. De femsifrede numrene er delt inn i forskjellige priskategorier. Avgift per nummer varierer mellom 2 000 kroner og 125 000 kroner per år.

Det vises til forslag til vedtak om avgift på frekvenser.

4.8.27.2 KOMITEENS MERKNADER

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag.

4.8.28 *Kap. 5309 Tilfeldige inntekter – ved tildeling av konsesjoner (post 29)*

4.8.28.1 SAMMENDRAG

Staten kan kreve betaling ved tildeling av eksklusive rettigheter til en ressurs, eksempelvis frekvenstillatelser og tillatelser til oppdrett av laks og ørret. Betalingen kan være fastsatt på forhånd eller bestemmes gjennom bruk av auksjon. Når tildelingen skjer ved auksjon, vil størrelsen på disse inntektene variere avhengig av selskapenes betalingsvilje for de tillatelsene som utlyses.

Post- og teletilsynet gjennomførte i 2008 fire auksjoner for å tildele konsesjoner og frekvenser. Det ble utlyst auksjoner i båndene 2680–2690 MHz, 10 GHz, 23 GHz og 1790–1800 MHz. Samlet beløp inntekter fra auksjoner i 2008 seg til 5,4 mill. kroner. Samferdselsdepartementet har fullmakt fra Stortinget til å innhente inntekter for 2009 ved tildeling av konsesjoner for frekvenser. Det er hittil ikke gjennomført auksjoner i 2009, og det budsjetteres ikke med inntekter fra auksjoner i 2009.

På samferdselsområdet legges det i 2010 opp til å tildele ved auksjon frekvensressurser som blir tilgjengelig etter overgang til digitalt fjernsyn (digital dividende). Auksjonen vil omfatte frekvensbåndet 790–862 MHz som utgjør den øvre delen av den digitale dividenden. På det nåværende tidspunkt er det uklart om inntektene vil kunne bokføres i 2010. Det er derfor ikke foreslått bevilgning på denne posten til dette formålet. Det kan videre oppstå flere situasjoner der det er hensiktsmessig å tildele enkelte andre frekvenstillatelser mot betaling. Det foreslås derfor at vedtaket om inntekter ved tildeling av konsesjoner for frekvenser under Samferdselsdepartementet videreføres for 2010.

Det ble tildelt 65 nye oppdrettstillatelser i 2009, hvorav 5 var øremerket til økologisk produksjon. Det ble tildelt 30 tillatelser i de tre nordligste fylkene. Vederlaget ved tildeling av konsesjon var fastsatt til 8 mill. kroner med unntak av Finnmark der vederlaget var 3 mill. kroner. Samlede inntekter fra tildeling av oppdrettstillatelsene i 2009 var 485 mill. kroner. Fylkeskommunene fikk tilskudd på 3 mill. kroner per tildelte oppdrettstillatelse, samlet 195 mill. kroner. I tillegg ble det bevilget 20 mill. kroner til tiltak for villaksen over Miljøverndepartementets budsjett. Det var stor interesse for de utlyste oppdrettstillatelsene, og det kom inn om lag 280 søknader. Ved tildeling ble det lagt vekt på om søker var en mindre aktør og

om søker ville legge til rette for økt bearbeiding, jf. forskrift av 12. mars 2009 om tildeling av løyve til havbruk med laks, aure og regnbogeaure.

Etablering av oppdrettsanlegg er konsesjonsregulert, og det betales vederlag ved tildeling av nye lakse- og ørretstillatelser. Regjeringen vil ikke tildele nye tillatelser for oppdrett i 2010, men vil tilby fem pst. økt kapasitet for eksisterende oppdrettstillatelser mot vederlag, jf. omtale i Prop. 1 S (2009–2010) for Fiskeri- og kystdepartementet og forslag til bevilgning på kap. 4030 post 13. Siden Regjeringen ikke vil tildele nye oppdrettstillatelser i 2010 foreslås det ikke å videreføre fullmakten om inntekter ved tildeling av konsesjoner under Fiskeri- og kystdepartementet.

4.8.28.2 KOMITEENS MERKNADER

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag.

4.8.29 *Omgjøring av sektoravgifter*

4.8.29.1 SAMMENDRAG

Avgift knyttet til andre undersjøiske naturforekomster enn petroleum

Under Nærings- og handelsdepartementets område kreves det inn en sektoravgift på utforskning og undersøkelse etter og utnyttelse av andre undersjøiske naturforekomster enn petroleumsforekomster. Inntekten føres på kap. 5574, men den har ingen motpost på statsbudsjettets utgiftsside. Avgiften oppfyller dermed ikke de kriterier som følger av Finansdepartementets rundskriv R-112/2006 av 16. juni 2006 for å kunne defineres som sektoravgift. På bakgrunn av dette foreslås sektoravgiften omdefinert til en ordinær særavgift fra og med 2010. Det foreslås at avgiften budsjetteres på kap. 5551 post 70, og fastsettes i et eget avgiftsvedtak.

Avgiften er utelukkende knyttet til tildeling av konsesjoner med hjemmel i lov 21. juni 1963 nr. 12 om vitenskapelig utforskning og undersøkelse etter og utnyttelse av andre undersjøiske naturforekomster enn petroleumsforekomster. Avgiften omfatter ikke bergverksressurser på land.

Konsesjonene blir tildelt av Nærings- og handelsdepartementet. Det er kun gitt to konsesjoner etter loven, en til Norcem AS og en til Hammerfall Dolomitt AS. I konsesjonene er det fastsatt vilkår for beregning og innbetaling av avgiften som beregnes på grunnlag av en avgift per tonn uttatt masse. Det er Direktoratet for mineralforvaltning som står for innkrevingen. Inntektene for 2010 anslås, som i 2008 og 2009, til om lag 1 200 000 kroner.

Avgift på plantevernmidler

Under Landbruks- og matdepartementets område kreves det inn en sektoravgift på plantevernmidler. Avgiften oppfyller ikke de kriterier som følger av

Finansdepartementets rundskriv R-112/2006 av 16. juni 2006 for å kunne defineres som sektoravgift. Avgiften foreslås på denne bakgrunn omdefinert til en ordinær særavgift fra og med 2010. Det foreslås at avgiften budsjetteres på kap. 5550 post 70, og fastsettes i et eget avgiftsvedtak.

4.8.29.2 KOMITEENS MERKNADER

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag.

4.9 Kap. 5511 Tollinntekter

4.9.1 *Sammendrag*

Ved innførsel av varer skal det betales toll etter tolltariffens ordinære satser vedtatt av Stortinget, med mindre det er tollfrihet i henhold til preferanseavtaler eller -ordninger eller fritak med hjemmel i stortingsvedtak. Tolltariffen angir, i tillegg til de ordinære tollsatsene, også preferansetollsats i henhold til inngåtte handelsavtaler. Preferansetollbehandling forutsetter at krav til varens opprinnelse er oppfylt og dokumentert. Det samme gjelder for den ensidige preferanseordningen overfor utviklingsland.

Toll som beskytter norske produsenter fra utenlandsk konkurranse på det norske markedet har ulike virkninger. Importtoll fører normalt til økte produksjonskostnader for det øvrige næringslivet og dyrere varer for forbrukerne. Videre vil toll redusere omfanget av handel og bidra til at ulike lands relative fortrinn i produksjon av varer og tjenester ikke blir utnyttet fullt ut. Gjennom handel med industrivarer og tjenester har Norges konkurransemessige fortrinn blitt best mulig utnyttet til høy verdiskaping og velferd.

Tollbeskyttelsen er en viktig del av den samlede støtten til norsk jordbruk. I tillegg kommer tollbeskyttelsen av den landbruksbaserte næringsmiddelindustrien. Av industrivarene er for tiden bare enkelte klær og tekstiler pålagt toll. Tollsatsene for landbruksvarer varierer sterkt, avhengig av beskyttelsesbehovet.

Tollbeskyttelse på landbruksvarer står sentralt i norsk landbrukspolitikk. Importvernet bidrar til å sikre omsetning av norske landbruksvarer til priser fastsatt i jordbruksavtalen. Tollbeskyttelsen er en viktig del av den samlede støtten til norsk jordbruk, og utgjør en overveiende del av skjermingsstøtten, som ifølge OECDs beregninger for 2008 er på om lag 9,3 mrd. kroner.

Tollsatsene er dels spesifikke, dels verdibaserte. De høyeste tollsatsene er på viktige landbruksvarer som også produseres i Norge, f.eks. storfekjøtt og melkeprodukter. For bearbejdede landbruksvarer, som f.eks. pizza, bakervarer og sjokolade er tollnivået moderat, mens det er tollfrihet for landbruksva-

rer som ikke produseres i Norge, eksempelvis sitrusfrukter, bananer, kaffe og ris.

For enkelte landbruksvarer kan tolltariffens ordinære satser i perioder reduseres etter vedtak i Statens landbruksforvaltning. Mange anvendte tollsats er derfor i praksis betydelig lavere enn de tollsatsene som følger av tolltariffen.

Det er fastsatt maksimale tollsats gjennom internasjonale avtaler. Gjennom flere forhandlingsrunder i GATT/WTO har Norge forpliktet seg til å redusere tollsatsene, sist ved WTO-avtalen i 1994. Foruten en viss nedtrapping av toll på industrivarer, medførte WTO-avtalen forpliktelser med hensyn til markedsadgang, internstøtte og eksportstøtte for landbruksvarer. De multilaterale forhandlingene i regi av WTO omtales under avsnitt 4.2 i proposisjonen.

Tollinntektene bestemmes av de anvendte tollsatsene og mengden varer som importeres. Samlede tollinntekter var i 2008 nærmere 2,1 mrd. kroner. Dette betyr at tollinntektene utgjør en relativt liten andel av statens samlede inntekter. Tollinntektene fra import av landbruksvarer og råvarer utgjorde om lag 1,4 mrd. kroner. Figur 4.1 i proposisjonen viser deklartert toll for landbruksvarer mv. og industrivarer i 2008. Figuren skiller mellom EU/EFTA, utviklingsland og øvrige land. Det framgår at det er importen fra utviklingslandene som står for en stor del av toll på industrivarer. Det meste av toll på landbruksvarer er knyttet til import fra EU.

4.9.2 *Komiteens merknader*

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti, slutter seg til Regjeringens forslag om vedtak om toll.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre viser til en økning i nettbasert handel, inkludert handel som medfører import fra utlandet. I dagens regelverk er innførsel av varer for under kr 200 fritatt for merverdiavgift og andre avgifter. Disse medlemmer synes beløpet er så lite at det medfører betydelig merarbeid for de som handler for små summer og for norske myndigheter som skal følge opp regelverket. En doubling av grensen for tollfri import av varer vil bidra til økt forståelse for ordningen blant folk og mindre arbeid for norske tollmyndigheter.

Disse medlemmer vil på denne bakgrunn fremme følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen endre forskrift 17. desember 2008 nr. 1502 til lov om toll og vareførsel (tollforskriften) § 5-9-1 basert på en økning av grensen for tollfri import av varer til kr 400."

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til at flere rapporter konkluderer med at u-land som har satset på frihandel og eksport av varer har oppnådd mer velferd og økonomisk vekst. Disse medlemmer mener det er dobbeltmoral at samtidig som man bidrar med bistand og nødhjelp til u-land, hindrer man de samme land å eksportere varer til Norge. Dette i form av høye tollmurer på flere hundre prosent. Da blir det vanskelig for bønder og produsenter i u-land å få solgt sine varer til Norge. For verdens fattige land er utenriks-handel og utenlandske investeringer viktig for å kunne øke befolkningens velferd.

Disse medlemmer foreslår derfor å fjerne all toll på varer fra u-land (OECD-listen), noe som tilsvarer 630 mill. kroner i reduserte tollinntekter. Dette vil resultere i økt handel med u-land og billigere varer i Norge.

Disse medlemmer viser til lovendringsforslag i Innst. 4 L (2009–2010).

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"Stortinget slutter seg til Regjeringens forslag til vedtak om toll for budsjetterminen 2010 (kap. 551 post 70 og 71) med følgende endringer:

§ 2 første ledd skal lyde:

Vareførsel som er omfattet av handelsavtale inngått med fremmed stat eller gruppe av stater, skal innenfor rammen av slike avtaler innrømmes preferansetoll. Tilsvarende gjelder for vareførsel som er omfattet av bilateral eller unilateral erklæring i tilknytning til slik avtale. Varer med opprinnelse i utviklingsland, GSP-varer, kan innføres tollfritt. Preferansetollbehandling er betinget av at krav til opprinnelse mv., slik som fastsatt i opprinnelsesreglene til vedkommende handelsavtale eller preferansesystem, samt vilkår fastsatt i tolloven, er oppfylt."

Disse medlemmer viser til at de globale matvareprisene de siste årene har økt dramatisk. Mens noen av årsakene til krisen kan tilskrives naturlige svingninger i klimaet, så må byråkratiske reguleringer og proteksjonisme i Vesten så vel som i u-landene ta sin del av ansvaret. Her til lands har matvareprisene også økt på grunn av dyre landbruksoppgjør. Videre økte Regjeringen i forrige stortingsperiode merverdiavgiften på mat, noe som i aller høyeste grad rammer de fattigste i det norske samfunnet.

Disse medlemmer viser til at det fortsatt gjenstår mye opprydding i forskjellige unødvendige særavgifter og utdatert toll. Toll som i dag utgjør minimal inntekt for staten og heller ikke kan begrunnes for å skjerme norsk landbruk eller industri. Tvert i mot ser vi flere eksempler på at særnorske avgifter

som ikke har hengt med i tiden, samt toll, hindrer norsk moderne eksportindustri og har motsatt effekt på norsk næringsliv.

Disse medlemmer kan eksempelvis ikke se at det er noen grunn til å ha toll på oliven, mais, sukkermais, fersken, grapefrukt, asparges, aprikoser, artiskokker, søte pepperfrukter, jordnøtter, peanøttsmør, kakemiks, puddingpulver, mandariner, samt puré og pasta av frukter.

Disse medlemmer kan heller ikke se at det er noen gode grunner for at det fortsatt skal være toll på en rekke tekstilvarer. Dette gjelder eksempelvis strømpebukser, strømper og sokker og fottøy uten påsatt såle, av trikotasje, og liknende. Fjerning av slik toll vil gi enklere regelverk og billigere varer. Tekstiltollen skaper fortsatt merarbeid for bransjen og for tollmyndighetene, samtidig som varene fordyres unødvendig for forbrukerne. Disse medlemmer mener oppryddingen av slik toll må fortsette, og foreslår å redusere dette inntektskapittelet med 100 mill. kroner øremerket dette formålet.

Disse medlemmer mener også grensen for tollfri import har stått fast på 200 kroner for lenge. Disse medlemmer har fremmet flere representantforslag for å få økt denne grensen til glede for alle som importerer varer eksempelvis over internett.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen legge frem sak for Stortinget om plan for avvikling av all toll og unødig byråkrati i tilknytning til varer som kommer inn til Norge."

"Stortinget ber Regjeringen øke grensen for tollfri import av varer fra utlandet til 1 000 kroner, samt etablere en ordning der beløpet jevnlig justeres med prisveksten."

"Stortinget ber Regjeringen øke innførselskvotene i bestemmelsene om tollfrihet for reiseutstyr og reisegods, som alkohol og tobakk m.m. til 12 000 kroner, slik at de i større grad harmoniseres med innførselsreglene innad i EU."

"Stortinget ber Regjeringen gjennomgå beløpsgrenser og innførselsrestriksjoner ved grensepassering med sikte på å redusere unødvendige restriksjoner, harmonisere med naboland og forenkle regelverket."

Fjerne toll lavinntektsland

Komiteens medlemmer fra Høyre og Kristelig Folkeparti foreslår å fjerne toll for flere utviklingsland som eksporterer varer til Norge slik at de får et bedre grunnlag for å utvikle sin økonomi. Å bedre utviklingslandenes muligheter til å

delta i den globale økonomien, er en forutsetning for å bringe mennesker ut av fattigdom på varig basis. Handel og økonomisk vekst er de sterkeste drivkreftene for å hente mennesker varig ut av fattigdom. Bare de siste 10 årene har flere hundre millioner mennesker gått fra absolutt fattigdom til økt velstand. Disse medlemmer ønsker å bidra til dette ved å innføre nulltoll for varer fra følgende tre land; Vietnam, Pakistan og Nigeria.

Disse medlemmene vil på denne bakgrunn fremme følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen innføre nulltoll for varer fra Vietnam, Pakistan og Nigeria fra 1. januar 2010."

4.10 Tiltak mot skatteunndragelser

4.10.1 Sammen drag

Regjeringen prioriterer kampen mot skatte- og avgiftsunndragelser høyt. Store verdier unndras i dag fra fellesskapet. Dette undergraver solidariteten som finansieringen av de offentlige velferdsordningene i Norge bygger på. De som unndrar skatter og avgifter, velter byrdene over på lojale og lovlydige skattytere. Tiltak mot skatteunndragelser er derfor også et viktig ledd i arbeidet for en mer rettferdig fordeling.

For å bekjempe skatte- og avgiftsunndragelser har Regjeringen de siste fire årene styrket budsjettene til skatteetaten og toll- og avgiftsetaten og fremmet lovendringer. Samtidig har Norge vært aktiv i det internasjonale arbeidet mot skatteparadiser. I budsjettet for 2010 følger Regjeringen opp en rekke av forslagene fra Skatteunndragelsesutvalget, jf. NOU 2009:4 Tiltak mot skatteunndragelser. De av utvalgets forslag som ikke fremmes nå, vil bli vurdert senere.

Regjeringen foreslår tiltak som retter seg mot bruken av kontante betalingsmidler. Svart omsetning skjer i stor utstrekning gjennom bruk av kontanter, og det er ønskelig at en større del av betalingsstrømmene skjer gjennom banker og andre finansinstitusjoner, slik at transaksjonene blir sporbare og dermed vanskeligere å skjule. For å bidra til dette foreslås det tiltak både overfor næringsdrivende og privatmarkedet, samt tiltak mot brudd på deklareringsplikten for valuta og andre betalingsmidler.

For å redusere bruken av kontanter foreslås det å nekte fradragsrett for kostnader som ikke er betalt via

bank, hvis beløpet er over 10 000 kroner. Forslaget omfatter både nektelse av inntektsfradrag etter skatteloven og fradrag for inngående avgift etter merverdiavgiftsloven.

Videre foreslås det at den som kjøper tjenester eller varer sammen med tjenester, skal kunne bli gjort medansvarlig for skatt og merverdiavgift som er unndratt av den som leverer tjenesten. Forslaget gjelder omsetning der kjøpesummen overstiger 10 000 kroner og kjøperen ikke har betalt via bank.

Betalingsmidler over 25 000 kroner som føres ut eller inn av Norge, skal deklarerer hos tollmyndighetene. For å bedre etterlevelsen av deklareringsplikten foreslår Regjeringen at tollmyndighetene ved brudd på deklareringsplikten skal få adgang til å ilegge et overtredelsesgebyr på inntil 30 pst. av beløpet som ikke er deklarerert.

I tillegg foreslår Regjeringen å følge opp Skatteunndragelsesutvalgets forslag om:

- å gi Økokrim en utvidet adgang til å videreformidle opplysninger om mistenkelige transaksjoner mottatt etter hvitvaskingsloven til skatteetaten og toll- og avgiftsetaten,
- at revisor skal pålegges å sende revisors nummererte brev til den revisjonspliktige som begrunner hvorfor næringsoppgaven eller kontrolloppgaven ikke er underskrevet, i kopi til skatteetaten,
- at skatte- og avgiftsmyndighetene skal kunne gi opplysninger til Tilsynsrådet for advokatvirksomhet,
- å lovfeste at skattyter skal opptre lojalt og aktsomt og innføre en tilsvarende bestemmelse om alminnelig opplysningsplikt som i ligningsloven i skatte- og avgiftslovgivningen for øvrig, og
- å presisere i ligningsloven at toårsfristen for endring av ligningen ikke gjelder i de tilfeller hvor skattyteren har unnlatt å gjøre ligningsmyndighetene oppmerksom på feil ved ligningen og skatteoppgjøret som han er, eller burde være, klar over.

Det vises til nærmere omtale av forslagene i Prop 1 L (2009–2010) Skatte- og avgiftsopplegget mv. – lovendringer.

4.10.2 Komiteens merknader

Komiteen tar omtalen til orientering.

4.11 Oversikt over fraksjonenes forslag til bevilgninger

Fraksjonenes forslag til bevilgninger. Avvik fra Regjeringens forslag i parentes

Inntekter rammeområde 22 (i hele tusen kroner)								
Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S	A, SV, Sp	FrP	H	KrF	V
5501		Skatter på formue og inntekt						
	70	Toppskatt mv.	29 300 000	29 300 000 (0)	27 940 000 (-1 360 000)	28 412 000 (-888 000)	29 021 000 (-279 000)	28 235 000 (-1 065 000)
	72	Fellesskatt	142 900 000	142 900 000 (0)	131 388 000 (-11 512 000)	139 741 000 (-3 159 000)	142 295 000 (-605 000)	140 377 000 (-2 523 000)
	73	Skatt av opparbeidede forpliktelser i rederiene	1 250 000	1 250 000 (0)	1 250 000 (0)	1 250 000 (0)	1 250 000 (0)	1 250 000 (0)
5506		Avgift av arv og gaver						
	70	Avgift	1 400 000	1 400 000 (0)	1 060 000 (-340 000)	1 060 000 (-340 000)	1 341 000 (-59 000)	1 055 000 (-345 000)
5507		Skatt og avgift på utvinning av petroleum						
	71	Ordinær skatt på formue og inntekt	48 000 000	48 000 000 (0)	48 000 000 (0)	48 000 000 (0)	48 000 000 (0)	48 000 000 (0)
	72	Særskatt på oljeinntekter	71 600 000	71 600 000 (0)	71 600 000 (0)	71 600 000 (0)	71 600 000 (0)	71 600 000 (0)
	74	Arealavgift mv.	1 700 000	1 700 000 (0)	1 700 000 (0)	1 700 000 (0)	1 700 000 (0)	1 700 000 (0)
5508		Avgift på utslipp av CO₂ i petroleumsvirksomhet på kontinentalsokkelen						
	70	Avgift	2 500 000	2 500 000 (0)	2 500 000 (0)	2 500 000 (0)	2 500 000 (0)	2 560 000 (+60 000)
5511		Tollinntekter						
	70	Toll	2 033 000	2 033 000 (0)	1 303 000 (-730 000)	1 972 000 (-61 000)	1 972 000 (-61 000)	2 033 000 (0)
	71	Auksjonsinntekter fra tollkvo- ter	87 000	87 000 (0)	87 000 (0)	87 000 (0)	87 000 (0)	87 000 (0)
5521		Merverdiavgift						
	70	Avgift	189 600 000	189 600 000 (0)	188 600 000 (-1 000 000)	189 592 700 (-7 300)	189 702 700 (+102 700)	189 404 700 (-195 300)
5526		Avgift på alkohol						
	70	Produktavgift på alkoholhol- dige drikkevarer	11 927 000	11 927 000 (0)	11 927 000 (0)	11 927 000 (0)	11 927 000 (0)	11 927 000 (0)
5531		Avgift på tobakkvarer						
	70	Avgift	8 218 000	8 218 000 (0)	7 978 000 (-240 000)	8 448 000 (+230 000)	8 448 000 (+230 000)	8 448 000 (+230 000)
5536		Avgift på motorvogner mv.						
	71	Engangsavgift på motorvogner mv.	16 000 000	16 000 000 (0)	15 980 000 (-20 000)	15 935 000 (-65 000)	16 045 000 (+45 000)	15 980 000 (-20 000)
	72	Årsavgift	8 600 000	8 600 000 (0)	8 600 000 (0)	8 600 000 (0)	8 600 000 (0)	8 600 000 (0)
	73	Vektårsavgift	360 000	360 000 (0)	360 000 (0)	360 000 (0)	360 000 (0)	360 000 (0)
	75	Omregistreringsavgift	2 270 000	2 270 000 (0)	2 270 000 (0)	2 270 000 (0)	2 270 000 (0)	2 270 000 (0)
	76	Avgift på bensin	7 464 000	7 464 000 (0)	6 730 000 (-734 000)	7 464 000 (0)	7 464 000 (0)	8 064 000 (+600 000)
	77	Avgift på olje til framdrift av motorvogn (autodieselavgift)	8 541 000	8 541 000 (0)	7 229 000 (-1 312 000)	8 361 000 (-180 000)	8 461 000 (-80 000)	9 151 000 (+610 000)
5537		Avgifter på båter mv.						
	71	Avgift på båtmotorer	146 000	146 000 (0)	146 000 (0)	146 000 (0)	146 000 (0)	146 000 (0)

Inntekter rammeområde 22 (i hele tusen kroner)								
Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S	A, SV, Sp	FrP	H	KrF	V
5541		Avgift på elektrisk kraft						
	70	Forbruksavgift	7 382 000	7 382 000 (0)	7 382 000 (0)	7 382 000 (0)	8 102 000 (+720 000)	8 062 000 (+680 000)
5542		Avgift på mineralolje mv.						
	70	Avgift på mineralolje	1 311 000	1 311 000 (0)	1 311 000 (0)	1 311 000 (0)	1 401 000 (+90 000)	1 451 000 (+140 000)
	71	Avgift på smøreolje mv	91 000	91 000 (0)	91 000 (0)	91 000 (0)	91 000 (0)	91 000 (0)
	72	Avgift på gass	13 000	13 000 (0)	0 (-13 000)	13 000 (0)	13 000 (0)	23 000 (+10 000)
5543		Miljøavgift på mineralske produkter mv.						
	70	CO2-avgift	4 823 000	4 823 000 (0)	4 823 000 (0)	4 798 000 (-25 000)	4 918 000 (+95 000)	6 077 800 (+1 254 800)
	71	Svovelaavgift	93 000	93 000 (0)	93 000 (0)	93 000 (0)	93 000 (0)	98 000 (+5 000)
5546		Avgift på sluttbehandling av avfall						
	70	Avgift på sluttbehandling av avfall	252 000	252 000 (0)	126 000 (-126 000)	162 000 (-90 000)	162 000 (-90 000)	162 000 (-90 000)
5547		Avgift på helse- og miljøskadelige kjemikalier						
	70	Trikloretten (TRI)	1 000	1 000 (0)	1 000 (0)	1 000 (0)	1 000 (0)	1 000 (0)
	71	Tetrakloretten (PER)	1 000	1 000 (0)	1 000 (0)	1 000 (0)	1 000 (0)	1 000 (0)
5548		Miljøavgift på klimagasser						
	70	Hydrofluorkarbon (HFK) og Perfluorkarbon (PFK)	240 000	240 000 (0)	240 000 (0)	240 000 (0)	240 000 (0)	262 000 (+22 000)
5549		Avgift på utslipp av NO_x						
	70	Avgift på utslipp av NO_x	72 000	72 000 (0)	72 000 (0)	72 000 (0)	72 000 (0)	76 000 (+4 000)
5550		Miljøavgift på plantevernmidler						
	70	Miljøavgift på plantevernmidler	65 000	65 000 (0)	65 000 (0)	65 000 (0)	65 000 (0)	65 000 (0)
5551		Produksjonsavgift på mineraler						
	70	Produksjonsavgift på mineraler	1 200	1 200 (0)	1 200 (0)	1 200 (0)	1 200 (0)	1 200 (0)
5555		Avgift på sjokolade- og sukkervarer						
	70	Avgift	1 196 000	1 196 000 (0)	1 196 000 (0)	1 196 000 (0)	1 196 000 (0)	1 196 000 (0)
5556		Produktavgift på alkoholfrie drikkevarer mv.						
	70	Avgift	1 739 000	1 739 000 (0)	1 739 000 (0)	1 685 000 (-54 000)	1 739 000 (0)	1 739 000 (0)
5557		Avgift på sukker						
	70	Avgift	209 000	209 000 (0)	209 000 (0)	209 000 (0)	209 000 (0)	209 000 (0)
5559		Avgift på drikkevareemballasje						
	70	Grunnavgift på engangsemballasje	832 000	832 000 (0)	832 000 (0)	832 000 (0)	832 000 (0)	832 000 (0)
	71	Miljøavgift på kartong	226 000	226 000 (0)	226 000 (0)	226 000 (0)	226 000 (0)	226 000 (0)
	72	Miljøavgift på plast	104 000	104 000 (0)	104 000 (0)	104 000 (0)	104 000 (0)	104 000 (0)

Inntekter rammeområde 22 (i hele tusen kroner)								
Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S	A, SV, Sp	FrP	H	KrF	V
	73	Miljøavgift på metall	209 000	209 000 (0)	209 000 (0)	209 000 (0)	209 000 (0)	209 000 (0)
	74	Miljøavgift på glass	56 000	56 000 (0)	56 000 (0)	56 000 (0)	56 000 (0)	56 000 (0)
5560		Avgift på plastemballasje						
	70	Avgift på plastposer	0	0 (0)	0 (0)	700 000 (+700 000)	700 000 (+700 000)	700 000 (+700 000)
5565		Dokumentavgift						
	70	Avgift	4 500 000	4 500 000 (0)	4 500 000 (0)	4 500 000 (0)	4 500 000 (0)	4 500 000 (0)
5568		Sektoravgifter under Kulturdepartementet						
	71	Årsavgift - stiftelser	18 404	18 404 (0)	18 404 (0)	18 404 (0)	18 404 (0)	18 404 (0)
5572		Sektoravgifter under Helse- og omsorgsdepartementet						
	70	Legemiddelomsetningsavgift	66 025	66 025 (0)	66 025 (0)	66 025 (0)	66 025 (0)	66 025 (0)
	71	Vinmonopolavgift	44 100	44 100 (0)	44 100 (0)	44 100 (0)	44 100 (0)	44 100 (0)
	72	Avgift utsalgssteder utenom apotek	4 381	4 381 (0)	4 381 (0)	4 381 (0)	4 381 (0)	4 381 (0)
	73	Legemiddelkontrollavgift	60 322	60 322 (0)	60 322 (0)	60 322 (0)	60 322 (0)	60 322 (0)
5578		Sektoravgifter under Miljøverndepartementet						
	70	Sektoravgifter under Svalbard miljøvernfond	11 425	11 425 (0)	11 425 (0)	11 425 (0)	11 425 (0)	11 425 (0)
	71	Jeger- og fellingsavgifter	70 400	70 400 (0)	70 400 (0)	70 400 (0)	70 400 (0)	70 400 (0)
	72	Fiskeravgifter	16 175	16 175 (0)	16 175 (0)	16 175 (0)	16 175 (0)	16 175 (0)
5580		Sektoravgifter under Finansdepartementet						
	70	Kredittilsynet, bidrag fra tilsynsenhetene	286 900	286 900 (0)	286 900 (0)	286 900 (0)	286 900 (0)	286 900 (0)
5582		Sektoravgifter under Olje- og energidepartementet						
	70	Bidrag til kulturminnevern	6 500	6 500 (0)	6 500 (0)	6 500 (0)	6 500 (0)	6 500 (0)
5583		Særskilte avgifter mv. i bruk av frekvenser						
	70	Inntekter fra telesektoren	197 600	197 600 (0)	197 600 (0)	197 600 (0)	197 600 (0)	197 600 (0)
5700		Folketrygdens inntekter						
	71	Trygdeavgift	89 900 000	89 900 000 (0)	89 900 000 (0)	90 010 000 (+110 000)	89 885 000 (-15 000)	89 726 000 (-174 000)
	72	Arbeidsgiveravgift	131 400 000	131 400 000 (0)	131 400 000 (0)	131 347 000 (-53 000)	131 235 000 (-165 000)	131 054 000 (-346 000)
		Sum utgifter rammeområde 22	0	0 (0)	0 (0)	0 (0)	0 (0)	0 (0)
		Sum inntekter rammeområde 22	799 394 432	799 394 432 (0)	782 007 432 (-17 387 000)	795 512 132 (-3 882 300)	800 023 132 (+628 700)	798 951 932 (-442 500)
		Sum netto rammeområde 22	-799 394 432	-799 394 432 (0)	-782 007 432 (+17 387 000)	-795 512 132 (+3 882 300)	-800 023 132 (-628 700)	-798 951 932 (+442 500)

5. Rammeområde 23 – Utbytte mv.

5.1 Regjeringens budsjettforslag fordelt på kapitler og poster

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S
Inntekter i hele kroner			
<i>Renter og utbytte mv.</i>			
5611		Aksjer i NSB AS	145 000 000
	85	Utbytte	145 000 000
5616		Aksjeutbytte i Kommunalbanken AS	267 200 000
	85	Aksjeutbytte	267 200 000
5625		Renter og utbytte fra Innovasjon Norge	403 000 000
	80	Renter på lån fra statskassen	400 000 000
	86	Utbytte fra investeringsfond for Nordvest-Russland og Øst-Europa	3 000 000
5630		Aksjer i Norsk Eiendomsinformasjon as	3 300 000
	85	Utbytte	3 300 000
5631		Aksjer i AS Vinmonopolet	39 502 000
	85	Statens overskuddsandel	39 500 000
	86	Utbytte	2 000
5651		Aksjer i selskaper under Landbruks- og matdepartementet	750 000
	85	Utbytte	750 000
5652		Innskuddskapital i Statskog SF	5 000 000
	85	Utbytte	5 000 000
5656		Aksjer i selskaper under NHDs forvaltning	4 613 700 000
	85	Utbytte	4 613 700 000
5680		Innskuddskapital i Statnett SF	180 000 000
	85	Utbytte	180 000 000
5685		Aksjer i StatoilHydro ASA	15 489 000 000
	85	Utbytte	15 489 000 000
		Sum inntekter rammeområde 23	21 146 452 000
		Netto rammeområde 23	-21 146 452 000

5.2 Kap. 5611 Aksjer i NSB AS – utbytte (post 85)

5.2.1 *Sammendrag fra Prop. 1 S (2009–2010) Samferdselsdepartementet*

Med utgangspunkt i gjeldende utbyttepolitikk for 2009 ble utbyttet for 2009 fastsatt til 14 mill. kroner, jf. St.prp. nr. 67/Innst. S. nr. 355 (2008–2009). NSBs resultat for regnskapsåret 2008 ble vesentlig lavere enn ventet. Dette skyldes bl.a. betydelig økte personalkostnader i person- og godstogvirksomheten, økte kostnader for NSB som følge av feil på infrastruktur, samt den svake utviklingen innenfor gods- og eiendomsvirksomhetene som følge av konjunkturedgangen.

Det er besluttet å endre utbyttepolitikken for aksjeselskaper hvor eierskapet forvaltes av Samferdselsdepartementet. Utbytteforventningen de nærmeste tre–fem år er satt til 50 pst. av årsresultatet etter skatt på konsernnivå. På dette grunnlag foreslås det budsjettert med 145 mill. kroner i utbytte fra NSB AS i 2010. Endelig utbytte fastsettes av selskapets generalforsamling våren 2010.

5.2.2 *Komiteens merknader*

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Høyre og Kristelig Folkeparti, slutter seg til Regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Kristelig Folkeparti viser til merknad i Innst. 2 S (2009–2010) og mener at utbyttet fra NSB AS bør settes til 75 pst. Dette vil øke utbyttet fra selskapet med 73 mill. kroner.

5.3 Kap. 5616 Aksjeutbytte i Kommunalbanken AS (post 85)

5.3.1 Sammen drag fra Prop. 1 S (2009–2010) Kommunal- og regionaldepartementet

Avkastningskravet for Kommunalbanken fastsettes for en periode på tre år. For perioden 2007–2009 ble avkastningskravet basert på kapitalverdimodellen som beregner avkastningskravet etter risiko og avkastning på bankenes portefølje. For perioden 2010–2012 er avkastningskravet satt til en prosentsats på 10 pst. av avkastningen. Avkastningskravet defineres som den forventede avkastningen eieren kunne ha oppnådd ved en alternativ plassering med tilsvarende risiko. Et avkastningskrav på 10 pst. er i godt samsvar med avkastningen Kommunalbanken AS har hatt de siste årene. Kravet er stilt i forhold til den avkastningen selskapet har etter skatt på egenkapitalen.

Aksjeutbytte settes til en gitt andel av den verdijusterte egenkapitalen, maksimalt 75 pst. av årsresultatet etter skatt. Prosentsatsen bør utgjøre om lag halvparten av det normerte avkastningskravet.

Kommunalbanken AS hadde et resultat etter skatt for 1. halvår 2009 på 761 mill. kroner. Det gode resultatet for 1. halvår må ses i sammenheng med store gevinster ved tilbakekjøp av bankens egen gjeld. Det forventes at banken også for 2. halvår vil få et positivt resultat. Det foreslås å ta ut et ekstraordinært utbytte til staten på 200 mill. kroner for 2010 basert på bankens resultat for 2009. Utbytte for 2010 foreslås til 267,2 mill. kroner.

5.3.1.1 KOMITEENS MERKNADER

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag.

5.4 Kap. 5625 Renter og utbytte fra Innovasjon Norge

5.4.1 Renter på lån fra statskassen (post 80)

5.4.1.1 SAMMENDRAG FRA PROP. 1 S (2009–2010) NÆRINGS- OG HANDELSDEPARTEMENTET

Innovasjon Norge foretar innlån fra statskassen til valgfri løpetid og en rentesats som tilsvarende renten på statspapirer med tilsvarende løpetid for å finansiere sine utlån. Det vises til nærmere omtale av innlånssystemet under kap. 2421 post 90. Rentene er knyttet til lavrisikolåneordningen og innovasjonslåneordningen. Til sammen foreslås en bevilgning på

400 mill. kroner. Bevilgningsanslaget er usikkert, og Regjeringen vil om nødvendig foreslå bevilgningsendring i forbindelse med endring av budsjettet våren eller høsten 2010.

5.4.1.2 KOMITEENS MERKNADER

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag.

5.4.2 Rentemargin, innovasjonslåneordningen (post 81)

5.4.2.1 SAMMENDRAG FRA PROP. 1 S (2009–2010) NÆRINGS- OG HANDELSDEPARTEMENTET

Renten på innlån fra statskassen for å finansiere Innovasjon Norges utlån under innovasjonslåneordningen følger renten på statspapirer med tilsvarende løpetid. Ordningens administrasjonskostnader dekkes innenfor rentemarginen. Nettobeløpet, etter at administrasjonskostnadene er dekket, skal tilbakeføres til statskassen. Netto rentemargin for regnskapsåret 2009 foreslås budsjettet med 0 kroner i 2010, som følge av at den store økningen i rammen for 2009 har gitt Innovasjon Norge kostnader, mens inntektene først vil komme fra 2010. Det ventes derfor økt utbytte for etterfølgende år. Rentemargin på 0 kroner er et anslag, og Regjeringen vil om nødvendig foreslå en bevilgning i forbindelse med endring av budsjettet 2010.

5.4.2.2 KOMITEENS MERKNADER

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag.

5.4.3 Utbytte, lavrisikolåneordningen (post 85)

5.4.3.1 SAMMENDRAG FRA PROP. 1 S (2009–2010) NÆRINGS- OG HANDELSDEPARTEMENTET

Overskuddet under lavrisikolåneordningen ble gjennom flere år benyttet til å bygge opp egenkapital, slik at den skulle komme opp i minimum 8 pst. av netto utlån. Ved utgangen av 2008 var egenkapitalen på 832,7 mill. kroner, tilsvarende en egenkapitalandel på 8,9 pst. Resultatet i 2008 medførte utbetaling av utbytte på 22,2 mill. kroner i 2009. På grunn av finansuroen forventes resultatet fra lavrisikolåneordningen å kunne bli noe lavere i 2009. Utbyttet fra ordningen fastsettes til 75 pst. av årsresultatet, begrenset oppad til statens gjennomsnittlige innlånsrente i løpet av året, multiplisert med ordningens innskuddskapital på 619,8 mill. kroner. Staten tar utbytte fra ordningen da den drives på kommersielle vilkår. Innlånsrenten beregnes på bakgrunn av renten på femårs statsobligasjoner. Utbytte i 2009, som kommer til utbetaling i 2010, er anslått til 0 kroner, som følge av langt høyere utlånsvolum og anslått lavere årsresultat.

tat. Dette er et anslag, og Regjeringen vil om nødvendig foreslå en bevilgning i forbindelse med endring av budsjettet våren 2010.

5.4.3.2 KOMITEENS MERKNADER

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag.

5.4.4 *Utbytte fra investeringsfond for Nordvest-Russland og Øst-Europa (post 86)*

5.4.4.1 SAMMENDRAG FRA PROP. 1 S (2009–2010) NÆRINGS- OG HANDELSDEPARTEMENTET

Det foreslås en bevilgning på 3 mill. kroner i utbytte fra de to fondene for regnskapsåret 2009 med utbetaling i 2010. Beløpet er basert på anslåtte renteinntekter da man ikke forventer realisering av investeringer i 2009. Regjeringen vil om nødvendig foreslå bevilgningsendring i forbindelse med endring av budsjettet våren 2010.

5.4.4.2 KOMITEENS MERKNADER

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag.

5.5 **Kap. 5630 Aksjer i Norsk Eiendomsinformasjon AS – utbytte (post 85)**

5.5.1 *Sammendrag fra Prop. 1 S (2009–2010) Justis- og politidepartementet*

Det er besluttet en utbyttepolitikk for selskapet hvor utbyttet fastsettes til 80 pst. av årsoverskuddet etter skatt. Endelig vedtak om utbytte for regnskapsåret 2009 blir truffet på ordinær generalforsamling i 2010. Basert på forventet utvikling i forbindelse med regnskapstallene for Norsk Eiendomsinformasjon as for 2008, nye rammebetingelser for virksomheten og Justisdepartementets utbyttepolitikk, er statens utbytte i 2010 beregnet til 3,3 mill. kroner.

5.5.2 *Komiteens merknader*

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag.

5.6 **Kap. 5631 Aksjer i AS Vinmonopolet**

5.6.1 *Post 85 Statens overskuddsandel*

5.6.1.1 SAMMENDRAG FRA PROP. 1 S (2009–2010) HELSE- OG OMSORGSDEPARTEMENTET

Statens andel i 2009 av driftsoverskuddet i Vinmonopolet er fastsatt til 50 pst. av resultatet i 2008, før ekstraordinære poster og etter vinmonopolavgift. Det foreslås at statens andel av overskuddet som tas som inntekt under denne posten i 2010 – ved eget vedtak – fastsettes til 50 pst. av resultatet i 2009, før ekstraordinære poster og etter vinmonopolavgift, jf. romertallsvedtak V nr. 4. Statens andel av overskud-

det i Vinmonopolet er på bakgrunn av budsjettert resultat i 2009 og en andel av overskuddet på 50 pst., anslått til 39,5 mill. kroner. Dersom resultatet for 2009 blir større enn anslått, blir inntektene under post 85 for 2009 høyere enn 39,5 mill. kroner. Tilsvarende blir inntekten mindre dersom resultatet blir lavere enn antatt. Dette følger av romertallsvedtaket om at statens andel av overskuddet fastsettes med en bestemt prosentsats. Forslaget til statens andel av overskuddet for 2009 bygger på en vurdering av selskapets framtidige kapitalbehov, bl.a. i forbindelse med utvidelse av butikknett, økt tilgjengelighet i sin alminnelighet og ønsket kapitalstruktur.

5.6.1.2 KOMITEENS MERKNADER

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag.

5.6.2 *Post 86 Utbytte*

5.6.2.1 SAMMENDRAG FRA PROP. 1 S (2009–2010) HELSE- OG OMSORGSDEPARTEMENTET

Vinmonopolets aksjekapital utgjorde 50 000 kroner ved utgangen av 2008. Utbyttet er i vinmonopolloven fastsatt til 5 pst. av aksjekapitalen og utgjør 2 500 kroner.

5.6.3 *Komiteens merknader*

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, slutter seg til Regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til sine merknader under avsnitt 5.9.2 "Kap. 5656 Aksjer i selskaper under NHDs forvaltning - utbytte (post 86)". Disse medlemmer foreslår på denne bakgrunn å øke denne posten med 20 mill. kroner.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen endre vinmonopolloven slik at staten som eier kan ta inntil 75 pst. utbytte fra og med 2010."

5.7 **Kap. 5651 Aksjer i selskaper under Landbruks- og matdepartementet – utbytte (post 85)**

5.7.1 *Sammendrag fra Prop. 1 S (2009–2010) Landbruks- og matdepartementet*

Departementet budsjetterer med eit samla utbytte på 0,75 mill. kroner frå selskap under Landbruks- og matdepartementet i 2010.

GRAMINOR AS

Graminor AS driv planteforedling, sortsrepresentasjon og oppformering for å sikre at norsk jord- og hagebruk får tilgang på klimatilpassa, variert og sjukdomsfritt plantemateriale. Selskapet mottok lisens- og foredlaravgift ved omsetjing av sjukdomsfritt plantemateriale i marknaden, forskingsmidlar frå jordbruksavtalen og statleg tilskott, jf. omtale under kap. 1143 post 74.

Staten sin eigardel i selskapet er 34 pst. Dette skal sikre eigar- og samfunnsinteressene når det gjeld planteforedling og oppformering av plantemateriale i Noreg.

Graminor AS hadde i 2008 ein omsetnad på 48,9 mill. kroner og eit resultat etter skatt på 3,1 mill. kroner. Det blei utbetalt 2,1 mill. kroner i utbytte og av dette blei om lag 0,6 mill. kroner utbetalt til Landbruks- og matdepartementet. Det blir ikkje budsjettet med utbytte i 2010, mellom anna fordi det gode resultatet i 2008 skuldast at verksemda dette året har vore av til dels ekstraordinær karakter knytt til omstrukturering, og at kapitalbehovet framleis er stort grunna omstrukturering av verksemda. Graminor AS arbeider med ein ny strategi for verksemda. Den nye strategien blir lagt til grunn for budsjettet for 2010. Generalforsamlinga har bedt styret vurdere utbyttepolitikken for Graminor i samband med strategiprosessen.

STAUR GÅRD AS

Staur Gård AS har ansvar for å drive eigedommen Staur Gård. Garden er i statleg eige for å sikre bruk av garden til forskning og utvikling, møteverksemd og representasjon. Samtidig er det ei viktig og krevjande oppgåve å halde vedlike den spesielle eigedommen på ein slik måte at eigenarta blir tatt vare på. Selskapet blei etablert for å drive eigedomen på ein rasjonell måte innanfor ramma av desse samfunnsmessige omsyna.

Staur Gård AS hadde i 2008 ein omsetnad på 5,96 mill. kroner, ein auke på 27,6 pst. frå 2007, og eit overskott på 0,64 mill. kroner. Ein syner elles til omtale under kap. 1100 post 70.

VETERINÆRMEDISINSK OPPDRAGSSENTER AS (VESO)

VESO er ei kunnskapsbedrift med fagleg fundament i norske veterinærmedisinske og liknande miljø. Selskapet består av to ulike forretningsområde; distribusjon av alle typar legemidlar til dyr i den norske marknaden og kliniske smittforsøk på fisk innanfor vaksineutvikling og avl for leverandørar av slike tenester og produkt.

Gjennom ein retta emisjon i 2008, jf. St.prp. nr. 22 (2008–2009) og Innst. S. nr. 97 (2008–2009), er

departementets eigardel i VESO redusert frå 51 til 39 pst. Departementet la ved emisjonen mellom anna til grunn at dei nye fleirtalseigarane gjennom auka eigenkapital og betydelege faglege satsingar kunne betre resultatutviklinga i selskapet. VESO auka i 2008 sin marknadsdel innanfor alle område for distribusjon og sal av legemidlar til fisk. Etterspurnaden etter tenester på Vikan har og auka gjennom året. Totalt hadde selskapet ei god utvikling i 2008. Driftsinntektene auka frå 149 mill. kroner i 2007 til 234 mill. kroner, og overskottet etter skatt var 4,9 mill. kroner. Det blei utbetalt eit utbytte på 8,5 mill. kroner. Av dette blei vel 3,3 mill. kroner utbetalt til Landbruks- og matdepartementet.

Selskapet arbeidar i ein konkurranseutsett og sterkt skiftande marknad, og departementet finn det mest realistisk å ta utgangspunkt i same totale utbytte som åra før 2008.

KIMEN SÅVARELABORATORIET AS

Kimem Såvarelaboratoriet AS blei etablert 1. juli 2004 etter at det tidlegare Såvarelaboratoriet blei skilt ut frå Mattilsynet, jf. St.prp. nr. 63 (2003–2004).

Selskapet er Noregs kompetansesenter på frøkvalitet og frøanalysar og har status som nasjonalt referanselaboratorium på såvareanalysar.

Selskapet har sitt virke retta mot såvarebransjen og forvaltninga. Sal av laboratorieanalysar og tenester mellom anna til Mattilsynet, samt rettleiing og opplæring i såvarespørsmål, er ein del av hovudoppgåvene.

Statens eigardel i selskapet er 51 pst. I tillegg eig Felleskjøpet Agri BA 34 pst. og Strand Unikorn AS 15 pst.

Selskapet hadde i 2008 ein omsetnad på 11,6 mill. kroner og eit overskot etter skatt på 0,8 mill. kroner. Det blei utbetalt eit utbytte på 0,5 mill. kroner, og av dette blei 0,255 mill. kroner utbetalt til Landbruks- og matdepartementet. Selskapet har hatt ei sær god resultatutvikling sidan etableringa i 2004 og fram til og med 2007. Ein forventar ei noko svakare utvikling i 2009 og 2010.

5.7.2 *Komiteens merknader*

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag.

5.8 **Kap. 5652 Innskuddskapital i Statskog SF – utbytte (post 85)**5.8.1 *Sammendrag fra Prop. 1 S (2009–2010) Landbruks- og matdepartementet*

Resultatet frå Statskog SF i 2008 skuldast i stor grad ekstraordinære inntekter knytt til erstatningar for skogvern. Med bakgrunn i resultatet for 2008, sett bort frå ekstraordinære inntekter og utgifter, anslår departementet at utbytte frå Statskog SF for resulta-

tåret 2009 blir 5 mill. kroner. Endeleg berekning av utbytte vil bli gjort i tråd med utbyttepolitikken, og endringer vil bli tekne inn i revidert nasjonalbudsjett for 2010. Vedtak om utbytte blir gjort på ordinært føretaksmøte første halvår 2010.

5.8.2 *Komiteens merknader*

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, slutter seg til Regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til sine merknader under avsnitt 5.9.2 "Kap. 5656 Aksjer i selskaper under NHDs forvaltning - utbytte (post 86)". Disse medlemmer foreslår på denne bakgrunn å øke denne posten med 13 mill. kroner.

5.9 Kap. 5656 Aksjer i selskaper under NHDs forvaltning – utbytte (post 85)

5.9.1 *Sammendrag fra Prop. 1 S (2009–2010) Nærings- og handelsdepartementet*

Det budsjetteres med 4 613,7 mill. kroner i utbytte i 2010 fra statens aksjer under Nærings- og handelsdepartementets forvaltning. Beløpet omfatter forventet aksjeutbytte for regnskapsåret 2009 fra selskapene Statkraft SF, Yara International ASA, Kongsberg Gruppen ASA, Aker Holding AS, Entra Eiendom AS, Flytoget AS, Nammo AS, Store Norske Spitsbergen Kulkompani AS, Secora AS, Electronic Chart Centre AS og GIEK Kredittforsikring AS. Det er ikke budsjettert med utbytte fra Cermaq ASA, DnB NOR ASA, Norsk Hydro ASA, SAS AB, Telemor ASA, Argentum Fondsinvesteringer AS, Eksportfinans ASA, Mesta AS, Raufoss ASA under avvikling eller Venturefondet AS under avvikling. Regjeringen har ikke beregnet egne anslag på utbytte i 2010 for børsnoterte selskaper, men har teknisk videreført utbetalt utbytte pr. aksje i 2009.

For Entra Eiendom AS, Flytoget AS og Store Norske Spitsbergen Kulkompani A/S er det budsjettert med utbytte på henholdsvis 114,5, 70 og 7 mill. kroner. For Statkraft SF foreslås det et utbytte på 3 740 mill. kroner. Det utgjør 85 pst. av departementets anslag for konsernets årsresultat etter skatt og minoritetsinteresser justert for urealiserte gevinster og tap.

5.9.2 *Komiteens merknader*

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, slutter seg til Regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet mener en utbytteandel for Statkraft SF på 85 pst. er for høyt, og ikke i tilstrekkelig grad gir selskapet rom til å foreta nødvendige investeringer selskapet står ovenfor. Disse medlemmer viser til at Stortinget har fastsatt at utbytteandeler burde være maksimalt 75 pst., og foreslår å redusere utbytteandelen for Statkraft SF til dette nivået. Disse medlemmer viser til at dette innebærer et proveny på 440 mill. kroner. Dette finansieres blant annet ved å øke utbyttet på andre selskaper under NHDs forvaltning til 75 pst.

Disse medlemmer foreslår en samlet reduksjon på denne inntektsposten i forhold til Regjeringens forslag med 347 mill. kroner.

Komiteens medlemmer fra Høyre foreslår å ta ut utbytte fra selskapene Entra AS (75 pst.) og Statkraft SF (95 pst.), hvilket innebærer en forsiktig økning.

Disse medlemmer legger til grunn at det er mulig å ta ut et noe større utbytte fra selskapene Entra Eiendom og Statkraft enn det Regjeringen legger opp til. Samlet foreslår disse medlemmer derfor et økt utbytte på til sammen 494 mill. kroner i forhold til Regjeringens forslag.

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti viser til merknad i Innst. 2 S (2009–2010) og mener at utbyttet fra Entra Eiendom AS bør settes til 75 pst., og utbyttet fra Statkraft SF bør settes til 87,5 pst. Dette vil samlet øke utbyttet under NHDs forvaltning med 164 mill. kroner.

Komiteens medlem fra Venstre legger til grunn at det er mulig å ta ut et noe større utbytte fra selskapene Entra Eiendom, Statkraft og Flytoget enn det Regjeringen legger opp til. Samlet foreslår dette medlem derfor økt utbytte på til sammen 514,2 mill. kroner i forhold til Regjeringens forslag.

Samlet foreslår dette medlem følgende endringer under post 5656.85:

Post.kap.	Tekst	Bokført	Påløpt
5656.85	Økt utbytte Statkraft > 95 pst	440,0	440,0
5656.85	Økt utbytte Entra Eiendom > 75 pst	54,2	54,2
5656.85	Økt utbytte Flytoget > 90 pst	20,0	20,0
	SUM ENDRINGER RAMME 23: UTBYTTE MV.	514,2	514,2

5.10 Kap. 5680 Innskuddskapital i Statnett SF – utbytte (post 85)

5.10.1 Sammen drag fra Prop. 1 S (2009–2010) Olje- og energidepartementet

Ved behandlingen av St.prp. nr. 1 (2006–2007) ble den etablerte langsiktige utbyttepolitikken på 50 pst. av konsernets årsresultat etter skatt forlenget fram til og med 2010.

For regnskapsåret 2009 vil et utbytte på 50 pst. av konsernets resultat etter skatt justert for mer-/mindreinntekt etter skatt utgjøre 180 mill. kroner basert på siste resultatanslag. Endelig vedtak om utbytte fastsettes i foretaksmøte våren 2010 basert på faktisk resultat for 2009.

NVE regulerer nettselskapenes inntekt. Fakturert tariffinntekt utover denne maksimale inntekten er merinntekt, mens mindreinntekt oppstår når den fakturerte inntekten er lavere. Merinntekt skal redusere framtidig tariff, mens mindreinntekt kan tillegges framtidig tariff. Før 2007 ble mer/mindreinntekt balanseført, men fra og med 2007 må den tas inn i årsresultatet i henhold til IFRS reglene.

Statnett søkte 11. mars 2009 om tilførsel av egenkapital. Med bakgrunn i oppdaterte investeringsanslag ble søknad oppdatert 18. juni 2009. Statnett ber i søknaden om en tilførsel på 4 mrd. kroner i 2010. Bakgrunnen for foretakets søknad er at det skal gjennomføre store investeringer de neste årene. Investeringene vil bidra til økt forsyningssikkerhet og legge til rette for store mengder ny fornybar kraftproduksjon. Dette er viktige bidrag i regjeringens satsing på fornybar energi. De økte investeringene vil kunne føre til at foretaket får redusert egenkapitalandelen.

Statnett har ansvar for en samfunnsøkonomisk rasjonell drift og utvikling av det sentrale overføringsnettet for kraft. Dette innebærer at foretaket skal investere i alle samfunnsøkonomisk lønnsomme nettprosjekter, uavhengig av finansieringen av foretaket. Statnett har i dag god kredittrating og god tilgang til kreditt. Selv om lånekostnadene kan gå noe opp som følge av investeringene, vil foretaket kunne lånefinansiere de planlagte investeringene. Regjeringen mener at det av denne grunn ikke er behov for å tilføre foretaket økt egenkapital.

5.10.2 Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag.

5.11 Kap. 5685 Aksjer i StatoilHydro ASA – utbytte (post 85)

5.11.1 Sammen drag fra Prop. 1 S (2009–2010) Olje- og energidepartementet

Styrene i Statoil ASA og Norsk Hydro ASA meddelte 18. desember 2006 at de anbefalte sine aksjonærer sammenslåing av Statoil og Hydros petroleumsvirksomhet. Sammenslåingen trådte i kraft fra 1. oktober 2007. Etter sammenslåingen eide staten 62,5 pst. av aksjene i StatoilHydro ASA. Som omtalt i revidert budsjett 2009 (St.prp. nr. 67 (2008–2009)) kjøpte staten i perioden fra 2. juni 2008 til og med 5. mars 2009 StatoilHydro-aksjer i markedet. Staten eier etter dette 67 pst. av aksjene i selskapet.

Allmennaksjelovens bestemmelser regulerer prosedyrer med henhold til utbetaling av utbytte. Forslag om utdeling av utbytte framsettes av styret og vedtas formelt av generalforsamlingen. Generalforsamlingen kan vedta å redusere, men ikke øke utbyttet som er foreslått av styret.

Selskapets utbyttepolitikk lyder som følger:

"StatoilHydros ambisjon er å utbetale et økende ordinært kontantutbytte målt i NOK per aksje. StatoilHydro har videre til hensikt å distribuere til sine aksjonærer, gjennom kontantutbytte og tilbakekjøp av egne aksjer, et beløp i størrelsesorden 45–50 pst. av konsernets årsoverskudd i henhold til IFRS. I det enkelte år kan imidlertid summen av kontantutbytte og tilbakekjøp utgjøre en høyere eller lavere andel av årsoverskuddet enn 45–50 pst. avhengig av selskapets vurdering av forventet kontantstrømutvikling, investeringsplaner, finansieringsbehov og hensiktsmessig finansiell fleksibilitet."

Da det ikke foreligger offentlig informasjon med foreløpig prognose for StatoilHydro ASAs årsresultat for 2009, legges det i budsjettet for 2010 til grunn det beløp som ble utbetalt i utbytte fra StatoilHydro ASA i 2009 for regnskapsåret 2008. På denne bakgrunn budsjetteres det med 15 489 mill. kroner under posten. Det understrekes at budsjettert utbytte er en teknisk framskrivning av utbyttet som ble utbetalt fra StatoilHydro ASA for 2008. Vedtak om utbytte for regnskapsåret 2009 fattes på StatoilHydro ASAs generalforsamling våren 2010. Utbetaling av utbytte vil bli presentert i revidert budsjett for 2010.

5.11.2 Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag.

5.12 Oversikt over fraksjonenes forslag til bevilgninger*Fraksjonenes forslag til bevilgninger. Avvik fra Regjeringens forslag i parentes*

Inntekter rammeområde 23 (i hele tusen kroner)								
Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S	A, SV, Sp	FrP	H	KrF	V
5611		Aksjer i NSB AS						
	85	Utbytte	145 000	145 000 (0)	145 000 (0)	218 000 (+73 000)	218 000 (+73 000)	145 000 (0)
5616		Aksjeutbytte i Kommunalbanken AS						
	85	Aksjeutbytte	267 200	267 200 (0)	267 200 (0)	267 200 (0)	267 200 (0)	267 200 (0)
5625		Renter og utbytte fra Innovasjon Norge						
	80	Renter på lån fra statskassen	400 000	400 000 (0)	400 000 (0)	400 000 (0)	400 000 (0)	400 000 (0)
	86	Utbytte fra investeringsfond for Nordvest-Russland og Øst-Europa	3 000	3 000 (0)	3 000 (0)	3 000 (0)	3 000 (0)	3 000 (0)
5630		Aksjer i Norsk Eiendomsinformasjon as						
	85	Utbytte	3 300	3 300 (0)	3 300 (0)	3 300 (0)	3 300 (0)	3 300 (0)
5631		Aksjer i AS Vinmonopolet						
	85	Statens overskuddsandel	39 500	39 500 (0)	39 500 (0)	39 500 (0)	39 500 (0)	39 500 (0)
	86	Utbytte	2	2 (0)	20 002 (+20 000)	2 (0)	2 (0)	2 (0)
5651		Aksjer i selskaper under Landbruks- og matdepartementet						
	85	Utbytte	750	750 (0)	750 (0)	750 (0)	750 (0)	750 (0)
5652		Innskuddskapital i Statskog SF						
	85	Utbytte	5 000	5 000 (0)	16 000 (+11 000)	5 000 (0)	5 000 (0)	5 000 (0)
5656		Aksjer i selskaper under NHDs forvaltning						
	85	Utbytte	4 613 700	4 613 700 (0)	4 266 700 (-347 000)	5 107 700 (+494 000)	4 777 700 (+164 000)	5 127 900 (+514 200)
5680		Innskuddskapital i Statnett SF						
	85	Utbytte	180 000	180 000 (0)	180 000 (0)	180 000 (0)	180 000 (0)	180 000 (0)
5685		Aksjer i StatoilHydro ASA						
	85	Utbytte	15 489 000	15 489 000 (0)	15 489 000 (0)	15 489 000 (0)	15 489 000 (0)	15 489 000 (0)
		Sum utgifter rammeområde 23	0	0 (0)	0 (0)	0 (0)	0 (0)	0 (0)
		Sum inntekter rammeområde 23	21 146 452	21 146 452 (0)	20 830 452 (-316 000)	21 713 452 (+567 000)	21 383 452 (+237 000)	21 660 652 (+514 200)
		Sum netto rammeområde 23	-21 146 452	-21 146 452 (0)	-20 830 452 (+316 000)	-21 713 452 (-567 000)	-21 383 452 (-237 000)	-21 660 652 (-514 200)

6. Forslag fra mindretall under rammeområde 18

Forslag fra Fremskrittspartiet:

Forslag 1

Rammeområde 18 (Rammetilskudd mv. til kommunesektoren)

På statsbudsjettet for 2010 bevilges under:

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
Utgifter				
571		Rammetilskudd til kommuner		
	21	Kunnskapsutvikling og drift av inntektssystemet, <i>kan overføres</i>	8 300 000	
	60	Innbyggertilskudd	52 288 896 000	
	61	Distriktstilskudd Sør-Norge	329 278 000	
	62	Nord-Norge- og Namdalstilskudd	1 441 246 000	
	63	Småkommunetilskudd	1 017 153 000	
	64	Skjønnstilskudd, <i>kan nyttes under kap. 572 post 64</i>	1 731 000 000	
	66	Veksttilskudd	189 300 000	
	67	(ny post) Styrking av eldreomsogen, øremerket nye pleieårsverk og opptrappingsplan til full sykehjems- dekning	1 500 000 000	
572		Rammetilskudd til fylkeskommuner		
	60	Innbyggertilskudd	24 652 511 000	
	62	Nord-Norge-tilskudd	517 974 000	
	64	Skjønnstilskudd, <i>kan nyttes under kap. 571 post 64</i>	405 000 000	
	65	Tilskudd til barnevern/hovedstadstilskudd	785 182 000	
	67	(ny post) Styrking av fagskolene, øremerket	115 000 000	
575		Ressurskrevende tjenester		
	60	Toppfinansieringsordning, <i>overslagsbevilgning</i>	5 023 200 000	
		Totale utgifter		90 004 040 000

Forslag fra Høyre og Venstre:

Forslag 2

Stortinget ber Regjeringen fremme forslag om å fjerne frukt og grønt som lovpålagt oppgave.

seg sammen med inntil 250 mill. kroner. Midlene skal benyttes til infrastrukturiltak som kan oppveie eventuelle negative konsekvenser av sammenslåing.

Forslag 3

Kommunal- og regionaldepartementet kan i 2010 gi tilsagn om tilskudd til kommuner som frivillig slår

Forslag fra Høyre:*Forslag 4*

Rammeområde 18
(Rammetilskudd mv. til kommunesektoren)

På statsbudsjettet for 2010 bevilges under:

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
Utgifter				
571		Rammetilskudd til kommuner		
	21	Kunnskapsutvikling og drift av inntektssystemet, <i>kan overføres</i>	8 300 000	
	60	Innbyggertilskudd	40 913 896 000	
	61	Distriktstilskudd Sør-Norge	329 278 000	
	62	Nord-Norge- og Namdalstilskudd	1 441 246 000	
	63	Småkommunetilskudd	1 017 153 000	
	64	Skjønnstilskudd, <i>kan nyttes under kap. 572 post 64</i>	1 731 000 000	
	66	Veksttilskudd	189 300 000	
	69	Kommunal selskapsskatt	9 800 000 000	
572		Rammetilskudd til fylkeskommuner		
	60	Innbyggertilskudd	24 162 511 000	
	62	Nord-Norge-tilskudd	517 974 000	
	64	Skjønnstilskudd, <i>kan nyttes under kap. 571 post 64</i>	405 000 000	
	65	Tilskudd til barnevern/hovedstadstilskudd	785 182 000	
575		Ressurskrevende tjenester		
	60	Toppfinansieringsordning, <i>overslagsbevilgning</i>	4 350 000 000	
		Totale utgifter		85 650 840 000

Forslag fra Kristelig Folkeparti:*Forslag 5*

Rammeområde 18
(Rammetilskudd mv. til kommunesektoren)

På statsbudsjettet for 2010 bevilges under:

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
Utgifter				
571		Rammetilskudd til kommuner		
	21	Kunnskapsutvikling og drift av inntektssystemet, <i>kan overføres</i>	8 300 000	
	60	Innbyggertilskudd	46 512 796 000	
	61	Distriktstilskudd Sør-Norge	329 278 000	
	62	Nord-Norge- og Namdalstilskudd	1 441 246 000	
	63	Småkommunetilskudd	1 017 153 000	
	64	Skjønnstilskudd, <i>kan nyttes under kap. 572 post 64</i>	1 731 000 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
	66	Veksttilskudd	189 300 000	
572		Rammetilskudd til fylkeskommuner		
	60	Innbyggertilskudd	24 756 511 000	
	62	Nord-Norge-tilskudd	517 974 000	
	64	Skjønnstilskudd, <i>kan nyttes under kap. 571 post 64</i>	405 000 000	
	65	Tilskudd til barnevern/hovedstadstilskudd	785 182 000	
575		Ressurskrevende tjenester		
	60	Toppfinansieringsordning, <i>overslagsbevilgning</i>	4 650 000 000	
		Totale utgifter		<u>82 343 740 000</u>

Forslag fra Venstre:

Forslag 6

Rammeområde 18 (Rammetilskudd mv. til kommunesektoren)

På statsbudsjettet for 2010 bevilges under:

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
Utgifter				
571		Rammetilskudd til kommuner		
	21	Kunnskapsutvikling og drift av inntektssystemet, <i>kan overføres</i>	8 300 000	
	60	Innbyggertilskudd	41 437 796 000	
	61	Distriktstilskudd Sør-Norge	329 278 000	
	62	Nord-Norge- og Namdalstilskudd	1 441 246 000	
	63	Småkommunetilskudd	1 017 153 000	
	64	Skjønnstilskudd, <i>kan nyttes under kap. 572 post 64</i>	1 731 000 000	
	66	Veksttilskudd	189 300 000	
	69	Kommunal selskapskatt	9 800 000 000	
572		Rammetilskudd til fylkeskommuner		
	60	Innbyggertilskudd	24 089 511 000	
	62	Nord-Norge-tilskudd	517 974 000	
	64	Skjønnstilskudd, <i>kan nyttes under kap. 571 post 64</i>	405 000 000	
	65	Tilskudd til barnevern/hovedstadstilskudd	785 182 000	
575		Ressurskrevende tjenester		
	60	Toppfinansieringsordning, <i>overslagsbevilgning</i>	4 350 000 000	
		Totale utgifter		<u>86 101 740 000</u>

7. Forslag fra mindretall under rammeområde 19**Forslag fra Fremskrittspartiet:***Forslag 7***Rammeområde 19
(Tilfeldige utgifter og inntekter)**

På statsbudsjettet for 2010 bevilges under:

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
Utgifter				
2309		Tilfeldige utgifter		
	1	Driftsutgifter	11 531 755 000	
		Totale utgifter		11 531 755 000
Inntekter				
5309		Tilfeldige inntekter		
	29	Ymse	50 000 000	
		Totale inntekter		50 000 000

Forslag fra Høyre:*Forslag 8***Rammeområde 19
(Tilfeldige utgifter og inntekter)**

På statsbudsjettet for 2010 bevilges under:

Kap.	Post	Formål:	Kroner	Kroner
Utgifter				
2309		Tilfeldige utgifter		
	1	Driftsutgifter	11 082 255 000	
		Totale utgifter		11 082 255 000
Inntekter				
5309		Tilfeldige inntekter		
	29	Ymse	50 000 000	
		Totale inntekter		50 000 000

Forslag fra Kristelig Folkeparti:*Forslag 9*

Rammeområde 19
(Tilfeldige utgifter og inntekter)

På statsbudsjettet for 2010 bevilges under:

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
Utgifter				
2309		Tilfeldige utgifter		
	1	Driftsutgifter	11 181 755 000	
		Totale utgifter		11 181 755 000
Inntekter				
5309		Tilfeldige inntekter		
	29	Ymse	50 000 000	
		Totale inntekter		50 000 000

Forslag fra Venstre:*Forslag 10*

Rammeområde 19
(Tilfeldige utgifter og inntekter)

På statsbudsjettet for 2010 bevilges under:

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
Utgifter				
2309		Tilfeldige utgifter		
	1	Driftsutgifter	10 731 755 000	
		Totale utgifter		10 731 755 000
Inntekter				
5309		Tilfeldige inntekter		
	29	Ymse	200 000 000	
		Totale inntekter		200 000 000

8. Forslag fra mindretall under rammeområde 22**Forslag fra Fremskrittspartiet og Høyre:***Forslag 11*

Stortinget ber Regjeringen sørge for at norske pensjonister ikke under noen omstendigheter skal betale kildeskatt fra 1. januar 2010, dersom det ikke eksplisitt fremgår av bilateral skatteavtale med gjeldende land.

Forslag 12

Stortinget ber Regjeringen utsette tidsfristen for sitt krav om Certificate of residence for norske pensjonister i Spania til 1. juli 2010 eller senere.

Forslag 13

Stortinget ber Regjeringen gjennomgå regelverket for mineraloljeavgift med sikte på å vurdere hvorvidt taretrålere også skal fritas for mineraloljeavgift.

Forslag fra Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre:*Forslag 14*

Stortinget ber Regjeringen utrede og sette fram forslag i revidert nasjonalbudsjett 2010 om en sikkerhetsregel som kan hindre store økninger i formuesskatt for personer med lavere inntekter. Regelen forutsettes innført med virkning for inntektsåret 2010.

Forslag 15

Stortinget ber Regjeringen etablere en ordning som indeksregulerer beløpene for hhv. egenutført og innkjøpt FoU i Skattefunn-ordningen hvert år.

Forslag 16

Stortinget ber Regjeringen styrke Skattefunn-ordningen ved at regelen om maksimal timesats på 500 kroner fjernes.

Forslag 17

Stortinget ber Regjeringen evaluere hvordan Skattefunn-ordningen kan innrettes for å bidra bedre

til forskning og utvikling også for større virksomheter.

Forslag 18

Stortinget ber Regjeringen opprette et eget styringsorgan for Skattefunn, med flertall av brukerrepresentanter.

Forslag 19

Stortinget ber Regjeringen videreføre avgiftsfrikaket for biodiesel. Stortinget ber videre Regjeringen i forbindelse med Revidert nasjonalbudsjett 2010 legge fram en sak om hvordan transportmålet om at 10 pst. av energibruken (elektrisitet og biodrivstoff) skal komme fra fornybare energikilder i 2020, skal nås.

Forslag 20

Stortinget ber Regjeringen endre forskrift 17. desember 2008 nr. 1502 til lov om toll og vareførsel (tollforskriften) § 5-9-1 basert på en økning av grensen for tollfri import av varer til kr 400.

Forslag fra Fremskrittspartiet:*Forslag 21*

**Rammeområde 22
(Skatter, avgifter og toll)**

I

På statsbudsjettet for 2010 bevilges under:

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
Inntekter				
5501		Skatter på formue og inntekt		
	70	Toppskatt mv	27 940 000 000	
	72	Fellesskatt	131 388 000 000	
	73	Skatt av opparbeidede forpliktelser i rederiene	1 250 000 000	
5506		Avgift av arv og gaver		
	70	Avgift	1 060 000 000	
5507		Skatt og avgift på utvinning av petroleum		
	71	Ordinær skatt på formue og inntekt	48 000 000 000	
	72	Særskatt på oljeinntekter	71 600 000 000	
	74	Arealavgift mv.	1 700 000 000	
5508		Avgift på utslipp av CO ₂ i petroleumsvirksomhet på kontinentalsokkelen		
	70	Avgift	2 500 000 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
5511		Tollinntekter		
	70	Toll	1 303 000 000	
	71	Auksjonsinntekter fra tollkvoter	87 000 000	
5521		Merverdiavgift		
	70	Avgift	188 600 000 000	
5526		Avgift på alkohol		
	70	Produktavgift på alkoholholdige drikkevarer	11 927 000 000	
5531		Avgift på tobakkvarer		
	70	Avgift	7 978 000 000	
5536		Avgift på motorvogner mv.		
	71	Engangsavgift på motorvogner mv.	15 980 000 000	
	72	Årsavgift	8 600 000 000	
	73	Vektårsavgift	360 000 000	
	75	Omregistreringsavgift	2 270 000 000	
	76	Avgift på bensin	6 730 000 000	
	77	Avgift på olje til framdrift av motorvogn (autodieselavgift)	7 229 000 000	
5537		Avgifter på båter mv.		
	71	Avgift på båtmotorer	146 000 000	
5541		Avgift på elektrisk kraft		
	70	Forbruksavgift	7 382 000 000	
5542		Avgift på mineralolje mv.		
	70	Avgift på mineralolje	1 311 000 000	
	71	Avgift på smøreolje mv	91 000 000	
5543		Miljøavgift på mineralske produkter mv.		
	70	CO ₂ -avgift	4 823 000 000	
	71	Svovelavgift	93 000 000	
5546		Avgift på sluttbehandling av avfall		
	70	Avgift på sluttbehandling av avfall	126 000 000	
5547		Avgift på helse- og miljøskadelige kjemikalier		
	70	Trikloreten (TRI)	1 000 000	
	71	Tetrakloreten (PER)	1 000 000	
5548		Miljøavgift på klimagasser		
	70	Hydrofluorkarbon (HFK) og Perfluorkarbon (PFK)	240 000 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
5549		Avgift på utslipp av NO _x		
	70	Avgift på utslipp av NO _x	72 000 000	
5550		Miljøavgift på plantevernmidler		
	70	Miljøavgift på plantevernmidler	65 000 000	
5551		Produksjonsavgift på mineraler		
	70	Produksjonsavgift på mineraler	1 200 000	
5555		Avgift på sjokolade- og sukkerverer		
	70	Avgift	1 196 000 000	
5556		Produktavgift på alkoholfrie drikkevarer mv.		
	70	Avgift	1 739 000 000	
5557		Avgift på sukker		
	70	Avgift	209 000 000	
5559		Avgift på drikkevareemballasje		
	70	Grunnavgift på engangsemballasje	832 000 000	
	71	Miljøavgift på kartong	226 000 000	
	72	Miljøavgift på plast	104 000 000	
	73	Miljøavgift på metall	209 000 000	
	74	Miljøavgift på glass	56 000 000	
5565		Dokumentavgift		
	70	Avgift	4 500 000 000	
5568		Sektoravgifter under Kulturdepartementet		
	71	Årsavgift - stiftelser	18 404 000	
5572		Sektoravgifter under Helse- og omsorgsdepartementet		
	70	Legemiddelomsetningsavgift	66 025 000	
	71	Vinmonopolavgift	44 100 000	
	72	Avgift utsalgsteder utenom apotek	4 381 000	
	73	Legemiddelkontrollavgift	60 322 000	
5578		Sektoravgifter under Miljøverndepartementet		
	70	Sektoravgifter under Svalbard miljøvernfond	11 425 000	
	71	Jeger- og fellingsavgifter	70 400 000	
	72	Fiskeravgifter	16 175 000	
5580		Sektoravgifter under Finansdepartementet		
	70	Kredittilsynet, bidrag fra tilsynsenhetene	286 900 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
5582		Sektoravgifter under Olje- og energidepartementet		
	70	Bidrag til kulturminnevern	6 500 000	
5583		Særskilte avgifter mv. i bruk av frekvenser		
	70	Inntekter fra telesektoren	197 600 000	
5700		Folketrygdens inntekter		
	71	Trygdeavgift	89 900 000 000	
	72	Arbeidsgiveravgift	131 400 000 000	
		Totale inntekter		782 007 432 000

II

Diverse fullmakter

Stortinget samtykker i at det av avgiftspliktig omsetning for legemiddelgrossister i 2010 skal betales avgift tilsvarende 0,55 pst.

III

Stortinget ber Regjeringen stoppe innføringen av kildeskatt for norske pensjonister i utlandet med virkning fra 1. januar 2010.

IV

Stortinget ber Regjeringen gjennomgå regelverket med sikte på å unngå at dugnadsarbeid i frivillige lag og organisasjoner ikke utløser skatte- og avgiftsplikt.

V

Stortinget ber Regjeringen gjennomgå særavgiftsregimet for kraftselskaper med grunnrenteskatt med sikte på forenkling eller avvikling, samt vurdere kompensierende tiltak slik at endringer i vesentlig grad ikke rammer kommuneøkonomien.

VI

Stortinget ber Regjeringen fremme forslag om at utbytte mottatt i 2004, som stammer fra inntekter som er opptjent og beskattet i 2003, skal inngå ved RISK-reguleringen av aksjene i mottakerselskapet for 2004.

VII

Stortinget slutter seg til Regjeringens forslag til skattevedtak for inntektsåret 2010 kapittel 3 – Inntektsskatt til staten, kommunene og fylkeskommunen med følgende endring:

§ 3-1 første ledd skal lyde:

§ 3-1 Toppskatt

Personlig skattyter skal av personinntekt fastsatt etter skatteloven kapittel 12, svare toppskatt til staten med 9 pst. for den delen av inntekten som overstiger 480 000 kroner, og med 12 pst. for den delen av inntekten som overstiger 741 700 kroner i klasse 0,1 og 2.

VIII

Stortinget slutter seg til Regjeringens forslag til skattevedtak for inntektsåret 2010 kapittel 6 med følgende endringer:

§ 6-1 første og annet ledd skal lyde:

§ 6-1 Minstefradrag

Minstefradrag i lønnsinntekt mv. etter skatteloven § 6-32 første ledd bokstav a skal ikke settes lavere enn 42 180 kroner, og ikke settes høyere enn 81 000 kroner.

Minstefradrag i alderspensjonsinntekt, inkl. AFP, etter skatteloven § 6-32 første ledd bokstav b skal ikke settes lavere enn 4 000 kroner, og ikke høyere enn 66 000 kroner. Satsen skal settes til 36 pst.

Minstefradrag for øvrige pensjonister prisjusteres i tråd med Regjeringens forslag.

§ 6-3 skal lyde:

§ 6-3 personfradrag

Fradrag etter skatteloven § 15-4 er 48 000 kroner i klasse 1 og 96 000 kroner i klasse 2.

IX

Stortinget slutter seg til Regjeringens forslag til skattevedtak for inntektsåret 2010 kapittel 2 – Formuesskatt til staten og kommunene med følgende endring:

§ 2-1 Formuesskatt til staten – personlig skattyter og dødsbo skal lyde:

§ 2-1 Formuesskatt til staten – personlig skattyter og dødsbo

Personlig skattyter og dødsbo svarer formuesskatt til staten av den delen av skattyterens samlede antatte formue som overstiger 700 000 kroner. Satsen skal være 0,2 pst.

Ektefeller som ligned under ett for begge formue, jf. skatteloven § 2-10, svarer formuesskatt til staten av den delen av ektefellenes samlede antatte formue som overstiger 1 400 000 kroner. Satsen skal være 0,2 pst.

X

Stortinget ber Regjeringen snarest fremme en nedtrappingsplan for utfasing av formuesskatten i løpet av stortingsperioden.

XI

Stortinget ber Regjeringen i Skattefunn-ordningen likestille egen FoU med oppdragsbasert FoU med et felles tak på 15 mill. kroner fra 1. januar 2010.

XII

Produkt	Kr
Sigarer	2,02 pr. gram av pakningens nettovekt
Sigaretter.	2,02 pr. stk.
Røyketobakk, karvet skråtobakk, råtobakk i forbrukerpakning	2,02 pr. gram av pakningens nettovekt
Skråtobakk	0,78 pr. gram av pakningens nettovekt
Snus	0,78 pr. gram av pakningens nettovekt
Sigarettpapir og sigarettlylser	0,0308 pr. stk."

XV

Stortinget slutter seg til Regjeringens forslag til vedtak om særavgifter til statskassen for budsjetterminen 2010 om avgift på motorvogner kap. V Avgift på bensin (kap. 5536 post 76) med følgende endring:

§ 1 første ledd skal lyde:

§ 1 Fra 1. januar 2010 skal det i henhold til lov 19. mai 1933 nr. 11 om særavgifter betales avgift til statskassen ved innførsel og innenlandsk produksjon av bensin med følgende beløp pr. liter:

- svovelfri bensin (under 10 ppm svovel): kr 4,14,
- lavsvovlet bensin (under 50 ppm svovel): kr 4,18,
- annen bensin: kr 4,18.

Stortinget ber Regjeringen endre Skattefunn-ordningen fra 1. januar 2010 slik at det ikke lenger er noen beløpsgrense pr. timeverk.

XIII

Stortinget ber Regjeringen legge frem en egen sak om innføring av nullsats på moms for frivillige lag og organisasjoner. Midlene på kap. 315 post 70 fjernes med en tilsvarende reduksjon i inntektskapitlet kap. 5521 Merverdiavgift, post 20, slik at frivillighet innlemmes i merverdiavgiftssystemet med nullsats på utgående fakturering og 25 pst. fradrag for inngående fakturaer med virkning fra 1. januar 2010.

XIV

Stortinget slutter seg til Regjeringens forslag til vedtak om særavgifter til statskassen for budsjetterminen 2010 Avgift på tobakkvarer (kap. 5531 post 70) med følgende endring:

§ 1 første ledd skal lyde:

§ 1 Fra 1. januar 2010 skal det i henhold til lov 19. mai 1933 nr. 11 om særavgifter betales avgift til statskassen ved innførsel og innenlandsk produksjon av følgende varer med følgende beløp:

XVI

Stortinget slutter seg til Regjeringens forslag til vedtak om særavgifter til statskassen for budsjetterminen 2010 om avgift på motorvogner VI. Avgift på olje til framdrift av motorvogn (autodieselavgift) (kap. 5536 post 77) med følgende endring:

§ 1 første ledd skal lyde:

§ 1 Fra 1. januar 2010 skal det i henhold til lov 19. mai 1933 nr. 11 om særavgifter betales avgift til statskassen ved innførsel og innenlandsk produksjon av olje til framdrift av motorvogn med følgende beløp pr. liter:

- svovelfri mineralolje (under 10 ppm svovel): kr 3,16,
- lavsvovlet mineralolje (under 50 ppm svovel): kr 3,21,

- c) annen mineralolje: kr 3,21,
- d) biodiesel: kr 0.

XVII

I forslag til stortingsvedtak om særavgifter til statskassen for budsjetterminen 2010 gjøres følgende endringer:

Vedtaket om energiavgift på naturgass og LPG (kap. 5542 post 72) strykes.

Stortinget ber Regjeringen legge frem en sak om avgiftspolitikken på gass.

XVIII

Stortinget slutter seg til Regjeringens forslag til vedtak om særavgifter til statskassen for budsjetterminen 2010 om avgift på sluttbehandling av avfall (kap. 5546 post 70) med følgende endring:

Ny § 7 skal lyde:

§ 7 Avgift på sluttbehandling av avfall opphører fra 1. juli 2010.

XIX

Stortinget slutter seg til Regjeringens forslag til vedtak om toll for budsjetterminen 2010 (kap. 551 post 70 og 71) med følgende endring:

§ 2 første ledd skal lyde:

Vareførsel som er omfattet av handelsavtale inngått med fremmed stat eller gruppe av stater, skal innenfor rammen av slike avtaler innrømmes preferansetoll. Tilsvarende gjelder for vareførsel som er omfattet av bilateral eller unilateral erklæring i tilknytning til slik avtale. Varer med opprinnelse i utviklingsland, GSP-varer, kan innføres tollfritt. Preferansetollbehandling er betinget av at krav til opprinnelse mv., slik som fastsatt i opprinnelsesreglene til vedkommende handelsavtale eller preferansesystem, samt vilkår fastsatt i tolloven, er oppfylt.

XX

Stortinget ber Regjeringen legge frem sak for Stortinget om plan for avvikling av all toll og unødig byråkrati i tilknytning til varer som kommer inn til Norge.

XXI

Stortinget ber Regjeringen øke grensen for tollfri import av varer fra utlandet til 1 000 kroner, samt

etablere en ordning der beløpet jevnlig justeres med prisveksten.

XXII

Stortinget ber Regjeringen øke innførselskvotene i bestemmelsene om tollfrihet for reiseutstyr og reisegods, som alkohol og tobakk m.m. til 12 000 kroner, slik at de i større grad harmoniseres med innførselsreglene innad i EU.

XXIII

Stortinget ber Regjeringen gjennomgå beløpsgrenser og innførselsrestriksjoner ved grensepasing med sikte på å redusere unødige restriksjoner, harmonisere med naboland og forenkle regelverket.

XXIV

§ 1-5 i forslag til vedtak om avgift til statskassen på arv og gaver for budsjetterminen 2010, oppheves. § 1-5 i forslag til vedtak om avgift til statskassen på arv og gaver for budsjetterminen 2010, oppheves.

XXV

Stortinget slutter seg til Regjeringens forslag til vedtak om avgift på motorvogn mv., I. Engangsavgift på motorvogner mv. for budsjetterminen 2010 med følgende endring:

§ 5 første ledd ny bokstav p skal lyde:

- p) utrykningskjøretøy til politiet.

Forslag fra Høyre og Kristelig Folkeparti:

Forslag 22

Stortinget ber Regjeringen fremme forslag som sikrer at arbeidende kapital ikke formuesbeskattes.

Forslag 23

Stortinget ber Regjeringen fremme forslag om en støtteordning for kjøp av miljøvennlige biler med virkning fra 1. januar 2010, hvor det gis 30 000 kroner i støtte til alle som kjøper elbiler eller ladbare hybridbiler klasse N1 og M1 inntil det er 50 000 slike biler i Norge.

Forslag 24

Stortinget ber Regjeringen innføre nulltoll for varer fra Vietnam, Pakistan og Nigeria fra 1. januar 2010.

Forslag fra Høyre:*Forslag 25*

**Rammeområde 22
(Skatter, avgifter og toll)**

I

På statsbudsjettet for 2010 bevilges under:

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
Inntekter				
5501		Skatter på formue og inntekt		
	70	Toppskatt mv.	28 412 000 000	
	72	Fellesskatt	139 741 000 000	
	73	Skatt av opparbeidede forpliktelser i rederiene	1 250 000 000	
5506		Avgift av arv og gaver		
	70	Avgift	1 060 000 000	
5507		Skatt og avgift på utvinning av petroleum		
	71	Ordinær skatt på formue og inntekt	48 000 000 000	
	72	Særskatt på oljeinntekter	71 600 000 000	
	74	Arealavgift mv.	1 700 000 000	
5508		Avgift på utslipp av CO ₂ i petroleumsvirksomhet på kontinentalsokkelen		
	70	Avgift	2 500 000 000	
5511		Tollinntekter		
	70	Toll	1 972 000 000	
	71	Auksjonsinntekter fra tollkvoter	87 000 000	
5521		Merverdiavgift		
	70	Avgift	189 592 700 000	
5526		Avgift på alkohol		
	70	Produktavgift på alkoholholdige drikkevarer	11 927 000 000	
5531		Avgift på tobakkvarer		
	70	Avgift	8 448 000 000	
5536		Avgift på motorvogner mv.		
	71	Engangsgift på motorvogner mv.	15 935 000 000	
	72	Årsavgift	8 600 000 000	
	73	Vektårsavgift	360 000 000	
	75	Omregistreringsavgift	2 270 000 000	
	76	Avgift på bensin	7 464 000 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
	77	Avgift på olje til framdrift av motorvogn (autodiesel-avgift)	8 361 000 000	
5537		Avgifter på båter mv.		
	71	Avgift på båtmotorer	146 000 000	
5541		Avgift på elektrisk kraft		
	70	Forbruksavgift	7 382 000 000	
5542		Avgift på mineralolje mv.		
	70	Avgift på mineralolje	1 311 000 000	
	71	Avgift på smøreolje mv.	91 000 000	
	72	Avgift på gass	13 000 000	
5543		Miljøavgift på mineralske produkter mv.		
	70	CO ₂ -avgift	4 798 000 000	
	71	Svovelavgift	93 000 000	
5546		Avgift på sluttbehandling av avfall		
	70	Avgift på sluttbehandling av avfall	162 000 000	
5547		Avgift på helse- og miljøskadelige kjemikalier		
	70	Trikloretan (TRI)	1 000 000	
	71	Tetrakloretan (PER)	1 000 000	
5548		Miljøavgift på klimagasser		
	70	Hydrofluorkarbon (HFK) og Perfluorkarbon (PFK)	240 000 000	
5549		Avgift på utslipp av NO _x		
	70	Avgift på utslipp av NO _x	72 000 000	
5550		Miljøavgift på plantevernmiddel		
	70	Miljøavgift på plantevernmiddel	65 000 000	
5551		Produksjonsavgift på mineraler		
	70	Produksjonsavgift på mineraler	1 200 000	
5555		Avgift på sjokolade- og sukkerverer		
	70	Avgift	1 196 000 000	
5556		Produktavgift på alkoholfrie drikkevarer mv.		
	70	Avgift	1 685 000 000	
5557		Avgift på sukker		
	70	Avgift	209 000 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
5559		Avgift på drikkevareemballasje		
	70	Grunnavgift på engangsemballasje	832 000 000	
	71	Miljøavgift på kartong	226 000 000	
	72	Miljøavgift på plast	104 000 000	
	73	Miljøavgift på metall	209 000 000	
	74	Miljøavgift på glass	56 000 000	
5560		Avgift på plastemballasje		
	70	Avgift på plastposer	700 000 000	
5565		Dokumentavgift		
	70	Avgift	4 500 000 000	
5568		Sektoravgifter under Kulturdepartementet		
	71	Årsavgift - stiftelser	18 404 000	
5572		Sektoravgifter under Helse- og omsorgsdepartementet		
	70	Legemiddelomsetningsavgift	66 025 000	
	71	Vinmonopolavgift	44 100 000	
	72	Avgift utsalgssteder utenom apotek	4 381 000	
	73	Legemiddelkontrollavgift	60 322 000	
5578		Sektoravgifter under Miljøverndepartementet		
	70	Sektoravgifter under Svalbard miljøvernfond	11 425 000	
	71	Jeger- og fellingsavgifter	70 400 000	
	72	Fiskeravgifter	16 175 000	
5580		Sektoravgifter under Finansdepartementet		
	70	Kredittilsynet, bidrag fra tilsynsenhetene	286 900 000	
5582		Sektoravgifter under Olje- og energidepartementet		
	70	Bidrag til kulturminnevern	6 500 000	
5583		Særskilte avgifter mv. i bruk av frekvenser		
	70	Inntekter fra telesektoren	197 600 000	
5700		Folketrygdens inntekter		
	71	Trygdeavgift	90 010 000 000	
	72	Arbeidsgiveravgift	131 347 000 000	
		Totale inntekter		<u>795 512 132 000</u>

II

Diverse fullmakter

Stortinget samtykker i at det av avgiftspliktig omsetning for legemiddelgrossister i 2010 skal betales avgift tilsvarende 0,55 pst.

III

Stortinget slutter seg til Regjeringens forslag til skattevedtak for inntektsåret 2010 kapittel 3 med følgende endring:

§ 3-1 skal lyde:

§ 3-1 Toppskatt

Personlig skattyter skal av personinntekt fastsatt etter skatteloven kapittel 12, svare toppskatt til staten med 9 pst. for den delen av inntekten som overstiger 475 000 kroner, og med 12 pst. for den delen av inntekten som overstiger 741 700 kroner i klasse 0, 1 og 2.

Personlig skattyter i en kommune i Finnmark, eller i kommunene Karlsøy, Kvænangen, Kåfjord, Lyngen, Nordreisa, Skjervøy og Storfjord i Troms fylke, skal likevel bare svare toppskatt til staten av inntekt som nevnt i første ledd med 7 pst. av den inntekten som overstiger 475 000 kroner, og med 12 pst. for den delen av inntekten som overstiger 741 700 kroner i klasse 0, 1 og 2.

Dersom skattyter er bosatt i riket bare en del av året, nedsettes beløpene i første og annet ledd forholdsmessig under hensyn til det antall hele eller påbegynte måneder av året han har vært bosatt her. Tilsvarende gjelder for skattyter som ikke er bosatt i riket, men som plikter å svare skatt etter skatteloven § 2-3 første og annet ledd, eller lov om skattlegging av undersjøiske petroleumforekomster mv.

IV

Stortinget slutter seg til Regjeringens forslag til skattevedtak for inntektsåret 2010 kapittel 6 med følgende endring:

§ 6-1 skal lyde:

Minstefradrag i lønnsinntekt mv. etter skatteloven § 6-32 første ledd bokstav a skal ikke settes lavere enn 31 800 kroner, og ikke høyere enn 76 300 kroner.

V

Stortinget ber Regjeringen videreføre bruttotrekkordningen for hjemme-PC med et lønnstak på 350 000 kroner pr. år.

VI

Stortinget ber Regjeringen avslutte eksisterende bruttotrekkordning for hjemme-PC til 1. januar 2010 i stedet for fremleggingsstidspunktet for statsbudsjettet.

VII

Stortinget slutter seg til Regjeringens forslag til skattevedtak for inntektsåret 2010 kapittel 2 med følgende endringer:

§ 2-1, § 2-2 og § 2-3 skal lyde:

§ 2-1 Formuesskatt til staten – personlig skattyter og dødsbo

Personlig skattyter og dødsbo svarer formuesskatt til staten av den delen av skattyterens samlede antatte formue som overstiger 700 000 kroner. Satsen skal være 0,4 pst.

Ektefeller som lignes under ett for begge formue, jf. skatteloven § 2-10, svarer formuesskatt til staten av den delen av ektefellenes samlede antatte formue som overstiger 1 400 000 kroner. Satsen skal være 0,4 pst.

§ 2-2 Formuesskatt til staten – upersonlig skattyter

Selskaper og innretninger som nevnt i skatteloven § 2-36 annet ledd, og som ikke er fritatt for formuesskatteplikt etter skatteloven kapittel 2, svarer formuesskatt til staten med 0,3 pst. Formue under 10 000 kroner er skattefri.

§ 2-3 Formuesskatt til kommunene

Det svares formuesskatt til kommunen dersom skattyter ikke er fritatt for slik skatteplikt etter skatteloven kapittel 2. Skattyter som har krav på personfradrag etter skatteloven § 15-4, skal ha et fradrag i formuen på 700 000 kroner. For ektefeller som lignes under ett for begge formue, jf. skatteloven § 2-10, skal fradraget være 1 400 000 kroner. Når skattyter har formue i flere kommuner, fordeles fradraget etter reglene i skatteloven § 4-30 første og annet ledd. Satsen for formuesskatt til kommunene må ikke være høyere enn 0,7 pst. Maksimumssatsen gjelder når ikke lavere sats er vedtatt av kommunen.

VIII

Stortinget slutter seg til Regjeringens forslag til vedtak om fastsetting av avgifter mv. til folketrygden for 2010 med følgende endring:

§ 6 skal lyde:

§ 6 Trygdeavgift av pensjon mv.

Av pensjon i og utenfor arbeidsforhold, unntatt avtalefestet pensjon mottatt før skattyter fyller 67 år, føderåd, livrente som ledd i pensjonsordning i arbeidsforhold, engangsutbetaling fra pensjonsordning etter innskuddspensjonsloven, engangsutbetaling fra individuell pensjonsavtale som er i samsvar med regler gitt av departementet, engangsutbetaling fra pensjonsavtale etter lov om individuell pensjonsordning og personinntekt for skattyter under 17 år og over 69 år, som nevnt i folketrygdloven § 23-3 annet ledd nr. 1, beregnes trygdeavgift med 3 pst.

Av avtalefestet pensjon mottatt før skattyter fyller 67 år, som nevnt i folketrygdloven § 23-3 annet ledd nr. 4, beregnes trygdeavgift med 5,4 pst.

IX

Det innføres momsfristak for leasing av batteri i elbiler.

Det innføres momsfristak for leasing av elbiler for både privat- og firmabil.

X

Stortinget ber Regjeringen komme tilbake med nytt forslag som innebærer halvert gassavgift i forhold til Regjeringens forslag.

Produkt	Kr	
Sigarer	2,23	per gram av pakningens nettovekt
Sigaretter	2,23	per stk.
Røyketobakk, karvet skråtobakk, råtobakk i forbrukerpakning	2,23	per gram av pakningens nettovekt
Skråtobakk	0,86	per gram av pakningens nettovekt
Snus	0,86	per gram av pakningens nettovekt
Sigarettpapir og sigaretthylser	0,0339	per stk."

XIV

§ 1 Fra 1. januar 2010 skal det i henhold til lov 19. mai 1933 nr. 11 om særavgifter betales avgift til statskassen ved innførsel og innenlandsk produksjon av plastbæreposer med kr 1,00 per pose.

Med plastbæreposer menes alle poser som helt eller delvis er fremstilt av plastmateriale og utstyrt med bærehull, hank eller lignende, dersom posene er beregnet eller egner seg til å bli anvendt som bærepåse.

Departementet kan i forskrifter fastsette nærmere bestemmelser om hva som omfattes av avgiftsplikten og om grunnlaget for avgiften.

§ 2 Det gis fritak, refusjon eller ytes tilskudd for avgift på varer som

XI

I Stortingets avgiftsvedtak om alkoholfrie drikkevarer for 2010 gjøres følgende endring fra 1. januar 2010:

§ 1 ny bokstav c skal lyde:

Alkoholfrie drikkevarer laget av frukt og bær og tilsatt sukker eller annet søtstoff: kr 1,38.

XII

§ 1-5 i forslag til vedtak om avgift til statskassen på arv og gaver for budsjetterminen 2010, oppheves. § 1-5 i forslag til vedtak om avgift til statskassen på arv og gaver for budsjetterminen 2010, oppheves.

XIII

Stortingets vedtak om avgift på tobakkvarer for budsjetterminen 2010 § 1 første ledd skal lyde:

Fra 1. januar 2010 skal det i henhold til lov 19. mai 1933 nr. 11 om særavgifter betales avgift til statskassen ved innførsel og innenlandsk produksjon av følgende varer med følgende beløp:

- a) fra registrert virksomhets eller importørs lager
 1. utføres til utlandet,
 2. leveres direkte eller via tollager til proviant etter tolloven § 4-23,
 3. leveres til toll- og avgiftsfritt utsalg på lufthavn etter tolloven § 4-30,
- b) innføres
 1. som reisegods etter tolloven § 5-1,
 2. til bruk i transportmidler i ervervsmessig virksomhet etter tolloven § 5-2,
 3. etter tolloven § 5-9 og er av mindre verdi.
- c) etter tolloven § 5-3 fra registrert virksomhets eller importørs lager leveres til eller innføres av
 1. diplomater,
 2. NATO og styrker fra land som deltar i Partnerskap for fred,

3. Den nordiske investeringsbank,
 d) kommer i retur til produsents eller importørs
 lager,
 e) benyttes til ervervsmessig framstilling av varer.
 Departementet kan gi forskrift om avgrensning av
 og vilkår for fritak.

§ 3 Oppstår det tvil om avgiftsplikten, avgjøres
 spørsmålet av departementet.

§ 4 Departementet kan fritta for eller sette ned
 avgiften når det oppstår enkelttilfeller eller situasjo-
 ner som ikke var overveid da avgiftsvedtaket ble truf-
 fet og når avgiften i det spesielle enkelttilfellet får en
 utilsiktet virkning.

XV

Sluttbehandlingsavgiften for avfall økes fra
 kr 447 til kr 1 000 per tonn.

Forslag fra Kristelig Folkeparti:

Forslag 26

Rammeområde 22 (Skatter, avgifter og toll)

I

På statsbudsjettet for 2010 bevilges under:

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
Inntekter				
5501		Skatter på formue og inntekt		
	70	Toppskatt mv.	29 021 000 000	
	72	Fellesskatt	142 295 000 000	
	73	Skatt av opparbeidede forpliktelse i rederiene	1 250 000 000	
5506		Avgift av arv og gaver		
	70	Avgift	1 341 000 000	
5507		Skatt og avgift på utvinning av petroleum		
	71	Ordinær skatt på formue og inntekt	48 000 000 000	
	72	Særskatt på oljeinntekter	71 600 000 000	
	74	Arealavgift mv.	1 700 000 000	
5508		Avgift på utslipp av CO ₂ i petroleumsvirksomhet på kontinentalsokkelen		
	70	Avgift	2 500 000 000	
5511		Tollinntekter		
	70	Toll	1 972 000 000	
	71	Auksjonsinntekter fra tollkvoter	87 000 000	
5521		Merverdiavgift		
	70	Avgift	189 702 700 000	
5526		Avgift på alkohol		
	70	Produktavgift på alkoholholdige drikkevarer	11 927 000 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
5531		Avgift på tobakkvarer		
	70	Avgift	8 448 000 000	
5536		Avgift på motorvogner mv.		
	71	Engangsvgift på motorvogner mv.	16 045 000 000	
	72	Årsavgift	8 600 000 000	
	73	Vektårsavgift	360 000 000	
	75	Omregistreringsavgift	2 270 000 000	
	76	Avgift på bensin	7 464 000 000	
	77	Avgift på olje til framdrift av motorvogn (autodieselavgift)	8 461 000 000	
5537		Avgifter på båter mv.		
	71	Avgift på båtmotorer	146 000 000	
5541		Avgift på elektrisk kraft		
	70	Forbruksavgift	8 102 000 000	
5542		Avgift på mineralolje mv.		
	70	Avgift på mineralolje	1 401 000 000	
	71	Avgift på smøreolje mv.	91 000 000	
	72	Avgift på gass	13 000 000	
5543		Miljøavgift på mineralske produkter mv.		
	70	CO ₂ -avgift	4 918 000 000	
	71	Svovelavgift	93 000 000	
5546		Avgift på sluttbehandling av avfall		
	70	Avgift på sluttbehandling av avfall	162 000 000	
5547		Avgift på helse- og miljøskadelige kjemikalier		
	70	Trikloretten (TRI)	1 000 000	
	71	Tetrakloretten (PER)	1 000 000	
5548		Miljøavgift på klimagasser		
	70	Hydrofluorkarbon (HFK) og Perfluorkarbon (PFK)	240 000 000	
5549		Avgift på utslipp av NO _x		
	70	Avgift på utslipp av NO _x	72 000 000	
5550		Miljøavgift på plantevernmiddel		
	70	Miljøavgift på plantevernmiddel	65 000 000	
5551		Produksjonsavgift på mineraler		
	70	Produksjonsavgift på mineraler	1 200 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
5555		Avgift på sjokolade- og sukkerverer		
	70	Avgift	1 196 000 000	
5556		Produktavgift på alkoholfrie drikkevarer mv.		
	70	Avgift	1 739 000 000	
5557		Avgift på sukker		
	70	Avgift	209 000 000	
5559		Avgift på drikkevareemballasje		
	70	Grunnavgift på engangsemballasje	832 000 000	
	71	Miljøavgift på kartong	226 000 000	
	72	Miljøavgift på plast	104 000 000	
	73	Miljøavgift på metall	209 000 000	
	74	Miljøavgift på glass	56 000 000	
5560		Avgift på plastemballasje		
	70	Avgift på plastposer	700 000 000	
5565		Dokumentavgift		
	70	Avgift	4 500 000 000	
5568		Sektoravgifter under Kulturdepartementet		
	71	Årsavgift - stiftelser	18 404 000	
5572		Sektoravgifter under Helse- og omsorgsdepartementet		
	70	Legemiddelomsetningsavgift	66 025 000	
	71	Vinmonopolavgift	44 100 000	
	72	Avgift utsalgssteder utenom apotek	4 381 000	
	73	Legemiddelkontrollavgift	60 322 000	
5578		Sektoravgifter under Miljøverndepartementet		
	70	Sektoravgifter under Svalbard miljøvernfond	11 425 000	
	71	Jeger- og fellingsavgifter	70 400 000	
	72	Fiskeravgifter	16 175 000	
5580		Sektoravgifter under Finansdepartementet		
	70	Kredittilsynet, bidrag fra tilsynsenhetene	286 900 000	
5582		Sektoravgifter under Olje- og energidepartementet		
	70	Bidrag til kulturminnevern	6 500 000	
5583		Særskilte avgifter mv. i bruk av frekvenser		
	70	Inntekter fra telesektoren	197 600 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
5700		Folketrygdens inntekter		
	71	Trygdeavgift	89 885 000 000	
	72	Arbeidsgiveravgift	131 235 000 000	
		Totale inntekter		<u>800 023 132 000</u>

II

Diverse fullmakter

Stortinget samtykker i at det av avgiftspliktig omsetning for legemiddelgrossister i 2010 skal betales avgift tilsvarende 0,55 pst.

III

Stortinget ber Regjeringen endre forskrift i ligningsloven slik at lønnsoppgaveplikt for frivillige organisasjoner settes til 8 000 kroner.

IV

Stortinget ber Regjeringen gjennomføre forskriftsendring slik at nullutslippsbiler benyttet som firmabil unntas helt for fordelsbeskatning.

V

Stortinget ber Regjeringen fremme forslag om å fjerne fordelsbeskatning for arbeidsgiverbetalte kollektivreiser for arbeidstakere, og finansiere det med å innføre fordelsbeskatning av gratis parkering på arbeidsgivers område i sentrale områder i større byer.

VI

Stortinget ber Regjeringen legge frem forslag om at landbruksnæringen skal få mulighet til å søke om midler til nyinvesteringer fra de kommunale næringsfondene på lik linje med næringslivet ellers.

VII

Stortinget slutter seg til Regjeringens forslag til vedtak om merverdiavgift for budsjetterminen 2010 med følgende endringer:

§ 3 ny bokstav a skal lyde:

Merverdiavgift svares med 14 pst. av omsetning, uttak og innførsel av næringsmidler som nevnt i merverdiavgiftsloven § 5-2, unntatt:

- a) alkoholfrie drikkevarer som er tilsatt sukker eller søtstoff.

§ 4 ny bokstav f skal lyde:

Merverdiavgift svares med 8 pst. av omsetning og uttak av varer og tjenester som gjelder

- f) frisk frukt og grønnsaker.

VIII

Stortinget ber Regjeringen fremme forslag om fullt fritak for betaling av merverdiavgift for frivillige organisasjoner.

IX

Stortinget slutter seg til Regjeringens forslag til vedtak om engangsavgift for budsjetterminen 2010 med følgende endring:

§ 2 første ledd avgiftsgruppe a skal lyde:

Avgiftsgruppe	Egenvekt (kg)	Motoreffekt CO ₂ -utslipp (kW) (g/km)	Slagvolum (cm ³)	Sats	Vrakpant-avgift
Avgiftsgruppe A					kr 1 300
Personbiler, varebil kl. 1, busser under 6 meter med inntil 17 seteplasser	0-1 150			kr 35,67	
	1 151-1 400			kr 77,74	
	1 401-1 500			kr 155,51	
	over 1 500			kr 180,85	
		0-65		kr 55,10	
		66-90		kr 481,00	
		91-130		kr 1 297,33	
		over 130		kr 2 702,77	
Motorvogner med plikt til å dokumentere drivstofforbruk og CO ₂ -utslipp, og med - CO ₂ -utslipp 120 g/km og over		0-120		kr 0	
		121-140		kr 725,00	
		141-180		kr 797,00	
		181-250		kr 1 858,00	
		over 250		kr 2 875,00	
- CO ₂ -utslipp under 120 g/km, gjøres følgende fradrag pr g/km for den del av utslippet som ligger under 120					kr -609
Motorvogner uten plikt til å dokumentere drivstofforbruk og CO ₂ -utslipp, - bensindrevne		0-1 200		kr 13,85	
		1 201-1 800		kr 46,14	
		1 801-2 200		kr 108,30	
		Over 2 200		kr 116,82	
- ikke bensindrevne		0-1 200		kr 10,62	
		1 201-1 800		kr 37,68	
		1 801-2 200		kr 88,40	
		Over 2 200		kr 91,95"	

X

Stortinget slutter seg til Regjeringens forslag til vedtak om avgift på mineralolje til framdrift av motorvogn og fritidsbåt (dieselavgift), med følgende endring:

§ 1 første ledd skal lyde:

Fra 1. januar 2010 skal det i henhold til lov 19. mai 1933 nr. 11 om særavgifter betales avgift til statskassen ved innførsel og innenlandsk produksjon av olje til framdrift av motorvogn med følgende beløp pr. liter:

- a) for svovelfri mineralolje (under 10 ppm svovel): kr 3,61
- b) for lavsvovlet mineralolje (under 50 ppm svovel): kr 3,66
- c) for annen mineralolje: kr 3,66
- d) biodiesel: kr 0.

XI

Stortinget slutter seg til Regjeringens forslag til forbruksavgift på elektrisk kraft med følgende endring:

§ 1 første punktum skal lyde:

Fra 1. januar 2010 skal det i henhold til lov 19. mai 1933 nr. 11 om særavgifter betales avgift til statskassen med 12,51 øre pr. kWh på elektrisk kraft som leveres her i landet.

Produkt	Kr	
Sigarer	2,23	per gram av pakningens nettovekt
Sigaretter	2,23	per stk.
Røyketobakk, karvet skråtobakk, råtobakk i forbrukerpakning	2,23	per gram av pakningens nettovekt
Skråtobakk	0,86	per gram av pakningens nettovekt
Snus	0,86	per gram av pakningens nettovekt
Sigarettpapir og sigarethylser	0,0339	per stk."

X

§ 1 Fra 1. januar 2010 skal det i henhold til lov 19. mai 1933 nr. 11 om særavgifter betales avgift til statskassen ved innførsel og innenlandsk produksjon av plastbæreposer med kr 1,00 per pose.

Med plastbæreposer menes alle poser som helt eller delvis er fremstilt av plastmateriale og utstyrt med bærehull, hank eller lignende, dersom posene er beregnet eller egner seg til å bli anvendt som bærepøse.

XII

Stortinget slutter seg til Regjeringens forslag til grunnavgift på fyringsolje med følgende endring:

§ 1 skal lyde:

Fra 1. januar 2010 skal det i henhold til lov 19. mai 1933 nr. 11 om særavgifter betales avgift til statskassen ved innførsel og innenlandsk produksjon av mineralolje med 0,961 pr. liter. For mineralolje til treforedlingsindustrien og produsenter av fargestoffer og pigmenter skal det betales avgift med kr 0,126 pr. liter.

XIII

Stortinget slutter seg til Regjeringens forslag til vedtak om CO₂-avgift på mineralske produkter, med følgende endring:

§ 1 bokstav a skal lyde:

Mineralolje: kr 0,58 pr. liter. For innenriks luftfart er satsen kr 0,93 pr. liter. For treforedlingsindustrien, sildemel- og fiskemelindustrien er satsen kr 0,30 pr. liter.

IX

Stortingets vedtak om avgift på tobakkvarer for budsjetterminen 2010 § 1 første ledd skal lyde:

Fra 1. januar 2010 skal det i henhold til lov 19. mai 1933 nr. 11 om særavgifter betales avgift til statskassen ved innførsel og innenlandsk produksjon av følgende varer med følgende beløp:

Departementet kan i forskrifter fastsette nærmere bestemmelser om hva som omfattes av avgiftsplikten og om grunnlaget for avgiften.

§ 2 Det gis fritak, refusjon eller ytes tilskudd for avgift på varer som

- a) fra registrert virksomhets eller importørs lager
 1. utføres til utlandet,
 2. leveres direkte eller via tollager til proviant etter tolloven § 4-23,
 3. leveres til toll- og avgiftsfritt utsalg på lufthavn etter tolloven § 4-30,

- b) innføres
1. som reisegods etter tolloven § 5-1,
 2. til bruk i transportmidler i ervervsmessig virksomhet etter tolloven § 5-2,
 3. etter tolloven § 5-9 og er av mindre verdi.
- c) etter tolloven § 5-3 fra registrert virksomhets eller importørs lager leveres til eller innføres av
1. diplomater,
 2. NATO og styrker fra land som deltar i Partnerskap for fred,
 3. Den nordiske investeringsbank,
- d) kommer i retur til produsents eller importørs lager,
- e) benyttes til ervervsmessig framstilling av varer.

Departementet kan gi forskrift om avgrensning av og vilkår for fritak.

§ 3 Oppstår det tvil om avgiftsplikten, avgjøres spørsmålet av departementet.

§ 4 Departementet kan fritta for eller sette ned avgiften når det oppstår enkelttilfeller eller situasjoner som ikke var overveid da avgiftsvedtaket ble truffet og når avgiften i det spesielle enkelttilfellet får en utilsiktet virkning.

XI

Sluttbehandlingsavgiften for avfall økes fra kr 447 til kr 1 000 per tonn.

Forslag fra Venstre:

Forslag 27

Rammeområde 22 (Skatter, avgifter og toll)

I

På statsbudsjettet for 2010 bevilges under:

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
Inntekter				
5501		Skatter på formue og inntekt		
	70	Toppskatt mv.	28 235 000 000	
	72	Fellesskatt	140 377 000 000	
	73	Skatt av opparbeidede forpliktelser i rederiene	1 250 000 000	
5506		Avgift av arv og gaver		
	70	Avgift	1 055 000 000	
5507		Skatt og avgift på utvinning av petroleum		
	71	Ordinær skatt på formue og inntekt	48 000 000 000	
	72	Særskatt på oljeinntekter	71 600 000 000	
	74	Arealavgift mv.	1 700 000 000	
5508		Avgift på utslipp av CO ₂ i petroleumsvirksomhet på kontinentalsokkelen		
	70	Avgift	2 560 000 000	
5511		Tollinntekter		
	70	Toll	2 033 000 000	
	71	Auksjonsinntekter fra tollkvoter	87 000 000	
5521		Merverdiavgift		
	70	Avgift	189 404 700 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
5526		Avgift på alkohol		
	70	Produktavgift på alkoholholdige drikkevarer	11 927 000 000	
5531		Avgift på tobakkvarer		
	70	Avgift	8 448 000 000	
5536		Avgift på motorvogner mv.		
	71	Engangsavgift på motorvogner mv.	15 980 000 000	
	72	Årsavgift	8 600 000 000	
	73	Vektårsavgift	360 000 000	
	75	Omregistreringsavgift	2 270 000 000	
	76	Avgift på bensin	8 064 000 000	
	77	Avgift på olje til framdrift av motorvogn (autodiesel-avgift)	9 151 000 000	
5537		Avgifter på båter mv.		
	71	Avgift på båtmotorer	146 000 000	
5541		Avgift på elektrisk kraft		
	70	Forbruksavgift	8 062 000 000	
5542		Avgift på mineralolje mv.		
	70	Avgift på mineralolje	1 451 000 000	
	71	Avgift på smøreolje mv.	91 000 000	
	72	Avgift på gass	23 000 000	
5543		Miljøavgift på mineralske produkter mv.		
	70	CO ₂ -avgift	6 077 800 000	
	71	Svovelsavgift	98 000 000	
5546		Avgift på sluttbehandling av avfall		
	70	Avgift på sluttbehandling av avfall	162 000 000	
5547		Avgift på helse- og miljøskadelige kjemikalier		
	70	Trikloretan (TRI)	1 000 000	
	71	Tetrakloretan (PER)	1 000 000	
5548		Miljøavgift på klimagasser		
	70	Hydrofluorkarbon (HFK) og Perfluorkarbon (PFK)	262 000 000	
5549		Avgift på utslipp av NO _x		
	70	Avgift på utslipp av NO _x	76 000 000	
5550		Miljøavgift på plantevernmiddel		
	70	Miljøavgift på plantevernmiddel	65 000 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
5551		Produksjonsavgift på mineraler		
	70	Produksjonsavgift på mineraler	1 200 000	
5555		Avgift på sjokolade- og sukkerverer		
	70	Avgift	1 196 000 000	
5556		Produktavgift på alkoholfrie drikkevarer mv.		
	70	Avgift	1 739 000 000	
5557		Avgift på sukker		
	70	Avgift	209 000 000	
5559		Avgift på drikkevareemballasje		
	70	Grunnavgift på engangsemballasje	832 000 000	
	71	Miljøavgift på kartong	226 000 000	
	72	Miljøavgift på plast	104 000 000	
	73	Miljøavgift på metall	209 000 000	
	74	Miljøavgift på glass	56 000 000	
5560		Avgift på plastemballasje		
	70	Avgift på plastposer	700 000 000	
5565		Dokumentavgift		
	70	Avgift	4 500 000 000	
5568		Sektoravgifter under Kulturdepartementet		
	71	Årsavgift - stiftelser	18 404 000	
5572		Sektoravgifter under Helse- og omsorgsdepartementet		
	70	Legemiddelomsetningsavgift	66 025 000	
	71	Vinmonopolavgift	44 100 000	
	72	Avgift utsalgssteder utenom apotek	4 381 000	
	73	Legemiddelkontrollavgift	60 322 000	
5578		Sektoravgifter under Miljøverndepartementet		
	70	Sektoravgifter under Svalbard miljøvernfond	11 425 000	
	71	Jeger- og fellingsavgifter	70 400 000	
	72	Fiskeravgifter	16 175 000	
5580		Sektoravgifter under Finansdepartementet		
	70	Kredittilsynet, bidrag fra tilsynsenhetene	286 900 000	
5582		Sektoravgifter under Olje- og energidepartementet		
	70	Bidrag til kulturminnevern	6 500 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
5583		Særskilte avgifter mv. i bruk av frekvenser		
	70	Inntekter fra telesektoren	197 600 000	
5700		Folketrygdens inntekter		
	71	Trygdeavgift	89 726 000 000	
	72	Arbeidsgiveravgift	131 054 000 000	
		Totale inntekter		<u>798 951 932 000</u>

II

Diverse fullmakter

Stortinget samtykker i at det av avgiftspliktig omsetning for legemiddelgrossister i 2010 skal betales avgift tilsvarende 0,55 pst.

III

Stortinget samtykker i at det spares inn 200 mill. kroner på departementenes driftsbudsjetter (postene 1–29, unntatt post 24). Regjeringen gis fullmakt til å foreta den endelige fordelingen av beløpet. Innsparingen spesifiseres på kapitler og poster, og Stortinget orienteres om fordelingen i forbindelse med saldering av statsbudsjettet for 2010. Innsparingen foretas ved å redusere kap. 2309 Tilfeldige utgifter med 200 mill. kroner. Når beløpet er fordelt på kapitler og poster, tilbakeføres 200 mill. kroner til kap. 2309.

IV

Stortinget ber Regjeringen, senest i forbindelse med Revidert nasjonalbudsjett 2010, komme tilbake til Stortinget med forslag til en lovendring slik at selvstendig næringsdrivende kan benytte minstefradrag på samme måte som privatpersoner.

V

Stortinget ber Regjeringen, senest i forbindelse med Revidert nasjonalbudsjett 2010, komme tilbake til Stortinget med forslag til et lovforslag om innføring av regler om avsetning til en fondsordning for enkeltpersonforetak etter mønster av den svenske ordningen med "expansionsmedel".

VI

Stortinget slutter seg til Regjeringens forslag til skattevedtak for inntektsåret 2010 kapittel 3 med følgende endring:

§ 3-1 skal lyde:

§ 3-1 Toppskatt

Personlig skattyter skal av personinntekt fastsatt etter skatteloven kapittel 12, svare toppskatt til staten med 9 pst. for den delen av inntekten som overstiger

465 000 kroner, og med 12 pst. for den delen av inntekten som overstiger 741 700 kroner i klasse 0, 1 og 2.

Personlig skattyter i en kommune i Finnmark, eller i kommunene Karlsøy, Kvæningen, Kåfjord, Lyngen, Nordreisa, Skjervøy og Storfjord i Troms fylke, skal likevel bare svare toppskatt til staten av inntekt som nevnt i første ledd med 7 pst. av den inntekten som overstiger 465 000 kroner, og med 12 pst. for den delen av inntekten som overstiger 741 700 kroner i klasse 0, 1 og 2.

Dersom skattyter er bosatt i riket bare en del av året, nedsettes beløpene i første og annet ledd forholdsmessig under hensyn til det antall hele eller påbegynte måneder av året han har vært bosatt her. Tilsvarende gjelder for skattyter som ikke er bosatt i riket, men som plikter å svare skatt etter skatteloven § 2-3 første og annet ledd, eller lov om skattlegging av undersjøiske petroleumsforekomster mv.

VII

Stortinget slutter seg til Regjeringens forslag til skattevedtak for inntektsåret 2010 kapittel 6 med følgende endringer:

§ 6-1 skal lyde:

§ 6-1 Minstefradrag

Minstefradrag i lønnsinntekt mv. etter skatteloven § 6-32 første ledd bokstav a skal ikke settes lavere enn 31 800 kroner, og ikke settes høyere enn 75 000 kroner.

Minstefradrag i pensjonsinntekt etter skattelovens § 6-32 første ledd bokstav b skal ikke settes lavere enn 4 000 kroner, og ikke høyere enn 63 000 kroner.

§ 6-2 skal lyde:

6-2 Foreldrefradrag

Fradrag beregnet etter skatteloven § 6-48 skal ikke settes høyere enn 20 000 kroner pr. barn.

VIII

Stortinget ber Regjeringen endre forskrift i ligningsloven slik at lønnsoppgaveplikt generelt settes

til 3 000 kroner og til 10 000 kroner for frivillige organisasjoner.

IX

Stortinget slutter seg til Regjeringens forslag til skattevedtak for inntektsåret 2010 kapittel 2 med følgende endringer:

§ 2-1 og § 2-3 i stortingsvedtak om skatt av inntekt og formue mv. for inntektsåret 2010 (Stortingets skattevedtak) skal lyde:

§ 2-1 Formuesskatt til staten – personlig skattyter og dødsbo

Personlig skattyter og dødsbo svarer formuesskatt til staten av den delen av skattyterens samlede antatte formue som overstiger 800 000 kroner. Satsen skal være 0,4 pst.

Ektefeller som ligned under ett for begge formue, jf. skatteloven § 2-10, svarer formuesskatt til staten av den delen av ektefellenes samlede antatte formue som overstiger 1 600 000 kroner. Satsen skal være 0,4 pst.

§ 2-3 Formuesskatt til kommunene

Det svares formuesskatt til kommunen dersom skattyter ikke er fritatt for slik skatteplikt etter skatteloven kapittel 2. Skattyter som har krav på personfradrag etter skatteloven § 15-4, skal ha et fradrag i formuen på 800 000 kroner. For ektefeller som ligned under ett for begge formue, jf. skatteloven § 2-10, skal fradraget være 1 600 000 kroner. Når skattyter har formue i flere kommuner, fordeles fradraget etter reglene i skatteloven § 4-30 første og annet ledd. Satsen for formuesskatt til kommunene må ikke være høyere enn 0,7 pst. Maksimumssatsen gjelder når ikke lavere sats er vedtatt av kommunen.

X

Stortinget slutter seg til Regjeringens forslag til vedtak om fastsetting av avgifter mv. til folketrygden for 2010 med følgende endringer:

Arbeidsgiveravgift

Ny § 4 skal lyde:

§ 4 Særregler om lærlinger

For lønn og annen godtgjørelse for arbeid og oppdrag i og utenfor tjenesteforhold som arbeidsgiver plikter å innberette for arbeidstakere som er lærlinger og ansatt etter 1. januar 2010 skal det ikke beregnes arbeidsgiveravgift i noen soner.

Opprinnelig § 4 blir § 5 etc.

Trygdeavgift

§ 6 Trygdeavgift av pensjon mv.

Av pensjon i og utenfor arbeidsforhold, unntatt avtalefestet pensjon mottatt før skattyter fyller 67 år, føderåd, livrente som ledd i pensjonsordning i arbeidsforhold, engangsutbetaling fra pensjonsordning etter innskuddspensjonsloven, engangsutbetaling fra individuell pensjonsavtale som er i samsvar med regler gitt av departementet, engangsutbetaling fra pensjonsavtale etter lov om individuell pensjonsordning og personinntekt for skattyter under 17 år og over 69 år, som nevnt i folketrygdloven § 23-3 annet ledd nr. 1, beregnes trygdeavgift med 3 pst.

Av avtalefestet pensjon mottatt før skattyter fyller 67 år, som nevnt i folketrygdloven § 23-3 annet ledd nr. 4, beregnes trygdeavgift med 5,4 pst.

§ 8 første ledd skal lyde:

Av næringsinntekt og annen personinntekt som nevnt i folketrygdloven § 23-3 annet ledd nr. 3, beregnes trygdeavgift med 10,7 pst.

XI

Stortinget slutter seg til Regjeringens forslag til vedtak om merverdiavgift for budsjetterterminen 2010 med følgende endring:

§ 3 Redusert sats med 15 pst.

Merverdiavgift svares med 15 pst. av omsetning, uttak og innførsel av næringsmidler som nevnt i merverdiavgiftsloven § 5-2.

XII

Stortinget slutter seg til Regjeringens forslag til vedtak om merverdiavgift for budsjetterterminen 2010 med følgende endring:

§ 4 ny bokstav f skal lyde:

f) små og verneverdige håndverkstjenester mv. som nevnt i merverdiavgiftsloven § 5-9.

XIII

Stortingets vedtak om avgift på motorvogner, V. Avgift på bensin for budsjetterterminen 2010 § 1 første ledd skal lyde:

Fra 1. januar 2010 skal det i henhold til lov 19. mai 1933 nr. 11 om særavgifter betales avgift til statskassen ved innførsel og innenlandsk produksjon av bensin med følgende beløp pr. liter:

- a) svovelfri bensin (under 10 ppm svovel) kr 5,03
- b) lavsvovlet bensin (under 50 ppm svovel): kr 5,07
- c) annen bensin: kr 5,07.

XIV

Stortingets vedtak om avgift på motorvogner mv., VI. Avgift på olje til framdrift av motorvogn (autodieselavgift) for budsjetterminen 2010 § 1 første ledd skal lyde:

Fra 1. januar 2010 skal det i henhold til lov 19. mai 1933 nr. 11 om særavgifter betales avgift til statskassen ved innførsel og innenlandsk produksjon av olje til framdrift av motorvogn med følgende beløp pr. liter:

- a) svovelfri mineralolje (under 10 ppm svovel): kr 3,96
- b) lavsvovlet mineralolje (under 50 ppm svovel): kr 4,01
- c) annen mineralolje: kr 4,01
- d) biodiesel; kr 0.

XV

Stortingets vedtak om forbruksavgift på elektrisk kraft for budsjetterminen 2010 § 1 første ledd skal lyde:

Fra 1. januar 2010 skal det i henhold til lov 19. mai 1933 nr. 11 om særavgifter betales avgift til statskassen med 12,01 øre pr. kWh på elektrisk kraft som leveres her i landet.

§ 1 annet ledd skal lyde:

Det skal betales avgift med 2,50 øre pr. kWh for kraft som leveres til

- a) industri, bergverk, produksjon av fjernvarme og arbeidsmarkedsbedrifter som utøver industriproduksjon. Den reduserte satsen omfatter elektrisk kraft som benyttes i forbindelse med selve produksjonsprosessen, og
- b) i Finnmark og følgende kommuner i Nord-Troms: Karlsøy, Kvæningen, Kåfjord, Lyngen, Nordreisa, Skjervøy og Storfjord.

XVI

Stortingets vedtak om grunnavgift på fyringsolje mv. for budsjetterminen 2010 § 1 første ledd skal lyde:

Fra 1. januar 2010 skal det i henhold til lov 19. mai 1933 nr. 11 om særavgifter betales avgift til statskassen ved innførsel og innenlandsk produksjon av mineralolje med kr 1,00 pr. liter. For mineralolje til treforedlingsindustrien og produsenter av fargestoffer og pigmenter skal det betales avgift med kr 0,139 pr. liter.

XVII

Stortingets vedtak om energiavgift på naturgass og LPG for budsjetterminen 2010 § 1 første ledd skal lyde:

Fra den tid departementet bestemmer skal det i henhold til lov 19. mai 1933 nr. 11 om særavgifter betales avgift til statskassen ved innførsel og innenlandsk produksjon av følgende produkter med følgende beløp:

- a) Naturgass til oppvarming: kr 0,10 pr. standardkubikkmeter.
- b) Gass til annet enn oppvarming:
 1. Naturgass: kr 0,20 pr. standardkubikkmeter.
 2. LPG: kr 0,74 pr. kg.

XVIII

Stortingets vedtak om CO₂-avgift i petroleumsvirksomheten på kontinentalsokkelen for budsjetterminen 2010 skal lyde:

Fra 1. januar 2010 skal det i henhold til lov 21. desember 1990 nr. 72 om avgift på utslipp av CO₂ i petroleumsvirksomhet på kontinentalsokkelen betales CO₂-avgift til statskassen etter følgende satser:

- a) for gass 62 øre pr. standardkubikkmeter
- b) for olje eller kondensat 62 øre pr. liter.

XIX

Stortingets vedtak om miljøavgifter på mineralske produkter mv. A. CO₂-avgift på mineralske produkter for budsjetterminen 2010 § 1 første ledd skal lyde:

Fra 1. januar 2010 skal det i henhold til lov 19. mai 1933 nr. 11 om særavgifter betales CO₂-avgift til statskassen ved innførsel og innenlandsk produksjon av følgende mineralske produkter med følgende beløp:

- a) Mineralolje: kr 0,68 pr. liter. For mineralolje til innenriks luftfart skal det betales avgift med kr 0,78 pr. liter. For mineralolje til treforedlingsindustrien, sildemel- og fiskemelindustrien skal det betales avgift med kr 0,40 pr. liter.
- b) Bensin: kr 0,96 pr. liter.

XX

Stortingets vedtak om miljøavgifter på mineralske produkter mv. A. CO₂-avgift på mineralske produkter for budsjetterminen 2010 II skal lyde:

Fra den tid departementet bestemmer gjøres følgende endringer i Stortingets vedtak om CO₂-avgift på mineralske produkter for budsjetterminen 2010:

A

§ 1 første ledd nye bokstaver c og d skal lyde:

- c) Naturgass: kr 0,58 pr. standardkubikkmeter.
d) LPG: kr 0,75 pr. kg.

B

§ 5 skal lyde:

Det gis fritak, refusjon eller ytes tilskudd for CO₂-avgift på gass til

- a) annen bruk enn oppvarming av bygg mv.,
b) veksthusnæringen.

C

Gjeldende §§ 5, 6 og 7 blir ny §§ 6, 7 og 8.

XXI

I Stortingets vedtak om miljøavgifter på mineral-ske produkter mv., B. Svovelaavgift for budsjettermi-nen 2010 skal § 1 første ledd lyde:

§ 1 Fra 1. januar 2010 skal det i henhold til lov 19. mai 1933 nr. 11 om særavgifter betales svovelaavgift til statskassen ved innførsel og innenlandsk produksjon av mineralolje som inneholder over 0,05 pst. vektandel svovel med 8,3 øre pr. liter for hver påbe-gynt 0,25 pst. vektandel svovel.

XXII

I Stortingets vedtak om avgift på sluttbehandling av avfall for budsjettermi-nen 2010 skal § 3 oppheves. Avgiftsvedtaket §§ 4, 5 og 6 blir da nye §§ 3, 4 og 5.

XXIII

Stortingets vedtak om avgift på hydrofluorkarbo-ner (HFK) og perfluorkarbo-ner (PFK) for budsjettermi-nen 2010 § 2 første ledd skal lyde:

Avgift skal betales med følgende beløp:

Produkttyper	Kjemisk formel	Avgiftssats (kr/kg)
HFK		
HFK-23	CHF ₃	2 686
HFK-32	CH ₂ F ₂	149
HFK-41	CH ₃ F	34
HFK-43-10mee	C ₅ H ₂ F ₁₀	298
HFK-125	C ₂ HF ₅	643
HFK-134	C ₂ H ₂ F ₄	230
HFK-134a	CH ₂ FCF ₃	298

Produkttyper	Kjemisk formel	Avgiftssats (kr/kg)
HFK-152a	C ₂ H ₄ F ₂	32
HFK-143	C ₂ H ₃ F ₃	69
HFK-143a	C ₂ H ₃ F ₃	872
HFK-227ea	C ₃ HF ₇	666
HFK-236fa	C ₃ H ₂ F ₆	1 446
HFK-245ca	C ₃ H ₃ F ₅	129
PFK		
Perfluormetan	CF ₄	1 492
Perfluoretan	C ₂ F ₆	2 112
Perfluorpropan	C ₃ F ₈	1 607
Perfluorbutan	C ₄ F ₁₀	1 607
Perfluorcyklobutan	c-C ₄ F ₈	1 997
Perfluorpentan	C ₅ F ₁₂	1 722
Perfluorheksan	C ₆ F ₁₄	1 699"

XXIV

I Stortingets vedtak om avgift på utslipp av NO_x for budsjettermi-nen 2010 skal § 1 første ledd lyde:

Fra 1. januar 2010 skal det i henhold til lov 19. mai 1933 nr. 11 om særavgifter betales avgift til statskassen med kr 17,75 pr. kg utslipp av nitrogen-oksider (NO_x) ved energiproduksjon fra følgende kil-der:

- a) framdriftsmaskineri med samlet installert motor-effekt på mer enn 750 kW,
b) motorer, kjeler og turbiner med samlet installert innfyrt effekt på mer enn 10 MW,
c) fakler på offshoreinstallasjoner og anlegg på land.

XXV

§ 1-5 i forslag til vedtak om avgift til statskassen på arv og gaver for budsjettermi-nen 2010, oppheves. § 1-5 i forslag til vedtak om avgift til statskassen på arv og gaver for budsjettermi-nen 2010, oppheves.

XXVI

Stortinget slutter seg til Regjeringens forslag til vedtak om avgift på motorvogn mv., I. Engangsavgift på motorvogner mv. for budsjettermi-nen 2010 med følgende endring:

§ 5 første ledd ny bokstav p skal lyde:

- p) utrykningskjøretøy til politiet.

XXVII

Stortingets vedtak om avgift på tobakkvarer for budsjetterminen 2010 § 1 første ledd skal lyde:

Fra 1. januar 2010 skal det i henhold til lov 19. mai 1933 nr. 11 om særavgifter betales avgift til statskassen ved innførsel og innenlandsk produksjon av følgende varer med følgende beløp:

Produkt	Kr
Sigarer	2,23 per gram av pakningens nettovekt
Sigaretter	2,23 per stk.
Røyketobakk, karvet skråtobakk, råtobakk i forbrukerpakning	2,23 per gram av pakningens nettovekt
Skråtobakk	0,86 per gram av pakningens nettovekt
Snus	0,86 per gram av pakningens nettovekt
Sigarettpapir og sigarethylser	0,0339 per stk.

XXVIII

§ 1 Fra 1. januar 2010 skal det i henhold til lov 19. mai 1933 nr. 11 om særavgifter betales avgift til statskassen ved innførsel og innenlandsk produksjon av plastbæreposer med kr 1,00 per pose.

Med plastbæreposer menes alle poser som helt eller delvis er fremstilt av plastmateriale og utstyrt med bærehull, hank eller lignende, dersom posene er beregnet eller egner seg til å bli anvendt som bærepote.

Departementet kan i forskrifter fastsette nærmere bestemmelser om hva som omfattes av avgiftsplikten og om grunnlaget for avgiften.

§ 2 Det gis fritak, refusjon eller ytes tilskudd for avgift på varer som

- a) fra registrert virksomhets eller importørs lager
 1. utføres til utlandet,
 2. leveres direkte eller via tollager til proviant etter tolloven § 4-23,
 3. leveres til toll- og avgiftsfritt utsalg på lufthavn etter tolloven § 4-30,
- b) innføres
 1. som reisegods etter tolloven § 5-1,

2. til bruk i transportmidler i ervervsmessig virksomhet etter tolloven § 5-2,
3. etter tolloven § 5-9 og er av mindre verdi.
- c) etter tolloven § 5-3 fra registrert virksomhets eller importørs lager leveres til eller innføres av
 1. diplomater,
 2. NATO og styrker fra land som deltar i Partnerskap for fred,
 3. Den nordiske investeringsbank,
- d) kommer i retur til produsents eller importørs lager,
- e) benyttes til ervervsmessig framstilling av varer. Departementet kan gi forskrift om avgrensning av og vilkår for fritak.

§ 3 Oppstår det tvil om avgiftsplikten, avgjøres spørsmålet av departementet.

§ 4 Departementet kan fritta for eller sette ned avgiften når det oppstår enkelttilfeller eller situasjoner som ikke var overveid da avgiftsvedtaket ble truffet og når avgiften i det spesielle enkelttilfellet får en utilsiktet virkning.

9. Forslag fra mindretall under rammeområde 23**Forslag fra Fremskrittspartiet:***Forslag 28***Rammeområde 23****(Utbytte mv.)****I**

På statsbudsjettet for 2010 bevilges under:

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
Inntekter				
5611		Aksjer i NSB AS		
	85	Utbytte	145 000 000	
5616		Aksjeutbytte i Kommunalbanken AS		
	85	Aksjeutbytte	267 200 000	
5625		Renter og utbytte fra Innovasjon Norge		
	80	Renter på lån fra statskassen	400 000 000	
	86	Utbytte fra investeringsfond for Nordvest-Russland og Øst-Europa	3 000 000	
5630		Aksjer i Norsk Eiendomsinformasjon as		
	85	Utbytte	3 300 000	
5631		Aksjer i AS Vinmonopolet		
	85	Statens overskuddsandel	39 500 000	
	86	Utbytte	20 002 000	
5651		Aksjer i selskaper under Landbruks- og matdepartementet		
	85	Utbytte	750 000	
5652		Innskuddskapital i Statskog SF		
	85	Utbytte	16 000 000	
5656		Aksjer i selskaper under NHDs forvaltning		
	85	Utbytte	4 266 700 000	
5680		Innskuddskapital i Statnett SF		
	85	Utbytte	180 000 000	
5685		Aksjer i StatoilHydro ASA		
	85	Utbytte	15 489 000 000	
		Totale inntekter		20 830 452 000

II

Diverse fullmakter

Stortinget samtykker i at statens andel i 2010 av driftsoverskuddet til AS Vinmonopolet fastsettes til 50 pst. av resultatet i 2009 før ekstraordinære poster og etter vinmonopolavgiften.

III

Stortinget ber Regjeringen endre vinmonopolloven slik at staten som eier kan ta inntil 75 pst. utbytte fra og med 2010.

Forslag fra Høyre:*Forslag 29***Rammeområde 23****(Utbytte mv.)**

I

På statsbudsjettet for 2010 bevilges under:

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
Inntekter				
5611		Aksjer i NSB AS		
	85	Utbytte	218 000 000	
5616		Aksjeutbytte i Kommunalbanken AS		
	85	Aksjeutbytte	267 200 000	
5625		Renter og utbytte fra Innovasjon Norge		
	80	Renter på lån fra statskassen	400 000 000	
	86	Utbytte fra investeringsfond for Nordvest-Russland og Øst-Europa	3 000 000	
5630		Aksjer i Norsk Eiendomsinformasjon as		
	85	Utbytte	3 300 000	
5631		Aksjer i AS Vinmonopolet		
	85	Statens overskuddsandel	39 500 000	
	86	Utbytte	2 000	
5651		Aksjer i selskaper under Landbruks- og matdepartementet		
	85	Utbytte	750 000	
5652		Innskuddskapital i Statskog SF		
	85	Utbytte	5 000 000	
5656		Aksjer i selskaper under NHDs forvaltning		
	85	Utbytte	5 107 700 000	
5680		Innskuddskapital i Statnett SF		
	85	Utbytte	180 000 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
5685		Aksjer i StatoilHydro ASA		
	85	Utbytte	15 489 000 000	
		Totale inntekter		21 713 452 000

II

Diverse fullmakter

Stortinget samtykker i at statens andel i 2010 av driftsoverskuddet til AS Vinmonopolet fastsettes til 50 pst. av resultatet i 2009 før ekstraordinære poster og etter vinmonopolavgiften.

Forslag fra Kristelig Folkeparti:*Forslag 30***Rammeområde 23****(Utbytte mv.)**

I

På statsbudsjettet for 2010 bevilges under:

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
Inntekter				
5611		Aksjer i NSB AS		
	85	Utbytte	218 000 000	
5616		Aksjeutbytte i Kommunalbanken AS		
	85	Aksjeutbytte	267 200 000	
5625		Renter og utbytte fra Innovasjon Norge		
	80	Renter på lån fra statskassen	400 000 000	
	86	Utbytte fra investeringsfond for Nordvest-Russland og Øst-Europa	3 000 000	
5630		Aksjer i Norsk Eiendomsinformasjon as		
	85	Utbytte	3 300 000	
5631		Aksjer i AS Vinmonopolet		
	85	Statens overskuddsandel	39 500 000	
	86	Utbytte	2 000	
5651		Aksjer i selskaper under Landbruks- og matdepartementet		
	85	Utbytte	750 000	
5652		Innskuddskapital i Statskog SF		
	85	Utbytte	5 000 000	
5656		Aksjer i selskaper under NHDs forvaltning		
	85	Utbytte	4 777 700 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
5680		Innskuddskapital i Statnett SF		
	85	Utbytte	180 000 000	
5685		Aksjer i StatoilHydro ASA		
	85	Utbytte	15 489 000 000	
		Totale inntekter		21 383 452 000

II

Diverse fullmakter

Stortinget samtykker i at statens andel i 2010 av driftsoverskuddet til AS Vinmonopolet fastsettes til 50 pst. av resultatet i 2009 før ekstraordinære poster og etter vinmonopolavgiften.

Forslag fra Venstre:*Forslag 31***Rammeområde 23****(Utbytte mv.)**

I

På statsbudsjettet for 2010 bevilges under:

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
Inntekter				
5611		Aksjer i NSB AS		
	85	Utbytte	145 000 000	
5616		Aksjeutbytte i Kommunalbanken AS		
	85	Aksjeutbytte	267 200 000	
5625		Renter og utbytte fra Innovasjon Norge		
	80	Renter på lån fra statskassen	400 000 000	
	86	Utbytte fra investeringsfond for Nordvest-Russland og Øst-Europa	3 000 000	
5630		Aksjer i Norsk Eiendomsinformasjon as		
	85	Utbytte	3 300 000	
5631		Aksjer i AS Vinmonopolet		
	85	Statens overskuddsandel	39 500 000	
	86	Utbytte	2 000	
5651		Aksjer i selskaper under Landbruks- og matdepartementet		
	85	Utbytte	750 000	
5652		Innskuddskapital i Statskog SF		
	85	Utbytte	5 000 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
5656		Aksjer i selskaper under NHDs forvaltning		
	85	Utbytte	5 127 900 000	
5680		Innskuddskapital i Statnett SF		
	85	Utbytte	180 000 000	
5685		Aksjer i StatoilHydro ASA		
	85	Utbytte	15 489 000 000	
		Totale inntekter		<u>21 660 652 000</u>

II

Fullmakter

Stortinget samtykker i at statens andel i 2010 av driftsoverskuddet til AS Vinmonopolet fastsettes til 50 pst. av resultatet i 2009 før ekstraordinære poster og etter vinmonopolavgiften.

10. Komiteens tilråding

Komiteen viser til Meld. St. 1 (2009–2010), Prop. 1 S (2009–2010) og Prop. 1 S Tillegg 3 (2009–2010) og til det som står foran, og råar Stortinget til å gjøre slikt

vedtak:

Rammeområde 18
(Rammetilskudd mv. til kommunesektoren)

På statsbudsjettet for 2010 bevilges under:

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
Utgifter				
571		Rammetilskudd til kommuner		
	21	Kunnskapsutvikling og drift av inntektssystemet, <i>kan overføres</i>	8 300 000	
	60	Innbyggertilskudd	<u>50 600 896 000</u>	
	61	Distriktstilskudd Sør-Norge	<u>329 278 000</u>	
	62	Nord-Norge- og Namdalstilskudd	<u>1 441 246 000</u>	
	63	Småkommunetilskudd	<u>1 017 153 000</u>	
	64	Skjønnstilskudd, <i>kan nyttes under kap. 572 post 64</i>	<u>1 731 000 000</u>	
	66	Veksttilskudd	<u>189 300 000</u>	
572		Rammetilskudd til fylkeskommuner		
	60	Innbyggertilskudd	24 652 511 000	
	62	Nord-Norge-tilskudd	<u>517 974 000</u>	
	64	Skjønnstilskudd, <i>kan nyttes under kap. 571 post 64</i>	<u>405 000 000</u>	
	65	Tilskudd til barnevern/hovedstadstilskudd	<u>785 182 000</u>	
575		Ressurskrevende tjenester		
	60	Toppfinansieringsordning, <i>overslagsbevilgning</i>	4 350 000 000	
		Totale utgifter		<u>86 027 840 000</u>

Rammeområde 19
(Tilfeldige utgifter og inntekter)

På statsbudsjettet for 2010 bevilges under:

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
Utgifter				
2309		Tilfeldige utgifter		
	1	Driftsutgifter	11 531 755 000	
		Totale utgifter		<u>11 531 755 000</u>
Inntekter				
5309		Tilfeldige inntekter		
	29	Ymse	50 000 000	
		Totale inntekter		<u>50 000 000</u>

Rammeområde 22
(Skatter, avgifter og toll)

På statsbudsjettet for 2010 bevilges under:

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
Inntekter				
5501		Skatter på formue og inntekt		
	70	Toppskatt mv.	29 300 000 000	
	72	Fellesskatt	<u>142 900 000 000</u>	
	73	Skatt av opparbeidede forpliktelser i rederiene	<u>1 250 000 000</u>	
5506		Avgift av arv og gaver		
	70	Avgift	<u>1 400 000 000</u>	
5507		Skatt og avgift på utvinning av petroleum		
	71	Ordinær skatt på formue og inntekt	48 000 000 000	
	72	Særskatt på oljeinntekter	<u>71 600 000 000</u>	
	74	Arealavgift mv.	<u>1 700 000 000</u>	
5508		Avgift på utslipp av CO ₂ i petroleumsvirksomhet på kontinentalsokkelen		
	70	Avgift	<u>2 500 000 000</u>	
5511		Tollinntekter		
	70	Toll	2 033 000 000	
	71	Auksjonsinntekter fra tollkvoter	<u>87 000 000</u>	
5521		Merverdiavgift		
	70	Avgift	<u>189 600 000 000</u>	

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
5526		Avgift på alkohol		
	70	Produktavgift på alkoholholdige drikkevarer	11 927 000 000	
5531		Avgift på tobakkvarer		
	70	Avgift	8 218 000 000	
5536		Avgift på motorvogner mv.		
	71	Engangsavgift på motorvogner mv.	16 000 000 000	
	72	Årsavgift	8 600 000 000	
	73	Vektårsavgift	360 000 000	
	75	Omregistreringsavgift	2 270 000 000	
	76	Avgift på bensin	7 464 000 000	
	77	Avgift på olje til framdrift av motorvogn (autodiesel-avgift)	8 541 000 000	
5537		Avgifter på båter mv.		
	71	Avgift på båtmotorer	146 000 000	
5541		Avgift på elektrisk kraft		
	70	Forbruksavgift	7 382 000 000	
5542		Avgift på mineralolje mv.		
	70	Avgift på mineralolje	1 311 000 000	
	71	Avgift på smøreolje mv	91 000 000	
	72	Avgift på gass	13 000 000	
5543		Miljøavgift på mineralske produkter mv.		
	70	CO ₂ -avgift	4 823 000 000	
	71	Svovelavgift	93 000 000	
5546		Avgift på sluttbehandling av avfall		
	70	Avgift på sluttbehandling av avfall	252 000 000	
5547		Avgift på helse- og miljøskadelige kjemikalier		
	70	Trikloretten (TRI)	1 000 000	
	71	Tetrakloretten (PER)	1 000 000	
5548		Miljøavgift på klimagasser		
	70	Hydrofluorkarbon (HFK) og Perfluorkarbon (PFK)	240 000 000	
5549		Avgift på utslipp av NO _x		
	70	Avgift på utslipp av NO _x	72 000 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
5550		Miljøavgift på plantevernmidler		
	70	Miljøavgift på plantevernmidler	65 000 000	
5551		Produksjonsavgift på mineraler		
	70	Produksjonsavgift på mineraler	1 200 000	
5555		Avgift på sjokolade- og sukkervarer		
	70	Avgift	1 196 000 000	
5556		Produktavgift på alkoholfrie drikkevarer mv.		
	70	Avgift	1 739 000 000	
5557		Avgift på sukker		
	70	Avgift	209 000 000	
5559		Avgift på drikkevareemballasje		
	70	Grunnavgift på engangsemballasje	832 000 000	
	71	Miljøavgift på kartong	226 000 000	
	72	Miljøavgift på plast	104 000 000	
	73	Miljøavgift på metall	209 000 000	
	74	Miljøavgift på glass	56 000 000	
5565		Dokumentavgift		
	70	Avgift	4 500 000 000	
5568		Sektoravgifter under Kulturdepartementet		
	71	Årsavgift - stiftelser	18 404 000	
5572		Sektoravgifter under Helse- og omsorgsdepartementet		
	70	Legemiddelomsetningsavgift	66 025 000	
	71	Vinmonopolavgift	44 100 000	
	72	Avgift utsalgssteder utenom apotek	4 381 000	
	73	Legemiddelkontrollavgift	60 322 000	
5578		Sektoravgifter under Miljøverndepartementet		
	70	Sektoravgifter under Svalbard miljøvernfond	11 425 000	
	71	Jeger- og fellingsavgifter	70 400 000	
	72	Fiskeravgifter	16 175 000	
5580		Sektoravgifter under Finansdepartementet		
	70	Kredittilsynet, bidrag fra tilsynsenhetene	286 900 000	
5582		Sektoravgifter under Olje- og energidepartementet		
	70	Bidrag til kulturminnevern	6 500 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
5583		Særskilte avgifter mv. i bruk av frekvenser		
	70	Inntekter fra telesektoren	197 600 000	
5700		Folketrygdens inntekter		
	71	Trygdeavgift	89 900 000 000	
	72	Arbeidsgiveravgift	131 400 000 000	
		Totale inntekter		799 394 432 000

II

Fullmakt

Stortinget samtykker i at det av avgiftspliktig omsetning for legemiddelgrossister i 2010 skal betales avgift tilsvarende 0,55 pst.

III

Storingsvedtak om skatt av inntekt og formue mv. for inntektsåret 2010 (Stortingets skattevedtak)

Kapittel 1 - Generelt*§ 1-1 Vedtakets anvendelsesområde*

Dette vedtaket gjelder endelig utskrivning av skatt på inntekt og formue for inntektsåret 2010. Vedtaket legges også til grunn for utskrivning av forskudd på skatt for 2010.

Sammen med bestemmelsene om forskudd på skatt i skattebetalingsloven, gjelder dette vedtaket også når skatteplikt utelukkende følger av lov om skattlegging av undersjøiske petroleumsforekomster mv., og skattyteren ikke skal svare terminskatt etter samme lov § 7.

§ 1-2 Forholdet til skattelovgivningen

Så langt dette vedtak ikke bestemmer noe annet, legges lovgivningen om skatt på formue og inntekt til grunn ved anvendelsen av vedtaket.

Kapittel 2 - Formuesskatt til staten og kommunene*§ 2-1 Formuesskatt til staten - personlig skattyter og dødsbo*

Personlig skattyter og dødsbo svarer formuesskatt til staten av den delen av skattyterens samlede antatte formue som overstiger 700 000 kroner. Satsen skal være 0,4 pst.

Ektefeller som lignes under ett for begge formue, jf. skatteloven § 2-10, svarer formuesskatt til staten av den delen av ektefellenes samlede antatte formue som overstiger 1 400 000 kroner. Satsen skal være 0,4 pst.

§ 2-2 Formuesskatt til staten - upersonlig skattyter

Selskaper og innretninger som nevnt i skatteloven § 2-36 annet ledd, og som ikke er fritatt for formuesskatteplikt etter skatteloven kapittel 2, svarer formuesskatt til staten med 0,3 pst. Formue under 10 000 kroner er skattefri.

§ 2-3 Formuesskatt til kommunene

Det svares formuesskatt til kommunen dersom skattyter ikke er fritatt for slik skatteplikt etter skatteloven kapittel 2. Skattyter som har krav på personfradrag etter skatteloven § 15-4, skal ha et fradrag i formuen på 700 000 kroner. For ektefeller som lignes under ett for begge formue, jf. skatteloven § 2-10, skal fradraget være 1 400 000 kroner. Når skattyter har formue i flere kommuner, fordeles fradraget etter reglene i skatteloven § 4-30 første og annet ledd. Satsen for formuesskatt til kommunene må ikke være høyere enn 0,7 pst. Maksimumssatsen gjelder når ikke lavere sats er vedtatt av kommunen.

Kapittel 3 - Inntektsskatt til staten, kommunene og fylkeskommunene*§ 3-1 Toppskatt*

Personlig skattyter skal av personinntekt fastsatt etter skatteloven kapittel 12, svare toppskatt til staten med 9 pst. for den delen av inntekten som overstiger 456 400 kroner, og med 12 pst. for den delen av inntekten som overstiger 741 700 kroner i klasse 0, 1 og 2.

Personlig skattyter i en kommune i Finnmark, eller i kommunene Karlsøy, Kvæangen, Kåfjord, Lyngen, Nordreisa, Skjervøy og Storfjord i Troms fylke, skal likevel bare svare toppskatt til staten av inntekt som nevnt i første ledd med 7 pst. av den inntekten som overstiger 456 400 kroner, og med 12 pst. for den delen av inntekten som overstiger 741 700 kroner i klasse 0, 1 og 2.

Dersom skattyter er bosatt i riket bare en del av året, nedsettes beløpene i første og annet ledd forholdsmessig under hensyn til det antall hele eller påbegynte måneder av året han har vært bosatt her. Tilsvarende gjelder for skattyter som ikke er bosatt i

riket, men som plikter å svare skatt etter skatteloven § 2-3 første og annet ledd, eller lov om skattlegging av undersjøiske petroleumsforekomster mv.

§ 3-2 Fellesskatt

Enhver som plikter å betale inntektsskatt til kommunen etter skatteloven, skal betale fellesskatt til staten. Fellesskatten skal beregnes på samme grunnlag som inntektsskatten til kommunene.

Satsen for fellesskatt skal være:

- For personlig skattepliktig og dødsbo i Finnmark og kommunene Karlsøy, Kvænangen, Kåfjord, Lyngen, Nordreisa, Skjervøy og Storfjord i Troms fylke: 9,05 pst.
- For personlig skattepliktig og dødsbo ellers: 12,55 pst.

§ 3-3 Skatt til staten

Selskaper og innretninger som nevnt i skatteloven § 2-36 annet ledd, svarer skatt til staten med 28 pst.

§ 3-4 Skatt på grunnrenteinntekt i kraftforetak

Av grunnrenteinntekt i vannkraftverk fastsatt i medhold av skatteloven § 18-3 svares grunnrenteskatt til staten med 30 pst.

§ 3-5 Skatt til staten for person bosatt og selskap hjemmehørende i utlandet

Skattyter som nevnt i skatteloven § 2-3 første ledd bokstav h, skal i tillegg til å svare skatt etter bestemmelsene foran i dette vedtaket, svare skatt til staten med 28 pst. av inntekten.

Person som ikke har bopel i riket, men som mottar lønn av den norske stat, skal av denne inntekt svare fellesskatt til staten etter satsen for personlig skattyter og dødsbo i dette vedtaket § 3-2 annet ledd annet strekpunkt, samt toppskatt som nevnt i § 3-1 første ledd. Bestemmelsene i skatteloven § 16-20 til § 16-29 gjelder tilsvarende for skattytere som nevnt i dette ledd.

Av aksjeutbytte som utdeles til aksjonær som er hjemmehørende i utlandet, svares skatt til staten med 25 pst. eller i tilfelle den sats som følger av skatteavtale med fremmed stat. Det samme gjelder renter på grunnfondsbevis som utdeles til skattyter hjemmehørende i utlandet.

Person som nevnt i skatteloven § 2-3 fjerde ledd, skal av personinntekt fastsatt etter skatteloven kapittel 12 svare skatt til staten med 15 pst. av inntekten. Dersom vedkommende gis fradrag etter skatteloven § 6-71, svares skatt til staten etter skattesatsene som følger av §§ 3-1, 3-2 og 3-8.

§ 3-6 Skatt til staten på honorar til utenlandske artister mv.

Skattepliktig etter lov om skatt på honorar til utenlandske artister mv., skal svare skatt til staten med 15 pst. av inntekten.

§ 3-7 Skattesats for utbetalinger fra individuell pensjonsavtale til bo

Skattesatsen for utbetaling fra individuell pensjonsavtale og etter innskuddspensjonsloven til bo, som omhandlet i skatteloven § 5-40 fjerde ledd, skal være 45 pst.

§ 3-8 Inntektsskatt til kommunene og fylkeskommunene

Den fylkeskommunale inntektsskattøren for personlige skattytere og dødsbo skal være maksimum 2,65 pst. Den kommunale inntektsskattøren for personlige skattytere og dødsbo skal være maksimum 12,80 pst.

Maksimumssatsene skal gjelde med mindre fylkestinget eller kommunestyret vedtar lavere satser.

Kapittel 4 - Skatt etter lov om skattlegging av undersjøiske petroleumsforekomster mv.

§ 4-1 Ordinære skatter

Skattyter som har formue knyttet til eller inntekt vunnet ved petroleumsutvinning og rørledningstransport, jf. § 2 annet ledd i lov om skattlegging av undersjøiske petroleumsforekomster mv., skal av slik formue og inntekt, i tillegg til de skatter som følger av bestemmelsene foran, svare skatt til staten etter reglene og satsene nedenfor. Det samme gjelder når skatteplikten utelukkende følger av nevnte lov.

Av formue som tilhører andre skattytere enn selskaper, svares skatt med 0,7 pst.

Av inntekt svares skatt med 28 pst., med mindre det skal svares skatt på inntekten etter dette vedtaket § 3-3. Skatten blir å utligne i samsvar med bestemmelsene i lov om skattlegging av undersjøiske petroleumsforekomster mv.

§ 4-2 Særskatt

Av inntekt vunnet ved petroleumsutvinning, behandling og rørledningstransport som nevnt i lov om skattlegging av undersjøiske petroleumsforekomster mv. § 5, skal det svares særskatt med 50 pst.

§ 4-3 Terminskatt

Terminskatt for inntektsåret 2010 skrives ut og betales i samsvar med lov om skattlegging av undersjøiske petroleumsforekomster mv. § 7. Ved utskrivningen av terminskatt benyttes satsene ovenfor.

§ 4-4 Utbytte utdelt til utenlandsk eierselskap

Det svares ikke skatt av aksjeutbytte som utdeles fra i riket hjemmehørende aksjeselskap og allmennaksjeselskap som er skattepliktig etter lov om skattlegging av undersjøiske petroleumsforekomster mv. § 5, til selskap hjemmehørende i utlandet som direkte eier minst 25 pst. av kapitalen i det utdelende selskap. Dersom det i riket hjemmehørende selskap også har inntekt som ikke er skattepliktig etter lov om skattlegging av undersjøiske petroleumsforekomster mv. § 5, svares skatt til staten etter de alminnelige regler for aksjeutbytte som fordeles til slik inntekt. Aksjeutbytte fordeles mellom særskattepliktig inntekt og annen inntekt på grunnlag av alminnelig inntekt fratrukket skatter for henholdsvis særskattepliktig inntekt og annen inntekt.

Kapittel 5 - Tonnasjesskatt

§ 5-1 Tonnasjesskatt

Aksjeselskap og allmennaksjeselskap som nevnt i skatteloven § 8-10, skal svare tonnasjesskatt, jf. skatteloven § 8-16, etter følgende satser:

- 0 kroner for de første 1 000 nettotonn, deretter
- 18 kroner per dag per 1 000 nettotonn opp til 10 000 nettotonn, deretter
- 12 kroner per dag per 1 000 nettotonn opp til 25 000 nettotonn, deretter
- 6 kroner per dag per 1 000 nettotonn.

Satsene i første ledd kan reduseres etter nærmere bestemmelser fastsatt av departementet, jf. skatteloven § 8-16 første ledd.

Kapittel 6 - Særlige bestemmelser om skattegrunnlag, beløpsgrenser og satser mv.

§ 6-1 Minstefradrag

Minstefradrag i lønnsinntekt mv. etter skatteloven § 6-32 første ledd bokstav a skal ikke settes lavere enn 31 800 kroner, og ikke høyere enn 72 800 kroner.

Minstefradrag i pensjonsinntekt etter skatteloven § 6-32 første ledd bokstav b skal ikke settes lavere enn 4 000 kroner, og ikke høyere enn 60 950 kroner.

§ 6-2 Foreldrefradrag

Fradrag beregnet etter skatteloven § 6-48 skal ikke settes høyere enn 25 000 kroner for ett barn. Fradragsgrensen økes med inntil 15 000 kroner for hvert ytterligere barn.

§ 6-3 Personfradrag

Fradrag etter skatteloven § 15-4 er 42 210 kroner i klasse 1 og 84 420 kroner i klasse 2.

§ 6-4 Skattebegrensning ved lav alminnelig inntekt

Beløpsgrensene som nevnt i skatteloven § 17-1 første ledd skal være 113 700 kroner for enslige og 206 700 kroner for ektepar og samboere som går inn under skatteloven § 2-16.

Kapittel 7 - Forskriftskompetanse mv.

§ 7-1 Avrundingsregler og utfyllende regler

Departementet kan gi forskrift til gjennomføring og utfylling av bestemmelsene i dette vedtak, herunder regler om avrunding av inntekts-, fradrag- og formuesposter.

§ 7-2 Adgang til å fravike reglene i vedtaket

Reglene i dette vedtaket kan fravikes på vilkår som nevnt i skattebetalingsloven § 4-8.

IV

Avgift til statskassen på arv og gaver for budsjetterminen 2010

§ 1 Fra 1. januar 2010 skal det i henhold til lov 19. juni 1964 nr. 14 om avgift på arv og visse gaver (arveavgiftsloven) svares avgift til statskassen etter bestemmelsene i dette vedtaket.

§ 2 Fradrag etter arveavgiftsloven § 15 annet ledd for begravellesomkostninger, skifteomkostninger og utgifter til gravsted settes til et halvt grunnbeløp i folketrygden (G) ved årets inngang, dvs. 36 441 kroner, hvis ikke høyere utgifter er legitimert.

Utgifter til dokumentavgift og tinglysing kommer særskilt til fradrag.

Fradrag etter arveavgiftsloven § 17 for avgiftspliktig som ikke har fylt 21 år settes til et grunnbeløp i folketrygden (G) ved årets inngang, dvs. 72 881 kroner pr. år.

§ 3 Avgiftsgrunnlaget rundes nedover til nærmeste tall som kan deles med 1 000.

§ 4 Av arv og gaver til arvelaterens/giverens barn, fosterbarn - herunder stebarn som har vært oppfostret hos arvelateren/giveren - og foreldre, svares:

Av de første 470 000 kroner	intet
Av de neste 330 000 kroner	6 pst.
Av overskytende beløp	10 pst.

§ 5 Av arv og gaver som ikke går inn under § 4, svares:

Av de første 470 000 kroner	intet
Av de neste 330 000 kroner	8 pst.
Av overskytende beløp	15 pst.

V

Avgifter mv. til folketrygden for 2010

For inntektsåret 2010 svares folketrygdavgifter etter følgende regler og satser, jf. lov 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd (folketrygdloven) kapittel 23:

Arbeidsgiveravgift*§ 1 Soneplassering*

Arbeidsgiveravgift beregnes etter satsen som gjelder i den sonen hvor arbeidsgiver anses å drive virksomhet.

Et foretak som er arbeidsgiver, anses å drive virksomhet i den kommunen hvor foretaket er registrert. En privatperson som er arbeidsgiver, anses å drive virksomhet i den kommunen hvor vedkommende er bosatt ifølge folkeregisteret.

Har foretaket registrerte underenheter, jf. forskrift 9. februar 1995 nr. 114 om registrering av juridiske personer m.m. i Enhetsregisteret § 10, anses hver underenhet som egen beregningsenhet for arbeidsgiveravgift.

Utføres hoveddelen av arbeidstakerens arbeid i en annen sone enn der virksomheten er registrert, og enhetsregisterreglene på grunn av virksomhetens art ikke påbyr at underenhet registreres i sonen hvor arbeidet utføres, benyttes likevel satsen i sonen hvor arbeidet utføres på den del av lønnskostnadene som knytter seg til dette arbeidet. Det samme gjelder ved arbeidsutleie, dersom arbeidstakeren utfører hoveddelen av sitt arbeid i en annen sone enn i den sonen virksomheten er registrert. Med hoveddelen av arbeidet menes her mer enn halvparten av antall arbeidsdager arbeidstakeren har gjennomført for arbeidsgiveren i løpet av avgiftsterminen.

Flytter arbeidsgiveren eller underenheten fra en sone til en annen, legges satsen i tilflyttingssonen til grunn fra og med påfølgende avgiftstermin etter registrert flyttedato.

§ 2 Soner for arbeidsgiveravgift

Sone I omfatter de områder som ikke er nevnt nedenfor. Arbeidsgivere beregner avgiften etter satsen som gjelder for sone I, hvis ikke annet følger av dette vedtaket.

Sone Ia omfatter:

- kommunene Frosta og Leksvik i Nord-Trøndelag fylke,
- kommunene Agdenes, Bjugn, Meldal, Midtre Gauldal, Rissa, Selbu og Ørland i Sør-Trøndelag fylke,

- kommunene Aukra, Eide, Gjemnes, Haram, Herøy, Midsund, Nesset, Sande, Stordal, Vanylven i Møre og Romsdal fylke,
- kommunene Flora, Førde og Sogndal i Sogn og Fjordane fylke,
- kommunene Etne, Tysnes, Kvinnherad, Jondal, Kvam, Modalen og Bømlo i Hordaland fylke,
- kommunene Sauda, Vindafjord og Finnøy i Rogaland fylke,
- kommunene Audnedal, Åseral, Hægebostad og Sirdal i Vest-Agder fylke,
- kommunene Gjerstad, Vegårshei, Åmli og Iveland i Aust-Agder fylke,
- kommunene Drangedal, Nome og Hjartdal i Telemark fylke,
- kommunene Sigdal og Rollag i Buskerud fylke,
- kommunene Gausdal, Søndre Land og Nordre Land i Oppland fylke,
- kommunene Nord-Odal, Eidskog, Grue, Våler, Åsnes og Åmot i Hedmark fylke.

Sone II omfatter:

- kommunene Meråker, Mosvik og Verran i Nord-Trøndelag fylke,
- kommunene Norddal, Stranda, Rauma, Tingvoll, Sunndal og Sandøy i Møre og Romsdal fylke,
- Sogn og Fjordane fylke med unntak av kommunene Flora, Førde og Sogndal,
- kommunene Odda, Ullensvang, Eidfjord, Ulvik, Granvin, Masfjorden og Fedje i Hordaland fylke,
- kommunene Hjelmeland, Suldal, Utsira og Kvitsøy i Rogaland fylke,
- kommunene Evje og Hornnes, Bygland, Valle og Bykle i Aust-Agder fylke,
- kommunene Tinn, Seljord, Kviteseid, Nissedal, Fyresdal, Tokke og Vinje i Telemark fylke,
- kommunene Flå, Nes, Gol, Hemsedal, Ål, Hol og Nore og Uvdal i Buskerud fylke,
- kommunene Nord-Fron, Sør-Fron og Ringebu i Oppland fylke,
- kommunen Trysil i Hedmark fylke.

Sone III omfatter:

- kommunen Snåsa i Nord-Trøndelag fylke,
- kommunene Hemne, Snillfjord, Oppdal, Rennebu, Røros, Holtålen og Tydal i Sør-Trøndelag fylke,
- kommunene Surnadal, Rindal, Aure og Halså i Møre og Romsdal fylke,
- kommunene Dovre, Lesja, Skjåk, Lom, Vågå, Sel, Sør-Aurdal, Etnedal, Nord-Aurdal, Vestre Slidre, Øystre Slidre og Vang i Oppland fylke,
- kommunene Stor-Elvdal, Rendalen, Engerdal, Tolga, Tynset, Alvdal, Folldal og Os i Hedmark fylke.

Sone IV omfatter:

- Troms fylke, med unntak av kommunene Karlsøy, Lyngen, Storfjord, Kåfjord, Skjervøy, Nordreisa, Kvænangen og Tromsø,
- Nordland fylke, med unntak av kommunen Bodø,
- kommunene Namdalseid, Lierne, Røyrvik, Namsskogan, Grong, Høylandet, Flatanger, Vikna, Nærøy, Leka, Fosnes, Overhalla og Namsos i Nord-Trøndelag fylke,
- kommunene Frøya, Hitra, Åfjord, Roan og Osen i Sør-Trøndelag fylke,
- kommunen Smøla i Møre og Romsdal fylke.

Sone IVa omfatter:

- kommunen Tromsø i Troms fylke,
- kommunen Bodø i Nordland fylke.

Sone V omfatter:

- Finnmark fylke,
- kommunene Karlsøy, Lyngen, Storfjord, Kåfjord, Skjervøy, Nordreisa og Kvænangen i Troms fylke.

§ 3 Satser for arbeidsgiveravgift etter sone

Satsen for arbeidsgiveravgift for inntektsåret 2010 er:

- 14,1 pst. i sone I.
- 14,1 pst. i sone Ia, men likevel 10,6 pst. så lenge differansen mellom den avgift som ville følge av satser på henholdsvis 14,1 pst. og 10,6 pst. ikke overstiger 530 000 kroner for foretaket i 2010. For veitransportforetak er satsen 10,6 pst. inntil nevnte differanse overstiger 265 000 kroner for foretaket i 2010. Med veitransportforetak menes foretak som driver innen næringskodene 49.3 Annen landtransport med passasjerer og 49.4 Godstransport på vei, herunder flyttetransport, med unntak av 49.312 (Transport med sporveis- og forstadsbane) og 49.393 (Transport med taubaner, kabelbaner og skiheiser). Bestemmelsene om reduserte avgiftssatser i sone Ia gjelder ikke foretak som er omfattet av helseforetaksloven, statsforvaltningen som omfattes av reglene i folketrygdloven § 24-5 tredje ledd, eller foretak som har krav på støtte etter kapittel 16 i ESAs retningslinjer om statsstøtte til foretak i vanskeligheter. Når et foretak i sone Ia beregner avgift etter redusert sats, kan den samlede fordelingen av bagatellmessig støtte i form av redusert avgift og annen bagatellmessig støtte til foretaket ikke overstige 530 000 kroner i 2010, jf. forordning (EF) nr. 1998/2006 om bagatellmessig støtte innført i EØS-avtalen ved EØS-komiteens beslutning nr. 29/2007. For foretak som driver innen

veitransport må slik samlet støtte ikke overstige 265 000 kroner i 2010.

- 10,6 pst. i sone II.
- 6,4 pst. i sone III.
- 7,9 pst. i sone IVa.
- 5,1 pst. i sone IV.
- 0 pst. i sone V og for avgift som svares av foretak hjemmehørende på Svalbard, og når andre foretak utbetaler lønn og annen godtgjørelse som blir skattlagt etter lov 29. november 1996 nr. 68 om skatt til Svalbard.

§ 4 Særregler om avgiftssats for stålproduksjon og skipsverft

Avgift skal beregnes med 14,1 pst., uansett hvor foretaket er hjemmehørende, når foretaket er beskjeftiget med produksjon av stålprodukter opplistet i Annex I til kapittel 25B om regionalstøtte i ESAs retningslinjer for statsstøtte. Det samme gjelder dersom foretaket bygger eller reparerer selvdrevet, sjøgående kommersielt fartøy som er på minst 100 BRT for transport av passasjerer eller gods, eller som er på minst 100 BRT til særlige formål, eller som er et slepefartøy på minst 365 kW, eller som er et flytende og flyttbart uferdig skrog av slike fartøy. Regelen i første punktum gjelder også foretak som foretar vesentlig ombygging av slike fartøy over 1 000 BRT.

Inntil differansen overstiger 530 000 kroner mellom den avgift som ville følge av en sats på 14,1 pst. for foretaket i 2010 og den avgift som følger av satsen for sonen hvor foretaket drives etter reglene foran, er satsen likevel 10,6 pst. i sone II og Ia, 6,4 pst. i sone III, 7,9 pst. i sone IVa, 5,1 pst. i sone IV og 0 pst. i sone V. Dette gjelder likevel ikke for foretak som har krav på støtte med hjemmel i kapittel 16 i ESAs retningslinjer om statsstøtte til foretak i vanskeligheter.

For foretak med blandet virksomhet og et klart regnskapsmessig skille mellom virksomhet omfattet av første ledd og annen type virksomhet, kan avgiften kreves beregnet etter satsene i § 3, eventuelt i § 5, for den del av virksomheten som ikke er omfattet av første ledd.

Bestemmelsen i § 3 annet strekpunkt femte punktum om begrensningene for samlet bagatellmessig støtte gjelder tilsvarende for virksomheter som anvender reduserte satser etter denne bestemmelse.

§ 5 Særregel om avgiftssats for produkter som ikke omfattes av EØS-avtalen

For virksomhet som bare driver med produksjon, foredling og engroshandelen av produkter som ikke omfattes av EØS-avtalen, jf. avtalens § 8, beregnes arbeidsgiveravgift med 5,1 pst. når virksomheten dri-

ves i sone IVa, og med 10,6 pst. når den drives i sone Ia. Dette gjelder følgende næringskoder:

- 01.1– Dyrking av ettårige vekster, flerårige vekster og planteformering
- 01.3
- 01.4 Husdyrhold
- 01.5 Kombinert husdyrhold og planteproduksjon
- 01.6 Tjenester tilknyttet jordbruk og etterbehandling av vekster etter innhøsting
- 01.7 Jakt, viltstell og tjenester tilknyttet jakt og viltstell
- 02.1 Skogskjøtsel og andre skogbruksaktiviteter, avvirkning og innsamling av viltvoksende produkter av annet enn tre og del av 16.10 (produksjon av pæler)
- 02.3
- 02.40 Tjenester tilknyttet skogbruk (med unntak av tømmermåling)
- 03.11– Hav- og kystfiske og fangst og ferskvannsfiske
- 03.12
- 03.21– Hav- og kystbasert akvakultur og ferskvannsbasert akvakultur
- 03.22
- 10.11– Bearbeiding og konservering av kjøtt og fjørfekjøtt og produksjon av kjøtt- og fjørfeverar
- 10.13
- 10.20 Bearbeiding og konservering av fisk, skalldyr og bløtdyr
- 10.3 Bearbeiding og konservering av frukt og grønnsaker
- 10.4 Produksjon av vegetabiliske og animalske oljer og fettstoffer
- 10.5 Produksjon av meierivarer og iskrem
- 10.6 Produksjon av kornvarer, stivelse og stivelsesprodukter, samt del av 10.89 (produksjon av kunstig honning og karamell)
- 10.85 Produksjon av ferdigmat
- 10.9 Produksjon av fôrvarer
- 46.2 Engroshandel med jordbruksråvarer og levende dyr
- 46.31 Engroshandel med frukt og grønnsaker, samt del av 10.39 (produksjon av skrellede grønnsaker og blandede salater)
- 46.32 Engroshandel med kjøtt og kjøttvarer
- 46.33 Engroshandel med meierivarer, egg, matolje og -fett
- 46.381 Engroshandel med fisk, skalldyr og bløtdyr
- 50.202 Innenriks sjøtransport med gods, men bare for så vidt gjelder drift av brønnbåter
- 52.10 Lagring, men bare for så vidt gjelder drift av kornsiloer.

For foretak med blandet virksomhet og et klart regnskapsmessig skille mellom virksomhet omfattet av denne bestemmelsen og annen type virksomhet, kan arbeidsgiver kreve at avgiften beregnes etter satsene her for den del av virksomheten som omfattes av denne bestemmelsen.

Trygdeavgift

§ 6 Trygdeavgift av pensjon mv.

Av pensjon i og utenfor arbeidsforhold, føderåd, livrente som ledd i pensjonsordning i arbeidsforhold, engangsutbetaling fra pensjonsordning etter innskuddspensjonsloven, engangsutbetaling fra individuell pensjonsavtale som er i samsvar med regler gitt av departementet, engangsutbetaling fra pensjonsavtale etter lov om individuell pensjonsordning og personinntekt for skattyter under 17 år og over 69 år, som nevnt i folketrygdloven § 23-3 annet ledd nr. 1, beregnes trygdeavgift med 3 pst.

§ 7 Trygdeavgift av lønnsinntekt mv.

Av lønnsinntekt og annen personinntekt som nevnt i folketrygdloven § 23-3 annet ledd nr. 2, beregnes trygdeavgift med 7,8 pst.

§ 8 Trygdeavgift av næringsinntekt mv.

Av næringsinntekt og annen personinntekt som nevnt i folketrygdloven § 23-3 annet ledd nr. 3, beregnes trygdeavgift med 11 pst.

Avgift av næringsinntekt (annen ervervsinntekt) i jord- og skogbruk samt reindrift, som overstiger 7,8 pst. av inntekten, skal dekkes med tilskudd knyttet til næringsavtalene i landbruket. Næringsinntekt i jordbruk er i denne sammenhengen inntekt som nevnt i Finansdepartementets forskrift til skatteloven § 8-1-11. Inntekt av skogbruk og reindrift i denne sammenheng omfatter også inntekter som nevnt i forskriften § 8-1-11 nr. 1 annet ledd og nr. 2.

Andre bestemmelser

§ 9 Forskriftsfullmakt mv.

Kongen gir regler om grunnlag og satser for avgifter og tilskudd etter folketrygdloven § 23-4 for visse grupper av medlemmer i trygden. Satsen på 14,1 pst. skal legges til grunn for arbeidsgiveravgift fastsatt etter denne bestemmelsen.

Departementet kan gi regler til utfylling og gjennomføring av bestemmelsene i §§ 1 til 5.

VI

CO₂-avgift i petroleumsvirksomheten på kontinentalsokkelen for budsjetterminen 2010

Fra 1. januar 2010 skal det i henhold til lov 21. desember 1990 nr. 72 om avgift på utslipp av CO₂ i petroleumsvirksomhet på kontinentalsokkelen betales CO₂-avgift til statskassen etter følgende satser:

- a) for gass 47 øre per standardkubikkmeter
- b) for olje eller kondensat 47 øre per liter.

VII

Produktavgift til folketrygden for fiskeri-, hval- og selfangstnæringen for 2010

Med hjemmel i folketrygdloven § 23-5 annet ledd fastsettes:

I

I 2010 skal følgende avgifter til folketrygden dekkes ved en produktavgift på omsetning av fisk, hval og sel, og produkter av disse, fra fartøy som har drevet egen fangstvirksomhet innenfor det aktuelle kalenderår:

1. Trygdeavgift over 7,8 pst. av pensjonsgivende inntekt fra fiske, hval- og selfangst i inntektsåret.
2. Arbeidsgiveravgift på hyre til mannskapet på fiske-, hvalfangst- og selfangstfartøy.
3. Premie til kollektiv yrkesskadetrygd for fiskere, hval- og selfangere.
4. Avgift til dekning av de utgiftene folketrygden har med stønad til arbeidsløse fiskere, hval- og selfangere.
5. Avgift til dekning av de utgiftene folketrygden har i forbindelse med ordningen med frivillig tilleggstrygd for sykepenger til manntallsførte fiskere, hval- og selfangere.

II

Produktavgiften skal være 2,9 pst. for 2010.

Avgift på omsetning av råfisk, råfiskprodukter, hval og hvalprodukter innkreves av godkjente salgslag, jf. lov 14. desember 1951 nr. 3 om omsetning av råfisk § 3. Ved fiske på fjerne farvann der omsetningen foregår utenom salgslag og ved omsetning av sel

og produkter av sel, skal den avgiftspliktige innbetale produktavgiften til Fiskeridirektoratet.

VIII

Merverdiavgift for budsjetterminen 2010 (kap. 5521 post 70)*§ 1 Saklig virkeområde og forholdet til merverdiavgiftsloven*

Fra 1. januar 2010 svares merverdiavgift etter satsene i dette vedtaket og i samsvar med lov 19. juni 2009 nr. 58 om merverdiavgift (merverdiavgiftsloven).

§ 2 Alminnelig sats

Merverdiavgift svares med 25 pst. av avgiftspliktig omsetning uttak og innførsel når ikke redusert sats skal anvendes etter bestemmelsene nedenfor.

§ 3 Redusert sats med 14 pst.

Merverdiavgift svares med 14 pst. av omsetning, uttak og innførsel av næringsmidler som nevnt i merverdiavgiftsloven § 5-2.

§ 4 Redusert sats med 8 pst.

Merverdiavgift svares med 8 pst. av omsetning og uttak av tjenester som gjelder:

- a) persontransport mv. som nevnt i merverdiavgiftsloven § 5-3,
- b) transport av kjøretøy på ferge som nevnt i merverdiavgiftsloven § 5-4,
- c) utleie av rom i hotellvirksomhet mv. som nevnt i merverdiavgiftsloven § 5-5,
- d) rett til å overvære kinoforestillinger som nevnt i merverdiavgiftsloven § 5-6,
- e) kringkastingstjenester som nevnt i merverdiavgiftsloven § 5-7.

§ 5 Redusert sats med 11,11 pst.

Merverdiavgift svares med 11,11 pst. av omsetning mv. av råfisk som nevnt i merverdiavgiftsloven § 5-8.

IX

Særavgifter til statskassen for budsjetterminen 2010**Om avgift på alkohol (kap. 5526 post 70)**

§ 1 Fra 1. januar 2010 skal det i henhold til lov 19. mai 1933 nr. 11 om særavgifter betales avgift til statskassen ved innførsel og innenlandsk produksjon av følgende varer med følgende beløp:

Alkoholholdig drikk	Volumprosent alkohol	Kr
Brennevinsbasert Annen	t.o.m. 0,7	avgiftslegges etter reglene for alkoholfrie drikkevarer
	over 0,7	6,18 per volumprosent og liter
	over 0,7 t.o.m. 2,7	2,76 per liter
	over 2,7 t.o.m. 3,7	10,41 per liter
	over 3,7 t.o.m. 4,7	18,04 per liter
	over 4,7 t.o.m. 22	4,03 per volumprosent og liter
Etanol til teknisk bruk	over 0,7	sats som for alkoholholdig drikk

Departementet kan videre gi forskrift at det skal betales avgift på alkohol som er i varer som ikke er avgiftspliktige etter første ledd, samt om forenklet avgiftsberegning for varer som reisende innfører til personlig bruk utover avgiftsfri kvote, jf. tolloven § 4-20.

§ 2 Det gis fritak, refusjon eller ytes tilskudd for avgift på varer som

- a) fra produsents eller importørs lager
 1. utføres til utlandet,
 2. leveres direkte eller via tollager til proviant etter tolloven § 4-23,
 3. leveres til toll- og avgiftsfritt utsalg på lufthavn etter tolloven § 4-30,
- b) innføres
 1. som reisegods etter tolloven § 5-1,
 2. til bruk i transportmidler i ervervsmessig virksomhet etter tolloven § 5-2,
- c) etter tolloven § 5-3 fra produsents eller importørs lager leveres til eller innføres av
 1. diplomater,

2. NATO og styrker fra land som deltar i Partnerskap for fred,
 3. Den nordiske investeringsbank,
 - d) kommer i retur til produsents eller importørs lager,
 - e) leveres til teknisk, vitenskapelig eller medisinsk bruk og som er gjort utjenlig til drikk (denaturert) eller på annen måte finnes garantert mot å bli brukt til drikk,
 - f) brukes som råstoff mv. ved framstilling av varer,
 - g) framstilles ved ikke ervervsmessig produksjon. Fritaket omfatter ikke brennevinsbasert drikk og gjelder kun framstilling til eget bruk.
- Departementet kan gi forskrift om avgrensning av og vilkår for fritak.

§ 3 Oppstår det tvil om omfanget av avgiftsplikten, avgjøres spørsmålet av departementet.

§ 4 Departementet kan frita for eller sette ned avgiften når det oppstår enkelttilfeller eller situasjoner som ikke var overveid da avgiftsvedtaket ble truffet og når avgiften i det spesielle enkelttilfellet får en utilsiktet virkning.

Om avgift på tobakkvarer (kap. 5531 post 70)

§ 1 Fra 1. januar 2010 skal det i henhold til lov 19. mai 1933 nr. 11 om særavgifter betales avgift til statskassen ved innførsel og innenlandsk produksjon av følgende varer med følgende beløp:

Produkt	Kr	
Sigarer	2,12	per gram av pakningens nettovekt
Sigaretter	2,12	per stk.
Røyketobakk, karvet skråtobakk, råtobakk i forbrukerpakning	2,12	per gram av pakningens nettovekt
Skråtobakk	0,82	per gram av pakningens nettovekt
Snus	0,82	per gram av pakningens nettovekt
Sigarettpapir og sigarettluser	0,0323	per stk.

Med en sigarett menes en sigarett som har en lengde til og med 90 mm, som to regnes sigaretten dersom den har en lengde på over 90 mm, men maks 180 mm osv. Filter og munnstykke tas ikke med ved beregningen av lengden.

Vekten av fastmunnstykke skal tas med i den nettovekt som danner grunnlaget for beregning av avgiften.

Departementet kan gi forskrift om hva som omfattes av avgiftsplikten og om grunnlaget for avgiften. Departementet kan videre gi forskrift om forenklet avgiftsberegning for varer som reisende innfører til personlig bruk utover avgiftsfri kvote, jf. tolloven § 4-20.

§ 2 Departementet kan gi forskrift eller fatte enkeltvedtak om at varer som er ment eller er egnet som erstatning for varer som nevnt i § 1, er avgiftspliktige. Dersom avgiftsplikt blir pålagt, skal det betales avgift med samme beløp som for tilsvarende tobakkvare.

§ 3 Det gis fritak, refusjon eller ytes tilskudd for avgift på varer som

- a) fra produsents eller importørs lager
 1. utføres til utlandet,
 2. leveres direkte eller via tollager til proviant etter tolloven § 4-23,
 3. leveres til toll- og avgiftsfritt utsalg på lufthavn etter tolloven § 4-30,
- b) innføres
 1. som reisegods etter tolloven § 5-1,
 2. til bruk i transportmidler i ervervsmessig virksomhet etter tolloven § 5-2,
- c) etter tolloven § 5-3 fra produsents eller importørs lager leveres til eller innføres av
 1. diplomater,
 2. NATO og styrker fra land som deltar i Partnerskap for fred,

§ 2 Avgift skal betales med følgende beløp:

Avgiftsgrupper	Egenvekt (kg)	Motoreffekt (kW)	CO ₂ -utslipp (g/km)	Slagvolum (cm ³)	Sats	Vrakpantavgift
Avgiftsgruppe A						kr 1 300
Personbiler, varebiler klasse 1, busser under 6 m med inntil 17 seteplasser	0-1150				kr 35,67	
	1 151-1 400				kr 77,74	
	1 401-1 500				kr 155,51	
	over 1500				kr 180,85	
		0-65			kr 55,10	

3. Den nordiske investeringsbank,
- d) kommer i retur til produsents eller importørs lager,
- e) kvalitetsprøves og forbrukes på fabrikk eller lager.

Departementet kan gi forskrift om avgrensning av og vilkår for fritak.

§ 4 Oppstår det tvil om omfanget av avgiftsplikten avgjøres spørsmålet av departementet.

§ 5 Departementet kan frita for eller sette ned avgiften når det oppstår enkelttilfeller eller situasjoner som ikke var overveid da avgiftsvedtaket ble truffet og når avgiften i det spesielle enkelttilfellet får en utilsiktet virkning.

Om avgift på motorvogner mv. (kap. 5536)

I. Engangsgift på motorvogner mv. (kap. 5536 post 71)

§ 1 Fra 1. januar 2010 skal det i henhold til lov 19. juni 1959 nr. 2 om avgifter vedrørende motorkjøretøyer og båter betales avgift til statskassen ved første gangs registrering av motorvogner i det sentrale motorvognregisteret. Videre skal det betales avgift når

- a) betingelsene for avgiftsfrihet eller avgiftsnedsettelse ved første gangs registrering ikke lenger er oppfylt,
 - b) motorvogn som ikke tidligere er registrert her i landet urettmessig tas i bruk uten registrering,
 - c) oppbygd motorvogn tas i bruk før ny registrering.
- Departementet kan gi forskrift om hva som omfattes av avgiftsplikten og om grunnlaget for avgiften.

Avgiftsgrupper	Egenvekt (kg)	Motoreffekt (kW)	CO ₂ -utslipp (g/km)	Slagvolum (cm ³)	Sats	Vrakpantavgift
		66-90			kr 481,00	
		91-130			kr 1 297,33	
		over 130			kr 2 702,77	
Motorvogn med plikt til å dokumentere drivstofforbruk og CO ₂ -utslipp, og med						
– utslipp 120 g/km og over						
			0-120		kr 0	
			121-140		kr 725,00	
			141-180		kr 731,00	
			181-250		kr 1 704,00	
			over 250		kr 2 735,00	
– CO ₂ -utslipp under 120 g/km gjøres følgende fradrag per g/km for den del av utslippet som ligger under 120						
						kr -609
Motorvogn uten plikt til å dokumentere drivstofforbruk og CO ₂ -utslipp						
– bensindrevne						
				0-1 200	kr 13,85	
				1 201-1 800	kr 46,14	
				1 801-2 200	kr 108,30	
				over 2 200	kr 116,82	
– ikke bensindrevne						
				0-1 200	kr 10,62	
				1 201-1 800	kr 37,68	
				1 801-2 200	kr 88,40	
				over 2 200	kr 91,95	
Avgiftsgruppe B						kr 1 300
Varebiler klasse 2, lastebiler med tillatt totalvekt mindre enn 7 501 kg og godsrom med lengde under 300 cm og bredde under 190 cm						
	22 pst. av	22 pst. av	22 pst. av	22 pst. av		
	A	A	A	A		
Avgiftsgruppe C						kr 1 300
Campingbiler	22 pst. av	22 pst. av	22 pst. av	22 pst. av		
	A	A	A	A		
Avgiftsgruppe D (opphevet)						
Avgiftsgruppe E						kr 0
Beltebiler					36 pst. av verdiavgiftsgrunnlaget	
Avgiftsgruppe F						kr 0

Avgiftsgrupper	Egenvekt (kg)	Motoreffekt (kW)	CO ₂ -utslipp (g/km)	Slagvolum (cm ³)	Sats	Vrakpantavgift
Motorsykler					kr 10 283 per stk.	
		0-11			kr 0	
		over 11			kr 457,60	
				0-125	kr 0	
				126-900	kr 35,31	
				over 900	kr 77,45	
Avgiftsgruppe G						kr 1 300
Beltedatorsykler (snøscootere)	0-100				kr 14,49	
	101-200				kr 28,99	
	over 200				kr 57,95	
		0-20			kr 38,65	
		21-40			kr 77,27	
		over 40			kr 154,53	
				0-200	kr 3,03	
				201-400	kr 6,04	
				over 400	kr 12,07	
Avgiftsgruppe H						kr 1 300
Motorvogn i avgiftsgruppe A, som ved første gangs registrering her i landet blir registrert på løyveinnehaver til bruk som ordinær drosje (ikke reserve- eller erstatningsdrosje) eller for transport av funksjonshemmede	40 pst. av A	40 pst. av A	100 pst. av A	100 pst. av A		
Avgiftsgruppe I						kr 1 300
Avgiftspliktige motorvogner som er 30 år eller eldre					3 386 per stk.	
Avgiftsgruppe J						kr 1 300
Busser under 6 m med inntil 17 seteplasser, hvorav minst 10 er fastmontert i fartsretningen	40 pst. av A	40 pst. av A	40 pst. av A	40 pst. av A		

Engangsavgift for motorvogn med CO₂-utslipp under 120 g/km, vrakpantavgift ikke medregnet, kan ikke settes lavere enn den avgift som skal svares for motorvogn i avgiftsgruppe I.

Vrakpantavgiften inngår ikke i beregningsgrunnlaget for merverdiavgiften.

Departementet kan gi forskrift om refusjon av vrakpantavgift for motorvogner som utføres til utlandet.

Departementet kan gi forskrift om tilbakebetaling og tilleggsberegning av særavgift og merverdiavgift. Departementet kan videre gi forskrift om hvilken avgiftsgruppe en motorvogn skal avgiftsberegnes etter. Oppstår det tvil om hvilken avgiftsgruppe en motorvogn skal avgiftsberegnes etter, avgjøres dette av departementet med bindende virkning.

§ 3 Ved beregning av avgift basert på egenvekt, CO₂-utslipp, slagvolum og motoreffekt benyttes de tekniske data som fastsettes i forbindelse med motorvognens godkjenning etter veimyndighetenes regelverk.

Hvilke motorvogner som har plikt til å dokumentere drivstofforbruk og CO₂-utslipp følger av veimyndighetenes regelverk. Avgiftsberegningen for kjøretøy som ikke omfattes av vegmyndighetenes regelverk om dokumentasjon av drivstofforbruk og CO₂-utslipp, skal baseres på CO₂-utslipp når utslippet på annen måte er dokumentert overfor veimyndighetene og lagt til grunn ved registrering.

Ved innenlandsk tilvirkning er verdiavgiftsgrunnlaget prisen fra produsent. Ved innførsel er verdiavgiftsgrunnlaget tollverdien.

§ 4 For motorvogner som benytter stempeldrevet forbrenningsmotor i kombinasjon med elektrisk motor til framdrift (hybridbiler), inngår verken effekten knyttet til den elektriske motoren eller vekten av elektromotor og batteripakke i avgiftsgrunnlaget.

For motorvogner som har vært registrert i utlandet før registrering her i landet gjøres fradrag i den engangsavgift som beregnes etter § 2.

Departementet kan gi forskrift om beregning av engangsavgiften for motorvogner som nevnt i første og annet ledd.

§ 5 Det gis fritak, refusjon eller ytes tilskudd for engangsavgift på

- a) motorvogner som registreres på kjennemerker med gule tegn på blå reflekterende bunn,
- b) motorvogner registrert på Den nordiske investeringsbank og som er nødvendig for bankens offisielle virksomhet,
- c) motorvogner som registreres på NATO eller NATOs hovedkvarter, styrker eller personell i den utstrekning dette følger av internasjonale avtaler Norge er forpliktet av. Fritaket omfatter på tilsvarende vilkår også styrker fra land som deltar i Partnerskap for fred,
- d) lett pansrete motorvogner til offentlig bruk,
- e) motorvogner til bruk utelukkende som banekjøretøy og i rally, samt motorsykler til bruk utelukkende i trial- og endurukonkurranseskjøring,
- f) ambulanser,
- g) begravelleskjøretøy,
- h) beltemotorsykler som ved første gangs registrering her i landet blir registrert på humanitær institusjon som skal benytte kjøretøyet i ambulansetjeneste,
- i) motorvogner som bare bruker elektrisitet til framdrift, herunder motorvogner hvor elektrisiteten er produsert i brenselceller. Fritaket omfatter ikke tilfeller hvor batteri under kjøring tilføres

strøm ved bruk av en ekstern stempeldrevet forbrenningsmotor,

- j) busser som ved første gangs registrering her i landet blir registrert på
 1. innehaver av løyve etter §§ 6 eller 9 i lov 21. juni 2002 nr. 45 om yrkestransport med motorvogn og fartøy, eller som er utleid på kontrakt med varighet på ett år eller mer mellom innehaver av slikt løyve og selskap i samme konsern. Fritaket gjelder også busser som utfører rutetransport basert på kontrakt med varighet på ett år eller mer inngått med myndighet eller selskap som har slikt ruteløyve,
 2. institusjon eller organisasjon som tilbyr transport av funksjonshemmede mv.,
- k) motorvogner som innføres som arvegods etter tolloven § 5-1 første ledd bokstav e,
- l) motorvogner som innføres til midlertidig bruk etter tolloven § 6-1 annet ledd,
- m) beltevogner til Forsvaret,
- n) spesialutrustede kjøretøy til bruk for brannvesenet,
- o) motorvogner som til framdrift benytter stempeldrevet forbrenningsmotor som kun kan benytte hydrogen som drivstoff. Dette gjelder også kjøretøy som til framdrift benytter slik motor i kombinasjon med elektrisk motor (hybridbiler).

For motorvogner som kan benytte etanol som drivstoff gjøres fradrag i avgiften etter § 2 på kr 10 000. Med etanol menes i denne sammenheng konsentrasjoner på minst 85 pst. etanol.

Motorvogner som nevnt i første ledd bokstav a til c er fritatt også for vrakpantavgift.

Departementet kan gi forskrift om avgrensning av og vilkår for fritak.

§ 6 Departementet kan gi forskrift om betaling av avgifter ved endring av en motorvogns avgiftsmessige status og om hva som skal anses som slik endring.

Departementet kan gi forskrift om betaling av avgifter dersom det foretas endringer av en motorvogn som har betydning for grunnlaget for beregning av avgiften, og om hva som skal anses som en slik endring.

§ 7 Oppstår det tvil om omfanget av avgiftsplikten, avgjøres spørsmålet av departementet.

§ 8 Departementet kan fritta for eller sette ned avgiften når det oppstår enkelttilfeller eller situasjoner som ikke var overveid da avgiftsvedtaket ble truffet og når avgiften i det spesielle enkelttilfellet får en utilsiktet virkning eller også ellers en klart urimelig virkning.

II. Årsavgift (kap. 5536 post 72)

§ 1 For 2010 skal det i henhold til lov 19. juni 1959 nr. 2 om avgifter vedrørende motorvogner og båter betales årsavgift til statskassen for innenlandsregistrerte kjøretøy med tillatt totalvekt mindre enn 7 500 kg med følgende beløp:

- a) kr 2 790 for personbiler, varebiler, campingbiler, busser, kombinerte biler, lastebiler, samt trekkbiler med tillatt totalvekt fra og med 3 500 kg,
- b) kr 3 245 for dieseldrevne motorvogner som nevnt i bokstav a som ikke har fabrikkmontert partikelfilter,
- c) kr 2 790 for årsprøvekjennermerker for motorvogner,
- d) kr 1 045 for campingtilhengere med egenvekt over 350 kg,
- e) kr 1 705 for motorsykler; trehjuls, lette, mellomtunge og tunge,
- f) kr 395 for
 1. motorvogner som er registrert på innehaver av løyve etter § 9 i lov 21. juni 2002 nr. 45 om yrkestransport med motorvogn eller fartøy som drosje (ikke reserve- eller erstatningsdrosje) eller for transport av funksjonshemmede,
 2. motorvogner som er registrert på innehaver av løyve etter § 6 i lov 21. juni 2002 nr. 45 om yrkestransport med motorvogner eller fartøy, eller som er utleid på kontrakt med varighet på ett år eller mer mellom innehaver av slikt løyve og selskap i samme konsern. Dette gjelder også motorvogn som utfører rutetransport basert på kontrakt med varighet på ett år eller mer inngått med myndighet eller selskap som har slikt ruteløyve,
 3. motorvogner som er godkjent og registrert som ambulanse eller som er registrert som begravelleskjøretøy på begravellesbyrå og lignende,
 4. motorvogner som er registrert på kjennemerker med lysegule tegn på sort bunn,
 5. motorvogner som bare bruker elektrisitet til framdrift, herunder motorvogner hvor elektrisiteten er produsert i brenselceller,
 6. motorredskap,
 7. beltekjøretøy,
 8. trekkbiler som ikke omfattes av bokstav a eller b,
 9. mopeder,
 10. traktorer,
 11. motorvogner som er 30 år eller eldre.

Departementet kan gi forskrift om hva som omfattes av avgiftsplikten og om grunnlaget for avgiften.

§ 2 Unntatt fra avgiftsplikt er

- a) motorvogner som er registrert på kjennemerker med gule tegn på blå reflekterende bunn,
 - b) motorvogner som er registrert på Den nordiske investeringsbank og som er nødvendig for bankens offisielle virksomhet,
 - c) motorvogner som er registrert på NATO eller NATOs hovedkvarter, styrker eller personell i den utstrekning dette følger av internasjonale avtaler Norge er forpliktet av. Fritaket omfatter på tilsvarende vilkår også styrker fra land som deltar i Partnerskap for fred,
 - d) motorvogner registrert til bruk på Svalbard,
 - e) campingtilhengere som er 30 år eller eldre,
 - f) motorvogn som er stjålet i løpet av avgiftsåret.
- Departementet kan gi forskrift om avgrensning av og vilkår for fritak.

§ 3 Det skal betales full avgift for kjøretøy som er registrert per 1. januar eller som blir registrert i første halvår og for årsprøvekjennermerker som er tildelt per 1. januar eller som blir tildelt i første halvår.

Det skal ikke betales avgift for motorvogner som innen avgiftens forfall leveres til godkjent oppsamlingsplass for bilvrak eller til bilopp huggeri for vraking/hugging.

Det skal betales halv avgift på kjøretøy som

- a) leveres til godkjent oppsamlingsplass for bilvrak eller til bilopp huggeri for vraking/hugging i første halvår, men etter avgiftens forfall,
- b) registreres eller tildeles årsprøvekjennermerker i annet halvår.

Departementet kan gi forskrift om avgrensning av og vilkår for å betale halv avgift.

§ 4 Avgift som ikke er betalt innen forfall, forhøyes med kr 250. For kjøretøy som nevnt i § 1 bokstav f forhøyes avgiften med kr 50. Departementet kan gi forskrift om innkreving av tilleggsavgiften.

§ 5 Oppstår det tvil om omfanget av avgiftsplikten, avgjøres spørsmålet av departementet.

§ 6 Departementet kan frita for eller sette ned avgiften når det oppstår enkelttilfeller eller situasjoner som ikke var overveid da avgiftsvedtaket ble truffet og når avgiften i det spesielle enkelttilfellet får en utilsiktet virkning.

III. Vektårsavgift (kap. 5536 post 73)

§ 1 Fra 1. januar 2010 skal det i henhold til lov 19. juni 1959 nr. 2 om avgifter vedrørende motorkjøretøyer og båter betales vektgradert årsavgift til statskassen på innenlandsregistrerte kjøretøy på minst 7 500 kg. For dieseldrevne kjøretøy skal det i tillegg betales miljødifferensiert årsavgift.

1. Vektgradert årsavgift

Motorkjøretøy

Avgiftsgruppe	Luftfjæring	Annet fjærings-system
2 eller flere aksler		
7 500 - 11 999 kg	399	399
2 aksler		
12 000 - 12 999 kg	399	714
13 000 - 13 999 kg	714	1 275
14 000 - 14 999 kg	1 275	1 630
15 000 kg og over	1 630	3 188
3 aksler		
12 000 - 14 999 kg	399	399
15 000 - 16 999 kg	714	949
17 000 - 18 999 kg	949	1 529
19 000 - 20 999 kg	1 529	1 864
21 000 - 22 999 kg	1 864	2 657
23 000 kg og over	2 657	3 910
Minst 4 aksler		
12 000 - 24 999 kg	1 864	1 884
25 000 - 26 999 kg	1 884	2 720
27 000 - 28 999 kg	2 720	4 082
29 000 kg og over	4 082	5 863
Kombinasjoner av kjøretøy - vogntog		
Avgiftsgruppe	Luftfjæring	Annet fjærings-system
2 + 1 aksler		
7 500 - 13 999 kg	399	399
14 000 - 15 999 kg	399	399
16 000 - 17 999 kg	399	540
18 000 - 19 999 kg	540	723
20 000 - 21 999 kg	723	1 161
22 000 - 22 999 kg	1 161	1 385

Avgiftsgruppe	Luftfjæring	Annet fjærings-system
23 000 - 24 999 kg	1 385	2 180
25 000 - 27 999 kg	2 180	3 521
28 000 kg og over	3 521	5 879
2 + 2 aksler		
16 000 - 24 999 kg	704	1 109
25 000 - 25 999 kg	1 109	1 569
26 000 - 27 999 kg	1 569	2 119
28 000 - 28 999 kg	2 119	2 475
29 000 - 30 999 kg	2 475	3 809
31 000 - 32 999 kg	3 809	5 131
33 000 kg og over	5 131	7 583
2 + minst 3 aksler		
16 000 - 37 999 kg	4 163	5 640
38 000 - 40 000 kg	5 640	7 523
over 40 000 kg	7 523	10 076
Minst 3 + 1 aksler		
16 000 - 24 999 kg	704	1 109
25 000 - 25 999 kg	1 109	1 569
26 000 - 27 999 kg	1 569	2 119
28 000 - 28 999 kg	2 119	2 475
29 000 - 30 999 kg	2 475	3 809
31 000 - 32 999 kg	3 809	5 131
33 000 kg og over	5 131	7 583
Minst 3 + 2 aksler		
16 000 - 37 999 kg	3 727	5 020
38 000 - 40 000 kg	5 020	6 790
over 40 000 kg	6 790	9 853
Minst 3 + minst 3 aksler		
16 000 - 37 999 kg	2 292	2 690
38 000 - 40 000 kg	2 690	3 818
over 40 000 kg	3 818	5 845

2. Miljødifferensiert årsavgift for dieseldrevne kjøretøy

Vektclasser	Avgasskravnivå						0-utslipp
	Ikke EURO	EURO I	EURO II	EURO III	EURO IV	EURO V	
7 500 - 11 999 kg	4 084	2 269	1 588	968	510	318	0
12 000 - 19 999 kg	6 701	3 724	2 605	1 588	838	520	0
20 000 kg og over	11 916	6 826	4 841	2 910	1 536	954	0

Departementet kan gi forskrift om hva som omfattes av avgiftsplikten.

§ 2 Departementet kan gi forskrift om hvilke fjæringssystemer som kan likestilles med luftfjæring og om fastsettelse av avgasskravnivå, herunder krav til dokumentasjon for registreringsår og avgasskravnivå.

Departementet kan også gi forskrift om etterberegning av avgift dersom det viser seg at et kjøretøy ikke oppfyller de krav til avgassutslipp som lå til grunn for beregning av avgiften.

§ 3 Departementet kan gi forskrift om betaling av avgift for utenlandsregistrerte kjøretøy etter antall døgn de befinner seg i Norge (døgnavgift), herunder fastsette høyere døgnavgift for kjøretøy som er registrert i et land som krever høyere bruksavgifter av norske kjøretøy enn av dette lands kjøretøy, samt treffe gjensidige avtaler med andre land om fritak for eller nedsettelse av døgnavgiften.

§ 4 Avgiftsgrunnlaget er den vekt som er oppgitt som tillatt totalvekt i motorvognregisteret. For semitrailere er avgiftsgrunnlaget den del av totalvekten som faller på semitrailerens aksler. Hvis kjøretøyets totalvekt ikke går fram av vognkortet, settes totalvekten til summen av kjøretøyets egenvekt og tillatt (registrert) lasteevne.

Departementet kan gi forskrift om grunnlaget for avgiften, herunder at avgiftsgrunnlaget skal settes lavere enn kjøretøyets tillatte totalvekt.

§ 5 Følgende kjøretøy er fritatt for vektgradert og miljødifferensiert årsavgift:

- a) traktorer,
- b) kjøretøy registrert på kjennemerker med lysegule typer på sort bunn,
- c) motorredskaper,
- d) kjøretøy som er 30 år eller eldre, unntatt tilhengere,
- e) kjøretøy som i forbindelse med transport av gods fraktes på jernbane (kombinert godstransport),
- f) kjøretøy som er registrert på NATO eller NATOs hovedkvarter, styrker eller personell i den utstrekning dette følger av internasjonale avtaler Norge er forpliktet av. Fritaket omfatter på tilsvarende vilkår også styrker fra land som deltar i Partnerskap for fred.

Departementet kan gi forskrift om avgrensning av og vilkår for fritak.

§ 6 Departementet kan gi forskrift om utskrivning av avgiften i flere terminer og om forholdsmessig beregning av avgiften ved avregistrering, vraking og omregistrering.

Departementet kan gi forskrift om betaling av avgift basert på en dagsats på to pst. av full vektårsavgift med et fastsatt minstebeløp.

§ 7 Oppstår det tvil om omfanget av avgiftsplikten, avgjøres spørsmålet av departementet.

§ 8 Departementet kan frita for eller sette ned avgiften når det oppstår enkelttilfeller eller situasjoner som ikke var overveid da avgiftsvedtaket ble truffet og når avgiften i det spesielle enkelttilfellet får en utilsiktet virkning.

IV. Omregistreringsavgift (kap. 5536 post 75)

§ 1 Fra 1. januar 2010 skal det i henhold til lov 19. juni 1959 nr. 2 om avgifter vedrørende motorkjøretøyer og båter betales avgift til statskassen ved omregistrering av nedenfor nevnte, tidligere her i landet registrerte motorvogner og tilhengere med følgende beløp:

	Registreringsår				
	2010 og 2009 kr	2008 kr	2007 kr	2006 til 1999 kr	1998 og eldre kr
a. Mopeder. Motorsykler. Beltemotorsykler.					
1. Mopeder	626	626	626	626	626
2. Motorsykler og beltemotorsykler med motor til og med 250 cm ³ slagvolum, samt elektrisk drevne motorsykler	1 788	1 788	1 788	1 788	1 557
3. Motorsykler og beltemotorsykler med motor over 250 cm ³ slagvolum	2 979	2 979	2 979	2 979	1 557
b. Personbiler. Busser.					
Egenvekt (typegodkjent):					
1. t.o.m. 800 kg	8 749	6 628	4 996	3 340	1 557
2. over 800 kg t.o.m. 1 200 kg	11 947	9 290	6 877	4 767	1 557
3. over 1 200 kg t.o.m. 1 600 kg	17 180	13 344	9 754	6 628	1 557
4. over 1 600 kg	22 248	17 180	12 560	8 574	1 557
c. Lastebiler. Trekkbiler. Varebiler. Kombinerte biler. Campingbiler. Beltebiler.					
Egenvekt (typegodkjent):					
1. t.o.m. 1 000 kg	7 106	5 468	4 293	2 731	1 557
2. over 1 000 kg t.o.m. 2 000 kg	10 847	8 812	6 560	4 529	1 557
3. over 2 000 kg t.o.m. 3 000 kg	14 289	11 428	8 484	5 804	1 557
4. over 3 000 kg t.o.m. 4 000 kg	19 671	15 729	11 797	7 923	7 923
5. over 4 000 kg t.o.m. 5 000 kg	25 291	20 176	15 167	10 113	10 113
6. over 5 000 kg	30 534	24 476	18 293	12 304	12 304
d. Biltilhengere, herunder semitrailere og campingtilhengere, med egenvekt over 350 kg.					
Egenvekt (typegodkjent):					
1. over 350 kg t.o.m. 1 000 kg	7 099	5 467	4 289	2 731	1 557
2. over 1 000 kg t.o.m. 2 000 kg	8 198	6 560	4 996	3 203	1 557
3. over 2 000 kg t.o.m. 3 000 kg	9 930	7 990	5 992	3 997	1 557
4. over 3 000 kg t.o.m. 4 000 kg	13 205	10 487	8 073	5 247	5 247
5. over 4 000 kg t.o.m. 5 000 kg	18 613	14 983	11 241	7 433	7 433
6. over 5 000 kg	24 571	19 293	14 429	9 616	9 616

Departementet kan gi forskrift om hva som omfattes av avgiftsplikten og om grunnlaget for avgiften.

§ 2 Det gis fritak eller refusjon av avgift ved omregistrering av kjøretøy

- ved ren navneendring,
- på ektefelle,
- mellom foreldre og barn som arv (fullt skifte),
- som er 30 år eller eldre,
- som utloddes og som tidligere har vært registrert på utlodderen,

- f) som skal registreres på kjennemerker med gule tegn på blå reflekterende bunn,
- g) på NATO eller NATOs hovedkvarter i Norge, styrker eller personell i den utstrekning dette følger av internasjonale avtaler Norge er forpliktet av. Fritaket omfatter på tilsvarende vilkår også styrker fra land som deltar i Partnerskap for fred,
- h) som registreres på Den nordiske investeringsbank og som er nødvendig for bankens offisielle virksomhet,
- i) som har vært registrert på samme eier i to måneder eller mindre (samlet påskiltings-/registreringstid),
- j) som tas tilbake av selger som følge av hevet kjøp etter kjøpslovens bestemmelser,
- k) ved fusjon mellom aksjeselskaper,
- l) ved omdannelse av virksomheter når tidligere og ny eier er identisk,
- m) ved sletting av registrert eier eller medeier i motorvognregisteret.

Departementet kan gi forskrift om avgrensning av og vilkår for fritak.

§ 3 Oppstår det tvil om omfanget av avgiftsplikten, avgjøres spørsmålet av departementet.

§ 4 Departementet kan frita for eller sette ned avgiften når det oppstår enkelttilfeller eller situasjoner som ikke var overveid da avgiftsvedtaket ble truffet og når avgiften i det spesielle enkelttilfellet får en utilsiktet virkning.

V. Avgift på bensin (kap. 5536 post 76)

§ 1 Fra 1. januar 2010 skal det i henhold til lov 19. mai 1933 nr. 11 om særavgifter betales avgift til statskassen ved innførsel og innenlandsk produksjon av bensin med følgende beløp per liter:

- a) svovelfri bensin (under 10 ppm svovel): kr 4,54,
- b) lavsvovlet bensin (under 50 ppm svovel): kr 4,58,
- c) annen bensin: kr 4,58.

Avgiften kommer i tillegg til avgift som skal betales etter Stortingets vedtak om CO₂-avgift på mineralske produkter.

Departementet kan gi forskrift om hva som omfattes av avgiftsplikten og om grunnlaget for avgiften. Departementet kan videre gi forskrift om at det skal betales avgift av annet flytende brennstoff som anses anvendelig som motordrivstoff. Departementet avgjør hva som er anvendelig som motordrivstoff.

§ 2 Det gis fritak, refusjon eller ytes tilskudd for avgift på bensin som

- a) utføres til utlandet,
- b) legges inn på tollager når varene er bestemt til utførsel,

- c) innføres
 - 1. som reisegods etter tolloven § 5-1,
 - 2. til bruk i transportmidler i ervervsmessig virksomhet etter tolloven § 5-2,
 - 3. etter tolloven § 5-9 og er av mindre verdi,
- d) etter tolloven § 5-3 leveres til eller innføres av
 - 1. diplomater,
 - 2. NATO og styrker fra land som deltar i Partnerskap for fred,
 - 3. Den nordiske investeringsbank,
- e) kommer i retur til registrert virksomhets lager,
- f) benyttes i fly, unntatt Forsvarets fly,
- g) benyttes til teknisk og medisinsk formål,
- h) benyttes i anlegg eller innretninger som har tilknytning til utnyttelse av naturforekomster i havområder utenfor norsk territorialgrense, til transport mellom land og slike anlegg eller innretninger, og for spesialskip som har oppdrag i slik virksomhet,
- i) benyttes i båter og snøscootere i veiløse strøk,
- j) benyttes i motorsager og andre arbeidsredskaper med 2-taktsmotor der den benyttede bensin har særlige helse- og miljømessige egenskaper,
- k) er gjenvunnet i VRU-anlegg (Vapour Recovery Unit).

Departementet kan gi forskrift om avgrensning av og vilkår for fritak.

§ 3 Departementet kan ved overtredelse av § 2 nekte fritak, nedsettelse eller tilskudd for kortere eller lengre tid.

§ 4 Oppstår det tvil om omfanget av avgiftsplikten, avgjøres spørsmålet av departementet.

§ 5 Departementet kan frita for eller sette ned avgiften når det oppstår enkelttilfeller eller situasjoner som ikke var overveid da avgiftsvedtaket ble truffet og når avgiften i det spesielle enkelttilfellet får en utilsiktet virkning.

VI. Avgift på olje til framdrift av motorvogn (autodieselavgift) (kap. 5536 post 77)

§ 1 Fra 1. januar 2010 skal det i henhold til lov 19. mai 1933 nr. 11 om særavgifter betales avgift til statskassen ved innførsel og innenlandsk produksjon av olje til framdrift av motorvogn med følgende beløp per liter:

- a) svovelfri mineralolje (under 10 ppm svovel): kr 3,56,
- b) lavsvovlet mineralolje (under 50 ppm svovel): kr 3,61,
- c) annen mineralolje: kr 3,61,
- d) biodiesel: kr 1,78.

Avgiften kommer i tillegg til avgift som skal betales etter Stortingets vedtak om CO₂- og svovlavgift på mineralske produkter.

Departementet kan gi forskrift om hva som omfattes av avgiftsplikten og om grunnlaget for avgiften.

§ 2 Olje som er merket i samsvar med forskrift fastsatt av departementet, skal ikke ilegges avgift etter § 1 første ledd.

Departementet kan bestemme at

- a) fritak for avgiftsplikten kan skje på annen måte enn bruk av merket olje,
- b) avgift skal betales ved bruk av merket olje.

§ 3 På vilkår fastsatt av departementet kan det benyttes merket olje

- a) i følgende motorvogner:
 1. traktorer,
 2. motorvogner registrert på kjennemerker med lysegule tegn på sort bunn,
 3. motorredskaper,
 4. tilhørende Den nordiske investeringsbank og som er nødvendig for bankens offisielle virksomhet,
 5. tilhørende NATO eller NATOs hovedkvarter i Norge, styrker eller personell i den utstrekning dette følger av internasjonale avtaler Norge er forpliktet av. Fritaket omfatter på tilsvarende vilkår også styrker fra land som deltar i Partnerskap for fred.
- b) til annen bruk enn framdrift av motorvogn.

§ 4 Det gis fritak, refusjon eller ytes tilskudd for avgift på olje som

- a) innføres
 1. som reisegods etter tolloven § 5-1,
 2. til bruk i transportmidler i ervervsmessig virksomhet etter tolloven § 5-2,
 3. etter tolloven § 5-9 og er av mindre verdi,
- b) brukes i motorvogner
 1. tilhørende fremmede lands diplomatiske tjenestemenn som er tilsatt her og er offisielt anmeldt,
 2. som benyttes av utsendt generalkonsul, konsul og visekonsul i den utstrekning tilsvarende norske tjenestemenn nyter samme fordel i vedkommende fremmede land,
 3. tilhørende NATO eller NATOs hovedkvarter i Norge, styrker eller personell i den utstrekning dette følger av internasjonale avtaler Norge er forpliktet av. Fritaket omfatter på tilsvarende vilkår også styrker fra land som deltar i Partnerskap for fred.

Departementet kan gi forskrift om avgrensning av og vilkår for fritak.

§ 5 Oppstår det tvil om omfanget av avgiftsplikten, avgjøres spørsmålet av departementet.

§ 6 Departementet kan fritta for eller sette ned avgiften når det oppstår enkelttilfeller eller situasjoner som ikke var overveid da avgiftsvedtaket ble truffet og når avgiften i det spesielle enkelttilfellet får en utilsiktet virkning.

Om avgift på båtmotorer (kap. 5537 post 71)

§ 1 Fra 1. januar 2010 skal det i henhold til lov 19. mai 1933 nr. 11 om særavgifter betales avgift til statskassen ved innførsel og innenlandsk produksjon av båtmotorer (framdriftsmotorer) på minst 9 hk med kr 150,50 per hk. Avgiftsplikten omfatter også motorblokker til båtmotorer, men ikke elektriske motorer.

Departementet kan gi forskrift om hva som omfattes av avgiftsplikten og om grunnlaget for avgiften.

§ 2 Det gis fritak, refusjon eller ytes tilskudd for avgift på båtmotorer som

- a) fra produsents, importørs eller forhandlers lager
 1. utføres til utlandet,
 2. legges inn på tollager når varene er bestemt til utførsel,
- b) innføres som reisegods, flyttegods eller arvegods etter tolloven § 5-1,
- c) etter tolloven § 5-3 leveres til eller innføres av
 1. diplomater,
 2. NATO og styrker fra land som deltar i Partnerskap for fred,
 3. Den nordiske investeringsbank,
- d) kommer i retur til produsents, importørs eller forhandlers lager,
- e) skal gjenutføres etter reglene i tolloven kapittel 6,
- f) fra produsents, importørs eller forhandlers lager leveres til bruk i fartøy som er registrert i registret over merkepliktige norske fiskefarkoster, unntatt utenbordsmotorer og hekkaggregater,
- g) fra produsents, importørs eller forhandlers lager leveres til bruk i fartøy mv. som er registrert i skipsregisteret, unntatt fritidsbåter,
- h) benyttes i Forsvarets marinefartøy.

Departementet kan gi forskrift om avgrensning av og vilkår for fritak.

§ 3 Oppstår det tvil om omfanget av avgiftsplikten, avgjøres spørsmålet av departementet.

§ 4 Departementet kan fritta for eller sette ned avgiften når det oppstår enkelttilfeller eller situasjoner som ikke var overveid da avgiftsvedtaket ble truffet og når avgiften i det spesielle enkelttilfellet får en utilsiktet virkning.

Om forbruksavgift på elektrisk kraft (kap. 5541 post 70)

§ 1 Fra 1. januar 2010 skal det i henhold til lov 19. mai 1933 nr. 11 om særavgifter betales avgift til statskassen med 11,01 øre per kWh på elektrisk kraft som leveres her i landet.

Det skal betales avgift med 0,45 øre per kWh for kraft som leveres

- a) til industri, bergverk, produksjon av fjernvarme og arbeidsmarkedsbedrifter som utøver industriproduksjon. Den reduserte satsen omfatter elektrisk kraft som benyttes i forbindelse med selve produksjonsprosessen, og
- b) i Finnmark og følgende kommuner i Nord-Troms: Karlsøy, Kvæningen, Kåfjord, Lyngen, Nordreisa, Skjervøy og Storfjord.

Det skal også betales avgift ved uttak av elektrisk kraft til eget bruk.

Departementet kan gi forskrift om hva som omfattes av avgiftsplikten og om grunnlaget for avgiften.

§ 2 Det gis fritak, refusjon eller ytes tilskudd for avgift på kraft som

- a) er produsert ved energigjenvinningsanlegg og leveres direkte til sluttbruker,
- b) er produsert i aggregat med generator som har merkeytelse mindre enn 100 kVA og leveres direkte til sluttbruker,
- c) er produsert i nødstrømsaggregat i tilfeller hvor den normale elektrisitetsforsyning har sviktet,
- d) er produsert i mottrykksanlegg,
- e) leveres til NATO eller NATOs hovedkvarter, styrker eller personell i den utstrekning dette følger av internasjonale avtaler Norge er forpliktet av. Fritaket omfatter på tilsvarende vilkår også styrker fra land som deltar i Partnerskap for fred,
- f) leveres til Den nordiske investeringsbanks offisielle virksomhet,
- g) brukes til kjemisk reduksjon eller elektrolyse, metallurgiske og mineralogiske prosesser,
- h) leveres energiintensive foretak i treforedlingsindustrien som deltar i godkjent energieffektiviseringsprogram. Fritaket gjelder kun kraft som benyttes i forbindelse med selve produksjonsprosessen,
- i) leveres til veksthusnæringen,
- j) leveres til bruk i driften av verneverdige fartøy, museumsjernbaner eller tekniske anlegg og kulturelle kulturminner på museumssektoren,
- k) leveres til husholdninger og offentlig forvaltning i Finnmark og følgende kommuner i Nord-Troms: Karlsøy, Kvæningen, Kåfjord, Lyngen, Nordreisa, Skjervøy og Storfjord,
- l) leveres i direkte sammenheng med produksjon av elektrisk kraft,

- m) leveres til bruk til framdrift av tog eller annet skinnegående transportmiddel, herunder oppvarming av og belysning i transportmiddelet. Fritaket omfatter også trolleybuss.

Departementet kan gi forskrift om avgrensning av og vilkår for fritak.

§ 3 Oppstår det tvil om omfanget av avgiftsplikten, avgjøres spørsmålet av departementet.

§ 4 Departementet kan fritta for eller sette ned avgiften når det oppstår enkelttilfeller eller situasjoner som ikke var overveid da avgiftsvedtaket ble truffet og når avgiften i det spesielle enkelttilfellet får en utilsiktet virkning.

Om grunnavgift på fyringsolje mv. (kap. 5542 post 70)

§ 1 Fra 1. januar 2010 skal det i henhold til lov 19. mai 1933 nr. 11 om særavgifter betales avgift til statskassen ved innførsel og innenlandsk produksjon av mineralolje med kr 0,886 per liter. For mineralolje til treforedlingsindustrien og produsenter av fargestoffer og pigmenter skal det betales avgift med kr 0,126 per liter.

Avgiftsplikten omfatter ikke

- a) flyparafin (jetparafin) som leveres til bruk om bord i fly,
- b) olje som pålegges avgift etter Stortingets vedtak om avgift på olje til framdrift av motorvogn (autodieselavgift).

Departementet kan gi forskrift om hva som omfattes av avgiftsplikten og om grunnlaget for avgiften.

§ 2 Det gis fritak, refusjon eller ytes tilskudd for avgift på mineralolje som

- a) utføres til utlandet,
- b) legges inn på tollager når varene er bestemt til utførsel,
- c) innføres
 1. som reise gods etter tolloven § 5-1,
 2. til bruk i transportmidler i ervervsmessig virksomhet etter tolloven § 5-2,
 3. etter tolloven § 5-9 og er av mindre verdi,
- d) etter tolloven § 5-3 leveres til eller innføres av
 1. NATO og styrker fra land som deltar i Partnerskap for fred,
 2. Den nordiske investeringsbank,
- e) kommer i retur til registrert virksomhets lager,
- f) benyttes til skip i utenriks fart,
- g) benyttes til gods- og passasjertransport i innenriks sjøfart,
- h) benyttes til fiske og fangst i nære farvann,
- i) benyttes til fiske og fangst i fjerne farvann,
- j) benyttes i anlegg eller innretninger som har til-

knytning til utnyttelse av naturforekomster i havområder utenfor norsk territorialgrense, til transport mellom land og slike anlegg eller innretninger og for spesialskip som har oppdrag i slik virksomhet,

- k) benyttes som råstoff i industriell virksomhet der som mineraloljen i sin helhet inngår og forblir i det ferdige produkt,
- l) benyttes i verneverdige fartøy, museumsjernbaner eller tekniske anlegg og kulturelle kulturminner på museumssektoren,
- m) benyttes i sildemel- og fiskemelindustrien,
- n) benyttes til framdrift av tog eller annet skinnegående transportmiddel, herunder oppvarming av og belysning i transportmiddelet.

Det gis fritak, refusjon eller ytes tilskudd for avgift for andel av biodiesel i mineraloljen.

Departementet kan gi forskrift om avgrensning av og vilkår for fritak.

§ 3 Oppstår det tvil om omfanget av avgiftsplikten, avgjøres spørsmålet av departementet.

§ 4 Departementet kan frita for eller sette ned avgiften når det oppstår enkelttilfeller eller situasjoner som ikke var overveid da avgiftsvedtaket ble truffet og når avgiften i det spesielle enkelttilfellet får en utilsiktet virkning.

Om energiavgift på naturgass og LPG (kap. 5542 post 72)

§ 1 Fra den tid departementet bestemmer skal det i henhold til lov 19. mai 1933 nr. 11 om særavgifter betales avgift til statskassen ved innførsel og innenlandsk produksjon av følgende produkter med følgende beløp:

- a) Naturgass til oppvarming: kr 0,05 per standardkubikkmeter.
- b) Gass til annet enn oppvarming:
 1. Naturgass: kr 0,10 per standardkubikkmeter.
 2. LPG: kr 0,37 per kg.

Departementet kan gi forskrift om hva som omfattes av avgiftsplikten og om grunnlaget for avgiften.

§ 2 Det gis fritak, refusjon eller ytes tilskudd for avgift på naturgass og LPG som

- a) utføres til utlandet,
- b) legges inn på tollager når varene er bestemt til utførsel,
- c) innføres
 1. som reisegods etter tolloven § 5-1,
 2. til bruk i transportmidler i ervervsmessig virksomhet etter tolloven § 5-2,
 3. etter tolloven § 5-9 og er av mindre verdi,

- d) etter tolloven § 5-3 leveres til eller innføres av
 1. NATO og styrker fra land som deltar i Partnerskap for fred,
 2. Den nordiske investeringsbank,
- e) kommer i retur til registrert virksomhets lager,
- f) benyttes i jordbruksvirksomhet, herunder veksthusnæringen,
- g) benyttes til kjemisk reduksjon eller elektrolyse, metallurgiske og mineralogiske prosesser,
- h) benyttes i anlegg eller innretninger som har tilknytning til utnyttelse av naturforekomster i havområder utenfor norsk territorialgrense, til transport mellom land og slike anlegg eller innretninger og for spesialskip som har oppdrag i slik virksomhet.

Departementet kan gi forskrift om avgrensning av og vilkår for fritak.

§ 3 Oppstår det tvil om omfanget av avgiftsplikten, avgjøres spørsmålet av departementet.

§ 4 Departementet kan frita for eller sette ned avgiften når det oppstår enkelttilfeller eller situasjoner som ikke var overveid da avgiftsvedtaket ble truffet og når avgiften i det spesielle enkelttilfellet får en utilsiktet virkning.

Om miljøavgifter på mineralske produkter mv.

A. CO₂-avgift på mineralske produkter (kap. 5543 post 70)

I

§ 1 Fra 1. januar 2010 skal det i henhold til lov 19. mai 1933 nr. 11 om særavgifter betales CO₂-avgift til statskassen ved innførsel og innenlandsk produksjon av følgende mineralske produkter med følgende beløp:

- a) Mineralolje: kr 0,58 per liter. For mineralolje til innenriks luftfart skal det betales avgift med kr 0,68 per liter. For mineralolje til treforedlingsindustrien, sildemel- og fiskemelindustrien skal det betales avgift med kr 0,30 per liter.
- b) Bensin: kr 0,86 per liter.

Departementet kan gi forskrift om hva som omfattes av avgiftsplikten og om grunnlaget for avgiften.

§ 2 Det gis fritak, refusjon eller ytes tilskudd for CO₂-avgift på mineralske produkter som

- a) utføres til utlandet,
- b) legges inn på tollager når varene er bestemt til utførsel,
- c) innføres
 1. som reisegods etter tolloven § 5-1,

2. til bruk i transportmidler i ervervsmessig virksomhet etter tolloven § 5-2,
3. etter tolloven § 5-9 og er av mindre verdi,
- d) etter tolloven § 5-3 leveres til eller innføres av
 1. NATO og styrker fra land som deltar i Partnerskap for fred,
 2. Den nordiske investeringsbank,
- e) kommer i retur til registrert virksomhets lager,
- f) benyttes som råstoff i industriell virksomhet på en slik måte at det ikke oppstår utslipp av karbon til luft eller utslippet er vesentlig lavere enn det mengden råstoff skulle tilsi,
- g) leveres til bruk som gir kvotepliktige utslipp etter klimavotetloven.

§ 3 Det gis fritak, refusjon eller ytes tilskudd for CO₂-avgift på mineralolje til bruk i

- a) motorvogner tilhørende diplomater mv.,
- b) skip i utenriks fart,
- c) fiske og fangst i fjerne farvann,
- d) fiske og fangst i nære farvann,
- e) verneverdige fartøy, museumsjernbaner eller tekniske anlegg og kulturelle kulturminner på museumssektoren,
- f) fly i utenriks fart.

Det gis fritak, refusjon eller ytes tilskudd for avgift for andel biodiesel i mineralolje.

§ 4 Det gis fritak, refusjon eller ytes tilskudd for CO₂-avgift på bensin

- a) til bruk i motorvogner tilhørende diplomater mv.,
- b) til tekniske og medisinske formål,
- c) til bruk i motorsager og andre arbeidsredskaper med 2-taktsmotor der den benyttede bensin har særlige helse- og miljømessige egenskaper,
- d) til bruk i fly i utenriks fart,
- e) som er gjenvunnet i VRU-anlegg (Vapour Recovery Unit).

Det gis fritak, refusjon eller ytes tilskudd for avgift for andel bioetanol i bensin.

§ 5 Departementet kan gi forskrift om avgrensning av og vilkår for fritak.

Departementet kan ved overtredelse av §§ 2–4 nekte fritak, nedsettelse eller tilskudd for kortere eller lengre tid.

§ 6 Oppstår det tvil om omfanget av avgiftsplikten, avgjøres spørsmålet av departementet.

§ 7 Departementet kan frita for eller sette ned avgiften når det oppstår enkelttilfeller eller situasjoner som ikke var overveid da avgiftsvedtaket ble truffet og når avgiften i det spesielle enkelttilfellet får en utilsiktet virkning.

II

Fra den tid departementet bestemmer gjøres følgende endringer i Stortingets vedtak om CO₂-avgift på mineralske produkter for budsjetterminen 2010:

A

§ 1 første ledd nye bokstaver c og d skal lyde:

- c) Naturgass: kr 0,51 per standardkubikkmeter.
- d) LPG: kr 0,65 per kg.

B

§ 5 skal lyde:

Det gis fritak, refusjon eller ytes tilskudd for CO₂-avgift på gass til

- a) annen bruk enn oppvarming av bygg mv.,
- b) veksthusnæringen.

C

Gjeldende §§ 5, 6 og 7 blir nye §§ 6, 7 og 8.

B. Svovelavgift (kap. 5543 post 71)

§ 1 Fra 1. januar 2010 skal det i henhold til lov 19. mai 1933 nr. 11 om særavgifter betales svovelavgift til statskassen ved innførsel og innenlandsk produksjon av mineralolje som inneholder over 0,05 pst. vektandel svovel med 7,5 øre per liter for hver påbegynt 0,25 pst. vektandel svovel.

Departementet kan gi forskrift om hva som omfattes av avgiftsplikten og om grunnlaget for avgiften.

§ 2 Det gis fritak, refusjon eller ytes tilskudd for svovelavgift på mineralolje som

- a) utføres til utlandet,
- b) legges inn på tollager og varene er bestemt til utførsel,
- c) innføres
 1. som reisegods etter tolloven § 5-1,
 2. til bruk i transportmidler i ervervsmessig virksomhet etter tolloven § 5-2,
 3. etter tolloven § 5-9 og er av mindre verdi,
- d) etter tolloven § 5-3 leveres til eller innføres av
 1. NATO og styrker fra land som deltar i Partnerskap for fred,
 2. Den nordiske investeringsbank,
- e) kommer i retur til registrert virksomhets lager,
- f) benyttes i skip i utenriks fart,
- g) benyttes i fly i utenriks fart,
- h) benyttes i fiske og fangst i fjerne farvann,
- i) benyttes i verneverdige fartøy, museumsjernbaner eller tekniske anlegg og kulturelle kulturminner på museumssektoren,
- j) gir utslipp av svovel til atmosfæren mindre enn det svovelinnholdet i mineraloljen skulle tilsi.

Det gis fritak, refusjon eller ytes tilskudd for avgift for andel av biodiesel i mineralolje.

Departementet kan gi forskrift om avgrensning av og vilkår for fritak.

§ 3 Departementet kan ved overtredelse av § 2 nekte fritak, nedsettelse eller tilskudd for kortere eller lengre tid.

§ 4 Oppstår det tvil om omfanget av avgiftsplikten, avgjøres spørsmålet av departementet.

§ 5 Departementet kan fritta for eller sette ned avgiften når det oppstår enkelttilfeller eller situasjoner som ikke var overveid da avgiftsvedtaket ble truffet og når avgiften i det spesielle enkelttilfellet får en utilsiktet virkning.

C. Avgift på smøreolje mv. (kap. 5542 post 71)

§ 1 Fra 1. januar 2010 skal det i henhold til lov 19. mai 1933 nr. 11 om særavgifter betales avgift til statskassen ved innførsel og innelandsk produksjon av smøreolje mv. med kr 1,80 per liter.

Departementet kan gi forskrift om hva som omfattes av avgiftsplikten og om grunnlaget for avgiften.

§ 2 Det gis fritak, refusjon eller ytes tilskudd for avgift på smøreolje mv. som

- a) utføres til utlandet,
- b) legges inn på tollager når varene er bestemt til utførsel,
- c) innføres
 1. som reisegods etter tolloven § 5-1,
 2. til bruk i transportmidler i ervervsmessig virksomhet etter tolloven § 5-2,
 3. etter tolloven § 5-9 og er av mindre verdi,
- d) etter tolloven § 5-3 leveres til eller innføres av NATO og styrker fra land som deltar i Partnerskap for fred,
- e) kommer i retur til registrert virksomhets lager,
- f) benyttes i utenriks fart,
- g) benyttes i fiske og fangst i fjerne farvann,
- h) benyttes i anlegg eller innretninger som har tilknytning til utnyttelse av naturforekomster i havområder utenfor norsk territorialgrense, til trans-

§ 3 Ved forbrenning av avfall skal det betales avgift ved utslipp av følgende stoffer med følgende beløp per gram:

Støv	HF	HCl	NO _x	SO ₂	Hg	Cd
kr 0,669	kr 23,65	kr 0,118	kr 0,0174	kr 0,0197	kr 32,00	kr 61,56
Pb	Cr	Cu	Mn	As ₂	Ni	dioksiner
kr 73,50	kr 43,11	kr 0,356	kr 110,14	kr 11,26	kr 10,78	kr 2 724 500

For utslipp av CO₂ skal det betales avgift med kr 63,47 per tonn innlevert avfall.

port mellom land og slike anlegg eller innretninger og for spesialskip som har oppdrag i slik virksomhet,

- i) benyttes i fly, unntatt olje til Forsvarets fly,
- j) benyttes i verneverdige fartøy, museumsjernbaner eller tekniske anlegg og kulturelle kulturminner på museumssektoren,
- k) benyttes som råstoff i industriell virksomhet dersom smøreoljen i sin helhet inngår og forblir i det ferdige produkt,
- l) omsettes i forbrukerpakninger med innhold mindre enn 0,15 liter,
- m) er påfylt kjøretøy, maskiner o.l. ved inn- eller utførsel.

Departementet kan gi forskrift om avgrensning av og vilkår for fritak.

§ 3 Departementet kan ved overtredelse av § 2 nekte fritak, nedsettelse eller tilskudd for kortere eller lengre tid.

§ 4 Oppstår det tvil om omfanget av avgiftsplikten, avgjøres spørsmålet av departementet.

§ 5 Departementet kan fritta for eller sette ned avgiften når det oppstår enkelttilfeller eller situasjoner som ikke var overveid da avgiftsvedtaket ble truffet og når avgiften i det spesielle enkelttilfellet får en utilsiktet virkning.

Om avgift på sluttbehandling av avfall (kap. 5546 post 70)

§ 1 Fra 1. januar 2010 skal det i henhold til lov 19. mai 1933 nr. 11 om særavgifter betales avgift til statskassen for sluttbehandling av avfall.

Departementet kan gi forskrift om hva som omfattes av avgiftsplikten og om grunnlaget for avgiften.

§ 2 Ved innlevering av avfall til deponi skal det betales avgift med følgende beløp per tonn:

- a) kr 455 for biologisk nedbrytbart avfall som deponeres etter dispensasjon gitt fra forurensningsmyndighetene,
- b) kr 275 for annet avfall.

§ 4 Ved innlevering av avfall til sluttbehandling på deponi gis det fritak, refusjon eller ytes tilskudd for avgift på avfall som

- a) innleveres til særskilt behandling etter avfallsforskriften kapittel 11,
- b) innleveres til anlegg for ombruk, gjenvinning eller sortering for gjenvinning,
- c) består av uorganisk materiale og som legges på særskilt opplagsplass,
- d) er restavfall fra utnyttelse av returfiber i treforedlingsindustrien,
- e) består av forurensede jord- og løsmasser, herunder avfall fra nedlagte avfallsdeponi.

Ved forbrenning av avfall som nevnt i første ledd gis det fritak, refusjon eller ytes tilskudd for

- a) hele avgiften dersom avfallet forbrennes særskilt,
- b) avgift knyttet til utslipp av CO₂ dersom avfallet forbrennes sammen med annet avfall.

Departementet kan gi forskrift om avgrensning av og vilkår for fritak.

§ 5 Oppstår det tvil om avgiftsplikten avgjøres spørsmålet av departementet.

§ 6 Departementet kan frita for eller sette ned avgiften når det oppstår enkelttilfeller eller situasjoner som ikke var overveid da avgiftsvedtaket ble truffet og når avgiften i det spesielle enkelttilfellet får en utilsiktet virkning.

Om avgift på trikloreten (TRI) og tetrakloreten (PER) (kap. 5547 post 70 og 71)

§ 1 Fra 1. januar 2010 skal det i henhold til lov 19. mai 1933 nr. 11 om særavgifter betales avgift til statskassen ved innførsel og innenlandsk produksjon av trikloreten (TRI) og tetrakloreten (PER), herunder gjenvunnet TRI og PER.

Avgiftsplikten omfatter også TRI og PER som inngår som bestanddel i andre produkter. Avgift betales bare dersom andelen TRI er over 1 vektprosent av produktets totale vekt eller andelen PER er over 0,1 vektprosent av produktets totale vekt.

Avgift skal betales med følgende beløp:

Innhold TRI/PER Pst.	kr per kg	
	TRI	PER
over 0,1 t.o.m. 1		0,62
over 1 t.o.m. 5	3,10	3,10
over 5 t.o.m. 10	6,21	6,21
over 10 t.o.m. 30	18,62	18,62
over 30 t.o.m. 60	37,24	37,24
over 60 t.o.m. 100	62,06	62,06

Ved beregning av avgift benyttes den høyeste av enten faktisk eller oppgitt andel TRI eller PER.

Departementet kan gi forskrift om hva som omfattes av avgiftsplikten og om grunnlaget for avgiften.

§ 2 Det gis fritak, refusjon eller ytes tilskudd for avgift på varer som

- a) utføres til utlandet,
- b) legges inn på tollager når varene er bestemt til utførsel,
- c) innføres
 1. som reisegods etter tolloven § 5-1,
 2. til bruk i transportmidler i ervervsmessig virksomhet etter tolloven § 5-2,
 3. etter tolloven § 5-9 og er av mindre verdi,
- d) etter tolloven § 5-3 leveres til eller innføres av NATO og styrker fra land som deltar i Partnerskap for fred,
- e) kommer i retur til produsents eller importørs lager,
- f) gjenvinnes til eget bruk.

Departementet kan gi forskrift om avgrensning av og vilkår for fritak.

§ 3 Oppstår det tvil om omfanget av avgiftsplikten, avgjøres spørsmålet av departementet.

§ 4 Departementet kan frita for eller sette ned avgiften når det oppstår enkelttilfeller eller situasjoner som ikke var overveid da avgiftsvedtaket ble truffet og når avgiften i det spesielle enkelttilfellet får en utilsiktet virkning.

Om avgift på hydrofluorkarboner (HFK) og perfluorkarboner (PFK) (kap. 5548 post 70)

§ 1 Fra 1. januar 2010 skal det i henhold til lov 19. mai 1933 nr. 11 om særavgifter betales avgift til statskassen ved innførsel eller innenlands produksjon av hydrofluorkarboner (HFK) og perfluorkarboner (PFK), herunder gjenvunnet HFK og PFK.

Avgiftsplikten omfatter også HFK og PFK som inngår som bestanddel i andre varer. Departementet kan gi forskrift om at avgift på HFK og PFK som inngår som bestanddel i andre varer, fastsettes på annen måte enn etter vekt og at avgiften i slike tilfeller skal betales etter sjablonsatser.

Departementet kan gi forskrift om hva som omfattes av avgiftsplikten og om grunnlaget for avgiften.

§ 2 Avgift skal betales med følgende beløp:

Produkttyper	Kjemisk formel	Avgiftssats (kr/kg)
<i>HFK</i>		
HFK-23	CHF ₃	2 442
HFK-32	CH ₂ F ₂	136
HFK-41	CH ₃ F	31
HFK-43-10mee	C ₅ H ₂ F ₁₀	271
HFK-125	C ₂ HF ₅	584
HFK-134	C ₂ H ₂ F ₄	209
HFK-134a	CH ₂ FCF ₃	271
HFK-152a	C ₂ H ₄ F ₂	29
HFK-143	C ₂ H ₃ F ₃	63
HFK-143a	C ₂ H ₃ F ₃	793
HFK-227ea	C ₃ HF ₇	605
HFK-236fa	C ₃ H ₂ F ₆	1 315
HFK-245ca	C ₃ H ₃ F ₅	117
<i>PFK</i>		
Perfluormetan	CF ₄	1 356
Perfluoretan	C ₂ F ₆	1 920
Perfluorpropan	C ₃ F ₈	1 461
Perfluorbutan	C ₄ F ₁₀	1 461
Perfluorcyklobutan	c-C ₄ F ₈	1 816
Perfluorpentan	C ₅ F ₁₂	1 565
Perfluorheksan	C ₆ F ₁₄	1 544

Er produkttypen ukjent, skal avgift beregnes etter den høyeste avgiftssats av de produkttyper det kan være. For gassblandinger skal avgift beregnes for hver produkttype i blandingen. Er blandingsforholdet ukjent, benyttes satsen for produkttypen med den høyeste satsen for hele vekten.

§ 3 Det gis fritak, refusjon eller ytes tilskudd for avgift på varer som

- utføres til utlandet,
- legges inn på tollager når varene er bestemt til utførsel,
- innføres
 - som reisegods etter tolloven § 5-1,
 - til bruk i transportmidler i ervervsmessig virksomhet etter tolloven § 5-2,
 - etter tolloven § 5-9 og er av mindre verdi,
 - for midlertidig bruk etter tolloven § 6-1 annet ledd,
- etter tolloven § 5-3 leveres til eller innføres av
 - diplomater,

- NATO og styrker fra land som deltar i Partnerskap for fred,
 - Den nordiske investeringsbank,
 - kommer i retur til registrert virksomhets lager,
 - gjenvinnes.
- Departementet kan gi forskrift om avgrensning av og vilkår for fritak.

§ 4 Oppstår det tvil om omfanget av avgiftsplikten, avgjøres spørsmålet av departementet.

§ 5 Departementet kan fritta for eller sette ned avgiften når det oppstår enkelttilfeller eller situasjoner som ikke var overveid da avgiftsvedtaket ble truffet og når avgiften i det spesielle enkelttilfellet får en utilsiktet virkning.

Om avgift på utslipp av NO_x (kap. 5509 post 70 og kap. 5549 post 70)

§ 1 Fra 1. januar 2010 skal det i henhold til lov 19. mai 1933 nr. 11 om særavgifter betales avgift til statskassen med kr 16,14 per kg utslipp av nitrogenoksider (NO_x) ved energiproduksjon fra følgende kilder:

- framdriftsmaskineri med samlet installert motoreffekt på mer enn 750 kW,
- motorer, kjeler og turbiner med samlet installert innfyrt effekt på mer enn 10 MW,
- fakler på offshoreinstallasjoner og anlegg på land.

For NO_x-utslipp ved avgiftspliktig forbrenning av avfall skal det betales avgift etter Stortingets vedtak om avgift på sluttbehandling av avfall.

Departementet kan gi forskrift om hva som omfattes av avgiftsplikten og om grunnlaget for avgiften.

§ 2 Det gis fritak, refusjon eller ytes tilskudd for avgift på utslipp av NO_x fra

- fartøy som går i fart mellom norsk og utenlandsk havn,
- fartøy som brukes til fiske og fangst i fjerne farvann,
- luftfartøy som går i fart mellom norsk og utenlandsk lufthavn,
- verneverdige fartøyer, museumsjernbaner eller tekniske anlegg og kulturelle kulturminner på museumssektoren,
- utslippskilder omfattet av miljøavtale med staten om gjennomføring av NO_x-reducerende tiltak i samsvar med et fastsatt miljømål.

Departementet kan gi forskrift om avgrensning av og vilkår for fritak.

§ 3 Oppstår det tvil om avgiftsplikten avgjøres spørsmålet av departementet.

§ 4 Departementet kan frita for eller sette ned avgiften når det oppstår enkelttilfeller eller situasjoner som ikke var overveid da avgiftsvedtaket ble truffet og når avgiften i det spesielle enkelttilfellet får en utilsiktet virkning.

**Om avgift på sjokolade- og sukkerverarer mv.
(kap. 5555 post 70)**

§ 1 Fra 1. januar 2010 skal det i henhold til lov 19. mai 1933 nr. 11 om særavgifter betales avgift til statskassen ved innførsel og innenlandsk produksjon av sjokolade- og sukkerverarer mv. med kr 17,60 per kg av varens avgiftspliktige vekt.

Avgiftsplikten omfatter også sjokolade- og sukkerverarer som ikke er tilsatt sukker eller søtningsmiddel.

Departementet kan gi forskrift om hva som omfattes av avgiftsplikten og om grunnlaget for avgiften.

§ 2 Det gis fritak, refusjon eller ytes tilskudd for avgift på varer som

- a) fra produsents eller importørs lager
 1. utføres til utlandet,
 2. leveres direkte eller via tollager til proviant etter tolloven § 4-23,
 3. leveres til toll- og avgiftsfritt utvalg på lufthavn etter tolloven § 4-30,
- b) innføres
 1. som reisegods etter tolloven § 5-1,
 2. til bruk i transportmidler i ervervsmessig virksomhet etter tolloven § 5-2,
 3. etter tolloven § 5-9 og er av mindre verdi,
- c) etter tolloven § 5-3 fra produsents eller importørs lager leveres til eller innføres av
 1. diplomater,
 2. NATO og styrker fra land som deltar i Partnerskap for fred,
 3. Den nordiske investeringsbank,
- d) kommer i retur til produsents eller importørs lager,
- e) brukes som råstoff mv. ved framstilling av varer.

Departementet kan gi forskrift om avgrensning av og vilkår for fritak.

§ 3 Oppstår det tvil om omfanget av avgiftsplikten, avgjøres spørsmålet av departementet.

§ 4 Departementet kan frita for eller sette ned avgiften når det oppstår enkelttilfeller eller situasjoner som ikke var overveid da avgiftsvedtaket ble truffet og når avgiften i det spesielle enkelttilfellet får en utilsiktet virkning.

**Om avgift på alkoholfrie drikkevarer mv.
(kap. 5556 post 70)**

§ 1 Fra 1. januar 2010 skal det i henhold til lov 19. mai 1933 nr. 11 om særavgifter betales avgift til statskassen ved innførsel og innenlandsk produksjon av følgende varer med følgende beløp per liter:

- a) alkoholfrie drikkevarer som er tilsatt sukker eller kunstig søtstoff: kr 2,76,
- b) sirup som er tilsatt sukker eller kunstig søtstoff som nyttes til ervervsmessig framstilling av alkoholfrie drikkevarer i dispensere, fontener o.l: kr 16,83.

Med alkoholfrie drikkevarer likestilles drikk med alkoholstyrke til og med 0,7 volumprosent alkohol.

Avgiftsplikten omfatter ikke varer i pulverform.

Departementet kan gi forskrift om hva som omfattes av avgiftsplikten og om grunnlaget for avgiften.

§ 2 Det gis fritak, refusjon eller ytes tilskudd for avgift på varer som

- a) fra produsents og importørs lager
 1. utføres til utlandet,
 2. leveres direkte eller via tollager til proviant etter tolloven § 4-23,
 3. leveres til toll- og avgiftsfritt utvalg på lufthavn etter tolloven § 4-30,
- b) innføres
 1. som reisegods etter tolloven § 5-1,
 2. til bruk i transportmidler i ervervsmessig virksomhet etter tolloven § 5-2,
 3. etter tolloven § 5-9 og er av mindre verdi,
- c) etter tolloven § 5-3 fra produsents eller importørs lager leveres til eller innføres av
 1. diplomater,
 2. NATO og styrker fra land som deltar i Partnerskap for fred,
 3. Den nordiske investeringsbank,
- d) kommer i retur til produsents eller importørs lager,
- e) benyttes til ervervsmessig framstilling av annet enn drikkevarer.

Departementet kan gi forskrift om avgrensning av og vilkår for fritak.

§ 3 Oppstår det tvil om omfanget av avgiftsplikten, avgjøres spørsmålet av departementet.

§ 4 Departementet kan frita for eller sette ned avgiften når det oppstår enkelttilfeller eller situasjoner som ikke var overveid da avgiftsvedtaket ble truffet og når avgiften i det spesielle enkelttilfellet får en utilsiktet virkning.

Om avgift på sukker mv. (kap. 5557 post 70)

§ 1 Fra 1. januar 2010 skal det i henhold til lov 19. mai 1933 nr. 11 om særavgifter betales avgift til statskassen på sukker mv. med kr 6,82 per kg av varens avgiftspliktige vekt.

Avgiftsplikten omfatter

- a) sukker (roe-/bete- og rørsukker),
- b) sirup og sukkeroppløsning av nevnte varer.

Departementet kan gi forskrift om hva som omfattes av avgiftsplikten og om grunnlaget for avgiften.

§ 2 Det gis fritak, refusjon eller ytes tilskudd for avgift på sukker som

- a) fra produsents og importørs lager
 - 1. utføres til utlandet,
 - 2. leveres direkte eller via tollager til proviant etter tolloven § 4-23,
 - 3. leveres til toll- og avgiftsfritt utsalg på lufthavn etter tolloven § 4-30,
- b) innføres
 - 1. som reisegods etter tolloven § 5-1,
 - 2. til bruk i transportmidler i ervervsmessig virksomhet etter tolloven § 5-2,
 - 3. etter tolloven § 5-9 og er av mindre verdi,
- c) etter tolloven § 5-3 fra produsents eller importørs lager leveres til eller innføres av
 - 1. diplomater,
 - 2. NATO og styrker fra land som deltar i Partnerskap for fred,
 - 3. Den nordiske investeringsbank,
- d) kommer i retur til produsents eller importørs lager,
- e) benyttes til ervervsmessig framstilling av varer,
- f) benyttes til biavl.

Departementet kan gi forskrift om avgrensning av og vilkår for fritak, herunder hvilken ervervsmessig framstilling av varer som omfattes av første ledd bokstav e.

§ 3 Oppstår det tvil om omfanget av avgiftsplikten, avgjøres spørsmålet av departementet.

§ 4 Departementet kan frita for eller sette ned avgiften når det oppstår enkelttilfeller eller situasjoner som ikke var overveid da avgiftsvedtaket ble truffet og når avgiften i det spesielle enkelttilfellet får en utilsiktet virkning.

Om avgifter på drikkevareemballasje (kap. 5559 post 70-74)

§ 1 Fra 1. januar 2010 skal det i henhold til lov 19. mai 1933 nr. 11 om særavgifter betales miljøavgift og grunnavgift til statskassen ved innførsel og innenlandsk produksjon av drikkevareemballasje.

Departementet kan gi forskrift om hva som omfattes av avgiftsplikten og om grunnlaget for avgiften.

§ 2 Det skal betales miljøavgift av drikkevareemballasje med følgende beløp per emballasjeeinheit:

- a) Glass og metall: kr 4,97
- b) Plast: kr 3,00
- c) Kartong og papp: kr 1,24

Departementet kan gi forskrift om fritak, reduksjon eller refusjon av miljøavgiften dersom emballasjen inngår i et retursystem, herunder fastsette vilkår for fritak.

§ 3 Det skal betales grunnavgift på engangsemballasje med kr 1,02 per emballasjeeinheit.

Som engangsemballasje anses emballasje som ikke kan gjenbrukes i sin opprinnelige form.

§ 4 Emballasje som inneholder følgende drikkevarer er fritatt for grunnavgift:

- a) melk og melkeprodukter,
- b) drikkevarer framstilt av kakao og sjokolade og konsentrater av dette,
- c) varer i pulverform,
- d) korn- og soyabaserte melkeerstatningsprodukter,
- e) morsmelkerstatning.

Drikkevarer som nevnt i første ledd bokstav c og e er fritatt også for miljøavgift.

Departementet kan gi forskrift om avgrensning av og vilkår for fritak.

§ 5 Det gis fritak, refusjon eller ytes tilskudd for miljø- og grunnavgift på drikkevareemballasje som

- a) fra registrert virksomhets og importørs lager
 - 1. utføres til utlandet,
 - 2. leveres direkte eller via tollager til proviant etter tolloven § 4-23,
 - 3. leveres til toll- og avgiftsfritt utsalg på lufthavn etter tolloven § 4-30,
- b) innføres
 - 1. som reisegods etter tolloven § 5-1,
 - 2. til bruk i transportmidler i ervervsmessig virksomhet etter tolloven § 5-2,
 - 3. etter tolloven § 5-9 og er av mindre verdi,
- c) etter tolloven § 5-3 fra registrert virksomhets eller importørs lager leveres til eller innføres av
 - 1. diplomater,
 - 2. NATO og styrker fra land som deltar i Partnerskap for fred,
 - 3. Den nordiske investeringsbank,
- d) kommer i retur til produsents eller importørs lager,
- e) har rominnhold på minst fire liter.

Departementet kan gi forskrift om avgrensning av og vilkår for fritak.

§ 6 Oppstår det tvil om omfanget av avgiftsplikten, avgjøres spørsmålet av departementet.

§ 7 Departementet kan frita for eller sette ned avgiften når det oppstår enkelttilfeller eller situasjoner som ikke var overveid da avgiftsvedtaket ble truffet og når avgiften i det spesielle enkelttilfellet får en utilsiktet virkning.

Dokumentavgift (kap. 5565 post 70)

§ 1 Fra 1. januar 2010 skal det i henhold til lov 12. desember 1975 nr. 59 om dokumentavgift betales avgift til statskassen ved tinglysning av dokument som overfører hjemmel til fast eiendom, herunder bygning på fremmed grunn og tilhørende festerett til tomta. Avgift skal betales med 2,5 pst. av avgiftsgrunnlaget, men minst kr 250.

Ved tinglysning av første gangs overføring av hjemmel til eierseksjon eller til fysisk del av eiendom i forbindelse med oppløsning av borettslag og boligaksjeselskaper betales avgift med kr 1 000 per hjemmelsoverføring.

§ 2 Fritatt for avgift er

- a) gaveandel i dokument som inneholder gave og lignende til det offentlige eller til stiftelser og legater med allmenntilgode formål, eller til foreninger med allmenntilgode formål som har styre-sete her i landet,
- b) dokument som overfører rettigheter til fast eiendom til utenlandske diplomatiske og konsulære misjoner,
- c) overføring av hjemmel til fast eiendom til Den

nordiske investeringsbank og som er nødvendig for bankens offisielle virksomhet,

- d) egen sameieandel ved overtagelse av fast eiendom ved oppløsning av sameie,
 - e) overføring av hjemmel til fast eiendom mellom ektefeller,
 - f) ideell arveandel etter loven i den enkelte eiendom ved overtagelse av fast eiendom på skifte eller fra uskiftet bo. Forskudd på arv regnes ikke som arveandel og heller ikke testamentsarv i den utstrekning den overstiger lovens arveandel,
 - g) overføring av hjemmel til fast eiendom til forrige hjemmelshaver eller dennes ektefelle, i forbindelse med salg etter reglene om tvangssalg,
 - h) overføring av hjemmel til fast eiendom til NATO eller NATOs hovedkvarter i den utstrekning dette følger av internasjonale avtaler Norge er forpliktet av,
 - i) overføring av hjemmel til fast eiendom mellom den krets av kongefamilien som har arve- og gaveavgiftsfritak, jf. lov 19. juni 1964 nr. 14 om avgift på arv og visse gaver § 1 femte ledd.
- Departementet kan gi forskrift om avgrensning av og vilkår for fritak.

§ 3 Ved førstegangsoverføring av en selvstendig og i sin helhet nyoppført bygning som ikke er tatt i bruk, og overføring av bygg under arbeid betales avgift bare av salgsverdien av tomta dersom det blir tinglyst hjemmelsoverføring til denne.

§ 4 Oppstår det tvil om omfanget av avgiftsplikten, avgjøres spørsmålet av departementet.

Andre avgiftsvedtak

Avgift på frekvenser (kap. 5583 post 70)

§ 1 Fra 1. januar 2010 skal det betales avgift til statskassen for bruk av frekvenser til drift av annen og tredje generasjons system for mobilkommunikasjon med følgende beløp:

– UMTS	23 068 000 kroner per tildelt konsesjon,
– GSM 1800	251 000 kroner per disponert dupleks kanal (2 x 200 kHz),
– GSM 900	251 000 kroner per disponert dupleks kanal (2 x 200 kHz),
– CDMA 450	1 101 000 kroner per MHz (dupleks) disponert båndbredde.

Samferdselsdepartementet kan dersom det er nødvendig av hensyn til effektiv utnyttelse av frekvensene endre avgiftsnivået for tildelte frekvenser.

Samferdselsdepartementet fastsetter nærmere bestemmelser om beregning og oppkreving av avgiften.

§ 2 Stortinget samtykker i at Samferdselsdepartementet i 2010 kan forestå salg av fem-sifrede telefonnummer. Prisene fastsettes av Samferdselsdepartementet.

Inntekter ved tildeling av konsesjoner (kap. 5309 post 29)

§ 1 For 2010 kan Samferdselsdepartementet innhente inntekter ved tildeling av konsesjoner.

§ 2 Inntektene innhentes ved tildeling av konsesjoner. Beløpet skal innbetales til statskassen.

§ 3 Samferdselsdepartementet kan gi forskrift om innbetaling og oppkreving av beløpet.

Avgift knyttet til andre undersjøiske naturforekomster enn petroleum (kap. 5551 post 70)

§ 1 For 2010 kan Nærings- og handelsdepartementet innhente inntekter ved tildeling av konsesjoner for utforsking og undersøkelser etter og utnyttelse av andre undersjøiske naturforekomster enn petroleumforekomster.

§ 2 Inntektene innhentes ved tildeling av konsesjoner. Beløpet skal innbetales til statskassen.

§ 3 Nærings- og handelsdepartementet kan fastsette nærmere bestemmelser om beregning, innbetaling og oppkreving av avgiften.

Avgift på plantevernmidler (kap. 5550 post 70)

§ 1 For 2010 kan Landbruks- og matdepartementet pålegge produsenter og importører en miljøavgift på plantevernmidler. Avgiften betales til statskassen.

§ 2 Landbruks- og matdepartementet kan i forskrifter fastsette nærmere bestemmelser om beregning og oppkreving av avgiften.

X

Toll for budsjetterminen 2010 (kap. 5511 post 70 og 71)

§ 1 Plikten til å svare toll

Fra 1. januar 2010 skal det svares toll ved innførsel av varer etter bestemmelsene i lov 21. desember 2007 nr. 119 om toll og vareførsel (tolloven) og etter de satser som følger av annet ledd.

De ordinære tollsatsene for 2009 skal fortsatt gjelde fra 1. januar 2010.

§ 2 Preferansetoll

Vareførsel som er omfattet av handelsavtale inngått med fremmed stat eller gruppe av stater, skal innenfor rammen av slike avtaler innrømmes preferansetoll. Tilsvarende gjelder for vareførsel som er omfattet av bilateral eller unilateral erklæring i tilknytning til slik avtale og vareførsel som er omfattet av det generelle system for preferansetoll for utviklingsland (GSP). Preferansetollbehandling er betinget av at krav til opprinnelse mv., slik som fastsatt i opprinnelsesreglene til vedkommende handelsavtale eller preferansesystem, samt vilkår fastsatt i tolloven, er oppfylt.

Departementet gis fullmakt til å iverksette de tollreduksjoner og andre tollmessige forhold som følger av handelsavtale framforhandlet med annen stat.

§ 3 Nedsettelse av ordinære tollsats

Departementet kan sette ned den fastsatte tollsats på enkelte vareslag, slik som bestemt i tolloven §§ 9-1 til 9-5.

§ 4 Tollmessige handels- eller beskyttelsestiltak

Kongen kan, innenfor de rammer som følger av avtale med fremmed stat eller organisasjon, iverksette tollmessige handels- eller beskyttelsestiltak i form av økning av den ordinære tollsatsen på enkelte vareslag, dersom det foreligger slike omstendigheter som framgår av tolloven §§ 10-1 til 10-7.

§ 5 Kunngjøring mv.

Dette stortingsvedtaket med de satser som skal gjelde for budsjettåret 2010, skal departementet kunngjøre slik som bestemt i tolloven § 1-6.

Departementet gis fullmakt til å innarbeide nye tariffoppdelinger eller endre gjeldende oppdelinger. Departementet skal kunngjøre nye og endrede oppdelinger slik som bestemt i første ledd.

Rammeområde 23

(Utbytte mv.)

I

På statsbudsjettet for 2010 bevilges under:

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
Inntekter				
5611		Aksjer i NSB AS		
	85	Utbytte	145 000 000	
5616		Aksjeutbytte i Kommunalbanken AS		
	85	Aksjeutbytte	267 200 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
5625		Renter og utbytte fra Innovasjon Norge		
	80	Renter på lån fra statskassen	400 000 000	
	86	Utbytte fra investeringsfond for Nordvest-Russland og Øst-Europa	3 000 000	
5630		Aksjer i Norsk Eiendomsinformasjon as		
	85	Utbytte	3 300 000	
5631		Aksjer i AS Vinmonopolet		
	85	Statens overskuddsandel	39 500 000	
	86	Utbytte	2 000	
5651		Aksjer i selskaper under Landbruks- og matdepartementet		
	85	Utbytte	750 000	
5652		Innskuddskapital i Statskog SF		
	85	Utbytte	5 000 000	
5656		Aksjer i selskaper under NHDs forvaltning		
	85	Utbytte	4 613 700 000	
5680		Innskuddskapital i Statnett SF		
	85	Utbytte	180 000 000	
5685		Aksjer i StatoilHydro ASA		
	85	Utbytte	15 489 000 000	
		Totale inntekter		21 146 452 000

II

Fullmakt

Stortinget samtykker i at statens andel i 2010 av driftsoverskuddet til AS Vinmonopolet fastsettes til 50 pst. av resultatet i 2009 før ekstraordinære poster og etter vinmonopolavgiften.

Oslo, i finanskomiteen, den 20. november 2009

Torgeir Micaelsen

leder og ordfører

Vedlegg**Brev fra Finansdepartementet v/statsråden til Stortingets presidentskap,
datert 30. oktober 2009****Korrigerings av trykkfeil i Prop. 1 S (2009-2010)
Skatte-, avgifts- og tollvedtak**

Prop. 1 S (2009-2010) inneholder dessverre noen uklarheter og feil.

Side 15

Tabell 1.5: Følgende fotnoter skal inn:

Fotnote 1 til overskriften i tabellen: *"Totaltallene samsvarer med definisjonene i nasjonalregnskapet, men inndelingen i skattearter avviker noe."*

Fotnote 2 til kolonneteksten "Trygde- og pensjonspremier, andre stats- og trygderegnskaper": *"Blant annet Statens pensjonskasse"*

Fotnote 3 til kolonneteksten "Andre skatter og avgifter": *"Herunder en del inntektsposter som grupperes som skatteinntekter i nasjonalregnskapet, men som ikke føres som skatteinntekt i statsbudsjettet."*

Side 25

Første spalte, tredje siste avsnitt, første setning. Det står: *"Anslagsvis 88 000 personer inngår hvert år avtaler med finansiering av hjemme-PC ved bruttotrekk."*

Det skal stå: *"Anslagsvis 80 000 personer inngår hvert år avtaler med finansiering av hjemme-PC ved bruttotrekk."*

Side 73

Under avsnittet om utfasing av fritak for biodiesel, sjette linje står det:

"Partene i Klimaforliket har blitt enige om å trappe opp omsetningspåbudet til 5 pst. fra 1. juli 2010." En slik opptrappingsplan var ikke en del av klimaforliket.

Det burde ha stått: *Det legges opp til å innføre et omsetningskrav på fem volumprosent av omsatt drivstoff fra medio 2010. Dette kravet vil imidlertid bli vurdert nærmere basert på en vurdering av klimaef-*

fekten av biodrivstoff, videre utvikling av EUs bærekraftskriterier frem mot 2010 og utviklingen i andre lands politikk på området. Det tas sikte på å innføre bærekraftskriterier sammen med omsetningspåbudet for 2010.

Side 82

Under avsnittet om markedet for avfallsforbrenning står det i første setning, andre linje: *"Forbudet mot deponering av nedbrytbart avfall fra 1. juni 2009..."*

Det skal stå: *"Forbudet mot deponering av nedbrytbart avfall fra 1. juli 2009"*.

Under samme avsnitt, linje 17 står det *"...slik Sverige har vedtatt med virkning fra 1. september 2010."*

Det skal stå: *"...slik det i Sverige er foreslått med virkning fra 1. oktober 2010."*

Side 111

Stortingets vedtak om avgift på alkohol § 1 annet ledd annet punktum skal lyde:

"Departementet kan videre gi forskrift om at det skal betales avgift på alkohol som er i varer som ikke er avgiftspliktige etter første ledd, samt om forenklet avgiftsberegning for varer som reisende innfører til personlig bruk utover avgiftsfri kvote, jf. tolloven § 4-20."

Side 121

Stortingets vedtak om avgift på bensin § 3 skal lyde:

"Departementet kan ved overtredelse av § 2 nekte fritak, nedsettelse eller tilskudd for kortere eller lengre tid."

241 491

Trykk: A/S O. Fredr. Arnesen - 2009

www.stortinget.no